

รายงานประจำปี 2563 ANNUAL REPORT 2020

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

Every Cloud has a silver lining.

กว่า 50 ปี

บางกอกแอร์เวย์ส

บนเส้นทางการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน

จุดประกายแรกเริ่ม

เริ่มต้นธุรกิจในอนาคต
บริษัท กรุงเทพสหกล จำกัด
ด้วยการเปิดแผนกการบิน โดยมี
นายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ
เป็นเจ้าของ

2511

สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส

เริ่มให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ ภายใต้
ชื่อ “สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส” เปิด
เที่ยวบินปฐมฤกษ์เมื่อวันที่ 20 มกราคม
2529 ใน 3 เส้นทางคือ กรุงเทพฯ-นคร
ราชสีมา, กรุงเทพฯ-สุรินทร์ และกรุงเทพฯ-
กระบี่ ด้วยเครื่องบินแบบ Bandeirante
EMB-110 ความจุ 18 ที่นั่ง

2529

2527

ก่อตั้งสหกลแอร์

จัดตั้งบริษัท สหกลแอร์ จำกัด
เพื่อรับโอนกิจการแผนกการบิน
จาก บจ.กรุงเทพสหกล ก่อนที่จะเป็น
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด ในที่สุด

2532

ก่อสร้างสนามบินสมุย

ดำเนินการก่อสร้างสนามบินแห่งแรก ที่เกาะสมุย
เป็นจุดเริ่มต้นของการเปิดตลาดท่องเที่ยวเกาะสมุย
สู่โลกภายนอก และได้รับอนุญาตให้ทำการบิน
ในเส้นทางการบินแรก คือ กรุงเทพฯ-เกาะสมุย
พร้อมกับได้รับรหัสการบินจาก IATA คือ “PG”

สมาชิกสามัญ IATA

เข้าเป็นสมาชิกสามัญของ IATA ซึ่งถือเป็นการเข้าสู่มาตรฐานความปลอดภัยในการบินพาณิชย์สากลนานาชาติภายใต้ IATA Operational Safety Audit ("IOSA")

รับพระราชทานตราครุฑ

9 เมษายน 2550 บริษัทฯ ได้รับพระราชทานหนังสือตราตั้ง (ตราครุฑ) อันเป็นความภาคภูมิใจและกำลังใจสูงสุดของพนักงานทุกคน

ก้าวสู่บริษัทมหาชน

27 กุมภาพันธ์ 2556 บริษัทฯ ได้ทำการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็น บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) รหัสหลักทรัพย์ BA

2545

2550

2556

2541

ก่อสร้าง "สนามบินสุโขทัย"

เริ่มดำเนินการสร้างสนามบินแห่งที่ 2 คือ สนามบินสุโขทัย อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย

2549

ก่อสร้างสนามบินตราด/และย้ายฐานปฏิบัติการไปสนามบินสุวรรณภูมิ

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการกิจการสนามบินแห่งที่สามคือ สนามบินตราด พร้อมกับการย้ายฐานปฏิบัติการไปยังสนามบินสุวรรณภูมิ และขยายธุรกิจบริการภาคพื้นที่เกี่ยวข้องเนื่องครบวงจร อาทิเช่น

- ดับบลิวเอฟเอส พีจีคาร์โก (BFS Cargo)
- ครีวการบินกรุงเทพ (BAC)
- บริการภาคพื้นกรุงเทพเวิลด์ไวด์โฟล์ทเซอร์วิส (BFS Ground)

สารบัญ

06 สารจากประธาน
กรรมการบริษัทฯ

08 ข้อมูลทั่วไป

10 ข้อมูลทางการเงิน
โดยสรุป

11 โครงสร้างการถือหุ้น

12 บริษัทย่อยๆ และ
บริษัทร่วม

14 คณะกรรมการบริษัทฯ

16 ประวัติคณะกรรมการ
บริษัทฯ

26 นโยบายและภาพรวม
การประกอบธุรกิจ

37 ลักษณะการประกอบ
ธุรกิจ

60 การตลาดและ
ภาวะการแข่งขัน

66 ปัจจัยความเสี่ยง

77 แผนผังองค์กรของบริษัทฯ

78 โครงสร้างการจัดการ

102 รายงานคณะกรรมการ
สรรหาและกำหนด
ค่าตอบแทน

105 รายงานการเปลี่ยนแปลง
การถือครองหลักทรัพย์
กรรมการและผู้บริหาร

107 โครงสร้างเงินลงทุน

108 นโยบายการจ่ายเงินเป็นผล
ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

109 การกำกับดูแลกิจการ

113 รายงานคณะกรรมการ
กำกับดูแลกิจการ

115 การขับเคลื่อนธุรกิจ
เพื่อความยั่งยืน

128 นโยบายต่อต้าน
ทุจริตคอร์รัปชัน

130 การควบคุมภายในและ
การบริหารจัดการ
ความเสี่ยง

134 รายงานคณะกรรมการ
ตรวจสอบ

137 รายการระหว่างกัน

149 คำอธิบายผลการดำเนินงาน
และการวิเคราะห์ฐานะ
ทางการเงิน

169 รายงานและ
งบการเงินรวม

176 งบแสดงฐานะการเงิน

283 ที่ตั้งสาขาของบริษัทฯ

ตั้งแต่ปี 2562 ต่อเนื่องมาจนถึง ปี 2563 เศรษฐกิจโลกได้มีการชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงธุรกิจภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังต้องรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งส่งกระทบโดยตรงต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทยนั้น มีการประกาศนโยบายและมาตรการควบคุม เกี่ยวกับการเดินทางและท่องเที่ยว เพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อโรค ตามนโยบายภาครัฐและประกาศของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.)

จากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส และบริษัทร่วมทุน อย่างบริษัท บางกอกโฟลท์ เซอร์วิส จำกัด และ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ต้องดำเนินมาตรการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อประคองให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม สายการบินฯ มีการปรับแผนธุรกิจโดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มุ่งหารรายได้จากธุรกิจด้านการเช่าเหมาลำ และการขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้น รวมไปถึงบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ก็ได้มีการปรับผลิตภัณฑ์ และเพิ่มช่องทางการขาย เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม นับว่าน่ายินดีที่ บริษัท บางกอกแอร์เวย์ส เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทย่อย ได้รับการแต่งตั้งจากสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ หรือ ไออาต้า ให้เป็นศูนย์ฝึกอบรมด้านการบินระดับภูมิภาค โดยได้รับใบรับรองจากสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน จากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ในส่วนด้านการลงทุน เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา บริษัทฯ ในนามของกลุ่มกิจการร่วมค้าบีบีเอส ได้มีพิธีลงนามสัญญา ระหว่างบริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด กับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ในการร่วมลงทุนพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา

และเมืองการบินภาคตะวันออก ณ ดักลาสไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยล่าสุดได้มีการดำเนินการส่งแผนแม่บทต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) แล้วเพื่อกำหนดตำแหน่งและจุดเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่สำคัญในโครงการฯ ต่อไป

สุดท้ายนี้ ในนามของคณะกรรมการ คณะผู้บริหารและพนักงานทุกคน ขอขอบคุณลูกค้า พันธมิตรทางธุรกิจ และผู้ถือหุ้นทุกท่าน ที่ให้ความเชื่อมั่นและสนับสนุนบริษัทฯ ในช่วงสถานการณ์ที่ยากลำบาก อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังคงมุ่งมั่นที่จะให้บริการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสุขอนามัยสูงสุดของผู้โดยสาร พนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการบิน รวมถึงการรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุนิวิสัยทัศน์

**“มุ่งมั่นสร้างสรรค์
ความเป็นเลิศ
เพื่อเป็นสายการบินที่
ดีที่สุดของเอเชีย”**

Polakorn Aekkeha

พลอากาศเอก เกษตร ไรจน์นิล
ประธานกรรมการบริษัท

Puthong Prasatthong

นายพุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ
ประธานคณะผู้บริหาร
และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

08

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ชื่อบริษัท :	บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อ :	BA
เลขทะเบียนบริษัท :	0107556000183
ประเภทธุรกิจ :	ธุรกิจสายการบินและกิจการสนามบินและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสนามบิน
ทุนจดทะเบียนและทุนที่ออกชำระแล้ว :	หุ้นสามัญจำนวน 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมมูลค่า 2,100,000,000 บาท
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ :	เลขที่ 99 หมู่ที่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : (66) 2 265 5678	โทรสาร : (66) 2 265 5775 เว็บไซต์ : www.bangkokair.com

ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ :

โทรศัพท์ : (66) 2 265 8796-97	โทรสาร : (66) 2 265 5727	เว็บไซต์ : ir@bangkokair.com
---------------------------------	----------------------------	---

นายทะเบียนหลักทรัพย์ :

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
93 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : (66) 2 009 9000	โทรสาร : (66) 2 009 9991	เว็บไซต์ : http://www.set.or.th/tsd
------------------------------	----------------------------	--

ผู้สอบบัญชี :

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
ชั้น 33 อาคารเลอริชดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ : (66) 2 264 9090	โทรสาร : (66) 2 264 0789-90	เว็บไซต์ : www.ey.com
------------------------------	-------------------------------	---

Bangkok Air

ASIA'S BOUTIQUE AIRLINE

 Chiang Mai

PPC

10

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุป

หน่วย : ล้านบาท
รอบบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ปี 2563   ปี 2562   ปี 2561

งบแสดงฐานะการเงิน	สินทรัพย์รวม	50,602	61,908	62,067
	หนี้สินรวม	30,996	31,903	31,289
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	19,606	30,005	30,778
งบกำไรขาดทุน	รายได้จากธุรกิจสายการบิน	5,640	19,064	20,475
	รายได้จากการขายและบริการ	1,849	4,350	4,082
	รายได้รวม ⁽¹⁾	10,216	28,505	27,830
	EBITDA	(714)	1,057	2,478
	กำไร(ขาดทุน) สุทธิ	(5,328)	357	264
ส่วนของผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว (ล้านหุ้น)	2,100	2,100	2,100
	มูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (บาท)	9.3	14.3	14.7
	กำไรต่อหุ้น (บาท)	(2.6)	0.2	0.1
อัตราส่วนสภาพคล่องและการบริหารเงิน	อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.3	1.4	1.4
	อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	2.4	3.8	4.3
	ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	43.8	24.2	24.4
	ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	16.4	8.5	8.2
	ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	43.9	33.5	34.2
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	(41.6)	6.8	11.2
	อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	(46.4)	(1.5)	4.4
	อัตรากำไร EBITDA (ร้อยละ)	(9.0)	4.1	9.2
	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	(52.2)	1.2	0.9
	อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	(21.5)	1.2	0.9
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ร้อยละ)	(9.5)	0.6	0.4
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ร้อยละ)	(19.6)	11.4	11.0
	อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.2	0.5	0.5
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.6	1.1	1.0
	อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	(0.6)	0.6	1.3

หมายเหตุ :

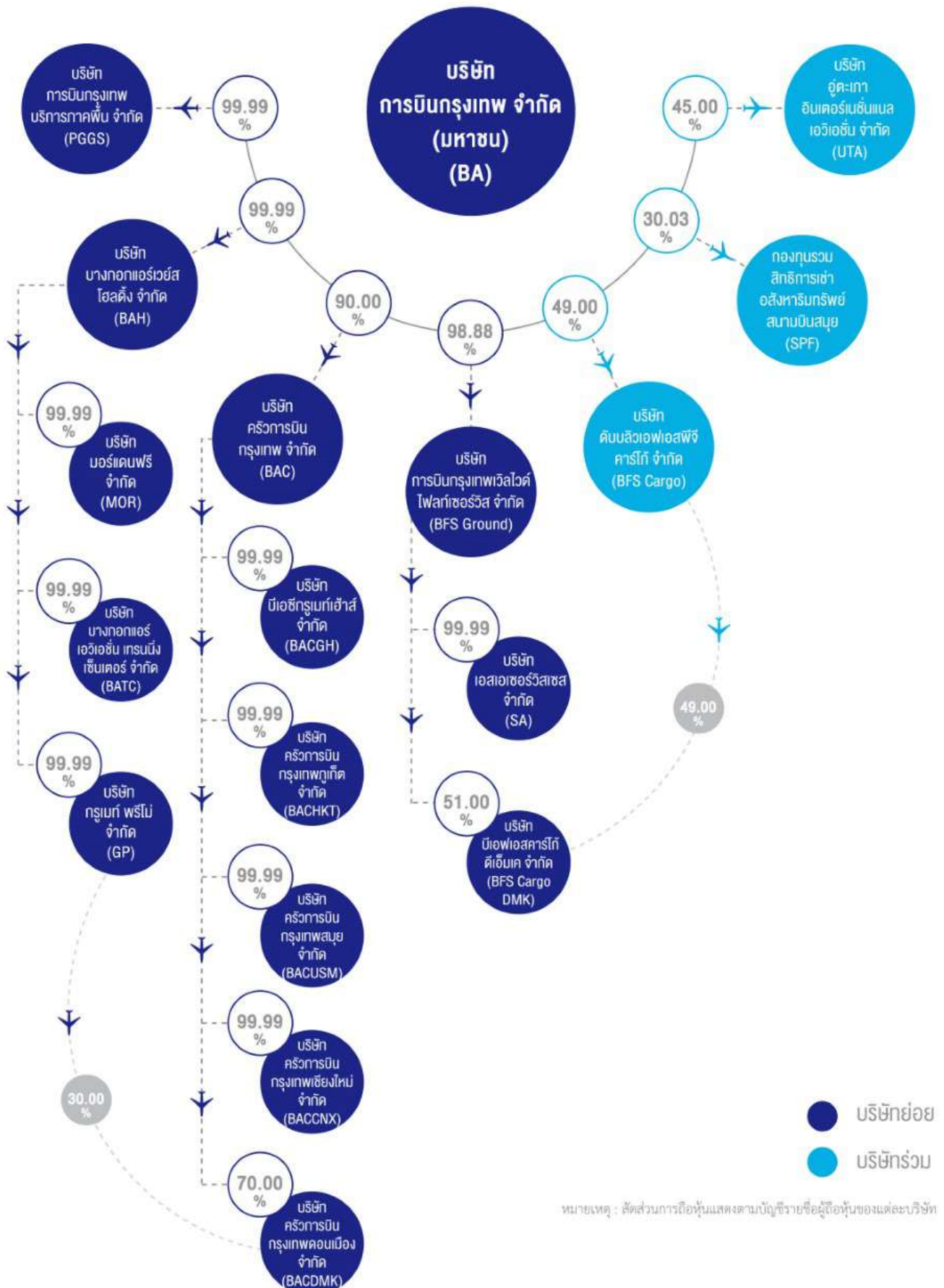
(1) ไม่รวมรายได้ดอกเบี้ย

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทฯ

บริษัทย่อย และบริษัทร่วม และสัดส่วนการถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

11

12

บริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทฯ มีการถือหุ้นในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมโดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังต่อไปนี้

ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)
บริษัทย่อย			
BAC	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	500.00
BACGH	บริษัท บีเอสกรุ๊ปเมท์เฮาส์ จำกัด ⁽¹⁾	ธุรกิจร้านอาหาร	150.00
BACHKT	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ⁽¹⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินภูเก็ต	100.00
BACUSM	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด ⁽¹⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินสมุย	20.00
BACCNX	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ⁽¹⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินเชียงใหม่	10.00
BACDMK	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินดอนเมือง	20.00
BFS Ground	บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ ไฟล์ทเซอร์วิส จำกัด	บริการภาคพื้นดินในลานจอดและอุปกรณ์ ภาคพื้น ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	670.00
SA	บริษัท เอสเอเซอร์วิสเชส จำกัด ⁽²⁾	บริการภาคพื้นดินในลานจอดและอุปกรณ์ ภาคพื้น ณ สนามบินดอนเมือง	1.00
BFS Cargo DMK	บริษัท บีเอฟเอสคาร์โก ดีเอ็มเค จำกัด ⁽²⁾	บริการคลังสินค้า ณ สนามบินดอนเมือง	25.00
BAH	บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company)	1,001.00
GP	บริษัท กรุ๊ปเมท์ พรีเมียม จำกัด ⁽³⁾	ผลิตและแปรรูปอาหาร	115.75
MOR	บริษัท มอร์แดนพีร์ จำกัด ⁽³⁾	ร้านค้าปลอดภาษี	20.00
BATC	บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทอร์นนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด ⁽³⁾	สถาบันการอบรมด้านการบิน	20.00
PGGS	บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	บริการภาคพื้นดินบริการในลานจอดและอุปกรณ์ ภาคพื้น ณ สนามบินสมุย	0.25
บริษัทร่วม			
BFS Cargo	บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก จำกัด	บริการคลังสินค้า ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	300.00
SPF	กองทุนรวมสิทธิการเช่าสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	ลงทุนในสิทธิการเช่าสนามบินสมุยเป็น ระยะเวลา 30 ปี	9,208.10
UTA	บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชั่น จำกัด	กิจการสนามบิน	4,500.00

หมายเหตุ :

(1) ถือหุ้นโดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด

(2) ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟล์ทเซอร์วิส จำกัด

(3) ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด

คณะกรรมการ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

พลอากาศเอก เกษตร รัตนกุล

นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ

พลตำรวจเอก วิสณุ ปราสาททองโอสถ

นายศรีภพ สารสาส

นายประติษฐ์ ทัชกุล

คณะกรรมการ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

นายสมบูรณ์ กิติยานกริพย์

นายสหรัตน์ เพ็ญกุล

นางนฤมล น้อยอำ

นางอารีญา ปราสาททองโอสถ

นายอนวัช สีละวัฒน์วัฒนา

พลอากาศเอก เกษตร โรจนนิล

อายุ 87 ปี

ตำแหน่ง

ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

9 มิถุนายน 2541

คุณวุฒิทางการศึกษา

- วิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายเรืออากาศ
- ประกาศนียบัตรหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 26

ประสบการณ์การทำงาน

1. ประธานกรรมการบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (2532-2535)
2. ผู้บัญชาการทหารสูงสุด (เมษายน - กรกฎาคม 2535)
3. ผู้บัญชาการทหารอากาศ (2532-2535)

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น

ไม่มี

ประวัติการอบรม

ไม่มี

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (700,000)
- ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

นายพุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ

อายุ 56 ปี

ตำแหน่ง

รองประธานกรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

24 มิถุนายน 2540

คุณวุฒิทางการศึกษา

- บัณฑิตบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประกาศนียบัตร Senior Executive Program สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประกาศนียบัตร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 54

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 100 / 2556 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 241 / 2560 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Boards that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ 9 / 2562 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

1. กรรมการ บริษัท บริการซื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
2. กรรมการ บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น

1. ประธานกรรมการ บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด
2. ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเกิด จำกัด
3. ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด
4. ประธานกรรมการ บริษัท นีเอซี กูร์เมท์ เฮาส์ จำกัด
5. ประธานกรรมการ บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด
6. ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด
7. ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด
8. ประธานกรรมการ บริษัท ดับบลิวเอฟเอสทีพีจีคาร์โก้ จำกัด
9. ประธานกรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ โพลาร์เซอร์วิส จำกัด
10. กรรมการ บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด
11. กรรมการ บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด
12. กรรมการ บริษัท สิ้นสกล จำกัด
13. กรรมการ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
14. กรรมการ บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด
15. กรรมการ บริษัท สบู่แอดคอม จำกัด
16. กรรมการ บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (523,387,900)
- ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (800,000)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

(เป็นพี่ชายของ นางอารัญ ปราสาททองโอสถ และเป็นลูกพี่ลูกน้องกับ พลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ)

พลตำรวจเอก วิสณุ ปราสาททองโอสก

อายุ 58 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการบริษัท

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

30 มกราคม 2546

คุณวุฒิทางการศึกษา

- เศรษฐศาสตรบัณฑิต Vanderbilt University, USA
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- MBA, University of San Francisco, USA
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 2
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 53
- Federal Bureau Investigation (FBI) National Academy

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท หลักทรัพย์
ฟินันเซีย ไซรัส จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น

- จรตำรวจแห่งชาติ
- กรรมการ บริษัท ไทยโคโพลีเอสเตอร์พลาสติก จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 11 / 2547
สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 7 / 2548
สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Finance for Non-Finance Director (FND) รุ่นที่ 19 /
2548 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 3 / 2558 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Advance Audit Committee Program (AAP) รุ่นที่ 20 /
2558 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (300,000)
- ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

(เป็นลูกพี่ลูกน้องกับนายพุฒิพงศ์ และนางอาริญา ปราสาททองโอสก)

นายศรีภพ สารสาส

อายุ 64 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ /
ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

26 กุมภาพันธ์ 2556

คุณวุฒิทางการศึกษา

- วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคนิคการแพทย์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- MBA (การเงิน), University of Southern California USA

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

1. กรรมการ / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน / กรรมการ
กำกับดูแลกิจการ / กรรมการบริหารความเสี่ยง / ประธานเจ้าหน้าที่
บริหารงานกลาง บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)
2. กรรมการอิสระ / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน /
กรรมการตรวจสอบ บริษัท แอ็ดวานซ์ อินโฟร์เมชัน เทคโนโลยี จำกัด
(มหาชน)
3. กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการตรวจสอบ
บริษัท สุราษฎร์ธานี จำกัด (มหาชน)
4. กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เกียรติธรรมา
พนสง จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น

1. กรรมการ บริษัท ปุส (2008) จำกัด
2. กรรมการ บริษัท พันธ์ จำกัด
3. กรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส จัดการทรัพยากร จำกัด
4. กรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส เทรนนิ่ง จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Directors Certificate Program (DCP) รุ่นที่ 22 / 2545
IOD
- หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 1 / 2547 IOD
- จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)
- ของตนเอง (ไม่มี)
- ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

นายประดิษฐ์ ทิชกุล

อายุ 62 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการรองกรรมการผู้อำนวยการ
ใหญ่ สายงานบริหารกลางและสายงานธุรกิจองค์กร

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

24 มิถุนายน 2540

คุณวุฒิทางการศึกษา

- บัณฑิตศึกษบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เติบโตบัณฑิตไทย
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เติบโตบัณฑิตไทย

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

1. กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / กรรมการบริหาร / ที่ปรึกษาประธาน
คณะผู้บริหาร / กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการกำกับดูแล
กิจการ บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)
2. กรรมการ บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน)
3. กรรมการ บริษัท ธนบุรี เบริเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น

1. ประธานกรรมการ บริษัท รอยัลบางกอกอีลีทส์แอนด์ จำกัด
2. ประธานกรรมการ บริษัท เอ. เอ็ม. บี. ลาบอราทอรี (อำนวยการเวช)
จำกัด
3. ประธานกรรมการ บริษัท กรุงเทพฟิสิกส์ จำกัด
4. ประธานกรรมการ บริษัท เซฟตริกเซ็นเตอร์ จำกัด
5. ประธานกรรมการ บริษัท บัณฑิตเอ็มเอส เทรนนิ่ง จำกัด
6. ประธานกรรมการ บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน)
7. กรรมการ บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน)
8. กรรมการ บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด
9. กรรมการ บริษัท บัณฑิตเอ็มเอส แอเคเดมี่ตั้ง จำกัด
10. กรรมการ บริษัท บัณฑิตเอ็มเอส จัดการทรัพยากรสิน จำกัด
11. กรรมการ บริษัท บัณฑิตเอ็มเอส เวลเนส คลินิก จำกัด
12. กรรมการ บริษัท บัณฑิตเอ็มเอส เวลเนส รีสอร์ท จำกัด

13. กรรมการ บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด
14. กรรมการ บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด
15. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด
16. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด
17. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด
18. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลศรีราชานคร จำกัด (มหาชน)
19. กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด
20. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด
21. กรรมการ บริษัท ไทยปิโตรเลียมเชอร์วิส จำกัด
22. กรรมการ บริษัท บางกอกโกลด์เอนไลฟ์ จำกัด
23. กรรมการ บริษัท พาราไดซ์ ซุปเปอร์ จำกัด
24. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด
25. กรรมการ บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด
26. กรรมการ บริษัท ดับบลิวเอฟเอสฟัจคาร์โก้ จำกัด
27. กรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิสต์ไวต์ไฟท์
เซอร์วิส จำกัด
28. กรรมการ บริษัท เดอะวัน เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด
39. กรรมการ บริษัท สิ้นสทกล จำกัด
30. กรรมการ บริษัท กรุงเทพเอลิคอปเตอร์เซอร์วิสซ จำกัด
31. กรรมการ บริษัท เยนเออร์ ฮอสปิเทล โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)
32. กรรมการ บริษัท สมุยปาล์มบีชรีสอร์ท จำกัด
33. กรรมการ บริษัท อยู่เกาะ อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล เอวีเอชั่น จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 29 / 2546
- สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (9,000,000)
- ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

นายสรัตน์ เพ็ญกุล

อายุ 56 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการ / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการกำกับดูแล
กิจการ

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

7 มกราคม 2559

คุณวุฒิทางการศึกษา

- รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (บริหารการคลัง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- MBA (การเงินระหว่างประเทศ), Texas A&M International University, USA

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 30 / 2548 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 131 / 2553 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 18 / 2560 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Boards that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ 9 / 2562 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (ไม่มี)
- ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

นางนอมล น้อยอำ

อายุ 63 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการ

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

25 ธันวาคม 2557

คุณวุฒิทางการศึกษา

- เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) การเงินและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- MBA (Banking and Finance) University of North Texas, USA

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

1. ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ด้านการเงิน / กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)
2. กรรมการ บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น

1. ประธานกรรมการ บริษัท กรุงเทพประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน)
2. ประธานกรรมการ บริษัท บิโอดีเอ็มเอส แอคเคาท์ติ้ง จำกัด
3. ประธานกรรมการ บริษัท กรุงเทพพรีเมียร์ นายหน้าประกันภัย จำกัด
4. กรรมการ สมาคมบริษัทจดทะเบียน
5. กรรมการ บริษัท ประสิทธิภาพพัฒนา จำกัด (มหาชน)
6. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลศรีราชานคร จำกัด (มหาชน)
7. กรรมการ บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน)
8. กรรมการ บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด
9. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพพญาไท จำกัด
10. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต จำกัด
11. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด
12. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงราย จำกัด
13. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด
14. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด
15. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด
16. กรรมการ บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด
17. กรรมการ บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด
18. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ตอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

19. กรรมการ Phnom Penh Medical Services Co., Ltd.

20. กรรมการ บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด

21. กรรมการ บริษัท กรีนไลน์ ซินเนอร์จี จำกัด

22. กรรมการ บริษัท บิโอดีเอ็มเอส เวลเนส คลินิก จำกัด

23. กรรมการ บริษัท บิโอดีเอ็มเอส เวลเนส รีสอร์ท จำกัด

24. กรรมการ บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด

25. กรรมการ บริษัท อุตะกา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวโอชั่น จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 107 / 2551 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Successful Formulation & Execution of Strategy (SFE) รุ่นที่ 6 / 2553 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร “นักบริหารระดับสูงด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรม และการลงทุน” (วธอ.) รุ่นที่ 3 สถาบันวิทยาการธุรกิจและอุตสาหกรรม
- หลักสูตร ผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 15 สถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วตท.)
- หลักสูตร TLCA Leadership Development Program “Enhancing Competitiveness” สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทยร่วมกับสถาบัน IMD
- หลักสูตร การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 13 (ปปส.13) สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตร Financial Executive Development Program รุ่นที่ 12 The Thai Institute of banking and Finance Executive from Financial Institutions
- หลักสูตร Applied International Management Program ประเทศไทย สวีเดน

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (300,000)
- ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (50,000)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

นายอนวัช สີละวัฒน์วัฒนา

อายุ 54 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการ / กรรมการบริหาร / รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส
สายงานการเงินและบัญชี

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

25 เมษายน 2559

คุณวุฒิทางการศึกษา

- วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- MBA Cleveland State University, USA

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น

1. กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด
2. กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด
3. กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด
4. กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด
5. กรรมการ บริษัท บีเอซี กูร์เมต์ เฮาส์ จำกัด
6. กรรมการ บริษัท กูร์เมต์ พรี่โม้ จำกัด
7. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด
8. กรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิสต์ไวด์ ไฟลท์ เซอร์วิส จำกัด
9. กรรมการ บริษัท อุตะเกา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชัน จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 50 / 2547 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) รุ่นที่ 60 / 2557 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Corporate Finance รุ่น 1 / 2563 สภาวิชาชีพบัญชี

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (293,000)
- ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

นางอาริญา ปราสาททองโอสถ

อายุ 54 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการบริษัท / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

25 เมษายน 2559

คุณวุฒิทางการศึกษา

- บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสต์แฮมป์ไชร์
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การตลาด) National University สหรัฐอเมริกา

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น

1. กรรมการ บริษัท สีนสทกล จำกัด
2. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวย์ (1988) จำกัด
3. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวย์ส จำกัด
4. กรรมการ บริษัท สมุยปาล์มบีชรีสอร์ท จำกัด
5. กรรมการ บริษัท สมุยแอนด์คอม จำกัด
6. กรรมการ บริษัท ไฟไทยโฮลیدیส์ จำกัด
7. กรรมการ บริษัท พาราไดซ์ ซุปเปอร์ จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 193 / 2557 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร TLCA Executive Development Program ของสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย (EDP 9)
- ประกาศนียบัตร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 58
- หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) 20 / 2561 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Board Matters and Trends (BMT) รุ่นที่ 6 / 2561 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (243,440,900)
- ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

(เป็นน้องสาวของนายพุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ และเป็นลูกพี่ลูกน้องกับพลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททอง)

นายสมบุรณ์ กิตฺญาณกรัพย์

อายุ 62 ปี

ตำแหน่ง

กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ

วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ

25 เมษายน 2559

คุณวุฒิทางการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Master of Comparative Laws, The University of Iowa, USA

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น

1. กรรมการ บริษัท สมบุรณ์ แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
2. กรรมการ บริษัท แอดไวเคท โฮลดิ้ง จำกัด
3. กรรมการ Plenty Gourmets Holding Pty Ltd.

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 130 / 2559 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 18 / 2560 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 259 / 2561 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)

จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

- ของตนเอง (ไม่มี)
- ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

26

นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

สำหรับปี 2563 คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้วิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัทมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์และสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน

วิสัยทัศน์

“สร้างสรรค์ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดเอเชีย”

พันธกิจ

บริษัทมุ่งมั่นเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชีย โดยมีพันธกิจในการดำเนินงานดังนี้

1. ปฏิบัติตามและรักษามาตรฐานความปลอดภัยระดับสากลในการปฏิบัติการทั้งภาคอากาศและภาคพื้นดิน
2. บริหารจัดการทรัพยากรของบริษัทฯ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
3. สร้างสรรค์และส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นเลิศ เพื่อประโยชน์ต่อผู้โดยสารและการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ
4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการเรียนรู้การทำงานของพนักงานด้วยระบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่ดีที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การทำงานอย่างมืออาชีพ เพราะบริษัทฯ เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับพนักงานทุกคน
5. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการของบริษัทฯ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี
6. ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

แผนกลยุทธ์องค์กร

1. ด้านการจัดการองค์กร

มีระบบบริหารจัดการที่ดี การดำเนินงานต้องมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดแผนพัฒนา และส่งเสริมนโยบายด้านความปลอดภัย ด้านคุณภาพและความมั่นคง

2. ด้านบุคลากร

ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ในด้านการทำงาน โดยมุ่งเน้นพัฒนาและบริหารจัดการ โครงสร้างองค์กร ปรับปรุงกระบวนการทำงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน

3. ด้านการแข่งขัน

สร้างความแตกต่างในสินค้าและบริการโดยเน้นการสร้างพึงพอใจให้กับลูกค้า
สร้างความแข็งแกร่งด้านเครือข่ายเส้นทางบินและขยายพันธมิตร มีประสิทธิภาพในการจัดการ และบริหารต้นทุน โดยพัฒนาทบทวนและปรับปรุงคุณภาพสินค้าและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ: บริษัทฯ ได้มีการทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจและแผนกลยุทธ์องค์กร โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

ความเป็นมาของบริษัทฯ

นายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ได้ก่อตั้งธุรกิจสายการบินขึ้นในปี 2511 โดยจัดตั้งเป็นแผนกการบินของ บริษัท กรุงเทพสหกล จำกัด ซึ่งนายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ เป็นเจ้าของ หลังจากนั้นในปี 2527 จึงได้ก่อตั้ง บริษัท สหกลแอร์ จำกัดขึ้น เพื่อรับโอนกิจการต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงแผนกการบินจากบริษัท กรุงเทพสหกล จำกัด และในภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น **บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด**

บริษัทฯ ได้เริ่มให้บริการเที่ยวบินแบบประจำอย่างเป็นทางการ ภายใต้ชื่อปัจจุบันคือ **“สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส”** นับตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา และในปี 2532 บริษัทฯ ได้สร้างสนามบินแห่งแรกที่เกาะสมุย ซึ่งในขณะนั้นเป็นช่วงเริ่มต้นของการพัฒนาเกาะสมุยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ โดยบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินงานในสนามบินสมุย และได้รับอนุญาตให้ทำการบินในเส้นทาง

การบินแรกคือ กรุงเทพฯ-เกาะสมุย พร้อมกับได้รับรหัสการบินจาก IATA คือรหัสการบิน **“PG”** ต่อมา ในปี 2537 จึงได้เข้าร่วมในสำนักหักบัญชีของ IATA (IATA Clearing House) และได้เริ่มนำเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72 จำนวน 2 ลำมาใช้ในฝูงบิน

ในปี 2541 บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการในสนามบินแห่งที่สองคือ สนามบินสุโขทัย และในปี 2543 ได้เริ่มการบินด้วยเครื่องบินไอพ่นซึ่งมีความรวดเร็วและมีจำนวนที่นั่งมากขึ้น เพื่อเพิ่มความจุผู้โดยสารและลดความถี่ของเที่ยวบินลงโดยนำเครื่องบินแบบโบอิง 717-200 ลำแรกมาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ และลดความถี่ของเที่ยวบินในเส้นทางกรุงเทพฯ-สมุยลง พร้อมกันนี้บริษัทฯ เริ่มดำเนินงานในส่วน of โรงซ่อมอากาศยานที่สนามบินดอนเมืองและเข้าเป็นสมาชิกของ IATA Billing and Settlement Plan (**“BSP”**)

ซึ่งทำให้บริษัทฯ เพิ่มฐานการขาย และยังสามารถรับ
ชำระราคาบัตรโดยสารที่จำหน่ายผ่านผู้แทนจำหน่าย
บัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจาก IATA ผ่านระบบชำระเงิน
ของธนาคารที่บริหารจัดการโดย IATA ได้ จนกระทั่งในปี
2545 จึงได้เข้าเป็นสมาชิกสามัญของ IATA ซึ่งหมายถึง
การเข้าสู่มาตรฐานความปลอดภัยในการบินพาณิชย์สากล
นานาชาติภายใต้ IATA Operational Safety Audit

(“IOSA”) และการมีสิทธิออกเสียงเรื่องอัตราค่าโดยสาร
และในปี 2546 บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินกิจการสนามบิน
แห่งที่สามคือสนามบินตราด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563
บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนจำนวน 2,100,000,000 บาท
แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าที่
ตราไว้ หุ้นละ 1 บาท และมีทุนชำระแล้วจำนวน
2,100,000,000 บาท

รางวัลเกียรติคุณของบริษัทฯ ในช่วงปี 2559 จนถึงปัจจุบัน

2559

- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับ 1 สำหรับรางวัล “World’s Best Regional Airline” และ “Best Regional Airline in Asia” จาก Skytrax
- บริษัทฯ ได้ถูกจัดลำดับให้เป็น 1 ใน 10 สายการบินที่ดีที่สุดของโลก (Top Ten Airline Overall – Worldwide) และอันดับที่ 4 สายการบินที่มีการบริการบนเครื่องยอดเยี่ยมของโลก (Best in Cabin Service – Worldwide) จากสมาพันธ์ทราเวลเอเชีย ดอท คอม (SmartTravelAsia.com) เว็บไซต์ท่องเที่ยวชั้นนำของเอเชีย ที่มีการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลกในหัวข้อ “สุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2559 (Best in Travel 2016)” ในหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ

2560

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินแห่งภูมิภาคยอดเยี่ยมของโลกและรางวัลสายการบินแห่งภูมิภาคยอดเยี่ยมของเอเชีย จากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด ประจำปี 2560 (SKYTRAX World Airline Awards 2017)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินบูธที่ดีที่สุดให้บริการเต็มรูปแบบที่ดีที่สุดของเอเชียแปซิฟิก จากแอร์ทรานสปอร์ตอวอร์ด 2017 ซึ่งจัดขึ้นโดย นิตยสารทรานสปอร์ตนิวส์ซึ่งเป็นนิตยสารชั้นนำเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการขนส่งในประเทศอังกฤษ ผู้ชนะรางวัลนี้ได้รับคัดเลือกจากคุณสมบัติที่เหมาะสม โดยคณะกรรมการ รวมทั้งจากผลสำรวจความพึงพอใจของ สมาชิกในเว็บไซต์ทรานสปอร์ตนิวส์ และผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการขนส่ง สำหรับแอร์ทรานสปอร์ตอวอร์ด ในปีนี้ ได้ถูกจัดขึ้นเพื่อเป็นเกียรติให้แก่บริษัทหรือบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีผลการดำเนินงานธุรกิจที่โดดเด่น
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2560 โดย สมาร์ท ทราเวล เอเชีย ได้แก่ รางวัลท็อปเท็นสายการบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Airline Overall – Worldwide) รางวัลท็อปไฟว์สายการบินที่มีการบริการบนเครื่องที่ดีที่สุดของโลก (Top Five Best in Cabin Service – Worldwide) และ รางวัลท็อปเท็นสนามบินที่ดีที่สุดในโลก (สนามบินสมุย) (Top Ten Airport Worldwide) ได้รับถึง 3 รางวัลจากสมาพันธ์ทราเวลเอเชียในปีนี้ ซึ่งรางวัลจัดทำโดย SmartTravelAsia.com เว็บไซต์ และนิตยสารท่องเที่ยวออนไลน์ชั้นนำของเอเชีย ที่ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลก ในหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมประจำปี 2560 จากการประกาศรางวัล ทีจีที ทราเวล อวอร์ดส์ ครั้งที่ 28 รางวัลทีจีที ทราเวล อวอร์ดจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นเกียรติแก่บุคคลและองค์กรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นในประเภทต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

2561

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจาก สมาร์ท ทราเวล เอเชีย (Smart Travel Asia) จำนวน 2 รางวัล คือ รางวัลท็อปเท็นสายการบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Airline Overall – Worldwide) และรางวัลท็อปเท็นสายการบินที่มีการบริการบนเครื่องที่ดีที่สุดของโลก (Top Ten Best in Cabin Service – Worldwide)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากทริปแอดไวเซอร์ จำนวน 2 รางวัล คือสายการบินยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย และสายการบินที่มีที่นั่งชั้นประหยัดยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด ประจำปี 2561 จำนวน 2 รางวัล คือ สายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในโลกและสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในเอเชีย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจาก ททท. ทราเวล อวอร์ด คือ สายการบินบูทีคยอดเยี่ยมประจำปี 2561
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากงาน Thailand's Smart Awards 2561 คือรางวัลองค์กรที่มีความโดดเด่นด้านการบริหารงาน และจัดการธุรกิจยอดเยี่ยม
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 5 ของสายการบินตรงต่อเวลาที่สุดในโลก และได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 2 ของสายการบินที่ตรงต่อเวลาที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จากโอเอจี เอวีเอชั่น เวิลด์ไวด์ (OAG Aviation Worldwide)

2562

- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 5 ของสายการบินที่ตรงต่อเวลาที่สุดในโลกจาก “โอเอจี เอวีเอชั่น เวิลด์ไวด์” (OAG Aviation Worldwide)
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นสายการบินตรงต่อเวลาที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อันดับที่ 2 ประจำปี 2562 จาก โอเอจี
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย รางวัลทราเวลเลอร์ส ช้อยส์ แอร์ไลน์ อวอร์ดส ประจำปี 2562 จาก ทริปแอดไวเซอร์
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสุดยอดแบรนด์แห่งปี 2561 (Super brands Thailand 2018) จาก ซุปเปอร์แบรนด์ ประเทศไทย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในโลกและสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในเอเชีย จากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด (SKYTRAX World Airline Awards) ประจำปี 2562
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลท็อปเท็นสายการบินที่มีบริการบนเครื่องบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Best in Cabin Service - Worldwide) จากการจัดอันดับแบบสำรวจความคิดเห็น สุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2562 โดย สมาร์ท ทราเวล เอเชีย

2563

- รางวัล Thailand Best Employer Brand Awards 2020 (Airline & Aviation) จากสถาบันด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (World HRD Congress)

ภาพรวมการประกอบธุรกิจ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำในเส้นทางบินภายในประเทศ 15 เส้นทาง โดยครอบคลุมเส้นทางไปยังจุดหมายปลายทางที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญในประเทศไทย ใน จังหวัดต่าง ๆ เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่ กระบี่ และเกาะสมุย นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำในเส้นทางการบินระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ มัลดีฟส์ เวียดนาม และ จีน เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทฯ ยังได้ขยายการให้บริการให้ครอบคลุมไปยังกลุ่มลูกค้าในยุโรป เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง รวมทั้งประเทศญี่ปุ่น โดยการประสานความร่วมมือกับสายการบินอื่น ๆ โดยผ่านการทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Sharing) และความตกลงร่วมอื่น ๆ

บริษัทฯ ดำเนินงานผ่านศูนย์ปฏิบัติการการบินหลัก 3 แห่ง คือ สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย ซึ่งเป็นสนามบินที่บริษัทฯ เป็นเจ้าของและดำเนินการเอง และสนามบินเชียงใหม่

บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินไปยังจุดหมายปลายทางที่ใช้เวลาเดินทางต่อเที่ยวบินไม่เกิน 5 ชั่วโมงจากศูนย์ปฏิบัติการการบินแต่ละแห่งของบริษัทฯ ซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงผู้โดยสาร ทั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ เอเชียใต้ บริษัทฯ เชื่อว่าประเทศไทยเป็นตลาดการท่องเที่ยวที่สำคัญและจะทำให้บริษัทฯ มีจำนวนผู้โดยสารเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวนผู้โดยสารคนไทยที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสามารถเข้าถึงการเดินทางโดยเครื่องบินได้มากขึ้น และบริษัทฯ ยังเชื่อว่าการที่บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการให้บริการที่มีคุณภาพสูง ความใส่ใจในการบริการ และการมีเส้นทางการบินสู่จุดหมายปลายทางหรือประเทศที่มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะนั้นทำให้บริษัทฯ มีความแตกต่างจากสายการบินคู่แข่ง

เครือข่ายการบิน

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตลาดและการขยายเครือข่ายเส้นทางบิน ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังคงดำเนินนโยบาย โดยการเพิ่มเที่ยวบินในจุดหมายปลายทางที่เป็นความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพันธมิตรทางธุรกิจ โดยการทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (code share) กับสายการบินต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และเพื่อรักษาตำแหน่งทางการตลาดและเสริมสร้างเครือข่ายเส้นทางของบริษัทฯ

ในปีนี้ บริษัทฯ ได้เพิ่มปริมาณการผลิตผู้โดยสาร ทั้งนี้เพื่อรองรับเครือข่ายเส้นทางบินที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาค และตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารในเส้นทางนั้น ๆ

ตารางแสดงจำนวนเครื่องบิน

ณ สิ้นปี 2563 และปี 2562

2562	2	13	16	9	40
	ATR 72-500	ATR 72-600	Airbus A319	Airbus A320	รวม
2563	2	13	15	9	39

ATR 72-500

ATR 72-600

Airbus A319

Airbus A320

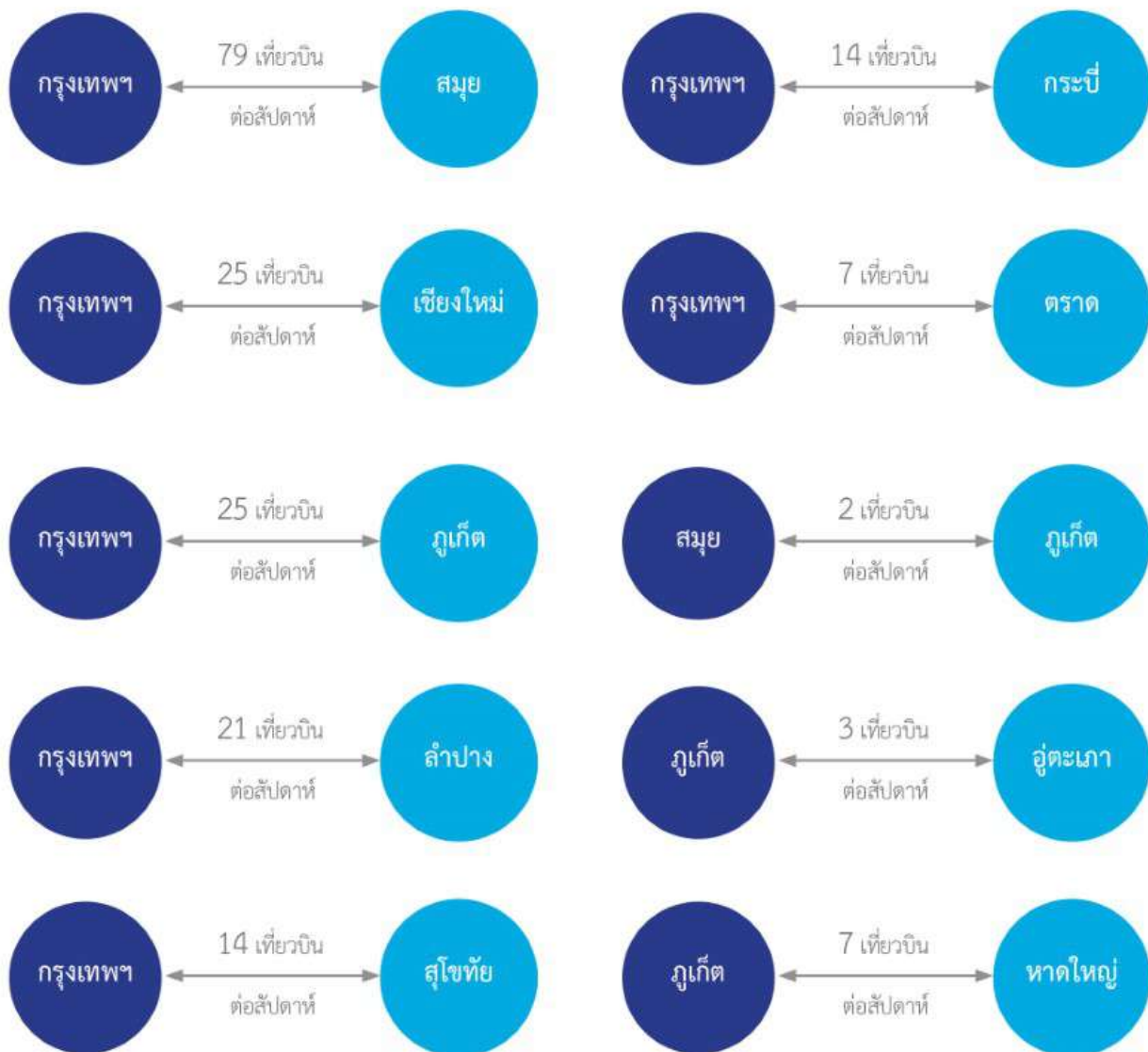
การเปิดเส้นทางบินและการเพิ่มความถี่เที่ยวบิน

จากผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) บริษัทฯ ได้ดำเนินการปฏิบัติการบินเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการด้านการเดินทางที่ออกโดยภาครัฐ และประกาศการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2558 (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) รวมทั้งประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) เพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19

ด้วยเหตุนี้ทางบริษัทได้ดำเนินงานตามนโยบาย และมาตรการที่ภาครัฐและสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) กำหนดไว้ โดยหยุดทำการปฏิบัติการบินในทุกเส้นทาง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 และ เมื่อสถานการณ์แพร่ระบาดฯ มีแนวโน้มที่ดีขึ้น บริษัทฯ ได้รับอนุญาตจาก กพท. ให้กลับมาทำการบินปกติ เฉพาะเส้นทางบินภายในประเทศ ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2563 จนถึงปัจจุบัน โดยทางบริษัทฯ มีการทบทวนแผนกลยุทธ์ และ การบริหารจัดการเส้นทางบินและเที่ยวบินของแต่ละเส้นทางบินให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการเดินทางของผู้โดยสาร รวมถึง สถานการณ์การแพร่ระบาดในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำเครื่องบินมาใช้มากที่สุด และลดต้นทุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องบินที่ไม่จำเป็น โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอในการติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาด และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การเดินทางทางอากาศทั้งในและต่างประเทศเพื่อจัดเตรียมแผนสำหรับการกลับมาเปิดให้บริการในเส้นทางบินต่าง ๆ ส่งผลให้เส้นทางบินภายในประเทศ ได้กลับมาทำการบินในบางเส้นทางโดยมีรายละเอียด ดังนี้

พฤษภาคม 2563 จนถึงปัจจุบัน โดยทางบริษัทฯ มีการทบทวนแผนกลยุทธ์ และ การบริหารจัดการเส้นทางบินและเที่ยวบินของแต่ละเส้นทางบินให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการเดินทางของผู้โดยสาร รวมถึง สถานการณ์การแพร่ระบาดในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำเครื่องบินมาใช้มากที่สุด และลดต้นทุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องบินที่ไม่จำเป็น โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอในการติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาด และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การเดินทางทางอากาศทั้งในและต่างประเทศเพื่อจัดเตรียมแผนสำหรับการกลับมาเปิดให้บริการในเส้นทางบินต่าง ๆ ส่งผลให้เส้นทางบินภายในประเทศ ได้กลับมาทำการบินในบางเส้นทางโดยมีรายละเอียด ดังนี้

การเพิ่มความถี่เที่ยวบิน

ยกเลิกเที่ยวบิน

เส้นทางบินภายในประเทศ

- กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ไปและกลับ (ตั้งแต่ พ.ค. 2563 เป็นต้นไป)

เส้นทางบินระหว่างประเทศ (ตั้งแต่มีนาคม 2563 เป็นต้นไป)

- กรุงเทพฯ - มุมไบ ไปและกลับ
- กรุงเทพฯ - เวียงจันทน์ ไปและกลับ
- กรุงเทพฯ - เกาห์โกว๊ก ไปและกลับ
- กรุงเทพฯ - คัมภีร์ ไปและกลับ
- สมุย - เฉิงตู ไปและกลับ
- สมุย - ฉงชิ่ง ไปและกลับ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการ

ห้องรับรองผู้โดยสารที่สนามบิน

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ทั่วโลก ส่งผลให้ทางรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ออกมาตรการด้านสาธารณสุข ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสดังกล่าว ส่งผลให้ทางบริษัทฯ ต้องระงับการให้บริการห้องรับรองและมุมบริการของว่างฯ ในทุกสถานี ทั้งนี้ ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับรูปแบบการบริการและผลิตภัณฑ์ที่นำมาให้บริการผู้โดยสารภายในห้องรับรอง เพื่อให้เป็นไป

ตามมาตรการของภาครัฐและเพื่อความสะดวกด้านชีวอนามัย ได้แก่ การจัดที่นั่งภายในห้องรับรองแบบ “เว้นระยะห่าง” (Social distancing) การปรับบรรจุภัณฑ์แบบห่อปิดมิดชิด (individually wrapped package) อนึ่ง หลังจากมีมาตรการผ่อนปรนจากทางรัฐบาลและบริษัทกลับมาบริการในเส้นทางบินดังกล่าว ทางสายการบินจะกลับมาเปิดให้บริการห้องรับรองและมุมบริการของว่างในบางสถานี

ความร่วมมือจากสายการบินพันธมิตร

สืบเนื่องจากประกาศการควบคุมการเดินทางอากาศ โดยเฉพาะเส้นทางบินระหว่างประเทศในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 นั้น จึงทำให้ปริมาณเที่ยวบินลดลงจนถึงการหยุดทำการบินในระยะเวลาหลายเดือน มีเพียงเที่ยวบิน ภายในประเทศ เท่านั้น ซึ่งไม่สามารถเชื่อมต่อการบริการกับสายการบินพันธมิตรได้ แต่อย่างไรก็ตามการประสานความร่วมมือกับสายการบินการพาณิชย์ยังคงดำเนินอย่างต่อเนื่องตามปกติเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารและความเคลื่อนไหว ให้มีความพร้อมและรักษาขีดความสามารถสำหรับการกลับมาเชื่อมต่อการให้บริการกับสายการบินพันธมิตรได้ทุกเมื่อ

ในปี 2563 บริษัทฯ มีสายการบินที่เข้าทำความตกลงเที่ยวบิน ร่วมแบบ Code Share Agreement รวม 28 สายการบิน ได้แก่

	PR Philippine Airlines		EK Emirates		JL Japan Airlines
	QV Laos Airlines		CI China Airlines		MI Silk Air
	WY Oman Air		QF Qantas Airways		AY Finnair
	LY El Al Israel Airlines		GA Garuda Indonesia		MH Malaysia Airlines
	VN Vietnam Airlines		SU Aeroflot		KL KLM Royal Dutch Airlines
	HX Hong Kong Airlines		CX Cathay Pacific		AF Air France
	MF Xiamen Airlines		BA British Airways		BR EVA Air
	TG Thai Airways		EY Etihad Airways		TK Turkish Airlines
	OS Austrian Airlines		QR Qatar Airways		GF Gulf Air
	KC Air Astana				

Code Share Agreement เป็นการเพิ่มปริมาณผู้โดยสารในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ และช่วยขยายเครือข่ายเส้นทางการบินให้ครอบคลุมจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ทั้งทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย เป็นต้น

โครงสร้างรายได้ของบริษัทฯ บริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ข้อมูลงานธุรกิจหลัก	ปี 2563		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากธุรกิจสายการบิน				
ค่าโดยสาร	5,534.2	54.2	18,516.1	65.0
ค่าระวางขนส่ง	50.3	0.5	201.8	0.7
บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ	55.1	0.5	346.0	1.2
รวมรายได้จากธุรกิจสายการบิน	5,639.6	55.2	19,063.9	66.9
รายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน				
บริการภาคพื้น (BFS Ground)	1,139.1	11.1	2,391.4	8.4
บริการภาคพื้น (PGGS)	98.0	1.0	349.8	1.2
บริการครัวการบิน (BAC)	302.8	3.0	1,024.0	3.6
รายได้อื่น ๆ	309.3	3.0	585.1	2.1
รวมรายได้จากธุรกิจสนามบิน	1,849.2	18.1	4,350.3	15.3
รายได้ธุรกิจสนามบิน				
ค่าธรรมเนียมผู้โดยสาร	177.3	1.7	547.3	1.9
รวมรายได้จากธุรกิจสนามบิน	177.3	1.7	547.3	1.9
รายได้อื่น				
รายได้จากเงินปันผล	375.1	3.7	577.3	2.0
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	227.0	2.2	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุน			1,990.8	7.0
รายได้อื่น ๆ	1,948.4	19.1	1,975.2	6.9
รวมรายได้อื่น ⁽¹⁾	2,550.5	25.0	4,543.3	15.9
รวมรายได้ ⁽¹⁾	10,216.3	100.0	28,504.8	100.0

หมายเหตุ :

(1) ไม่รวมรายได้ดอกเบี้ย เนื่องจากมีการจัดกลุ่มรายการใหม่เพื่อแสดงเป็นรายได้ทางการเงิน

ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

ผลิตภัณฑ์หรือบริการของบริษัทฯ สามารถแบ่งออกเป็นธุรกิจหลักและกลุ่มธุรกิจ ดังนี้

1. ธุรกิจสายการบิน

การให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ

บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำโดยเป็นการให้บริการแบบเต็มรูปแบบ โดยมุ่งเน้นการให้บริการระดับพรีเมียมแก่กลุ่มผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินเพื่อการท่องเที่ยวและเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ

เครือข่ายเส้นทางการบิน

เครือข่ายเส้นทางการบินของ บริษัทฯ ครอบคลุมจุดหมายปลายทาง 22 แห่ง (ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร) ใน 10 ประเทศ (รวมถึงประเทศไทย)* นอกจากนี้ ความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ได้ขยายออกไปครอบคลุมจุดหมายปลายทางในต่างประเทศอีก 28 แห่ง ใน 19 ประเทศ (ไม่รวมถึงประเทศไทย)*

บริษัทฯ เน้นให้บริการเส้นทางการบินระยะไกลไปยังสนามบินที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เป็นจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญ ทุกรูปแบบ ด้วยความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และความร่วมมือกับสายการบินอื่น ส่งผลให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงผู้โดยสารจากจุดหมายปลายทางอื่น ๆ ทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย และทวีปออสเตรเลีย

*เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 บริษัทฯ ยังไม่มีการบินในเส้นทางระหว่างประเทศ

เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ในประเทศ และระหว่างประเทศ

แผนที่ดังต่อไปนี้ แสดงถึงเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

Fly Boutique, Feel Unique

Bangkok Airways

Asia's Boutique Airline

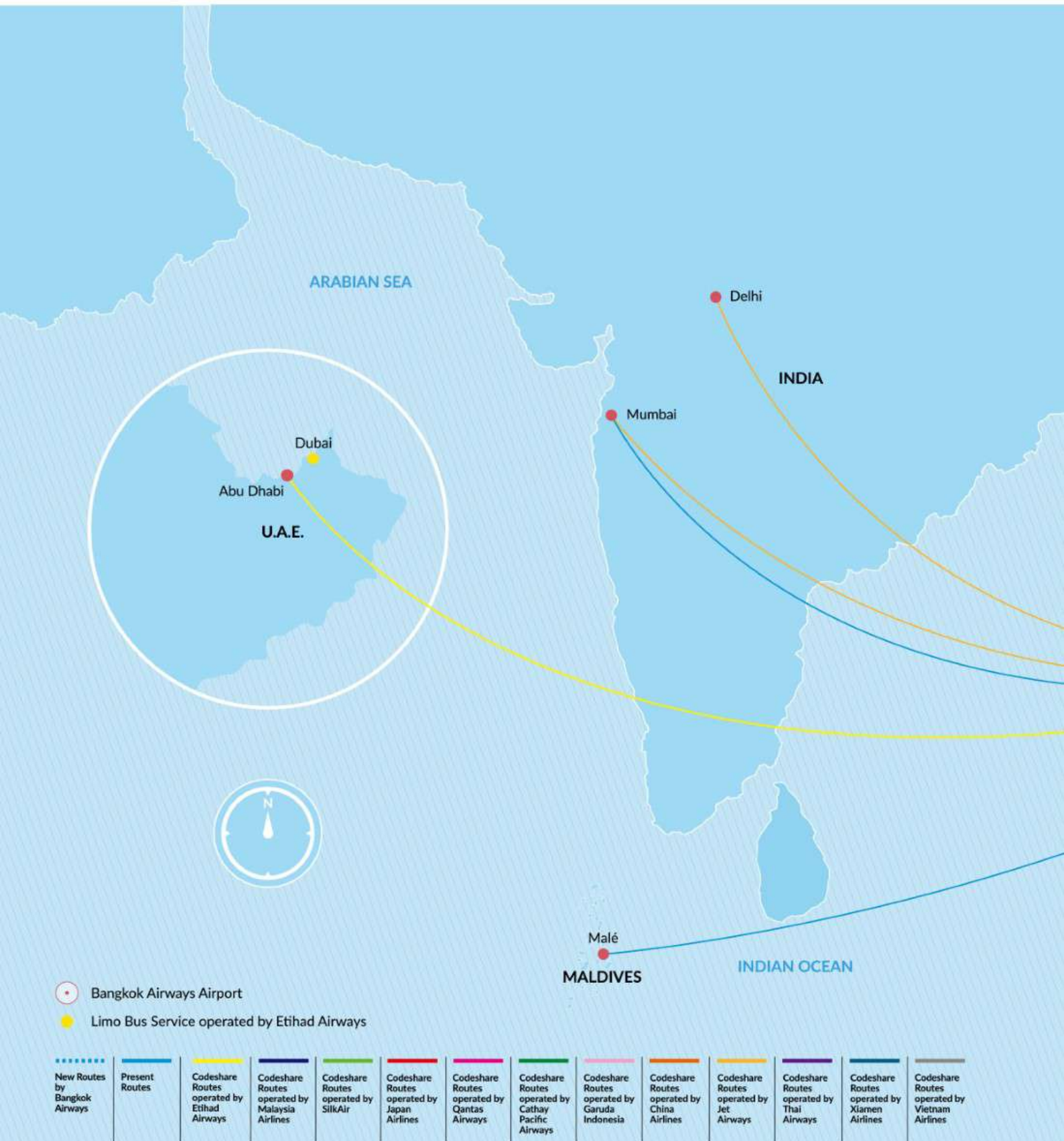

 Bangkok Airways Airport

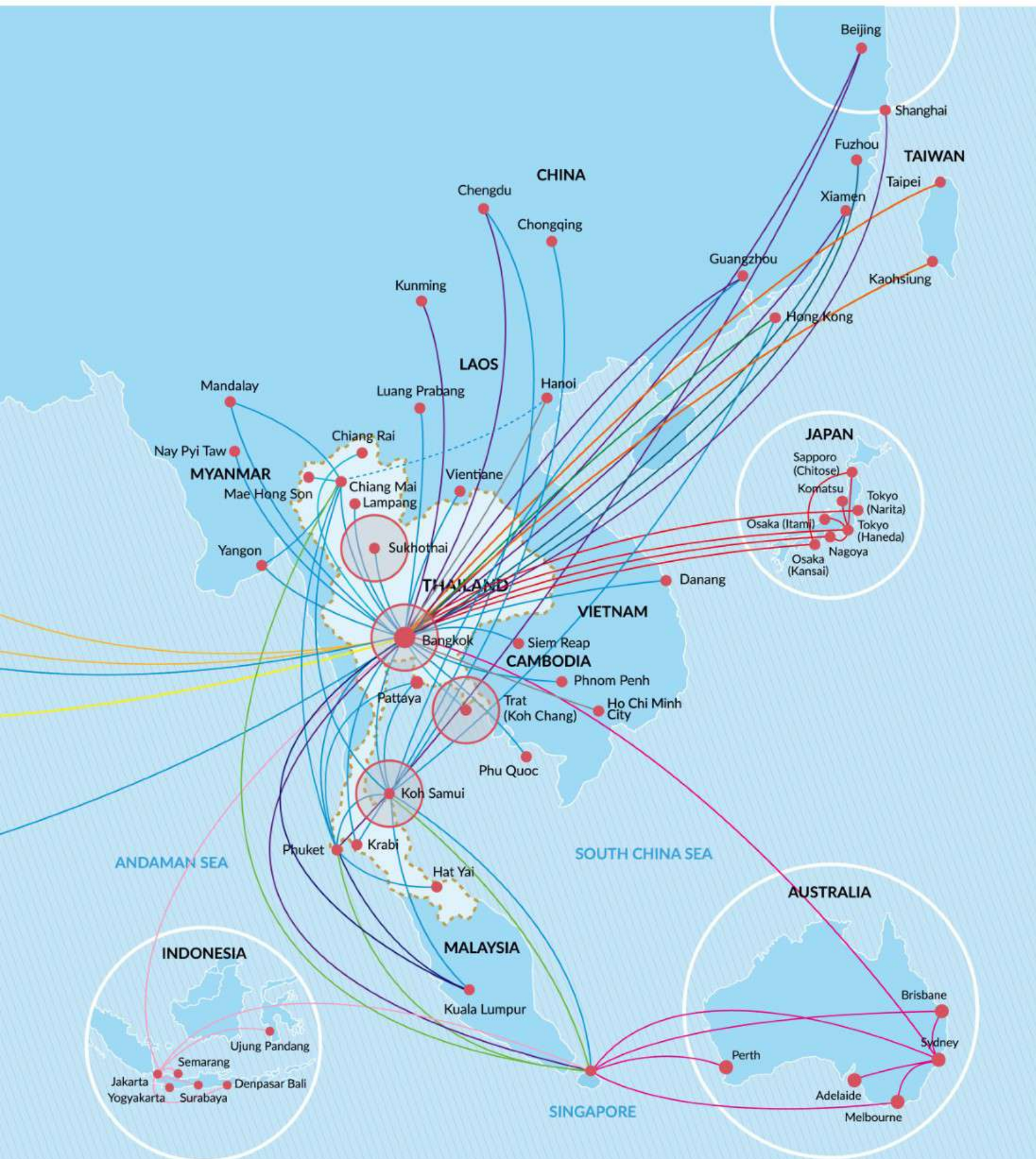

เครือข่ายเส้นทางการบินส่วนขยายของบริษัทฯ ในประเทศและระหว่างประเทศ

แผนที่ดังต่อไปนี้ แสดงถึงเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563
ที่ขยายครอบคลุมออกไป อันเป็นผลมาจากการเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement)

ความร่วมมือกับสายการบินอื่น

ความร่วมมือระหว่างสายการบินอาจแบ่งได้เป็น การทำความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement

ความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement ทำให้บริษัทฯ สามารถขยายการบริการไปยังตลาดระหว่างประเทศและให้บริการผู้โดยสารระหว่างประเทศได้มากขึ้นโดยไม่ต้องทำการบินในเที่ยวบินระหว่างประเทศและลงทุนในเส้นทางการบินระยะไกล และบริษัทฯ เชื่อว่าการทำความตกลงในลักษณะดังกล่าวเป็นวิธีการที่ช่วยให้สามารถบริหารต้นทุนได้ดีขึ้นในการที่จะขยายขอบเขตการให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสร้างภาพลักษณ์ในตลาดระหว่างประเทศให้ดีขึ้น และยังช่วยให้บริษัทฯ สามารถให้บริการในจุดหมายปลายทางที่สำคัญอื่น ๆ ที่ไม่คุ้มค่ากับการที่จะให้บริการเที่ยวบินเองเนื่องจากมีปริมาณผู้โดยสารใช้บริการน้อย

ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทฯ มีศูนย์ปฏิบัติการการบิน ที่สนามบินสุวรรณภูมิซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติหลักของประเทศไทย และเป็นจุดเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารของสายการบินระหว่าง

ประเทศ และสนามบินสมุย บริษัทฯ จึงสามารถให้บริการในการเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารจากสายการบินอื่นที่มีความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement และให้บริการเชื่อมต่อเที่ยวบินแก่ผู้โดยสารเหล่านั้นไปยังจุดหมายปลายทางภายในประเทศและในภูมิภาค ซึ่งอยู่ในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ ทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement กับสายการบินอื่น ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณผู้โดยสารในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ และช่วยขยายเครือข่ายเส้นทางการบินให้ครอบคลุมจุดหมายปลายทางที่บริษัทฯ ต้องการ ทั้งนี้การเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement ช่วยให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงและเชื่อมต่อผู้โดยสารที่เดินทางโดยสายการบินอื่นจากจุดหมายปลายทางนานาชาติทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งบริษัทฯ ประสบความสำเร็จในการเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement กับสายการบินอื่น รวม 28 สายการบิน

การดำเนินงานของสายการบิน

1. เครื่องบิน และการใช้เครื่องบิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มีเครื่องบินที่นำมาให้บริการขนส่งผู้โดยสารรวมทั้งสิ้น 39 ลำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

แบบเครื่องบิน	จำนวน เครื่องบิน (ลำ)	ภายใต้สัญญาเช่า ทางการเงิน (ลำ)	ภายใต้สัญญาเช่า ดำเนินงาน (ลำ)	กรรมสิทธิ์ ของบริษัทฯ (ลำ)
แอร์บัส เอ 320	9	-	9	-
แอร์บัส เอ 319	15	-	15	-
เอทีอาร์ 72-500	2	-	-	2
เอทีอาร์ 72-600	13	9	-	4
รวมทั้งสิ้น	39	9	24	6

2. การวางแผนเส้นทางการบิน

บริษัทฯ เน้นให้บริการเส้นทางการบินระยะใกล้ไปยัง สนามบินที่อยู่ในและใกล้เคียงกับบริเวณที่เป็นจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญ ซึ่งโดยปกติอยู่ในรัศมีไม่เกิน 3,120 กิโลเมตร และระยะเวลาของเที่ยวบินไม่เกิน 5 ชั่วโมงจากศูนย์ปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ ในสนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย และสนามบินเชียงใหม่

บริษัทฯ ได้ประสานงานกับกรมการบินพลเรือน ในการยื่นขอสิทธิการบินเพิ่มเติมภายใต้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศฉบับที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และฉบับใหม่ ทั้งนี้ ความสามารถของบริษัทฯ ที่จะขยายเครือข่ายเส้นทางการบิน เพิ่มจำนวนเที่ยวบินและจำนวนที่นั่งโดยสารขึ้นอยู่กับการบินที่บริษัทฯ จะสามารถขอรับสิทธิการบินและได้รับจัดสรรเวลาการใช้สนามบิน (Slot) ไปยังจุดหมายปลายทางเหล่านั้นอย่างเพียงพอ

ปัจจัยหลักที่นำมาพิจารณาในการเพิ่มเส้นทางการบินใหม่กับเครือข่ายเส้นทางการบินที่มีอยู่ของบริษัทฯ หรือในการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินเดิม ได้แก่ ความพร้อมของเครื่องบินและประมาณการอัตราการบินขนส่งผู้โดยสาร และทัศนวิสัยความสามารถในการสร้างรายได้ของเส้นทางการบิน และการส่งเสริมปริมาณการขนส่งในเส้นทางการบินอื่น ๆ

ทั้งนี้ ตามยุทธศาสตร์เครือข่ายเส้นทางการบินปัจจุบันของบริษัทฯ จะให้ความสำคัญกับการเชื่อมต่อเครือข่ายผ่านศูนย์ปฏิบัติการการบินในกรุงเทพฯ และสนามบินของบริษัทฯ มากขึ้น โดยเฉพาะสนามบินสมุย ได้ให้บริการการบินโดยการเชื่อมต่อนักท่องเที่ยวผ่านเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเปรียบเสมือนประตูภาคเหนือของประเทศไทย บริษัทฯ ได้เข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และความร่วมมือกับสายการบินอื่น ๆ ยังเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่ทำให้บริษัทฯ สามารถขยายเครือข่ายเส้นทางการบินและเพิ่มอัตราผู้โดยสาร โดยผู้โดยสารสามารถเชื่อมต่อเที่ยวบินของบริษัทฯ จากสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโลกทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และภูมิภาคอื่น ๆ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังสามารถเข้าถึงผู้โดยสารในประเทศจีนโดยการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ ในการนี้บริษัทฯ จะตรวจสอบให้แน่ใจอย่างสม่ำเสมอว่าเที่ยวบินในเครือข่ายส่วนขยายมีตารางเวลาในการบินสอดคล้องกับเที่ยวบินในเครือข่ายเส้นทางการบิน ของบริษัทฯ เพื่อที่จะทำให้มีจำนวนเที่ยวบินที่จะเชื่อมต่อกับเที่ยวบินของบริษัทฯ ให้ได้มากที่สุด และต้องติดตามตรวจสอบปริมาณการขนส่งผู้โดยสารในเส้นทางการบินทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนจำนวนเที่ยวบินและจำนวนที่นั่งโดยสารตามความต้องการของตลาดในช่วงที่มีผู้โดยสารเดินทางมากและสอดคล้องกับความผันผวนในอุปสงค์ของตลาดในเส้นทางการบินเหล่านี้

3. ตารางการบิน

ฝ่ายจัดการด้านเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ จะจัดทำตารางการบินให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของตลาดในเส้นทางการบินต่าง ๆ และตามแนวปฏิบัติของ IATA ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดทำตารางการบินเป็น 2 ฤดู อันประกอบด้วยตารางการบินในภาคฤดูหนาวและตารางการบินในภาคฤดูร้อน โดยตารางการบินในภาคฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่วันที่อาทิตย์สุดท้ายของเดือนตุลาคมของปีก่อนหน้าถึงวันเสาร์สุดท้ายของเดือนมีนาคม ส่วนตารางการบินในภาคฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่วันที่อาทิตย์สุดท้ายของเดือนมีนาคมถึงวันเสาร์สุดท้ายของเดือนตุลาคมของแต่ละปี ทั้งนี้บริษัทฯ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราความถี่ของเที่ยวบินและแบบของเครื่องบินที่ใช้ในเส้นทางการบินแบบประจำในบางเส้นทางได้ตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงฤดูกาล

4. การปฏิบัติการการบิน

บริษัทฯ กำกับดูแลและควบคุมเที่ยวบินต่าง ๆ ของบริษัทฯ โดยผ่านศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบิน ซึ่งตั้งอยู่นอกบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อให้การปฏิบัติการการบินเป็นไปตามตารางการบิน กฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินจะเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับน้ำหนักที่เครื่องบินสามารถบรรทุกได้ สภาพอากาศ สภาพสนามบิน และสถานะของเครื่องบิน อนุมัติการอำนวยความสะดวก และประสานงานกับการบริการอุปกรณ์ภาคพื้นและ บริการการซ่อมบำรุงที่จำเป็นแก่เครื่องบินของบริษัทฯ ศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินจะควบคุมติดตามเที่ยวบิน โดยการใช้ระบบแสดงผลเรดาร์ภาคพื้นอากาศและภาคพื้นดิน การสื่อสารทางระบบวิทยุ ระบบการสื่อสารและรายงานทางอากาศ (Air Communication Addressing and Reporting System) และระบบการสื่อสารแบบเชื่อมโยงข้อมูลจากภาคพื้นอากาศสู่ภาคพื้นดิน (Air-to-Ground Data Link Communications) ซึ่งถ้าหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินอาจปรับเปลี่ยนตารางเที่ยวบิน รวมเที่ยวบิน และยกเลิกเที่ยวบินในกรณีจำเป็น

5. ศูนย์ปฏิบัติการการบิน

ศูนย์ปฏิบัติการการบินในกรุงเทพฯ

และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ เชื่อว่ากรุงเทพฯ มีข้อได้เปรียบและเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคข้อได้เปรียบเช่นนี้ได้แก่การที่กรุงเทพมหานครเป็นประตูสู่ภูมิภาคอินโดจีน ภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ภูมิภาคเอเชียใต้และประเทศจีนตอนใต้ อีกทั้งกรุงเทพฯ ยังตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเป็นจุดแวะพักสำหรับเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างทวีปยุโรปกับทวีปเอเชียตอนเหนือ และทั้งทวีปยุโรปและเอเชียตอนเหนือกับจุดบินต่าง ๆ ในประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศูนย์ปฏิบัติการการบินหลักของบริษัทฯ อยู่ที่สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติหลักและเป็นสนามบินในประเทศที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยทั้งในด้านของปริมาณเครื่องบินที่ขึ้นลงและจำนวนผู้โดยสาร โดยการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท.) มีระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า หรือ APPS (Advance Passenger Processing System) เพื่อป้องกันการก่อการร้ายข้ามชาติ และเพิ่มความปลอดภัยในท่าอากาศยาน สอดรับกับมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ให้ความสำคัญ

ภายหลังจากบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินงานในสนามบินสุวรรณภูมิ บริษัทฯ ได้โอนย้ายการดำเนินงานส่วนใหญ่ซึ่งเคยอยู่ที่สนามบินดอนเมืองมายังสนามบินสุวรรณภูมิ ยกเว้นในส่วนบริการการซ่อมบำรุงเครื่องบิน ทั้งนี้ บริษัทฯ ต้องชำระค่าเช่า ค่าธรรมเนียมการบิน และค่าบริการหลายรายการให้แก่ บมจ. ท่าอากาศยานไทย (ทอท.) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งรวมถึงค่าธรรมเนียมการลงจอดและการจอดเครื่องบิน ค่าเช่าพื้นที่และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของบริษัทฯ ต้องจ่ายค่าสัมปทานสำหรับธุรกิจที่ได้รับสัมปทานให้ดำเนินการที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

นอกจากนี้บริษัทฯ ได้เช่าที่ดินในสนามบินดอนเมืองเพื่อใช้ในกิจการซ่อมบำรุงอากาศยาน ซึ่งประกอบไปด้วยโรงซ่อมบำรุงอากาศยาน ศูนย์ซ่อมบำรุงใหญ่ชั้น C-Check รวมทั้งยังมีพื้นที่อยู่ในบริเวณติดกันสำหรับการซ่อมอุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนประกอบของเครื่องบิน หรือวัสดุสำหรับห้องโดยสารภายในเครื่องบินด้วย

ศูนย์ปฏิบัติการการบินในเกาะสมุย

และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ ได้ก่อสร้างและพัฒนาสนามบินสมุย และเปิดให้บริการในปี 2532 ด้วยเงินลงทุนประมาณ 800 ล้านบาท สนามบินเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2532 สนามบินให้บริการการเดินทางในประเทศที่มีการไปและกลับจากกรุงเทพฯ ด้วยพื้นที่ทางวิ่ง (Runway) 1,800 เมตร

ในปี 2540 สนามบินสมุยได้มีการพัฒนาเพื่อรองรับเที่ยวบินต่างประเทศ โดยเพิ่มศุลกากรและหน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองพร้อมกับอาคารพักผู้โดยสารแห่งใหม่ เพื่อรองรับเที่ยวบินเส้นทางใหม่มายังสนามบินรวมถึงการให้บริการที่มีจุดหมายปลายทางยังต่างประเทศ

ในปี 2547 สนามบินได้เริ่มดำเนินการโครงการขยายอาคารรองรับผู้โดยสารอีก 6 อาคาร โดย 4 อาคารสำหรับเส้นทางบินในประเทศ และอีก 2 อาคารสำหรับเส้นทางการบินระหว่างประเทศ ด้วยเงินลงทุน 500 ล้านบาท นอกจากนี้ยังขยายพื้นที่ทางวิ่งให้มีความยาวถึง 2,100 เมตร บนพื้นที่ที่กองทุนรวมมีสิทธิการเช่าระยะยาวโดยมีการก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี 2550 สามารถรองรับผู้โดยสารได้ถึง 16,000 คนต่อวัน และสามารถเพิ่มจำนวนผู้โดยสารต่อปีจาก 1.3 ล้านคนเป็น 6.0 ล้านคน มีระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า หรือ APPS (Advance Passenger Processing System) มาใช้ในสนามบินในการตรวจสอบผู้โดยสาร เพื่อป้องกันการก่อการร้ายข้ามชาติ และเพิ่มความปลอดภัย สอดรับกับมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ให้ความสำคัญ เช่นเดียวกับสนามบินสุวรรณภูมิ

การเติบโตของสนามบินสมุยทำให้ท้องเที่ยวเกาะสมุยเติบโตขึ้นด้วย ปัจจุบันเกาะสมุยเป็นจุดหมายปลายทางที่ได้รับความนิยมจากชาวยุโรป เอเชีย และจากภูมิภาคอื่น ๆ ด้วยขนาดของพื้นที่ทางวิ่ง 2,100 เมตร บริษัทฯ สามารถเพิ่มขนาดของเครื่องบินที่ให้บริการมายังสนามบิน โดยปัจจุบันมีการให้บริการด้วยเครื่องบินแบบแอร์บัส เอ 319 และเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72 สนามบินสมุยยังได้เปิดให้บริการแก่สายการบินอื่นด้วย

สนามบินสมุยได้รับหลายรางวัลในด้านการออกแบบและสถาปัตยกรรม ประกอบด้วยรางวัลด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สนามบินได้นำต้นมะพร้าวมาใช้ในการตกแต่ง และการใช้อากาศจากธรรมชาติในระบบการทำความเย็นแบบเปิดในอาคารรับรองผู้โดยสาร

ศูนย์ปฏิบัติการการบินเชียงใหม่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ ได้กำหนดให้สนามบินเชียงใหม่เป็นศูนย์ปฏิบัติการการบินในพื้นที่เขตภาคเหนือ ซึ่งปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ และมีสายการบินนานาชาติหลายสายที่ได้ทำการบินโดยตรงไปยังสนามบินเชียงใหม่ บริษัทฯ ได้เล็งเห็นศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และการเชื่อมต่อเครือข่ายการบินในภูมิภาคนี้ บริษัทฯ จึงได้พัฒนาเส้นทางการบินโดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง เช่น เชียงใหม่-สมุย เชียงใหม่-ภูเก็ต เชียงใหม่-กระบี่ และเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน เป็นต้น เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของผู้โดยสารที่เป็นนักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและนักธุรกิจ ทั้งที่เดินทางโดยสายการบินพันธมิตร และสายการบินอื่น ๆ

6. การให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ

การให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำนั้น เป็นการช่วยเสริมอัตราการใช้เครื่องบินและเพิ่มรายได้ของบริษัทฯ อย่างไรก็ดี ในการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำนั้น บริษัทฯ จะคำนึงถึงจำนวนเครื่องบินที่สามารถนำมาให้บริการได้ โดยจะให้ความสำคัญกับการให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำก่อน

7. การซ่อมบำรุงอากาศยาน

บริษัทฯ มีศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานที่ทำอากาศยานตอนเมือง ซึ่งได้ใบรับรองให้มีความสามารถทำการซ่อมบำรุงอากาศยาน และอุปกรณ์อากาศยาน บางส่วนได้จากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ซึ่งจะเห็นว่า ไม่มีสายการบินอื่น ๆ ในประเทศไทยมีหน่วยซ่อมเป็นของตนเองมากนัก เหตุผลหลักในการมีศูนย์ซ่อมซ่อมบำรุงอากาศยานก็เพื่อซ่อมบำรุงอากาศยานรวมถึงอุปกรณ์ เครื่องบินของบริษัท และส่งเสริมอุตสาหกรรมการบิน เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมอากาศยานเป็นอย่างมาก และเป็นการได้เปรียบในหลายรายการบินที่ไม่มีหน่วยซ่อมเป็นของตนเอง รวมถึงการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาด้วย

การซ่อมบำรุงเครื่องบิน เพื่อคงความสมควรเดินอากาศ ทั้งในระดับ Line maintenance และ Base Maintenance ซ่อมบำรุงใหญ่ รวมถึง อุปกรณ์ ของเครื่องบิน Components นั้น ต้องกระทำโดยสถานประกอบการที่ได้รับอนุญาตจากการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท) เท่านั้น (Maintenance Repair and Overhaul (MRO)) การคงความสมควรเดินอากาศของเครื่องบิน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับความปลอดภัยของผู้โดยสาร ความมีประสิทธิภาพในการทำงาน การดูแลรักษาเครื่องบินของบริษัท ถือเป็นการซ่อมเชิงป้องกัน Preventive maintenance check เพื่อการใช้ประโยชน์ในเครื่องบินของบริษัท ได้อย่างเหมาะสมที่สุด และสอดคล้องในสาระสำคัญดังนี้

7.1 การคงความต่อเนื่องของความสมควรเดินอากาศ

Continuing Airworthiness Tasks

7.2 การจัดทำแผนการบำรุงรักษาอากาศยาน

Maintenance program

7.3 คำสั่งสมควรเดินอากาศ

Airworthiness Directive

7.4 ข้อมูลดัดแปลง และการซ่อมแซม

Data for modifications and repairs

7.5 ระบบการจัดเก็บเอกสารสมควรเดินอากาศ

Aircraft continuing airworthiness record system

7.6 ระบบสมุดปูมประวัติ

Operators Technical Log System

7.7 การส่งมอบความสมควรเดินอากาศของอากาศยาน

Transfer of aircraft continuing airworthiness

การจัดทำแผนการซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัทฯ อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับปัจจัยบางประการ ซึ่งรวมถึงอายุ และประเภทของเครื่องบิน อุปกรณ์ และคุณลักษณะที่กำหนดโดยผู้ผลิต บริษัทฯ ดำเนินการซ่อมบำรุงเครื่องบินตามหลักเกณฑ์ในการซ่อมบำรุงที่กำหนดโดยการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท) องค์กรตรวจสอบความปลอดภัยของ IATA (IATA Operational Safety Audit (IOSA)) และ ICAO นอกจากนี้ การซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัทฯ ได้ผ่านการรับรองโดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO) และได้รับการรับรองมาตรฐานการซ่อมบำรุงจาก กพท

การซ่อมบำรุงอากาศยาน โดยปกติมีการกำหนดให้มีการซ่อมบำรุงย่อยและซ่อมบำรุงใหญ่ในแต่ละช่วงเวลา หรือแต่ละรอบการบิน หรือแต่ละช่วงของชั่วโมงบินโดยผู้ผลิตเครื่องบิน ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละประเภทของเครื่องบิน โดยภาพรวมสามารถแบ่งออกตามลักษณะการซ่อมบำรุงอย่างกว้าง ๆ ได้ดังนี้

1. การซ่อมบำรุงย่อย เป็นการซ่อมบำรุงอากาศยานชั้น A Check และ B Check
2. การซ่อมบำรุงใหญ่ประกอบด้วย การซ่อมบำรุงอากาศยานชั้น C Check และ D Check
3. การเปลี่ยนอุปกรณ์ตามอายุการใช้งาน

การตรวจและการซ่อมบำรุงอากาศยานประจำวัน (Daily Check) ซึ่งเป็นการตรวจสอบสภาพเครื่องบินก่อนและหลังการให้บริการ การบินตามตารางที่กำหนด เพื่อให้เครื่องบินอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน อาทิเช่น การตรวจสอบด้วยสายตา การตรวจสอบอุปกรณ์ และความสะอาด การตรวจสอบระดับน้ำมัน การตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ เป็นต้นแล้ว ยังมีการกำหนดการซ่อมบำรุงอีก 3 ชั้นคือ A Check B Check และ C Check ดังนี้

การซ่อมบำรุงย่อย ชั้น A Check/ B Check		การซ่อมบำรุงใหญ่ ชั้น C Check	
กำหนดเวลาในการตรวจสอบเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72-500 และ เอทีอาร์ 72-600			
ทุก ๆ 750 ชั่วโมง		ทุก ๆ 5,000 ชั่วโมง	
กำหนดเวลาในการตรวจสอบเครื่องบินแบบแอร์บัส เอ 319 และ เอ 320			
ทุก ๆ 4 เดือน หรือ 750 ชั่วโมงบิน (Flight Hour) หรือ 750 รอบการบิน (Cycles) แล้วแต่ว่ารอบเวลาใดจะถึงก่อน		ทุก ๆ 24 เดือน หรือ 7,500 ชั่วโมงบิน (Flight Hour) หรือ 5,000 รอบการบิน (Cycles) แล้วแต่ว่ารอบเวลาใดจะถึงก่อน	
สถานที่ตรวจสอบ			
หลุมจอดหรือจุดจอดเครื่องบิน		โรงซ่อมบำรุงอากาศยาน	
ขอบเขต			
<p>การตรวจสอบระดับ A Check จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่า คือการซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) เข้าไปด้วย</p> <p>สำหรับการซ่อมบำรุงย่อยชั้น B Check เป็นการซ่อมบำรุงส่วนประกอบและระบบของอากาศยานที่มีรายละเอียดมากขึ้น ซึ่งอาจต้องใช้อุปกรณ์และการทดสอบพิเศษ ทั้งนี้ การตรวจสอบระดับ B Check นี้จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่า คือการซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) และ A Check เข้าไปด้วย ปัจจุบัน การซ่อมระดับ B check ได้ถูกรวมมาอยู่กับการซ่อมในระดับ C check และยักรวมถึง 6 years and 12 year check</p>		<p>การตรวจสอบระดับนี้ จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่าคือ การซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) A Check และ B Check เข้าไปด้วย</p> <p>การซ่อมระดับ C check, 6 years, 12 years check เป็นการซ่อมใหญ่ มีกระบวนการจัดการชัดเจน และการควบคุม อย่างมีระบบ</p>	
ตัวอย่าง การซ่อมบำรุงตามตารางที่ผู้ผลิตกำหนด			
<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องบิน ไม่ชำรุด ผุกร่อน หรือได้รับความเสียหาย - ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เปิด-ปิดปุ่มควบคุม - ตรวจสอบการทำงานของระบบอิเล็กทรอนิกส์ - ตรวจสอบระบบไฟฉุกเฉินภายในเครื่องบิน - ตรวจสอบระบบไฮดรอลิคต่าง ๆ 		<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบโครงสร้างภายในเครื่องบิน สายไฟฟ้าต่าง ๆ ด้วยการรื้อเก้าอี้เพื่อเปิดผนังเครื่องบินออก - ตรวจสอบระบบความปลอดภัยทางออกและทางออกฉุกเฉิน - ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงโดยการทดสอบรอยร้าวของประตูเครื่องบิน - ตรวจสอบระบบความดันภายในเครื่องบิน - ทดสอบระบบการจ่ายไฟฟ้าสำรอง ระบบไฟฟ้ากระแสตรง - ตรวจสอบสำรองไฟฉุกเฉิน (Ramp air turbine) เพื่อจ่ายพลังงานไฟฟ้าสำรองและเพื่อจ่ายไฟฟ้าให้ระบบไฮดรอลิค ในกรณีระบบหลักสูญเสีย - ตรวจสอบระบบด้านการเพิ่มแรงยก (Flap หรือ Slat) - ตรวจสอบกลไกและระบบควบคุมการบินต่าง ๆ Flight control 	

การซ่อมบำรุงอากาศยาน ชั้น D Check จะเกิดขึ้นทุก ๆ 6 ปี เช่น 6 years, 12 years เป็นการซ่อมบำรุงใหญ่ ละเอียดและซับซ้อน มากที่สุด หรือเรียกว่า Heavy maintenance Check โดยเป็นการตรวจซ่อมบำรุงรักษาโครงสร้างของอากาศยานอย่างละเอียดว่ามีความบกพร่องเกิดขึ้นในส่วนประกอบ หรือโครงสร้างของอากาศยานหรือไม่ การตรวจรอยร้าวโดยไม่ทำลายชิ้นงาน (non-destructive test) โดยรวมไปถึงการตรวจหาถึงร่องรอยการผุกร่อน ความผิดปกติของโครงสร้างอากาศยาน การแตกหัก หรือร่องรอยความเสียหายอื่นซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแยกส่วนประกอบของอากาศยานเพื่อทำการตรวจซ่อมบำรุง โดยจะต้องใช้อุปกรณ์พิเศษและกระทำโดยผู้มีความรู้ความชำนาญทางเทคนิคขั้นพิเศษ ซึ่งปัจจุบัน ทาง กพท อนุญาต ให้บริษัททำได้ และกำหนดในใบอนุญาตหน่วยซ่อมแล้ว

การซ่อมบำรุงของบริษัทฯ ถูกรับรองจาก กพท ให้ทำการการซ่อมบำรุงอุปกรณ์และส่วนประกอบของเครื่องบิน ยกเว้นการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์และอุปกรณ์หลัก และการให้บริการสอบเทียบมาตรฐาน (Calibration) ส่วนใหญ่ บริษัทฯ ได้ว่าจ้างให้ผู้ให้บริการกับบริษัทภายนอกเป็นผู้ดำเนินการและต้องเป็นบริษัทที่ได้รับรองและผ่านกระบวนการตรวจสอบตามข้อกำหนดคุณภาพของบริษัทเท่านั้น นอกจากนี้ ภายใต้สัญญาเช่าเครื่องบินของบริษัทฯ นั้น บริษัทฯ จะได้รับประโยชน์จากการรับประกันและความช่วยเหลือจากผู้ผลิตเครื่องบินผ่านทางผู้ให้เช่าเครื่องบิน

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้เก็บชิ้นส่วนอะไหล่คลังที่ใช้อย่างหมดไป และที่สามารถใช้หมุนเวียนสับเปลี่ยนได้ ณ โรงซ่อมบำรุงอากาศยานที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สนามบินดอนเมือง สนามบินสมุยและอื่น ๆ

8. สิทธิและประโยชน์จากการ ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

กิจการสายการบิน

บริษัทฯ ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับกิจการสายการบิน โดยได้รับสิทธิประโยชน์ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิมีกำหนดเวลา 8 ปี (และ 5 ปี สำหรับบัตรส่งเสริมการลงทุน ที่ได้รับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป) นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการสำหรับแต่ละโครงการ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้รับจากแต่ละโครงการไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตลอดระยะเวลาที่บริษัทฯ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับโครงการนั้น ๆ และในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล บริษัทฯ จะได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ ตลอดจนได้รับสิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักรตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาเท่าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน รวมจำนวน 13 บัตร ซึ่งยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยได้มีการใช้สิทธิประโยชน์สำหรับเครื่องบินไปแล้วจำนวน 28 ลำ จากทั้งหมด 38 ลำ คงเหลือจำนวนเครื่องบินที่สามารถนำเข้าภายใต้สิทธิประโยชน์ดังกล่าว อีก 2 ลำ

2. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน

นอกเหนือจากธุรกิจสายการบินแล้ว บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินได้แก่ การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น การให้บริการครัวการบิน และ การให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผ่านบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

บริษัท	สัดส่วนหุ้น (ร้อยละ)	ลักษณะ	ประกอบธุรกิจ
BFS Ground	98.88	บริษัทย่อย	การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น
BAC	90.0	บริษัทย่อย	การให้บริการครัวการบิน
BFS Cargo	49.0	บริษัทร่วม	การให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ

การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการลูกค้าภาคพื้น และให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่เที่ยวบินภายในและระหว่างประเทศแบบประจำและเที่ยวบินเช่าเหมาลำของบริษัทฯ และเที่ยวบินของสายการบินอื่น ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยในการดำเนินกิจการ BFS Ground ได้ว่าจ้างให้ Worldwide Flight Services Holding S.A. “(WFS)” ให้บริการสนับสนุนการดำเนินกิจการตามสัญญาสนับสนุนการบริหารการให้

บริการกิจการภาคพื้น โดย WFS จะให้บริการเกี่ยวกับการควบคุมและประเมินผลคุณภาพการดำเนินงานบริการการตลาต และสิ่งอำนวยความสะดวกของ BFS Ground การพัฒนาการควบคุมและวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน การบริหารจัดการให้ BFS Ground ดำเนินการตามสัญญาต่าง ๆ โดยรวมไปถึงสัญญาโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง และการให้ความช่วยเหลือในการจัดหาใบรับรองในการประกอบอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

BFS Ground ได้รับสัมปทานจาก บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ตามสัญญาโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง ซึ่งอนุญาตให้ BFS Ground ดำเนินงานและให้บริการตามโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง โดยสัญญานี้มีอายุ 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549

ทั้งนี้ BFS Ground เป็นผู้ให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดเครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้นหนึ่งในสองราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ประกอบการอีกราย คือ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

1. การให้บริการลูกค้าภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการลูกค้าภาคพื้นแก่ผู้โดยสารสำหรับเที่ยวบินแบบประจำของสายการบินอื่น เที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ และเครื่องบินส่วนตัว ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งการให้บริการเหล่านี้ประกอบไปด้วย การบริการเช็คอิน การบริการออกบัตรโดยสาร การบริการติดตามกระเป๋าและสัมภาระ เป็นต้น

BFS Ground ให้บริการผู้โดยสารในเที่ยวบินต่าง ๆ มากกว่า 60 สายการบิน ที่สนามบินสุวรรณภูมิ โดยทั่วไปแล้ว สัญญาการให้บริการลูกค้าภาคพื้น จะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี และกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

2. การให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่สายการบินต่าง ๆ สำหรับเที่ยวบินแบบประจำ เที่ยวบินเช่าเหมาลำ และเครื่องบินส่วนตัว ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งการให้บริการเหล่านี้ประกอบด้วย บริการรับส่งผู้โดยสารลูกเรือและสัมภาระ การขนถ่ายและลำเลียงสินค้าเข้าออกจากเครื่องบิน บริการรถลากจูงเครื่องบิน รถบันไดบริการผู้โดยสารขึ้นลงเครื่องบิน บริการทำความสะอาดภายในเครื่องบิน บริการเครื่องทำความเย็น (ACU) และเครื่องบริการจ่ายกระแสไฟฟ้าภายในอากาศยาน ขณะจอด (GPU) บริการรถบรรทุกน้ำเติมน้ำใช้ บริการอุปกรณ์ซ่อมบำรุงภาคพื้น และการให้บริการข้อมูลเพื่อใช้ในการดำเนินการการบิน (Flight Operation) เป็นต้น

BFS Ground ให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่สายการบินต่าง ๆ มากกว่า 90 สายการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยทั่วไปแล้ว สัญญาการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น จะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี และกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

BFS Ground เป็นผู้ให้บริการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการตรวจสอบความปลอดภัยการปฏิบัติการภาคพื้น Safety Audit for Ground Operations (ISAGO) จากสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ International Air Transport Association (IATA), ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย Occupational Health and Safety Management Systems - ISO 45001:2018 และ มาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ Quality Management System - ISO 9001:2015

การให้บริการคลังสินค้า

BFS Cargo ให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งนี้ ในการดำเนินการ BFS Cargo ได้ว่าจ้างให้ WFS ซึ่งเป็นผู้ให้บริการภาคพื้นและคลังสินค้าแก่สายการบินทั่วโลกเข้ามาบริหารจัดการตามสัญญาสนับสนุนการบริหารคลังสินค้า โดย WFS ดำเนินการด้านการควบคุมและประเมินผลคุณภาพการดำเนินงานบริการ บริหารจัดการด้านการตลาด พัฒนาการควบคุมวิธีดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน บริหารจัดการให้ BFS Cargo ปฏิบัติตามสัญญาต่าง ๆ โดยรวมไปถึงสัญญาโครงการคลังสินค้า และการให้ความช่วยเหลือแนะนำการประกอบกิจการคลังสินค้าตามมาตรฐานสากล และได้รับใบรับรองในการประกอบอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

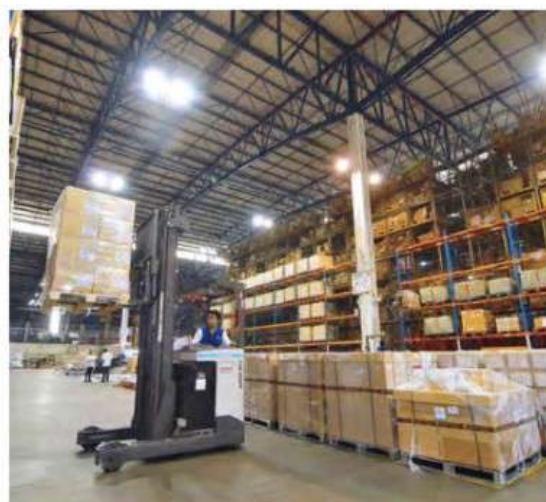
BFS Cargo ได้รับสัมปทานจาก ทอท. ตามสัญญาโครงการคลังสินค้า โดยสัญญาโครงการคลังสินค้า นี้มีอายุ 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549 ซึ่งเป็นวันที่ทำอากาศยาน

สุวรรณภูมิเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ โดยอนุญาตให้ BFS Cargo เข้าดำเนินงานและให้บริการตามสัญญาโครงการคลังสินค้า สำหรับสินค้าที่มีการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศในสนามบินสุวรรณภูมิ

ทั้งนี้ BFS Cargo มีอาคารคลังสินค้าที่สามารถเก็บรักษาและดูแลสินค้าทั่วไป สินค้าที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ รวมถึงสินค้าสดและผลไม้ สิ่งมีชีวิต และสินค้ามีมูลค่าสูง ทั้งนี้ BFS Cargo ได้ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในอาคารคลังสินค้า โดยได้ทำการติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดจำนวน 165 เครื่องครอบคลุมทั้งอาคารคลังสินค้า โดยเฉพาะในบริเวณที่มีการเก็บรักษาสินค้าที่มีมูลค่าสูงจะมีการติดตั้งกล้องประจำพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีเครื่องเอ็กซเรย์เพื่อที่จะตรวจสอบวัตถุระเบิดและมีการว่าจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยในด้านการเดินอากาศ

BFS Cargo ได้รับการรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัย (Security Standard) จาก Transported Asset Protection Association (TAPA) มาตรฐานด้านคุณภาพ ISO 9001:2015 เป็นผู้ให้บริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการตรวจสอบด้านความปลอดภัยจากสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ International Air Transport Association (IATA) Safety Audit for Ground Operations (ISAGO) และมาตรฐานระบบการบริหารทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OHSAS 18001:2007) อีกทั้งยังเป็นตัวแทนควบคุม 3 (Regulated Agent 3) คือ ผู้ให้บริการด้านสินค้าที่อยู่ในประเทศที่ 3 และได้รับการ

ตรวจสอบและอนุมัติตามมาตรฐานการบินของกลุ่มประเทศยุโรป (EU) คลังสินค้าของ BFS Cargo ตั้งอยู่ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ พื้นที่ทั้งหมด 55,370 ตารางเมตร เป็นพื้นที่สำหรับคลังสินค้า 39,744 ตารางเมตร และพื้นที่ส่วนดำเนินงานและสำนักงาน 15,626 ตร.ม. ในส่วนคลังสินค้ายังประกอบด้วย ห้องเย็น 2,500 ตารางเมตร พื้นที่เก็บรักษาสินค้าที่ต้องการความปลอดภัยสูงมีการควบคุมการเข้าออกเป็นพิเศษ สำหรับสินค้ามีค่า พื้นที่ระบายอากาศสำหรับสินค้ามีชีวิต และมีพื้นที่สำหรับเก็บสินค้าอันตราย ทั้งนี้ อาคารคลังสินค้าของ BFS Cargo สามารถรองรับปริมาณสินค้าได้ 523,000 ตันต่อปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	ปี 2563	ปี 2562
น้ำหนักของสินค้าที่ให้บริการ (ตัน)	390,683	409,708
ปริมาณการรองรับสินค้า (ตันต่อปี)	523,000	523,000
การใช้งาน (Utilization) (ร้อยละ)	74.70	78.34

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 BFS Cargo มีจำนวนลูกค้ามากกว่า 80 ราย สัญญาการให้บริการคลังสินค้าจะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปีและกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

ทั้งนี้ BFS Cargo เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้านี้ระหว่างประเทศหนึ่งในสองราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ให้บริการอีกราย คือ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

การให้บริการครัวการบิน

BAC ผลิตอาหารเพื่อให้บริการแก่ผู้โดยสารในเที่ยวบินของบริษัทฯ และผู้โดยสารของสายการบินอื่น ๆ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยได้รับสัมปทานจาก ทอท. ตามสัญญาโครงการครัวการบิน ซึ่งอนุญาตให้ BAC ดำเนินงานให้บริการตามสัญญาโครงการครัวการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิเป็นระยะเวลา 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549

โรงครัวของ BAC ตั้งอยู่ที่สนามบินสุวรรณภูมิ โดยมีพื้นที่ประมาณ 20,000 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่สำหรับการให้บริการเตรียมอาหารฮาลาล (Halal meals) 10,000 ตารางเมตร เตรียมอาหารทั่วไป 3,000 ตารางเมตร และอีก 400 ตารางเมตรสำหรับการเตรียมอาหารโคเชอร์ (Kosher meals) BAC สามารถผลิตอาหารสำหรับเที่ยวบินของบริษัทฯ และสายการบินอื่นรวมทั้งเที่ยวบินเช่าเหมาลำโดยมีรายละเอียดดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

	ปี 2563	ปี 2562
จำนวนอาหารที่ผลิตสำหรับเที่ยวบินของบริษัทฯ (ล้านที่)	1.00	3.29
จำนวนอาหารที่ผลิตสำหรับเที่ยวบินของสายการบินอื่น (ล้านที่)	1.06	4.0
จำนวนอาหารที่ผลิตต่อวันโดยเฉลี่ย (ที่)	5,635	19,973

อาหารทุกที่ผลิตโดยผ่านมาตรฐานสากล ได้แก่ ระเบียบวิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice (GMP)) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติ (Hazard Analysis and Critical Control Points: HACCP) อีกทั้งการผลิตอาหารฮาลาล (Halal meals) ได้รับการรับรองจากสำนักคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และการผลิตอาหารโคเชอร์ (Kosher meals) ได้รับการรับรองจากบริษัท ไทยคาซซุเชอร์วิสเชส จำกัด

นอกจากบริษัทฯ แล้ว BAC มีสายการบินที่เป็นลูกค้าอีก 26 ราย โดยสัญญาของธุรกิจครัวการบินโดยทั่วไปจะมีระยะเวลา 1 ถึง 3 ปี และจะกำหนดราคาขายเป็นสกุลเงินบาท นอกจากนี้ BAC ยังให้บริการอาหารสำหรับห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจและชั้นประหยัดของบริษัทฯ และห้อง

พักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจของสายการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งนี้ BAC เป็นผู้ให้บริการครัวการบินหนึ่งในสามราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ประกอบการอีกสองราย ได้แก่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท แอลเอสจีสกายเชฟส์ จำกัด

ในปี 2563 ที่ผ่านมา เป็นที่ทราบกันดีว่าธุรกิจการบินได้รับผลกระทบอย่างมากจากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) บริษัทฯ ซึ่งเป็นธุรกิจผลิตอาหารให้กับสายการบิน ก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวน อาหารที่ผลิตได้ในปี 2563 ชำด้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้พยายามปรับตัวในการปรับลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ และเชื่อมั่นว่าธุรกิจของบริษัทฯ จะกลับมาดำเนินการได้อย่างปกติและเจริญเติบโตมากกว่าเดิมเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย

3. ธุรกิจสนามบิน

บริษัทฯ เป็นเจ้าของและดำเนินการกิจการสนามบินจำนวน 3 สนามบิน คือสนามบินสมุย สนามบินตราด และสนามบินสุโขทัย

สนามบินสมุย

สนามบินสมุยนับเป็นสนามบินที่มีความสำคัญต่อบริษัทฯ ทั้งในเรื่องจำนวนผู้โดยสารและรายได้ บริษัทฯ เริ่มดำเนินการกิจการสนามบินสมุยเมื่อปี 2532 ในฐานะสนามบินสาธารณะในประเทศไทยที่เอกชนเป็นเจ้าของ โดยดำเนินการกิจการสนามบินสมุยภายใต้ใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินสมุย ในปี 2548 บริษัทฯ ได้ดำเนินการขยายสนามบินสมุย เพื่อให้มีขีดความสามารถที่จะรองรับการบริการผู้โดยสาร ในปี 2563 สนามบินสมุยให้บริการผู้โดยสารเข้าและออกกว่า 8 แสนคน และจำนวน กว่า 10,000 เที่ยวบิน

สนามบินสมุยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 16 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 600 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง ซึ่งมีระยะทาง 2,060 เมตร มีทางขับจำนวน 4 ทางขับ และมีลานจอดอากาศยานคิดเป็นพื้นที่ประมาณ 28,000 ตารางเมตร

สนามบินสมุยสามารถรองรับเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72-500/72-600 เครื่องบินแบบแอร์บัส เอ 319 และเครื่องบินแบบโบอิง 737-400 รวมทั้งเครื่องบินไอพ่นที่ใช้ในเที่ยวบินธุรกิจและเที่ยวบินส่วนบุคคล

สนามบินสมุยมีอาคารผู้โดยสารจำนวน 6 อาคารซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 12,113 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ 1,939 ตารางเมตร ทั้งนี้ภายในอาคารผู้โดยสารยังประกอบด้วย เคาน์เตอร์ตรวจคนเข้าเมืองจำนวน 8 เคาน์เตอร์ โดยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 16 ชั่วโมงต่อวัน สนามบินยังเพิ่มความสะดวกในการให้บริการผู้โดยสารในการตรวจรับบัตรโดยสาร โดยมีตู้ตรวจรับบัตรโดยสารอัตโนมัติให้บริการด้วยตนเอง ตั้งอยู่บริเวณอาคารผู้โดยสารขาออกจำนวน 10 เครื่อง

ในเดือนพฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ให้เช่าทรัพย์สินในส่วนของสนามบินสมุยแก่กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย “กองทุนรวม” เป็นเวลา 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวโดยบริษัทฯ ตกลงที่จะเป็นผู้รับผิดชอบในบรรดาค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาสภาพแวดล้อมโดยรวมของทรัพย์สินที่เช่าและสนามบินสมุยให้อยู่ในสภาพที่ดี และรับผิดชอบในการจัดให้มีกิจกรรมด้านการตลาดที่จำเป็น

บริษัทฯ ได้นำสนามบินสมุยกลับมาบริหารกิจการต่อภายใต้สัญญาเช่าช่วงและสัญญาให้บริการ ซึ่งบริษัทฯ เข้าทำกับกองทุนรวมในวันเดียวกันกับที่มีการเข้าทำสัญญาเช่าระยะยาว โดยกองทุนรวมได้ให้บริษัทฯ เช่าช่วงสนามบินสมุย กลับภายใต้สัญญาเช่าช่วง เป็นระยะเวลา 3 ปี โดยจะมีการต่ออายุสัญญาได้ 9 ครั้ง ครั้งละ 3 ปี โดยระยะเวลาเช่าช่วงรวมทั้งหมดไม่เกิน 30 ปี นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้บริการ บริษัทฯ ตกลงให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ซ่อมบำรุงทางวิ่ง ระบบสื่อสาร และระบบอื่น ๆ แก่กองทุนรวม เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจการสนามบินสมุย ทั้งนี้ สัญญาให้บริการดังกล่าว มีกำหนดระยะเวลา 30 ปี โดยภายใต้สัญญาเช่าช่วงและสัญญาให้บริการ บริษัทฯ ตกลงที่จะชำระค่าเช่าช่วงแก่กองทุนรวมเป็นจำนวน 26.1 ล้านบาทต่อเดือน และค่าบริการซึ่งแบ่งออกเป็นค่าบริการคงที่เป็นจำนวนเดือนละ 21.4 ล้านบาท และค่าบริการผันแปรโดยคำนวณตามสูตรที่กำหนดไว้ในสัญญาให้บริการ ซึ่งมีฐานการคำนวณจากจำนวนผู้โดยสารและเครื่องบินที่มาใช้บริการสนามบินสมุย (รวมถึงเครื่องบินของบริษัทฯ) ทั้งนี้ โดยไม่รวมถึงค่าเช่าที่ได้รับจากการให้เช่าพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ในสนามบินสมุย

รายได้หลักที่ได้รับจากการดำเนินงานสนามบินสมุยมาจากค่าบริการผู้โดยสารขาออกที่เรียกเก็บจากผู้โดยสารขาออก ค่าบริการในการลงจอดอากาศยาน ค่าบริการที่จอดอากาศยาน และค่าบริการภาคพื้นดิน ที่เรียกเก็บจากสายการบินอื่น ๆ ที่เข้ามาใช้บริการสนามบินสมุย รวมถึงรายได้จากการให้เช่าพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ในสนามบินสมุย

บริษัทฯ ได้ให้สิทธิในการให้บริการภาคพื้นดินแก่ PGGS เพื่อให้บริการภาคพื้นดินแก่สายการบินอื่น ที่เข้ามาใช้บริการในสนามบินสมุย ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่มีรายได้จากการให้บริการภาคพื้นดินให้แก่สายการบินอื่นโดยตรง แต่จะได้รับรายได้จากการให้สิทธิในการบริการภาคพื้นดินจาก PGGS ซึ่งเงินจากรายได้หลักที่ได้รับจากการดำเนินงานสนามบินสมุยดังกล่าวส่วนใหญ่ จะถูกจ่ายต่อไปยังกองทุนรวมในรูปแบบของค่าเช่า ค่าบริการคงที่ และค่าบริการผันแปร บริษัทฯ จะได้รับรายได้กลับคืนมาในรูปแบบของเงินปันผลจากการถือหุ้นหน่วยลงทุนในกองทุนรวมตามสัดส่วนที่ถืออยู่

สนามบินตราด

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการจัดการสนามบินตราดเมื่อปี 2546 โดยดำเนินการจัดการภายใต้ใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินตราดซึ่งมีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ 14 มีนาคม 2569 สนามบินตราดอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะทาง 387 กิโลเมตร และจังหวัดตราดเป็นเมืองที่อยู่ใกล้พรมแดนประเทศกัมพูชา โดยบริษัทฯ เป็นสายการบินเพียงแห่งเดียวที่มีการบินไปยังจังหวัดตราด สนามบินมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,300 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง มีระยะทาง 1,800 เมตร

สนามบินตราดเป็นสนามบินหนึ่งในสามแห่งที่เป็นเจ้าของโดย บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยเปิดให้บริการแก่ทั้งสายการบินและการบินทั่วไป โดยมี ICAO Airport Reference Code เป็น 4C ทางวิ่งเป็นทางวิ่งแบบ Asphaltic Concrete ความยาว 1,800 เมตร ความกว้าง 45 เมตร และมีพื้นที่เขตทางวิ่งตามมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ สนามบินตราดเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 06:00 น. ถึง 19:00 น. ตามเวลาท้องถิ่น ปัจจุบันสนามบินตราดมีการให้บริการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร สนามบินตราดมีการเก็บค่าบริการลงจอด ตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย สนามบินตราดมีบริการการจราจรทางอากาศให้บริการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

สนามบินสุโขทัย

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการกิจการสนามบินสุโขทัยเมื่อปี 2541 สนามบินสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยซึ่งห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือเป็นระยะทาง 440 กิโลเมตร มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 600,000 คน ทั้งนี้ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ทางทิศตะวันตกเป็นระยะทาง 12 กิโลเมตร ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งมรดกโลกจากองค์การยูเนสโกตั้งแต่ปี 2534

สนามบินสุโขทัยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 12 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีพื้นที่ทั้งหมดของสนามบินที่ได้รับอนุญาตประมาณ 1,018 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง มีระยะทาง 2,100 เมตร และมีทางขับจำนวน 1 ทางขับ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 3,870 ตารางเมตร และมีจำนวน 2 ลานจอดอากาศยานที่พร้อมใช้งาน คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 9,975 ตารางเมตร สนามบินสุโขทัยมีอาคารผู้โดยสารจำนวน 2 อาคาร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 1,026 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ 784 ตารางเมตร

นโยบายการตลาด

การยกระดับประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร

บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะยกระดับประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร ด้วยการให้บริการระดับพรีเมียมและมีคุณภาพ รวมถึงการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารที่สนามบินโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การให้บริการด้วยความเป็นมิตร และการให้บริการที่เน้นความใส่ใจในผู้โดยสาร การใช้เครื่องบินที่มีอายุการใช้งานต่ำ และการให้บริการในจุดหมายปลายทางอันเป็นแหล่งวัฒนธรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

บริษัทฯ สร้างความแตกต่างให้ประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร ด้วยการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยห้องพักรับรองสำหรับผู้โดยสารชั้นประหยัด บริษัทฯ ได้ให้บริการอาหารว่าง เครื่องดื่ม และการให้บริการอินเทอร์เน็ตโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจหรือ “Blue Ribbon” นั้นจะแยกออกจากการให้บริการแก่ผู้โดยสารชั้นประหยัด โดยห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจจะให้บริการ อาหารจานร้อน ห้องอาบน้ำ และการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ในการให้บริการด้วยคุณภาพระดับที่ดีที่สุดแก่ผู้โดยสาร บริษัทฯ มีพนักงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความเป็นมืออาชีพ ทั้งนี้ การรับพนักงานจะต้องผ่านขั้นตอนที่เข้มงวด และจะมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและเข้มข้น และมีกิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถภาพในการทำงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมพนักงานที่ให้บริการผู้โดยสารทุกปี เพื่อให้แน่ใจได้ว่าพนักงานได้รับการเตรียมความพร้อมมาเป็นอย่างดีในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้โดยสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

บริษัทฯ เชื่อว่าการที่ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม บริษัทฯ มีนโยบายทางการตลาดโดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ที่ดึงดูดใจ รวมถึงการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างมีมิตรด้วยมนุษยสัมพันธ์อันดีของคนไทย โดยบริษัทฯ มีความมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างภาพลักษณ์ให้ดีขึ้นและสร้างชื่อเสียงที่โดดเด่นในด้านคุณภาพการให้บริการแก่ผู้โดยสาร

ค่าใช้จ่ายทางการตลาดของบริษัทฯ เป็นค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของบริษัทท่องเที่ยวและตัวแทนการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่บริษัทฯ จะโฆษณาผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ สื่อสังคมออนไลน์ งานแสดงสินค้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แผ่นป้ายโฆษณากลางแจ้ง หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ และการโฆษณาทางวิทยุ

แม้ว่าบริษัทฯ จะทำการตลาดโดยเน้นจุดหมายปลายทางภายในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทฯ ก็ยังคงสามารถรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศที่ต้องการเชื่อมต่อกับเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ ด้วยการเข้าทำความตกลงความร่วมมือบินร่วม (Code Share Agreement) และข้อตกลงระหว่างสายการบินอื่น ๆ และการมีผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารและสำนักงานด้านการตลาดของบริษัทฯ ตั้งอยู่ในหลายพื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก

การกำหนดราคาและการบริหารจัดการรายได้

จำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการและค่าบัตรโดยสารที่เรียกเก็บ มีผลต่อธุรกิจของบริษัทฯ บริษัทฯ ได้ติดตั้งระบบการบริหารจัดการรายได้เพื่อเพิ่มรายได้ในแต่ละเที่ยวบินให้เหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการรายได้เป็นกระบวนการที่ใช้ในการคำนวณราคาบัตรโดยสารและจำนวนที่นั่งผู้โดยสารที่มีอยู่สำหรับผู้โดยสารชั้นธุรกิจและผู้โดยสารชั้นประหยัด เพื่อเพิ่มรายได้จากการขายบัตรโดยสารให้สูงที่สุด บนพื้นฐานของพฤติกรรมทางด้านอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้ในแต่ละตลาด

จากการใช้ระบบการบริหารจัดการรายได้ในปัจจุบัน บริษัทฯ พยายามที่จะเพิ่มรายได้ให้ได้ในแต่ละเที่ยวบิน โดยการจัดสรรที่นั่งผู้โดยสารที่มีอยู่ตามราคาบัตรโดยสารในแต่ละชั้นเพื่อให้บริษัทฯ ได้รับประโยชน์สูงสุด

บริษัทฯ มีโครงสร้างราคาบัตรโดยสารที่หลากหลายเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ที่นั่งผู้โดยสารบนเครื่องบินได้ถูกแบ่งออกเป็นชั้นธุรกิจและชั้นประหยัด โดยบริษัทฯ จะกำหนดจำนวนที่นั่งในแต่ละราคาผ่านกระบวนการวิเคราะห์การแข่งขันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการในการบริหารจัดการรายได้ การคาดการณ์ล่วงหน้า และการกำหนดราคาที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้ บริษัทฯ ใช้การคาดการณ์ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลการสำรองที่นั่งในอดีต รวมเข้ากับการสำรองที่นั่งในปัจจุบัน ประกอบกับงานหรือเหตุการณ์ (event) ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงแรงกดดันจากภาวะการแข่งขัน และปัจจัยอื่น ๆ ในการกำหนดโครงสร้างราคาบัตรโดยสารเพื่อเพิ่มรายได้สูงสุด

บริษัทฯ ใช้นโยบายการตลาดและการขายเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในการขนส่งผู้โดยสารสูงสุดดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างราคาที่ไม่ซับซ้อนและนำเสนอนโยบายด้านราคาในแต่ละจุดขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้สัมพันธ์กับลักษณะของแต่ละจุดขายและช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อให้บริษัทฯ มีผลตอบแทนสูงสุดและลดการสูญเสียรายได้
2. ใช้ระบบบัตรโดยสารอัตโนมัติเพื่อป้องกันการสูญเสียรายได้เนื่องจากความผิดพลาดจากตัวบุคคลและเพิ่มรายได้จากค่าบริการเสริมได้แก่ ค่าธรรมเนียมจากสัมภาระส่วนเกิน
3. ใช้แผนการตลาดส่งเสริมการขายในเส้นทางบินที่ให้ผลตอบแทนสูง
4. จัดสรรที่นั่งสำหรับบัตรโดยสารในแต่ละระดับราคาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลที่ผ่านมาของแต่ละเส้นทางการบิน
5. จัดลำดับการจัดสรรที่นั่งให้แก่ผู้โดยสารให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้เพื่อที่จะเพิ่มรายได้ให้แก่ทั้งเครือข่ายการบิน ไม่เพียงแต่เพิ่มรายได้เฉพาะในบางเส้นทางการบินเท่านั้น

เช่นเดียวกับสายการบินส่วนใหญ่ บริษัทฯ รับสำรองที่นั่งมากกว่าจำนวนที่นั่งโดยสารในบางเที่ยวบินเพื่อทดแทนในกรณีที่ผู้โดยสารได้สำรองที่นั่งแล้วแต่ไม่ได้เดินทาง โดยอัตราส่วนของการสำรองที่นั่งในลักษณะดังกล่าว แตกต่างกันไปในแต่ละเส้นทางการบินและขึ้นอยู่กับอัตราส่วนในอดีตของปริมาณผู้โดยสารที่สำรองที่นั่งแต่ไม่ได้เดินทาง และกรณีการยกเลิกบัตรโดยสารล่าช้า

การรักษาลูกค้าประจำโดยโปรแกรม FlyerBonus

ตั้งแต่มีการจัดตั้งโปรแกรมสะสมไมล์ (Frequent Flyer Program) ของบริษัทฯ ในชื่อ “FlyerBonus” ในปี 2548 โปรแกรมดังกล่าว ก็มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดของบริษัทฯ และเป็นหนึ่งในวิธีการพื้นฐานในการสร้างและรักษาลูกค้าของบริษัทฯ โปรแกรม FlyerBonus ของบริษัทฯ ประกอบด้วยสมาชิกสองระดับ อันได้แก่ สมาชิกธรรมดา และสมาชิกพิเศษ โดยสมาชิกพิเศษเป็นสมาชิกที่มาจากการเรียนเชิญของบริษัทฯ เท่านั้น ทั้งนี้ โปรแกรมสะสมไมล์จะสนับสนุนความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าในการใช้บริการของบริษัทฯ การแลกบัตรโดยสารจะช่วยส่งเสริมให้ลูกค้าใช้บริการของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สมาชิกสามารถสะสมไมล์ได้จากเที่ยวบินของบริษัทฯ และจากเที่ยวบินของสายการบินภายใต้ความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ในกิจกรรมส่งเสริมการขายของโปรแกรม FlyerBonus คะแนนสะสมไมล์สามารถแลกเพื่อรับบัตรโดยสารโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือแลกเป็นส่วนลด หรือยกระดับ

ชั้นโดยสารในเที่ยวบินของบริษัทฯ หรือแลกเป็นสินค้าที่ขายบนเที่ยวบิน ทั้งนี้ โปรแกรม FlyerBonus มีพันธมิตรผู้ประกอบการธุรกิจเดินทาง ซึ่งรวมถึงสายการบินทั้งหมดตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) สถาบันการเงิน บริษัทให้เช่ารถยนต์ และโรงแรมทั้งในท้องถิ่นและระหว่างประเทศ ทำให้สมาชิกสามารถทำการสะสมไมล์ได้ทุกวันผ่านการใช้จ่ายใช้สอยประจำ การเช่ารถยนต์และการเข้าพักในโรงแรม

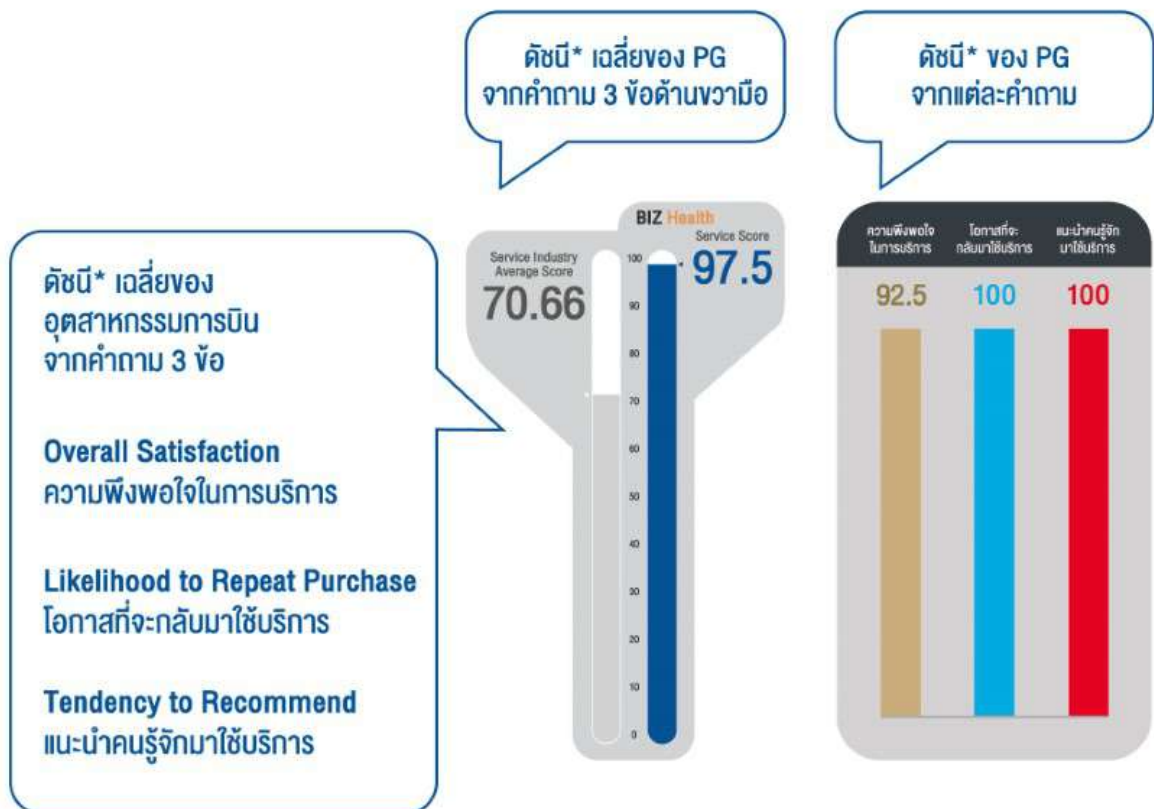
นอกจากนี้ ฟลายเออร์โบนัสยังตอบสนองลูกค้าของสายการบินฯ โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง อาทิ การมอบส่วนลดและสิทธิประโยชน์จากโรงแรม ร้านค้า และร้านอาหารชื่อดังมากกว่า 200 ร้านค้าที่ตั้งอยู่ในเส้นทางต่าง ๆ ที่สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส รวมถึงโปรโมชั่นพิเศษสะสมคะแนนและแลกรางวัลจากสายการบินฯ และโปรโมชั่นร่วมกับคู่ค้าตลอดปีที่ผ่านมา

The screenshot displays the FlyerBonus website interface. At the top, there is a navigation bar with the Bangkok Airways logo and the FlyerBonus title. Below this, a large banner advertises a "15%* Off" promotion, described as "The Fastest Way to Redeem Air Awards" from January 1st to December 31st, 2020. To the right of the banner, there is a section titled "Best Value for KTC-BANGKOK AIRWAYS Credit Card" showing various credit cards. Below the banner, there is a "FlyerBonus Member Sign in" section with fields for "FlyerBonus ID" and "Password", a "Sign in" button, and links for "Forgot FlyerBonus ID" and "Forgot Password". On the left side of the sign-in section, there is a "TOP REDEEMERS Summer RETREAT" promotion for point transfers from credit cards to FlyerBonus Points, with a promotion period from February 20th to March 31st, 2020. The website also features a "Show Your Card" button and a "Add Points" button in the top right corner.

กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของบริษัทฯ ในปัจจุบัน คือกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากประเทศไทยยังคงมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ประกอบกับการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ถือเป็นจุดเด่นของบริษัทฯ เมื่อเปรียบเทียบกับสายการบินอื่น ๆ โดยในอดีตที่ผ่านมาผู้โดยสารของบริษัทฯ เป็นผู้โดยสารจากต่างประเทศเป็นหลัก และยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับผู้โดยสารภายใน

ประเทศเองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีศักยภาพที่เพิ่มขึ้น บริษัทฯ จึงได้ดำเนินการขยายตลาดผู้โดยสารภายในประเทศควบคู่กันไปเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการลดความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้โดยสารจากต่างประเทศ โดยทางบริษัทมีการจัดทำผลสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า ประจำปี 2563

*ดัชนีเป็นการคิดจากคะแนนโดยผ่านค่าแต่ละระดับคะแนนด้วยน้ำหนักที่ต่างกัน ดังนั้นดัชนีจึงไม่เท่ากับคะแนน PG มีดัชนีเฉลี่ยจากคำถาม 3 ข้อข้างต้น ได้ 97.5 สูงกว่าของอุตสาหกรรมการบินที่ 70.66

การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย

บริษัทฯ มีช่องทางการจัดจำหน่ายหลัก 2 ช่องทาง ได้แก่ การขายทางตรง โดยผ่านสำนักงานขายของบริษัทฯ ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ และเว็บไซต์ และการขายทางอ้อม

1. การขายทางตรง

บริษัทฯ ขายบัตรโดยสารทางตรงผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงสำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบิน ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ และผ่านช่องทางบนหน้าเว็บไซต์

สำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร

และเคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบิน

บริษัทฯ มีสำนักงานขายบัตรโดยสาร ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทฯ และผ่านทางตัวแทนจำหน่ายในทวีปยุโรป เช่น ประเทศแคนาดา ออสเตรเลีย และในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ประเทศไทย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ลาว และเวียดนาม และฮ่องกง นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังขายบัตรโดยสารที่เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารซึ่งตั้งอยู่ในสนามบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ ซึ่งสำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร และเคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบินเหล่านี้ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ต้องการเข้ามาสำรองที่นั่งหรือเปลี่ยนแปลงการสำรองที่นั่งด้วยตนเอง โดยสามารถชำระค่าบัตรโดยสารด้วยเงินสด บัตรเครดิต หรือบัตรเดบิต

บริษัทฯ ยังคงมุ่งเน้นความสำคัญในด้านการพัฒนาบริการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรม PG Service Mind เพื่อให้พนักงานผู้ให้บริการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ และกลับมาใช้บริการ อีกทั้งกระตุ้น ส่งเสริมให้พนักงานแนะนำลูกค้าให้เป็นสมาชิกรายการสะสมคะแนนฟลายเออร์โบนัส เป็นการช่วยเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิก เพื่อสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างรายได้ให้กับบริษัทต่อไป

บริษัทฯ ยังคงมุ่งเน้นความสำคัญในด้านการพัฒนาบริการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรม PG Service Mind เพื่อให้พนักงานผู้ให้บริการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ และกลับมาใช้บริการ อีกทั้งกระตุ้น ส่งเสริมให้พนักงานแนะนำลูกค้าให้เป็นสมาชิกรายการสะสมคะแนนฟลายเออร์โบนัส เป็นการช่วยเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิก เพื่อสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างรายได้ให้กับบริษัทต่อไป

ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ (Call Center)

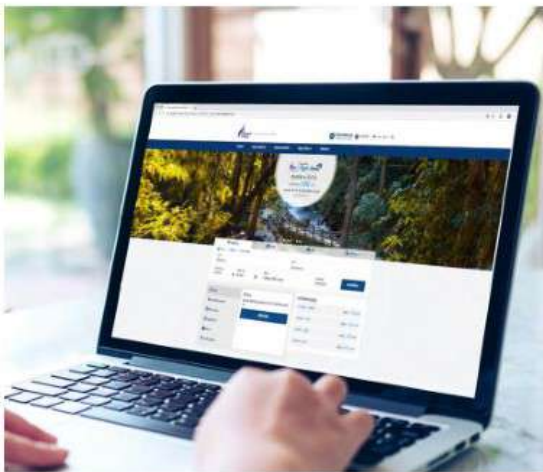
Call Center 1771 รองรับการให้บริการทางโทรศัพท์ให้แก่ผู้โดยสารตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการติดต่อเพื่อใช้บริการ เช่น สอบถามข้อมูลผลิตภัณฑ์และการบริการ การทำสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสาร รับชำระค่าบัตรโดยสาร และค่าธรรมเนียมในการเปลี่ยนแปลงบัตรโดยสาร หรือให้บริการพิเศษกรณีต่าง ๆ รวมถึงการให้บริการสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสารสำหรับผู้ป่วย Call Center Medical Care Service และการบริการ Call Center Check – in สำหรับให้บริการผู้โดยสารที่เดินทางเส้นทางภายในประเทศที่ไม่มีสัมภาระในการเดินทาง นอกเหนือจากการให้บริการทางด้านโทรศัพท์แล้ว ทาง Call Center ยังให้บริการตอบอีเมลล์ผู้โดยสารที่ติดต่อผ่านทาง reservation@bangkokair.com และให้บริการตอบข้อซักถามของผู้โดยสารผ่าน PG Live Chat ตลอด 24 ชม. อีกด้วย

การขายทางอินเทอร์เน็ต

บริษัทฯ ขายบัตรโดยสารทางอินเทอร์เน็ต ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทฯ www.bangkokair.com โดยในการสำรองที่นั่งทางออนไลน์นั้น ผู้โดยสารจะต้องชำระเงินผ่านบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิต ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงด้านเครดิตและกระบวนการทางบัญชี และยังช่วยปรับปรุงกระแสเงินสดในการดำเนินงานของบริษัทฯ เนื่องจากธนาคารผู้ให้บริการของบริษัทฯ จะเป็นผู้รับรายได้ทั้งหมดจากการขายทางอินเทอร์เน็ต และนำเข้าบัญชีบริษัทฯ โดยตรง ทั้งนี้ในปี 2553 บริษัทฯ ได้พัฒนาเว็บไซต์ของบริษัทฯ เพื่อจะเพิ่มการขายผ่านทางอินเทอร์เน็ต และลดค่าคอมมิชชันจากตัวแทนจำหน่าย และยังปรับปรุงแผนผังเว็บไซต์เพื่อให้การแสดงค่าโดยสารและสิทธิพิเศษให้เด่นชัดขึ้น ทั้งนี้ การขายบัตรโดยสารทางอินเทอร์เน็ตมีส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด และบริษัทฯ คาดว่าแนวโน้มดังกล่าวจะคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้ การขายทางอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีต้นทุนการดำเนินงานต่ำที่สุดของ บริษัทฯ

2. การขายทางอ้อม

บริษัทฯ จะแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารของบริษัทฯ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อที่จะขยายเครือข่ายการให้บริการและฐานลูกค้า บริษัทฯ มีตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารในหลากหลายพื้นที่ รวมถึงประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และทวีปยุโรป โดยตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารจะทำหน้าที่คล้ายกับสำนักงานขายของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงงานด้านการตลาด การส่งเสริมการขาย และการจำหน่ายบัตรโดยสาร ทั้งนี้ ตัวแทนจำหน่ายมีความสำคัญสำหรับการขายบัตรโดยสารในเที่ยวบินตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ซึ่งเป็นเที่ยวบินระหว่างประเทศที่เชื่อมต่อไปยังเที่ยวบินภายในประเทศและภายในภูมิภาคของบริษัทฯ ตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจาก IATA บริษัทฯ มีผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจาก IATA ในกว่า 40 ประเทศทั่วโลก เนื่องจากบริษัทฯ เองได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ IATA BSP ตั้งแต่ปี 2543 ทำให้การชำระราคาบัตรโดยสารที่จำหน่ายผ่านผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจากสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศมีการชำระผ่านระบบชำระเงินผ่านทางธนาคารที่ให้บริการบริหารจัดการแก่สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ ทั้งนี้ การให้บริการโดยบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่นักท่องเที่ยวที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และ/หรือไม่สะดวกที่จะใช้บัตรเครดิต โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่ที่ห่างไกลในประเทศไทยหรือประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

นอกเหนือจากการบริหารจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านระบบจัดจำหน่ายGDS (Global Distribution System) และ ตัวแทนจำหน่ายแบบ Online ที่เรียกว่า OTA (Online Travel Agent) ที่มีการเติบโตสูงทั่วโลก

1. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ

1.1 ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญจากค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง และปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เพียงพอ

ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินคิดเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดของต้นทุนขายและบริการของบริษัทฯ โดยตามงบการเงินรวม ค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็นร้อยละ 17.3 และร้อยละ 9.4 ของต้นทุนรวมในปี 2562 และปี 2563 ตามลำดับด้วยเหตุที่ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงถือเป็นรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของบริษัทฯ รายการหนึ่งที่มีนัยสำคัญ การปรับเปลี่ยนหรือลดลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพียงเล็กน้อยสามารถส่งผลกระทบต่อทั้งในทางบวกและทางลบต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทฯ กรณีที่น้ำมันเชื้อเพลิงขาดแคลนหรือราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นหรือมีภาวะการอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจการบินบริษัทฯ อาจต้องลดเที่ยวบินแบบประจำลง

โดยปกติบริษัทฯ ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงในอนาคต ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ไม่มีการผูกพันจากการทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันใด ๆ ซึ่งการเข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจาก

ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า จะเพียงพอที่จะช่วยป้องกันความเสี่ยงของบริษัทฯ จากการปรับตัวของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้ เพราะบริษัทฯ ยังมีความเสี่ยงที่จะขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงใด ๆ ได้อีกด้วย

สำหรับในปี 2563 ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้รับผลกระทบจากโรคระบาด COVID 19 และทำให้เกิดการหดตัวของอุปสงค์ของน้ำมันอย่างรุนแรงราคาเฉลี่ยของ MOP ซึ่งในเดือนเมษายน 2563 ลดลงต่ำสุดอยู่ที่ 21.26 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล และทยอยปรับตัวเล็กน้อยขึ้นมาปิดที่ 53.86 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลในเดือนธันวาคม 2563 ซึ่งยังต่ำกว่าในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 อยู่ร้อยละ 31.7

บริษัทฯ จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินโดยการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้จัดหาจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรายใหญ่ 2 ราย คือ ชัสโกคัลเลอร์สและ ปตท. เป็นหลักโดยในปี 2563 ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินของบริษัทฯ มาจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง จากชัสโกคัลเลอร์สในสัดส่วนร้อยละ 56 และจากปตท. ในสัดส่วนร้อยละ 37

1.2 ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจในอดีตรวมทั้งในอนาคตของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญ ในกรณีที่ เกิดเหตุฉุกเฉิน อุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเครื่องบิน

บริษัทฯ ต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่จะขาดทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในกรณีที่เครื่องบินของบริษัทฯ เกิดสูญหายหรือประสบเหตุฉุกเฉิน เกิดอุบัติเหตุ เกิดการก่อการร้าย หรือภัยพิบัติอื่น ๆ และบริษัทฯ ต้องแบกรับต้นทุนที่สูงมากจากการเรียกร้องค่าเสียหายของผู้โดยสาร การซ่อมแซมหรือการเปลี่ยนทดแทนเครื่องบินที่ได้รับความเสียหาย และจากการที่บริษัทฯ ต้องระงับการให้บริการเครื่องบินดังกล่าวเป็นการชั่วคราวหรือถาวร

บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะไม่ประสบเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน หรือเหตุการณ์ที่ร้ายแรงกว่าเหตุการณ์ดังกล่าวซึ่งรวมถึงเหตุการณ์ที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าการคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทฯ จะครอบคลุมความสูญเสียหรือความเสียหายจากอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ใด ๆ ในอนาคตได้อย่างเพียงพอ

1.3 การเปลี่ยนแปลงของความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) กับสายการบินอื่นอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้ทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) กับสายการบินจำนวน 28 สายการบิน มีรายรับจากสายการบินอื่นตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) บริษัทฯ คาดการณ์ว่าบริษัทฯ ต้องพึ่งพาความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) มากขึ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะไม่ได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในอนาคตในความสัมพันธ์กับสายการบินที่บริษัทฯ ได้ทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ด้วย นอกจากนี้

ความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) บางฉบับอาจถูกบอกเลิกได้โดยไม่ต้องมีเหตุแห่งการเลิกสัญญาเกิดขึ้น หากคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องการเลิกสัญญาแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน หรือสัญญาอาจถูกบอกเลิกได้ทันทีหากเกิดเหตุแห่งการเลิกสัญญาขึ้น ทั้งนี้การที่สัญญาลิ้นสุดลงโดยที่ไม่ได้มีการคาดการณ์มาก่อนหรือการที่สัญญาลิ้นสุดลงก่อนกำหนดระยะเวลาอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.4 ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรมการบิน และการแข่งขันจากการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่น อาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ ต้องประสบกับปัญหาการแข่งขันที่สูงทั้งในเส้นทางการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ สายการบินต่าง แข่งขันกันในเรื่องระดับราคาค่าบริการโดยสาร จำนวนเที่ยวบิน ความน่าเชื่อถือของการบริการ ภาพลักษณ์ของสายการบิน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสาร โปรแกรมสะสมไมล์ (Frequent Flyer Program) ตลอดจนความพร้อมและความสะดวกสบายของบริการอื่น ๆ นอกจากนี้สายการบิน บางแห่งที่เป็นคู่แข่งของบริษัทฯ นั้น มีขนาดใหญ่กว่าอาจมีชื่อเสียงและทรัพยากรทางการเงินมากกว่า และมีความสามารถในการช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดในตลาดสำคัญซึ่งรวมถึงเส้นทางการบินภายในประเทศได้ดีกว่าบริษัทฯ สายการบินเหล่านี้อาจมีความสามารถในการให้บริการในเส้นทาง การบินบางเส้นทางที่ไม่ได้กำไรเป็นเวลานานกว่าที่บริษัทฯ จะสามารถดำเนินการได้

คู่แข่งของบริษัทฯ สำหรับการให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบประจําวันรวมถึง ผู้ประกอบธุรกิจสายการบินแบบเต็มรูปแบบ สายการบินต้นทุนต่ำ และผู้ประกอบธุรกิจการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ บริษัทฯ ต้องแข่งขันในเส้นทางการบินหลักภายในประเทศของบริษัทฯ โดยมีคู่แข่งที่สำคัญ เช่น การบินไทย สายการบินไทยแอร์เอเชีย สายการบินนกแอร์ สายการบินไทยสมายล์ และสายการบินไทยไลอ้อนแอร์ นอกจากนี้ สายการบินอื่น ๆ อาจแสดงความประสงค์ที่จะจัดให้มีเที่ยวบินเข้าและออกจากสนามบินสมุยได้ในอนาคต ซึ่งอาจทำให้การแข่งขันที่บริษัทฯ ต้องเผชิญนั้นสูงขึ้น บริษัทฯ จึงไม่สามารถรับประกันได้ว่าคู่แข่งจะไม่ใช้กลยุทธ์ในการตัดราคาหรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาด ซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.5 ธุรกิจสายการบินและสนามบินของบริษัทฯ ต้องพึ่งตลาดการท่องเที่ยวในประเทศไทย และตลาดการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคนี้และทวีปยุโรปเป็นอย่างมาก การลดลงของอุปสงค์ในการเดินทางทางอากาศในตลาดเหล่านี้อาจส่งผลกระทบในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ธุรกิจสายการบินคือธุรกิจหลักของบริษัทฯ ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่บริษัทฯ ในอัตราร้อยละ 55.20 ของรายได้รวมตามงบการเงินรวมของบริษัทฯ ในปี 2563 โดยธุรกิจสายการบินของบริษัทฯ ประกอบด้วย การให้บริการขนส่งทางอากาศสำหรับผู้โดยสารทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แนวทางการสร้างความเติบโตของบริษัทฯ ได้ดำเนินการโดยมุ่งเน้นการเพิ่มเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศไปยังและออกจากฐานการปฏิบัติงานของบริษัทฯ ที่สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย และสนามบินเชียงใหม่ และจะยังคงดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานการณ์ใด ๆ ที่ก่อให้เกิดการลดลงของอุปสงค์ของการขนส่งทางอากาศในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงในทางลบของสถานะเศรษฐกิจภายในประเทศ ความน่าสนใจของประเทศไทยในฐานะจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวที่ลดลง หรือค่าโดยสารที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของภาระต้นทุนในการใช้สนามบินและค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้โดยสาร

บริษัทฯ เชื่อว่าผู้โดยสารส่วนใหญ่ที่ใช้บริการสายการบินของบริษัทฯ และผู้ใช้บริการสนามบินของบริษัทฯ ประกอบไปด้วยนักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะเข้ามาในประเทศไทยเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ บริษัทฯ จึงต้องพึ่งพาความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ที่ผ่านมามีบริษัทฯ เคยประสบกับเหตุการณ์ที่จำนวนผู้โดยสารระหว่างประเทศลดลงอย่างมีนัยสำคัญ การประท้วงทางการเมืองในประเทศไทยหลายครั้ง ซึ่งมีรายงานความรุนแรงเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของกรุงเทพฯ รวมถึงโรคระบาด โดยธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานการณ์ใด ๆ ที่ทำให้ประเทศไทยในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจลดลง ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะสามารถใช้มาตรการป้องกันเพื่อที่จะบรรเทาผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากความตกลงรับขนส่งผู้โดยสารระหว่างสายการบิน (Interline) บางส่วนมาจากทวีปยุโรป ดังนั้น ปัจจัยภายนอก ในทางลบต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการเดินทางจากทวีปยุโรป อาจส่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.6 บริษัทย่อยและบริษัทร่วม ได้รับสัมปทานเพื่อให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการบินที่สนามบินสุวรรณภูมิ

บริษัทย่อยและบริษัทร่วมได้เข้าทำสัญญากับทอท.เพื่อให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสนามบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งรวมถึงการให้บริการคลังสินค้า การให้บริการภาคพื้นดิน และการให้บริการครุภัณฑ์โดยสัญญาสัมปทานมีกำหนดระยะเวลา 20 ปี โดยจะสิ้นสุดในวันที่ 27 กันยายน 2569

ปี 2563 รายได้จาก BFS Ground และ BAC คิดเป็นร้อยละ 11.2 และร้อยละ 3.0 ของรายได้รวมของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าสัญญาเหล่านี้

สัญญาใดสัญญาหนึ่ง หรือหลายสัญญารวมกันจะไม่ถูกยกเลิกก่อนครบกำหนดระยะเวลา และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาหรือเมื่อมีการเลิกสัญญาดังกล่าวแล้วหากบริษัทย่อยและบริษัทร่วมไม่สามารถต่อหรือขยายอายุสัญญาได้ บริษัทย่อยและบริษัทร่วมจะไม่มีสิทธิในการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องภายใต้ สัญญาดังกล่าวได้ ซึ่งจะทำให้บริษัทฯ สูญเสียกระแสรายได้ จากกิจการดังกล่าว และจะนำมาซึ่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.7 การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมอาจจะส่งผลกระทบการดำเนินงานทั้งใน ปัจจุบันและอนาคตของบริษัทฯ และทำให้บริษัทฯ มีต้นทุนเพิ่มขึ้น

ธุรกิจสายการบินถูกกำกับดูแลโดยกฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีความเข้มงวดมากขึ้นในอนาคต กฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามากำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงที่เกิดจากเครื่องบิน การใช้และครอบครองวัตถุดิบทราย การปล่อยก๊าซของเสีย การกำจัดสิ่งเจือปนในสิ่งแวดล้อมและอื่น ๆ โดยประเทศต่าง ๆ ได้ออกคำสั่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงและการปล่อยก๊าซของเสียที่เกิดจากเครื่องบิน และอายุของเครื่องบิน กฎหมายสิ่งแวดล้อมเหล่านี้โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงและทางอากาศได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและเป็นที่คาดการณ์ได้ว่า

อาจพัฒนาไปในแนวทางที่จะกำหนดให้ยกเลิกการใช้เครื่องบินบางแบบ หากเครื่องบินเหล่านั้นไม่มีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กฎหมายสิ่งแวดล้อมกำหนด ข้อกำหนดต่าง ๆ เหล่านี้อาจทำให้บริษัทฯ มีภาระต้นทุนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และมีข้อจำกัดในการประกอบกิจการสายการบิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเครื่องบินแบบใหม่ที่น่าสนใจต้องเป็นไปตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดอายุการใช้งานการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าว อาจทำให้ค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น หรือจำกัดความสามารถของบริษัทฯ ในการขยายการดำเนินงานของบริษัทฯ ต่อไป

1.8 ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงของบริษัทฯ จะเพิ่มขึ้น ตามอายุของฝูงบิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 อายุโดยเฉลี่ยของเครื่องบินของบริษัทฯ คือ 11.2 ปี โดยทั่วไปค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินที่มีอายุการใช้งานมานานจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินที่ใหม่กว่า ดังนั้น เมื่อฝูงบินของบริษัทฯ มีอายุการใช้งานมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะต้องมีการการบำรุงรักษามากขึ้น และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินของบริษัทฯ ก็จะปรับสูงขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน ทั้งในส่วนของการปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) และอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทฯ (ในกรณีที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ ของบริษัทฯ

ยังคงที่) ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอาจมีผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

โดยปกติเครื่องบินลำที่มีอายุการใช้งานมานาน จะมีอุปกรณ์ภายในห้องโดยสารที่มีอายุการใช้งาน จะต้องการการบำรุงรักษาบ่อยขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อตารางการบิน และความพึงพอใจของลูกค้า ที่มีต่อสายการบินของบริษัทฯ ซึ่งแต่ละกรณีข้างต้นอาจจะลด ความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ ลงได้

1.9 บริษัทฯ อาจก่อหนี้อย่างมีนัยสำคัญในอนาคตเพื่อระดมทุนในการจัดหาเครื่องบิน เพื่อใช้เป็นการลงทุน หรือใช้ในแผนขยายธุรกิจ

ที่ผ่านมา บริษัทฯ เช่าเครื่องบินส่วนใหญ่ตามสัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ อาจพิจารณาซื้อเครื่องบินที่จำเป็นส่วนหนึ่งในอนาคต ซึ่งหากบริษัทฯ ตัดสินใจซื้อเครื่องบิน บริษัทฯ อาจต้องระดมเงินทุน และก่อหนี้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้บริษัทฯ อาจจะต้องจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนอื่น หรืออาจจะต้องเจรจาสัญญากับผู้ขายใหม่ หรืออาจจะถือว่าบริษัทฯ ผิดสัญญาภายใต้สัญญาซื้อขายเครื่องบินดังกล่าว นอกจากนี้ บริษัทฯ อาจต้องกู้ยืมเงิน เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการ โดยหากบริษัทฯ ไม่สามารถระดมทุนเพื่อซื้อเครื่องบินใหม่ บนข้อกำหนดและเงื่อนไขที่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อ

ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ และอาจทำให้แผนการขยายฝูงบินล่าช้า นอกจากนี้ สัญญาสินเชื่อในอนาคตของบริษัทฯ อาจมีข้อกำหนดที่จำกัดกิจกรรมการดำเนินงานและกิจกรรมทางการเงินของบริษัทฯ และอาจกำหนดให้บริษัทฯ ต้องนำทรัพย์สินไปวางเป็นหลักประกัน ทั้งนี้ ความสามารถในการชำระหนี้และจัดหาเงินทุนสำหรับการลงทุนที่ตามแผนการของบริษัทฯ จะขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจ และความสามารถในการสร้างรายได้เพียงพอเพื่อชำระหนี้ ซึ่งมีความไม่แน่นอนและอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ

1.10 บริษัทฯ อาจไม่ประสบความสำเร็จในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจ

กลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ ประกอบไปด้วยการเพิ่มจำนวนเครื่องบิน การเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินเดิมที่บริษัทฯ ให้บริการ การเปิดเส้นทางการบินใหม่ทั้งที่บริษัทฯ ให้บริการเองและที่เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายเส้นทางการบินที่ขยายออกไปตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และกระตุ้นการเติบโตในตลาดที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่เดิม ทั้งนี้ ความสำเร็จในกลยุทธ์ทางธุรกิจนั้นมีความสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัทฯ

การเพิ่มจำนวนเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ขึ้นอยู่กับที่ได้รับการจัดสรรเวลาเข้าออกของเครื่องบิน (Slot) ที่เหมาะสมในสนามบินที่ตั้งอยู่ในตลาดเป้าหมายในลักษณะที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการบริหารต้นทุนของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ จำเป็นต้องได้รับสิทธิการบิน และการจัดสรร เวลาเข้าออกของเครื่องบิน (Slot) ในสนามบินใด ๆ ก่อนที่จะเริ่มให้บริการเส้นทางการบินใหม่ได้ การเพิ่มจำนวนเส้นทาง การบิน การเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถของบริษัทฯ ที่จะได้รับการจัดสรรเวลาขึ้นและลงจอด (Slot) เพิ่มเติมในสนามบินของเส้นทางการบินดังกล่าว ซึ่งรวมถึงสนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย

สนามบินเชียงใหม่ และสนามบินที่บริษัทฯ มีเส้นทางการบินทุกแห่ง ทั้งนี้การไม่ได้รับสิทธิการบินการ ไม่ได้รับการจัดสรรช่วงเวลาการนำเครื่องบินขึ้นและลงจอด (Slot) ในสนามบินใด ๆ การไม่ได้รับอนุญาตต่าง ๆ หรือการไม่สามารถเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) เพิ่มเติม หรือการไม่สามารถขอเพิ่มช่วงเวลาการนำเครื่องบินขึ้นและลงจอดในสนามบินใด ๆ เพิ่มเติมดังกล่าวข้างต้นอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ คาดหมายว่าเส้นทางการบินหลายเส้นทางที่บริษัทฯ วางแผนเปิดให้บริการในอนาคต การให้บริการในเส้นทางการบินใหม่อาจทำให้บริษัทฯ ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ตั้งแต่ก่อนที่จะเริ่มให้บริการทั้งนี้ ในระยะแรก บริษัทฯ อาจมีอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) ต่ำ และอาจจำเป็นต้องเสนอค่าโดยสารราคาพิเศษในเส้นทางการบินใหม่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรจากเส้นทางการบินใหม่นี้ นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ รวมถึง

- สถานะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของประเทศไทย ภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคอื่นทั่วโลก รวมทั้งสถานะ ตลาดทุนของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก
- อุปสงค์ของการคมนาคมขนส่งทางอากาศในภูมิภาค
- อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดการบินในประเทศไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการควบคุมต้นทุน การดำเนินงานและบริหารกิจการขนาดใหญ่กว่าเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การได้รับใบอนุญาตสิทธิการบินเพิ่มเติมสำหรับตลาดที่บริษัทฯ วางเป้าหมายในทางภูมิศาสตร์เพื่อการขยายเส้นทางการบิน
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการว่าจ้าง ฝึกอบรม และรักษาจำนวนของนักบิน พนักงานต้อนรับ และวิศวกรประจำเครื่องบินของบริษัทฯ อย่างเพียงพอ

- ความสามารถของบริษัทฯ ในการจัดหาและรับ มอบเครื่องบินในเวลาอันสมควร และ
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการระดมเงินทุนที่จำเป็นเพื่อใช้ในการขยายธุรกิจภายใต้ต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม

ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นหลายปัจจัยนั้นอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ ดังนั้นบริษัทฯ จึงไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะสามารถขยายธุรกิจในตลาดที่ให้บริการอยู่ได้สำเร็จ หรือสามารถสร้างตลาดใหม่ขึ้นมาได้ ซึ่งความล้มเหลวในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.11 ความสามารถในการกำหนดค่าโดยสารของ บริษัทฯ ถูกจำกัดอัตราค่าโดยสารขั้นสูงที่กำหนดโดยรัฐบาล

ในฐานะบริษัทสายการบิน บริษัทฯ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยรัฐบาลผ่านกรมการบินพลเรือนและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งกรมการบินพลเรือนเป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีหน้าที่กำกับดูแลภาคการบินของประเทศไทย โดยเป็นผู้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่จำเป็นในการให้บริการเที่ยวบินของบริษัทฯ และเป็นผู้กำหนดอัตราขั้นสูงสำหรับค่าโดยสารเส้นทางการบินภายในประเทศที่ขายในประเทศไทย กำกับดูแลค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับบริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าภายในประเทศแบบประจำ

รวมถึงเป็นผู้ทำความเข้าใจความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศแบบทวิภาคีระหว่างประเทศกับประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ ค่าโดยสารภายในประเทศของบริษัทฯ จะต้องไม่เกินอัตราค่าโดยสารที่กำหนดโดยกรมการบินพลเรือน อนึ่งการเปลี่ยนแปลงในทางลบใด ๆ ในนโยบายเหล่านี้ นอกเหนือจากกฎระเบียบและนโยบายอื่น ๆ ที่ใช้กำกับดูแลการดำเนินการสายการบิน อาจส่งผลกระทบต่อในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.12 ความผันผวนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

เนื่องจากบริษัทฯ มีการทำธุรกิจในหลายประเทศ จึงมีรายได้ และค่าใช้จ่ายเป็นสกุลเงินหลายสกุล ที่สำคัญคือสกุลเงินบาท และเหรียญสหรัฐ อย่างไรก็ตาม สัญญาเช่าเครื่องบิน สัญญาเช่าเครื่องบิน สัญญาการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน สัญญาการประกันภัยโดยส่วนใหญ่ รวมทั้งสัญญา จัดหาอะไหล่เครื่องบินเกือบทั้งหมดของบริษัทฯ เป็นสกุลเงิน เหรียญสหรัฐ ทั้งนี้ค่าเงินของสกุลเงินหลายสกุล มีความผันผวนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อบริษัทฯ โดยขึ้นอยู่กับสถานะเงินตราต่างประเทศของบริษัทฯ ทั้งด้านรายได้และค่าใช้จ่ายบริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะจัดให้มีการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวได้ หรือ การป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวจะสามารถจัดทำได้ที่ต้นทุนที่เหมาะสมในเชิงพาณิชย์ หรือสามารถป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ อาจมีภาระทางการเงินเพิ่มในสกุลเหรียญสหรัฐ ในอนาคต ซึ่งอาจรวมถึงการกู้ยืมเพื่อซื้อเครื่องบินในอนาคต ด้วยเหตุนี้ การอ่อนค่าลงของสกุลเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินต่างประเทศเหล่านี้ อาจทำให้ภาระหนี้สินของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งบริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า บริษัทฯ จะสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอที่จะชดเชยภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ดังนั้น ความผันผวนของค่าเงินบาท เมื่อเทียบกับสกุลเงินต่างประเทศจึงอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.13 บริษัทฯ เผชิญกับความเสียหายบางประการที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้ และอาจเผชิญกับอุปสรรคในการทำธุรกรรมประกันภัยที่มีเงื่อนไขที่ยอมรับได้ในเชิงพาณิชย์ หรืออาจไม่สามารถจัดหาประกันภัยได้เลย

การประกันภัยเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินธุรกิจสายการบินและสนามบิน ทั้งนี้ การก่อการร้ายหรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในระดับโลกอื่น ๆ อาจมีผลทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถทำประกันภัยเกี่ยวกับการบินในความเสี่ยงบางประเภท หรืออาจทำประกันภัยได้ในวงเงินประกันภัยที่ลดลง ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนที่กำหนดโดยผู้ให้เช่าเครื่องบินของบริษัทฯ หรือตามกฎหมายระเบียบของรัฐบาล การที่บริษัทฯ ไม่สามารถทำธุรกรรมประกันภัยในการประกอบธุรกิจโดยทั่วไป หรือในสินทรัพย์บางอย่างของบริษัทฯ ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดที่ยอมรับได้ในเชิงพาณิชย์ หรือไม่สามารถทำธุรกรรมประกันภัยได้เลยอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า ความคุ้มครองภายใต้ธุรกรรมประกันภัยของบริษัทฯ จะเพียงพอกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ในกรณีที่ความเสียหายที่แท้จริงสูงกว่าจำนวนเงินที่ทำประกันภัยไว้ บริษัทฯ อาจต้องรับภาระความเสียหายจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่ได้ทำประกันภัยความเสี่ยงบางประเภท ซึ่งรวมถึง การประกันภัยธุรกิจหยุดชะงัก และการสูญเสียกำไรหรือรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสายการบินอื่นในอุตสาหกรรมซึ่งมักจะไม่ได้ทำประกันภัยในเรื่องดังกล่าวไว้เช่นกัน ในกรณีที่เกิดภัยที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้ ธุรกิจ ฐานะทาง การเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบ

2. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบิน

2.1 ในช่วงภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว อุตสาหกรรมการบินมีแนวโน้มที่จะมีผลประกอบการดดถอย

ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำเป็นสิ่งที่คาดเดาได้ยาก และเนื่องจากอุตสาหกรรมการบินมีลักษณะเฉพาะตัว คือมีอัตรากำไรต่ำและมีต้นทุนคงที่สูง ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ซึ่งรวมถึงค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเครื่องบิน ค่าบริหารจัดการเครื่องบินและค่าธรรมเนียมการเดินทางอากาศ ต้นทุนทางการเงิน ค่าเช่าดำเนินงานเครื่องบิน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานสำหรับนักบิน ลูกเรือ และบุคลากรที่ทำงานระดับภาคพื้นดิน ไม่ได้เปลี่ยนแปลงตามอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) ในขณะที่รายได้ที่เกิดจากเที่ยวบินหนึ่งจะสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวน

ผู้โดยสารหรือสินค้าที่รับขน และโครงสร้างค่าโดยสาร ดังนั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงด้านจำนวนผู้โดยสารในตลาดที่เกี่ยวข้อง หรือมีการเปลี่ยนแปลงด้านราคา ด้านอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) หรือการเดินทางรูปแบบอื่น ๆ ที่เชื่อมต่อกัน (Traffic Mix) อาจก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาส ทางธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ ผลขาดทุนเล็กน้อยในระดับรายได้ที่คาดการณ์ไว้สามารถส่งผลกระทบในทางลบต่อ ผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทฯ

2.2 ข้อจำกัดของสนามบินในกรุงเทพฯ และสนามบิน อื่น ๆ ในประเทศไทย อาจทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถเพิ่มอัตราการใช้เครื่องบินต่อลำต่อวัน ปรับปรุงการตรงต่อ เวลาของเที่ยวบิน และให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพได้

ถึงแม้ว่าโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานของการบินเชิงพาณิชย์ในประเทศไทยจะมีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก โดยมีการเปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิในเดือนกันยายน 2549 และเปิดใช้สนามบินดอนเมืองอีกครั้งสำหรับเที่ยวบินภายในประเทศในเดือนมีนาคม 2550 แต่ทรัพยากรในหลายภาคส่วนของอุตสาหกรรมการบินเชิงพาณิชย์ ซึ่งรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกของสนามบินและระบบควบคุมการจราจรทางอากาศยังไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ความสามารถของบริษัทฯ ในการเพิ่มอัตราการใช้เครื่องบินต่อลำต่อวัน การปรับปรุงความตรงต่อเวลาของเที่ยวบิน และการให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในอนาคต ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ ได้แก่

- จำนวนเครื่องบินที่สามารถลงจอดได้ ความจุผู้โดยสารในอาคารผู้โดยสาร และความหนาแน่นของการจราจรทางอากาศในสนามบินที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ โดยเฉพาะสนามบินสุวรรณภูมิ และสนามบินภูเก็ต

- คุณภาพของการบริหารจัดการของสนามบินในประเทศไทยโดยผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง
- คุณภาพของการควบคุมการจราจรทางอากาศของประเทศ
- คุณภาพของระบบนำร่องและการดำเนินการควบคุมภาคพื้นดินในสนามบินในประเทศไทย
- ข้อจำกัดว่าด้วยความยาว และ/หรือความแข็งแรง ของทางวิ่ง (runway) ซึ่งจำกัดน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของเครื่องบินของบริษัทฯ
- คุณภาพของสาธารณูปโภคพื้นฐานในสนามบินระดับภูมิภาคที่บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินอยู่
- การเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย

หากปัจจัยที่กล่าวไปแล้วข้างต้นไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อาจส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการขยายเครือข่ายเส้นทางการบินหรือการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินของบริษัทฯ การปรับปรุงเที่ยวบินให้ตรงต่อเวลา และการให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัย นอกจากนี้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบ

2.3 อุตสาหกรรมการบินเผชิญความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การก่อการร้าย การระบาดของโรคติดต่อ และภาวะอากาศเลวร้าย

การก่อการร้ายส่งผลกระทบในทางลบต่ออุตสาหกรรมการบิน โดยผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงการที่ต้นทุนด้านการรักษาความปลอดภัยและการประกันภัยที่เพิ่มขึ้น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการก่อการร้ายในอนาคต การปิดสนามบิน การยกเลิกเที่ยวบินและความล่าช้าของเที่ยวบิน อันเนื่องมาจากการละเมิดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และการลดลงของจำนวนผู้โดยสารและผลตอบแทน อันเนื่องมาจากอุปสงค์ของการเดินทางทางอากาศทั่วโลกลดลง ทั้งนี้ การก่อการร้าย หรือความหวาดกลัวว่าจะเกิดการก่อการร้าย หรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบในระดับโลกอื่น ๆ อาจทำให้อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) และผลตอบแทนลดลง และอาจทำให้ต้นทุนของอุตสาหกรรมการบินรวมถึงบริษัทฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งถ้าเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นในอนาคต ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบ

การระบาดของโรคติดต่อประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดรับมือกับความเสี่ยงที่จะเกิดโรคระบาด อาจทำให้การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ดัดจริตซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ภาวะอากาศในช่วงฤดูมรสุมหรือช่วงที่เกิดสภาวะอากาศแปรปรวนในประเทศไทยหรือประเทศอื่น ๆ เที่ยวบินต่าง ๆ อาจถูกยกเลิกหรือต้องเลื่อนเวลาจากกำหนดการเดิม ทั้งนี้ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติหลายครั้งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งรวมถึง สึนามิ และอุทกภัยในกรณีที่ บริษัทฯ ยกเลิกเที่ยวบินหรือ เลื่อนเวลาจากกำหนดการเดิมเนื่องจากสภาพอากาศที่ แปรปรวน นั้น รายได้และผลกำไรของ บริษัทฯ จะลดลง และถึงแม้ว่าเหตุการณ์เหล่านี้จะอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ แต่ผู้โดยสารอาจเห็นว่า บริษัทฯ ต้องรับผิดชอบในความล่าช้า และการยกเลิกเที่ยวบินที่เกิดขึ้น ซึ่งบริษัทฯ อาจเสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งส่งผลให้เสียลูกค้า และส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทาง ธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ สภาพอากาศแปรปรวนใน ประเทศต่าง ๆ หรือในภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งผู้โดยสารที่มาใช้บริการในเส้นทางการบินของบริษัทฯมาจากประเทศหรือภูมิภาคดังกล่าวอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อจำนวนผู้โดยสารบนเที่ยวบินของบริษัทฯ

2.4 อุตสาหกรรมการบินอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ความปลอดภัยและมาตรฐานการบินในระดับสากล

อุตสาหกรรมการบิน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลความปลอดภัย และมาตรฐานการบินในระดับสากล ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับสากลเป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแล หากพบว่ามีข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัย (Significant Safety Concerns) จะถูกปรับลดสถานะความปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับประเทศ หน่วยงานที่กำกับดูแลกิจการด้านการบิน รวมทั้งสายการบินด้วย เช่น การถูกระงับการเพิ่มเส้นทางการบิน การจำกัด

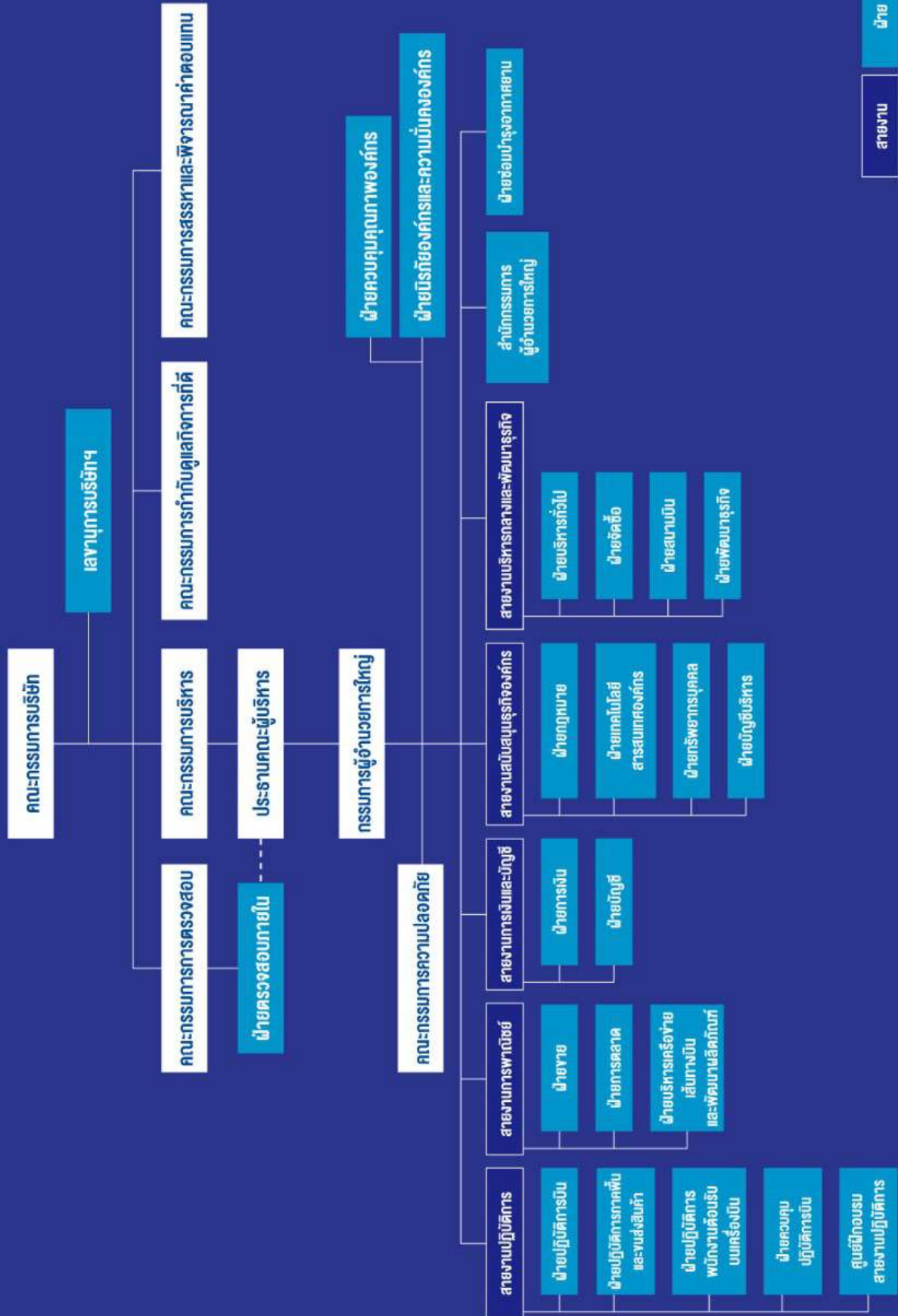
จำนวนเที่ยวบิน การจำกัดตารางการบิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน และทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังจำกัดโอกาสในการขยายธุรกิจ การทำกำไรของธุรกิจ อัตราค่าเช่าเครื่องบิน และเบี้ยประกัน ตลอดจนเงื่อนไขการซ่อมบำรุงจะมีความเข้มงวดมากขึ้นอีกด้วย และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการ เนื่องจากความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ลูกค้าพิจารณาเลือกใช้บริการ

แผนผังองค์กรของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

77

คณะกรรมการของบริษัทฯ

คณะกรรมการของบริษัทฯ ประกอบด้วย คณะกรรมการจำนวน 5 ชุด คือ คณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. คณะกรรมการบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คณะกรรมการบริษัทฯ มีจำนวนทั้งสิ้น 10 ท่าน ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 ท่าน กรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 ท่าน คณะกรรมการอิสระ จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	พลอากาศเอกเกษร โจนัน	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ
2	นายพุดพิงศ์ ปราสาททองโอสถ	รองประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร / ประธานคณะผู้บริหาร / กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
3	พลตำรวจเอกวิสูตร ปราสาททองโอสถ	กรรมการ
4	นายประดิษฐ์ กียกุล	กรรมการ / กรรมการบริหาร
5	นายศรีภพ สารสาส	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
6	นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการ / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ
7	นางนฤมล น้อยอำ	กรรมการ
8	นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	กรรมการ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
9	นายอนวัช สีละวัฒน์วัฒนา	กรรมการ / กรรมการบริหาร
10	นายสมบุรณ์ กิตติญาณกรวิทย์	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

• ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

1. คณะกรรมการบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทฯ และตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมีอำนาจกระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด หรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ
2. ปฏิบัติตามข้อกำหนดและข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ
3. กำหนดนโยบาย และให้ความเห็นชอบในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ ในภาพรวม เช่น วิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ กลยุทธ์ รวมถึงอนุมัติแผนธุรกิจ งบประมาณประจำปี แผนการลงทุน และการตัดสินใจทางการเงิน เป็นต้น
4. ติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจการเป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้
5. จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นลายลักษณ์อักษร และให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว คณะกรรมการฯ จะทบทวนนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
6. ส่งเสริมให้มีการกำหนดจรรยาบรรณธุรกิจที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเข้าใจถึงมาตรฐานด้านจริยธรรมที่บริษัทฯ ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และติดตามให้มีการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณดังกล่าวอย่างจริงจัง

• ด้านการเงิน

1. จัดให้มีระบบการรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือ
2. จัดให้มีการทำงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน ณ วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัทฯ เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ในการประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทฯ ต้องจัดให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนนั้นให้เสร็จก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

• ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

1. จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสม โดยจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบระบบดังกล่าว และทบทวนระบบการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
2. จัดให้มีนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) การจัดการและควบคุมความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งองค์กร
3. ทบทวนระบบหรือประเมินประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในและการจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

• ด้านทรัพยากรบุคคล

เกี่ยวกับกรรมการบริษัทฯ

1. กลั่นกรองรายชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทฯ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้ง
2. กลั่นกรองรูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ และกรรมการชุดย่อย เพื่อเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้ความเห็นชอบ
3. คณะกรรมการควรพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็น “กรรมการอิสระ” เพื่อให้กรรมการอิสระของบริษัทมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของบริษัท โดยความเป็นอิสระอย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการอิสระมีวาระดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง ไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการควรพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลถึงความจำเป็นดังกล่าว ทั้งนี้ ในปี 2563 คณะกรรมการอิสระของบริษัท ไม่มีท่านใดดำรงตำแหน่งเกิน 9 ปี
4. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้กรรมการดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่างเพียงพอ โดยควรกำหนดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัท ซึ่งไม่ควรเกิน 5 บริษัท จดทะเบียน ทั้งนี้ เนื่องจากประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทอาจลดลง หากจำนวนบริษัทที่กรรมการไปดำรงตำแหน่งมีมากเกินไป

เกี่ยวกับประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่

1. ให้ความเห็นชอบคุณสมบัติที่เหมาะสม วิธีการสรรหา หลักเกณฑ์ในการสรรหา ตลอดจนรูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่
2. ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ และผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่
3. ให้ความเห็นชอบการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนประจำปีสำหรับประธานคณะกรรมการและกรรมการ ผู้่อำนวยการใหญ่

เกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร หลักเกณฑ์การปรับเงินเดือน และแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

1. ให้ความเห็นชอบรูปแบบโครงสร้างองค์กรระดับบน ตลอดจนขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ สำหรับผู้บริหารของระดับดังกล่าว
2. ให้ความเห็นชอบโครงสร้างเงินเดือนและหลักเกณฑ์การปรับเงินเดือนประจำปีของบริษัทฯ
3. ให้ความเห็นชอบแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession plan) สำหรับตำแหน่งประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่

• ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

จัดให้มีช่องทางในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสม สม่าเสมอ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นมาตรฐานและโปร่งใส

• ด้านการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์

1. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ และการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ให้ถูกต้องครบถ้วน
2. รายงานให้บริษัทฯ ทราบถึงการมีส่วนได้เสียของตนหรือของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงความโปร่งใส จึงให้มีการรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล
3. กรรมการอิสระควรส่งหนังสือยืนยันให้กับบริษัทฯ เพื่อรับรองความเป็นอิสระของตนตามคำจำกัดความของบริษัทฯ ในวันที่กรรมการอิสระยอมรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและทุก ๆ ปีหลังจากนั้น

• ด้านการลงทุน

1. มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนในทุกกรณี โดยอยู่ในระดับความเสี่ยงที่บริษัทฯ ยอมรับได้
2. มอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุน ในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาทต่อครั้ง และให้คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ จัดทำรายงานการอนุมัติการลงทุนให้คณะกรรมการ บริษัทฯ รับทราบ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวโยงกับบริษัทฯ ผู้บริหาร หรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

• ด้านอื่น ๆ

1. แต่งตั้งเลขานุการบริษัทฯ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
2. จัดให้มีกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทฯ และคณะกรรมการชุดย่อย ตลอดจนให้ความเห็นชอบข้อเสนอของกรรมการชุดย่อยในการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรให้มีความเป็นปัจจุบัน และเหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศข้อกำหนดพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่นใด ที่กำกับดูแลบริษัทฯ

ทั้งนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถใช้กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย และไม่รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับรายการเกี่ยวโยงกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น ไม่รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่ข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดให้ต้องขออนุมัติจากมติที่ประชุม ผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริษัทฯ ไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบาย และหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

2. คณะกรรมการบริหาร

เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพทันกับสภาวการณ์ เกิดประโยชน์สูงสุดกับบริษัทฯ คณะกรรมการบริษัทฯ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่านและกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารเป็นระยะเวลา 3 ปีรายชื่อคณะกรรมการบริหารมีดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายพุดพิพงศ์ ปราสาททองโอสถ	ประธานกรรมการบริหาร
2	นายประดิษฐ์ กัญกุล	กรรมการบริหาร
3	นายอนวัช สีละวัฒนวัฒนา	กรรมการบริหาร

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

- **ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล**

1. กำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ เพื่อนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ
2. ทบทวนแผนธุรกิจ แผนงบประมาณ รายจ่ายประจำปี แผนการลงทุน และแผนงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility (CSR)) ของบริษัทฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่วางไว้และนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ
3. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯให้เป็นไปตามแผนงานต่าง ๆ ที่วางไว้ รวมทั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนกฎระเบียบ ข้อบังคับของบริษัทฯ
4. พิจารณารายงานสรุปผลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ และเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อทราบทุกไตรมาส

- **ด้านการเงิน**

1. อนุมัติรายจ่ายเพื่อการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อการกุศล ซึ่งอยู่นอกงบประมาณประจำปี ในวงเงินไม่เกิน 100 ล้านบาท ยกเว้น รายจ่ายลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ประเภทที่ดินและ/หรือ สิ่งปลูกสร้าง รวมจนถึงสิทธิการเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร ซึ่งต้องจดทะเบียนสิทธิการเช่ากับสำนักงานที่ดินจะต้องได้รับอนุมัติการลงทุนจากคณะกรรมการบริษัทฯ ในทุกกรณี

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2556 คณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้แก้ไขขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร โดยให้เพิ่มเติมการอนุมัติการลงทุนและค่าใช้จ่ายในกรณีจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้การบริหารกิจการของบริษัทฯ เป็นไปด้วยดี กรรมการผู้อำนวยการใหญ่สามารถอนุมัติรายจ่ายเพื่อการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อการกุศล ซึ่งอยู่นอกงบประมาณประจำปีในวงเงินที่กล่าวข้างต้นไปก่อนได้ และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อให้ สัตยาบันในภายหลัง

2. อนุมัติหรือทบทวนวงเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย ในวงเงินไม่เกิน 100 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยดังกล่าวจะต้องไม่มีบุคคลที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทแม่ถือหุ้นเกินร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วในบริษัทย่อยดังกล่าว และให้รายงานให้คณะกรรมการบริษัทฯทราบในการประชุมครั้งถัดไป

• ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

กำกับดูแลให้บริษัทฯ มีระบบปฏิบัติการควบคุมภายใน และระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสมรัดกุม และเป็นไปตามข้อเสนอแนะทั้งดิ่งของคณะกรรมการตรวจสอบ

• ด้านทรัพยากรบุคคล

1. กลั่นกรองและทบทวนรูปแบบโครงสร้างองค์กร และขอบเขตอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบระดับบน (ระดับผู้อำนวยการใหญ่) เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. ให้ความเห็นชอบแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession plan)
3. ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย หรือปลดผู้บริหารตั้งแต่ตำแหน่งระดับรองผู้อำนวยการใหญ่ ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณากำหนดรายชื่อกรรมการบริษัทฯ และกรรมการผู้จัดการของบริษัทฯ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบริษัทฯ ในการนำรายชื่อดังกล่าวผ่านขั้นตอนอนุมัติตามกฎหมาย หรือตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของแต่ละบริษัทต่อไป
4. กลั่นกรองและทบทวนโครงสร้างเงินเดือน (Pay Scale) และหลักการการปรับเงินเดือนประจำปีของบริษัทฯ และบริษัทฯ (ทั้งนี้ไม่รวมตำแหน่งประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่) เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ

• ด้านการลงทุน

1. มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุน ในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาทต่อครั้ง
2. ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ผู้บริหาร หรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหารนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

• ด้านอื่น ๆ

1. แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทฯ
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อความในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการบริหารเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถใช้กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย และไม่รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับรายการเกี่ยวโยงกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียน ตามกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และบริษัทจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น ไม่รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่ข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดให้ต้องขออนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการบริหาร หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริหารไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตน หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ใน ลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของ บริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

3. คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด โดยประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์ฯ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คณะกรรมการตรวจสอบของ บริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารบริษัทฯ ซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายศรีภพ สารสาส	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2	นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการตรวจสอบ
3	คุณสมบุรณ์ กิตติญาณกรวิทย์	กรรมการตรวจสอบ

นายศรีภพ สารสาส เป็นประธานกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทฯ โดยมีนายคุณไพโรจน์ ฉันทศิลป์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

- **ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล**

1. สอบทานให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ

- **ด้านการเงิน**

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทฯ ให้มีความถูกต้องครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ โดยการประสานงานกับผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอกและผู้บริหารที่รับผิดชอบจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานราชการกำหนด
2. พิจารณา คัดเลือก และเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รวมถึงเสนอถอดถอนผู้สอบบัญชีในกรณีที่เห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
3. จัดให้มีกระบวนการรับแจ้งเบาะแสจากพนักงานเกี่ยวกับรายการในงบการเงินที่ไม่เหมาะสมหรือประเด็นอื่น ๆ โดยต้องทำให้ผู้แจ้งเบาะแสมั่นใจได้ว่ามีกระบวนการสอบสวนที่เป็นอิสระ และมีการดำเนินการในการติดตามที่เหมาะสม

- **ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง**

1. สอบทานให้บริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยสอบทานร่วมกับผู้ตรวจสอบอิสระภายนอกและผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

2. สอบทานหลักฐานการได้ส่วนภายในเมื่อมีข้อสงสัยหรือสันนิษฐานว่าอาจมีการทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือความบกพร่องสำคัญในระบบการควบคุมภายใน และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาต่อไป
3. สั่งการและสอบทานหลักฐานหากมีข้อสงสัยว่าอาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อกำหนดใด ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งมีหรืออาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ
4. ว่าจ้างหรือนำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาสนับสนุนงานตรวจสอบและสอบสวน โดยปฏิบัติตามระเบียบของบริษัทฯ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ รับผิดชอบค่าใช้จ่าย
5. ในกรณีที่บริษัทฯ มีหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ เอง คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน แต่ในกรณีที่บริษัทฯ ใช้บริการหน่วยงานภายนอกเป็นผู้ให้บริการด้านการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจให้ความเห็นชอบการว่าจ้างและกำหนดค่าธรรมเนียมตอบแทนการว่าจ้างดังกล่าว
6. สอบทานให้บริษัทฯ มีระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม ครอบคลุมทั้งองค์กร และเสนอแนะแนวทางในการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
7. สอบทานการรายงานการบริหารความเสี่ยง และติดตามความเสี่ยงที่สำคัญ และนำเสนอรายงานความเห็นที่เกี่ยวกับความพอเพียงของระบบ และการควบคุมความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณา

• ด้านการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์

พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทฯ

• ด้านอื่น ๆ

1. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องมีรายละเอียดตามประกาศตลาดหลักทรัพย์ฯ และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี โดยกฎบัตรดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และมีข้อกำหนดที่รองรับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเพียงพอ เช่น การจ้างผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในเรื่องที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะด้าน โดยบริษัทฯ รับผิดชอบค่าใช้จ่าย เป็นต้น ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

4. คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 3 ท่าน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต้องเป็นกรรมการอิสระ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายศรีภพ สารสาส	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2	นายสมบุญ ภักดีญาณกรวิทย์	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
3	นางอาริญา ปราสาททองโอสก	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

นายศรีภพ สารสาส เป็นประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการ ดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยมีนางสาวตรีศรัณย์ สีตกะลิน เลขานุการบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

• ด้านทรัพยากรบุคคล

เกี่ยวกับกรรมการบริษัท

1. กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของกรรมการบริษัท วิธีการสรรหา และหลักเกณฑ์ในการสรรหากรรมการบริษัท รวมทั้งดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท พิจารณาเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งต่อไป
2. พิจารณารูปแบบ หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทน และกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการบริษัท กรรมการชุดย่อย เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท ก่อนเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา โดยรูปแบบ หลักเกณฑ์ และอัตราค่าตอบแทนเหล่านั้น ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับความรับผิดชอบ และผลการดำเนินงาน ในลักษณะที่สามารถจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพและศักยภาพไว้ได้

เกี่ยวกับประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่

1. กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสม วิธีการสรรหา และหลักเกณฑ์ในการสรรหาตำแหน่งประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ รวมทั้งดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเข้าดำรงตำแหน่ง นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ
2. พิจารณารูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยรูปแบบและหลักเกณฑ์เหล่านั้น ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลการปฏิบัติหน้าที่
3. จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ให้คณะกรรมการบริษัท พิจารณาให้ความเห็นชอบ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปรับเงินเดือน และแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

1. ประเมินการผลปฏิบัติหน้าที่ของประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท และพิจารณากำหนดค่าตอบแทนประจำปี โดยพิจารณาจากผลการ ประเมิน และเสนอให้คณะกรรมการบริษัท พิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. จัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession Planning) สำหรับตำแหน่งประธานคณะกรรมการผู้บริหารและ กรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ และเสนอให้คณะกรรมการบริษัท พิจารณาให้ความเห็นชอบ

• ด้านอื่น ๆ

1. จัดทำรายงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่เห็นว่ามีความ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาความในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัท มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัท โดยประธานกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทนและกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน มีวาระในการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็น กรรมการบริษัท

5. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อยสามคน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการต้องเป็นกรรมการอิสระ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 2 ท่าน และกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอีก 1 ท่าน รวมเป็น 3 ท่านซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ
2	นางอารัญญา ปราสาททองโอสถ	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
3	นายสทรรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการกำกับดูแลกิจการ

นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์ เป็นประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยมีนายदनุสรณ์ ชูเชิดวัฒนศักดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

• ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

1. กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งแนวปฏิบัติ และข้อกำหนดด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณทางธุรกิจให้สอดคล้องและเป็นไปตามกรอบของกฎหมาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ แนวทาง มาตรฐานและข้อกำหนดที่เป็นปัจจุบันของหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และของสถาบันหรือองค์กรที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทางด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีในระดับประเทศและในระดับสากล เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจกลยุทธ์การดำเนินงานและเป้าหมายความสำเร็จทางการค้าและทางสังคมอย่างยั่งยืนของบริษัทฯ รวมทั้งการพิจารณาทบทวนนโยบาย แนวปฏิบัติและข้อกำหนดดังกล่าวให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. กำกับดูแล ติดตามและประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทฯ และบุคลากร รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียได้ปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติหรือข้อกำหนดต่าง ๆ รวมทั้งให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงหรือยกระดับการปฏิบัติงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการ

• ด้านทรัพยากรบุคคล

พิจารณาและให้ความเห็นชอบ และเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ทางด้านการกำกับดูแลกิจการ

• ด้านอื่น ๆ

1. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ สร้างความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในระบบการกำกับดูแลกิจการให้แก่บุคลากรในบริษัทฯ และบริษัทในเครือ
2. สนับสนุน ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่บริษัทฯ ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าร่วมรับการประเมินหรือการจัดอันดับด้านการกำกับดูแลกิจการ
3. จัดทำรายงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ
4. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหากำกับดูแลกิจการเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการและกรรมการกำกับดูแลกิจการ มีวาระในการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็นกรรมการบริษัทฯ

คณะผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คณะผู้บริหารประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 17 ท่าน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายพุดผิงค์ ปราสาททองโอสถ	ประธานคณะผู้บริหาร กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการพาณิชย์ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
2	นายประดิษฐ์ กียกุล	กรรมการ/รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหารกลาง และพัฒนารัฐกิจ รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายบริหารทั่วไป ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักประธานคณะผู้บริหาร
3	นายอนวัช สิละวัฒนวัฒนา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการเงินและบัญชี รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการเงิน รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการบัญชี
4	นายคริสกอป คลาเรนซ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส ฝ่ายซ่อมบำรุงอากาศยาน
5	นายนิพัทธ์พัฒน์ ปิยะพันธ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายสนามบิน
6	นายไพโรจน์ อ้นกสิศิลป์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายตรวจสอบภายใน
7	พลอากาศโท เดียร์ เจริญวงศ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานปฏิบัติการ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายปฏิบัติการบิน
8	นายพรต เสตสุวรรณ ⁽¹⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายพัฒนารัฐกิจ
9	นางสาวอนัญญา เนตรประไพ	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายพัฒนารัฐกิจ
10	นางจันทิพย์ กองกนยา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ผู้อำนวยการ ฝ่ายควบคุมคุณภาพองค์กร
11	นายวรงค์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ⁽²⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการตลาด
12	นางสาวพูลสุข อีรวาณิชย์ผล	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบัญชีบริหาร
13	นายทองสุข ชนพูนุช	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ส่วนซ่อมบำรุงอากาศยาน
14	นางสาวตรีศรัณย์ สัตตะสิน	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เลขาธิการบริษัท
15	นางสาวอมรรัตน์ คงสวัสดิ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริหารเครือข่ายเส้นทางการบิน และพัฒนาศักยภาพ
16	นายจุลีน กอเจริญ ⁽³⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายขาย รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการตลาด
17	นางสาวสิริพร หนูจัน ⁽⁴⁾	รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายปฏิบัติการภาคพื้น และขนส่งสินค้า

หมายเหตุ:

- (1) นายพรต เสตสุวรรณ ลาออก วันที่ 1 สิงหาคม 2563
- (2) นายวรงค์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ลาออก วันที่ 1 สิงหาคม 2563
- (3) นายจุลีน กอเจริญ เข้ารับดำรงตำแหน่ง รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการตลาด วันที่ 1 สิงหาคม 2563 แทน นายวรงค์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ซึ่งลาออก
- (4) นางสาวสิริพร หนูจัน เข้ารับดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 กันยายน 2563

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการผู้บริหาร (Chief Executive Officer)

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการผู้บริหาร (Chief Executive Officer) มีดังต่อไปนี้

• ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

1. ร่วมกับคณะกรรมการบริหารในการดูแลให้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ
2. สื่อสารวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทฯ ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงานและบริหารจัดการธุรกิจของแต่ละหน่วยงาน
3. ดูแลให้บริษัทฯ มีการจัดทำแผนธุรกิจ แผนงบประมาณ แผนการลงทุน และแผนงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่วางไว้ ตลอดจนกลั่นกรองแผนดังกล่าว และเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณา
4. ดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามแผนงานต่าง ๆ ที่วางไว้ รวมทั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎระเบียบ ข้อบังคับของบริษัทฯ และนำมาซึ่งผลประโยชน์ที่ได้ตั้งเป้าหมาย ทั้งในส่วนที่เป็นเป้าหมายทางการเงิน และมีใช้การเงิน
5. ดูแลให้การบริหารจัดการของบริษัทฯ เป็นไปอย่างโปร่งใส

• ด้านการเงิน

1. อนุมัติรายจ่ายต่าง ๆ ตามแผนงานที่ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการบริหารและตามอำนาจที่ได้รับมอบหมาย

• ด้านการควบคุม การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

1. ดูแลให้บริษัทฯ มีระบบปฏิบัติการควบคุมภายในที่เหมาะสมตามแนวทางที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร และ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ
2. ดูแลให้บริษัทฯ มีระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม และเป็นไปตามแนวทางที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร และ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ

• ด้านทรัพยากรบุคคล

ดูแลเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลของบริษัทฯ

• ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

1. เป็นตัวแทนของบริษัทฯ ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น
2. สนับสนุนคณะกรรมการบริษัทฯ ในการจัดให้มีช่องทางการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสมสม่ำเสมอ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นมาตรฐานและโปร่งใส

- **ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลภายนอก**

เป็นตัวแทนของบริษัทฯ ในการประชาสัมพันธ์องค์กรต่อสาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์และภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรในระดับประเทศและระดับสากล

- **ด้านอื่น ๆ**

ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร

ทั้งนี้ ประธานคณะผู้บริหารหรือผู้รับมอบอำนาจจากประธานคณะผู้บริหารไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต.หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้ เสียหรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (President)

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (President) มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)/พันธกิจ (Mission)/วัตถุประสงค์ (Objective)/เป้าหมาย (Goal) ของบริษัทฯ ในการกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจขององค์กร เพื่อสร้างกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนให้ทุกคนในองค์กร ดำเนินการตามอย่างเป็นระบบ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. กำกับดูแลการดำเนินธุรกิจด้วยความถูกต้องบนพื้นฐานของระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ กฎหมาย ฯลฯ ด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. กำกับดูแลผลการดำเนินการ ผลประกอบการ ทางธุรกิจ และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และผู้ถือหุ้น เพื่อคาดคะเนแนวโน้ม และกำหนดทิศทางการดำเนินงานทางธุรกิจ
4. กำหนดนโยบายเพื่อสร้างขีดความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารในการเตรียมความพร้อมการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และการเจริญเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืน
5. กำหนดแนวทางการเจริญเติบโตในระยะยาว เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่ จะเกิดขึ้นของสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจ และคู่แข่งทางธุรกิจในการสร้างประสิทธิภาพและศักยภาพทางการแข่งขัน
6. บริหาร สั่งการ ควบคุม และติดตามการ ดำเนินงานของผู้ใต้บังคับบัญชา
7. กำกับดูแลการดำเนินธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หรือผู้รับมอบอำนาจจากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการ บริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

• อำนาจอนุมัติ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้กำหนดให้รายการต่อไปนี้ คือ งบลงทุนประจำปี การเสนองบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี การอนุมัติโครงการหรือสินทรัพย์ที่มีความต้องการอย่างเร่งด่วนระหว่างปีที่มีมูลค่าเกินกว่า 100.0 ล้านบาท การอนุมัติค่าใช้จ่ายนอกงบประมาณที่มีมูลค่าเกินกว่า 100 ล้านบาท การจัดหา จัดซื้อ และการเช่าระยะยาว เครื่องบิน การทำรายการระหว่างกันกรณีที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป การลงทุนใน ธุรกิจและหลักทรัพย์ที่มีมูลค่ามากกว่า 500 ล้านบาท จะต้องได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ผู้บริหาร หรือ กรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหาร นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย จะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน ในการประชุมเรื่องดังกล่าว

• การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

1. กรรมการอิสระ

คุณสมบัติของกรรมการอิสระเป็นไปตามนิยามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มี สิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งของบริษัทฯ ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระ รายนั้น ๆ ด้วย (ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลตามมาตรา 258 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วม บริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือ ผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อย ลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของ ผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีทั้งนี้ ลักษณะ ต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็น ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือ โดยการจดทะเบียนตามกฎหมายในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรของ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น รายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคล ที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือ ผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้ง ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะ ดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของ บริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้น รายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจ ควบคุมของ บริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมี ผู้สอบบัญชีของ บริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจ ควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปี

7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วน หรือกรรมการ ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ

2. กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (Nominating & Remuneration Committee) จะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการสรรหากรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด ด้วยความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล

เมื่อกรรมการที่ดำรงตำแหน่งครบวาระ หรือมีเหตุจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งกรรมการเพิ่ม คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะหารือร่วมกันเพื่อพิจารณาคัดเลือกกรรมการเพื่อขอมติแต่งตั้งต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา โดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถถึงประสบการณ์การทำงานประกอบการพิจารณา เพื่อกำหนดตัวบุคคลที่มีความเหมาะสม ทั้งด้านประสบการณ์ ความรู้ความสามารถที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทฯ เข้ามาเป็นกรรมการ ทั้งนี้ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ จะต้องมีความคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) และประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ กฎหมายอื่น และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยภายหลังจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติแต่งตั้งแล้ว จะเสนอรายชื่อกรรมการดังกล่าวต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป (ตามแต่ละกรณี)

องค์ประกอบและการแต่งตั้งการถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ นั้น จะมีกำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทฯ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. คณะกรรมการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดนั้นจะต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
2. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้เลือกตั้งกรรมการโดยใช้เสียงข้างมากตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้
  - (1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่ง (1) หุ้นต่อหนึ่ง (1) เสียง โดยผู้ถือหุ้นจะต้องใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการ แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้ผู้ใดมากที่สุดเพียงใดไม่ได้
  - (2) ให้ผู้ถือหุ้นออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล
  - (3) บุคคลที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมามีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้นให้ประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด
3. ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสาม ถ้าจำนวนกรรมการจะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสามกรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจด ทะเบียนบริษัทนั้นให้จับสลากกัน ส่วนปีหลัง ๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่งกรรมการที่ออกตามวาระนั้น อาจได้รับเลือกให้กลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกได้

4. กรรมการคนใดจะลาออกจากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัทฯ โดยการลาออกนั้นจะมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกถึงบริษัทฯ
5. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการคนใดออกจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระได้ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มาประชุม และมีสิทธิออกเสียง

3. กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 ท่าน โดยแต่งตั้งจากกรรมการอิสระที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน รวมถึงประกาศตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบจะต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อกำหนดที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด ซึ่งรวมถึงคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ตัดสินใจในการดำเนินการของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือ นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง
2. ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
3. มีความรู้และประสบการณ์และสามารถอุทิศเวลาได้อย่างเพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ
4. ต้องไม่เป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งอยู่ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเดียวกัน และไม่เป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ อื่นเกินกว่า 5 บริษัท เนื่องจากอาจมีผลให้การปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทใดบริษัทหนึ่งทำได้ไม่เต็ม

ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

• การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทฯ จะดำเนินการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ดังนี้

1. ส่งกรรมการของบริษัทฯ หรือผู้บริหารที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อเป็นกรรมการตัวแทนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ทั้งนี้ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายที่สำคัญในการบริหารงานและควบคุมการดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ดังกล่าวตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ
2. ดำเนินการให้บริษัทย่อยกำหนดนโยบายการเข้าทำรายการของบริษัทย่อย กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน และรายการได้มาจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินโดยให้นโยบายดังกล่าวสอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ประกาศระเบียบ ข้อกำหนด และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องที่ประกาศโดยสำนักงาน ก.ล.ด.
3. ดำเนินการให้บริษัทย่อย จัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้แสดงถึงสถานะทางการเงินและผลการประกอบการของบริษัทฯ โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และรายงานการทำรายการระหว่างบริษัทย่อยดังกล่าวกับบุคคลที่อาจมีส่วนได้เสีย หรือ มีความขัดแย้งกันในทางผลประโยชน์ รวมถึงรายการการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ของบริษัทย่อยดังกล่าว โดยให้มีการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อทราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง

4. ดำเนินการให้บริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักจัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) หรือผู้ตรวจสอบภายในจากภายนอก เข้ามาจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในประจำปีของบริษัทดังกล่าว และจัดให้มีการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบภายในประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ รวมถึงจัดให้มีรายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทดังกล่าว มีความรัดกุมเพียงพอหรือไม่ และพนักงาน ผู้บริหาร และกรรมการของบริษัทดังกล่าว ได้มีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมภายในมากน้อยเพียงใด เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการของบริษัทย่อยภายในระยะเวลาที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

• การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทฯ มีนโยบายและวิธีการดูแลกรรมการ และผู้บริหารในการนำข้อมูลภายในของบริษัทฯ ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะชนไปใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตนดังนี้

1. ให้ความรู้แก่กรรมการและผู้บริหาร เกี่ยวกับหน้าที่ในการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 275 แห่งพ.ร.บ. หลักทรัพย์ รวมทั้งการรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ตามมาตรา 246 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 298 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์
2. ให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือครองหลักทรัพย์และรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 275 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ และจัดส่งสำเนารายงานนี้ให้แก่บริษัทฯ ในวันเดียวกับวันที่ส่งรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด.
3. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ที่ได้รับทราบข้อมูลภายในที่เป็นสาระสำคัญซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ต้องใช้ความระมัดระวังในการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในช่วง 30 วันก่อนที่งบการเงินหรือข้อมูลภายในนั้นจะเปิดเผยต่อสาธารณะชนและในช่วงระยะเวลา 24 ชั่วโมงภายหลังจากที่ข้อมูลภายในของบริษัทฯ ได้เปิดเผยต่อสาธารณะชนแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในต้องไม่เปิดเผยข้อมูลนั้นให้ผู้อื่นทราบจนกว่าจะได้รับการแจ้งข้อมูลนั้นให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ
4. ห้ามมิให้กรรมการผู้บริหารพนักงานและลูกจ้างของบริษัทฯ ใช้ข้อมูลภายในของบริษัทฯ ที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ของบริษัทฯซึ่งยังมิได้เปิดเผยต่อสาธารณะชนซึ่งตนได้ล่วงรู้มาใน ตำแหน่งหรือฐานะเช่นนั้น มาใช้เพื่อการซื้อหรือขายหรือเสนอซื้อหรือเสนอขายหรือชักชวนให้บุคคลอื่นซื้อหรือขายหรือเสนอซื้อ หรือเสนอขายซึ่งหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่น (ถ้ามี) ของบริษัทฯไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่บริษัทฯไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อมและไม่ว่าการกระทำดังกล่าวจะทำให้ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นหรือนำข้อเท็จจริงเช่นนั้นออกเปิดเผยเพื่อให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวโดยตนได้รับผลประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

• คำตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ในรอบบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้จ่ายคำตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีคือ นางสาวรุ่งนภา จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด สำหรับการสอบบัญชีงบการเงินเท่ากับ 4.7 ล้านบาท ไม่รวมค่าบริการอื่น

การประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ

• การประชุมคณะกรรมการบริษัท ปี 2563

คณะกรรมการบริษัท มีการกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ไว้อย่างเป็นทางการล่วงหน้าตลอดปี คือทุกวันพฤหัสบดีที่ 4 ของทุกเดือน ทั้งนี้ไม่รวมการประชุมวาระพิเศษ โดยตารางการประชุมในแต่ละปีจะแจ้งให้กรรมการบริษัทฯ แต่ละท่านทราบล่วงหน้า โดยในการประชุมแต่ละครั้งจะมีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน ทั้งวาระเพื่อทราบและพิจารณา มีเอกสารประกอบการประชุม ครบถ้วน ซึ่งฝ่ายเลขานุการบริษัทฯ จะดำเนินการจัดส่งให้คณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน

ในปี 2563 บริษัทฯ มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริษัท จำนวน 7 ครั้ง และมีการจัดประชุมวาระพิเศษ จำนวน 1 ครั้ง รวมเป็น 8 ครั้ง โดยมีรายละเอียดการเข้าประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	คณะกรรมการ บริษัท (จำนวน 10 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 8 ครั้ง	คณะกรรมการ ตรวจสอบ (จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 5 ครั้ง	คณะกรรมการ สรรหาและ พิจารณา ค่าตอบแทน (จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 1 ครั้ง	คณะกรรมการ กำกับดูแล กิจการ (จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 1 ครั้ง	ประชุมผู้ถือหุ้น ปี 2563 ⁽¹⁾ (จำนวน 10 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 1 ครั้ง
1. พลอากาศเอก เกษตร รัตนนิล	8/8	-	-	-	1/1
2. นายพุดผิงค์ ปราสาททองโฮสก	8/8	-	-	-	1/1
3. พลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโฮสก	8/8	-	-	-	1/1
4. นายประดิษฐ์ กัญกุล	8/8	-	-	-	1/1
5. นายศรีภพ สารสาส	8/8	5/5	1/1	-	1/1
6. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	8/8	5/5	-	1/1	1/1
7. นางนฤมล น้อยอำ	8/8	-	-	-	1/1
8. นางอารัญญา ปราสาททองโฮสก	8/8	-	1/1	1/1	1/1
9. นายอนวัช สิละวัฒนะวัฒนา	8/8	-	-	-	1/1
10. นายสมบุญ กิตติญาณกรวิทย์	8/8	5/5	1/1	1/1	1/1

หมายเหตุ:

(1) ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 วันที่ 3 กรกฎาคม 2563

• การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท

บริษัทฯ มีนโยบายจัดให้คณะกรรมการบริษัทและ คณะกรรมการชุดย่อย มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้งเป็นประจำทุกปี เพื่อช่วยให้คณะกรรมการได้มีการพิจารณาทบทวนผลงานประเด็นและอุปสรรคต่าง ๆ ในระหว่างปีที่ผ่านมา และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยประเมินในด้านต่าง ๆ คือ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

ของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ และการทำหน้าที่ของกรรมการ (4) การพัฒนาตนเองของกรรมการ และการพัฒนาผู้บริหารสำหรับกระบวนการในการประเมินผลงานคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ตามรายละเอียดดังนี้

1. เลขานุการบริษัท จะนำเสนอแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งให้คณะกรรมการทุกคนประเมิน ผลการปฏิบัติงานประจำปีทั้งแบบคณะและชุดย่อย ซึ่งภายหลังจากที่กรรมการแต่ละคนประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะนำเสนอแบบประเมินกลับมายังเลขานุการบริษัท
2. เพื่อรวบรวมผลคะแนนการประเมินของกรรมการแต่ละคน และสรุปผลวิเคราะห์การประเมินการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการบริษัทในรอบปี และรายงานให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กล่าวข้างต้น

● เลขานุการบริษัทฯ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้ง นางสาวตรีศรัณย์ สีดกะสิน เป็นเลขานุการบริษัทฯ นับตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2559 โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักดังนี้

1. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริษัท ในการดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงาน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และหน่วยงานกำกับที่เกี่ยวข้อง
2. จัดให้มีการบรรยายให้แก่กรรมการใหม่ (Orientation) เพื่อให้ทราบลักษณะธุรกิจ ผลการดำเนินงานแผนธุรกิจ โครงการลงทุนที่สำคัญ บทบาท และความรับผิดชอบของกรรมการตามหลักการกำกับดูแลกิจการสำหรับ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานราชการที่กำกับดูแล
3. แจ้งให้คณะกรรมการทราบการได้รับประเมินผลบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยสถาบันกรรมการ บริษัทไทยเป็นประจำทุกปี
4. เลขานุการบริษัทมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ และเป็นທີ່ปรึกษาให้แก่กรรมการของบริษัท รวมทั้งรับผิดชอบใน การติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างกรรมการบริษัท และบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการตลาดทุน สำนักงานคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
5. ประสาน ติดตามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร ด้านการเงิน งบประมาณการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การ ตรวจสอบภายในรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบสม่ำเสมอทุกไตรมาส
6. จัดทำและเก็บรวบรวมทะเบียนประวัติกรรมการ
7. เก็บรักษาทันทีเกี่ยวกับนโยบายและระเบียบต่าง ๆ ของบริษัทที่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการบริษัท และรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ ครบถ้วนสมบูรณ์
8. จัดทำและจัดเก็บรักษาหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น เอกสารประกอบการประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุม ผู้ถือหุ้นให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาของกฎหมาย
9. จัดเก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการและผู้บริหาร
10. ดูแล กำกับ รับผิดชอบการจัดทำ และจัดเก็บรักษา แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงาน ประจำปี (แบบ 56-2)
11. ดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานสารสนเทศต่อหน่วยงานที่กำกับดูแล
12. ส่งเสริมให้กรรมการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดีของกรรมการบริษัทจดทะเบียน ตามหลักการกำกับดูแลกิจการ ที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ Asean CG Scorecard เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ของกรรมการ การประเมินตนเองของกรรมการปีละครั้งและรายงาน ผลการประเมินให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานต่อไป
13. การกิจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

• ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

1. ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

- ค่าตอบแทนของกรรมการบริษัท

ในปี 2563 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่กรรมการจำนวน 10 ราย เป็นจำนวนทั้งสิ้น 22.25 ล้านบาท โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบค่าบำเหน็จ และค่าเบี้ยประชุมในฐานะกรรมการเท่านั้น ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายชื่อกรรมการ	บำเหน็จ กรรมการ	ค่าเบี้ยประชุม					ค่าตอบแทน รวมในฐานะ กรรมการ ปี 2563 (ล้านบาท)
		คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ บริหาร	คณะกรรมการ กำกับดูแล กิจการ	คณะกรรมการ สรรหาและ พิจารณา ค่าตอบแทน	
1. พล.อ.อ.เกษร โรจนปิล ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ	3,000,000.00	780,000.00	-	-	-	-	3.78
2. นายศรัทพ สารสาส กรรมการ / กรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน / ประธานกรรมการตรวจสอบ	1,322,222.22	390,000.00	255,000.00	-	-	45,000.00	2.01
3. นายสทนต์ เพ็ญกุล กรรมการ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการตรวจสอบ	1,322,222.22	390,000.00	170,000.00	-	22,500.00	-	1.90
4. นายสมบุญ กิตติญาณกรพิทย์ กรรมการ / กรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ	1,322,222.22	390,000.00	170,000.00	-	33,750.00	30,000.00	1.95
5. พล.ต.ท.วิมล ปราสาททองโอสภ กรรมการ	1,322,222.22	390,000.00	-	-	-	-	1.71
6. นางบุญล น้อยอำ กรรมการ	1,322,222.22	390,000.00	-	-	-	-	1.71
7. นางอาริญา ปราสาททองโอสภ กรรมการ/กรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน	1,322,222.22	390,000.00	-	-	22,500.00	30,000.00	1.76
8. นายอนวัช สิละวิฒน์วัฒนา กรรมการ / กรรมการบริหาร	1,322,222.22	390,000.00	-	570,000.00	-	-	2.28
9. นายพศิพงษ์ ปราสาททองโอสภ กรรมการ / รองประธานกรรมการ / ประธานคณะผู้บริหาร / กรรมการ ผู้อำนวยการใหญ่	1,322,222.22	390,000.00	-	1,140,000.00	-	-	2.85
10. นายประคิษฐ์ กิตกุล กรรมการ / กรรมการบริหาร / เลขาธิการ คณะกรรมการ	1,322,222.22	390,000.00	-	570,000.00	-	-	2.28
รวม	14,900,000.00	4,290,000.00	595,000.00	2,280,000.00	78,750.00	105,000.00	22.25

22,248,750.00

- ค่าตอบแทนของผู้บริหารบริษัทฯ

ในปี 2563 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ประธานคณะกรรมการบริหาร กรรมการผู้ช่วยใหญ่ และผู้บริหารรวม 17 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ 89.7 ล้านบาท โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบเงินเดือน โบนัส และค่าตอบแทนอื่น ๆ

2. ค่าตอบแทนอื่น

สิทธิประโยชน์อื่น ๆ สำหรับกรรมการบริษัทฯ มีรายละเอียดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล โดยสำหรับกรรมการแต่ละท่านในวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาท) ต่อปี และรวมกันในช่วงวาระการดำรงตำแหน่ง ไม่เกิน 2,000,000 บาท (สองล้านบาท)
- ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบัตรโดยสารเครื่องบินของบริษัทฯ โดยสำหรับกรรมการแต่ละท่านและผู้ติดตาม 1 ท่าน ไม่เกิน 24 ครั้งต่อปี
- ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับการใช้เครื่องบินของบริษัทฯ (เมื่อตารางการบินว่าง) สำหรับกิจการของบริษัทฯ และ/หรือคณะกรรมการ และ/หรือกรรมการ และกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรม ที่มีประโยชน์หรือส่งเสริมภาพลักษณ์ของบริษัทฯ หรือของธุรกิจของบริษัทฯ สาธารณประโยชน์ กิจกรรม ความรับผิดชอบ ต่อสังคมขององค์กร และภารกิจพิเศษอื่น ๆ ไม่เกิน 100 ชั่วโมงต่อปี
- ให้บริษัทฯ จัดให้มีการทำประกันภัยความรับผิดของกรรมการและผู้บริหาร (Directors and Officers Liabilities Insurance) ให้เป็นสิทธิประโยชน์แก่กรรมการและผู้บริหาร

เรียน คณะกรรมการบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ในปีพ.ศ. 2563 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ได้ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ข้อจำกัดจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยเน้นการประชุมหารือและติดต่อสื่อสารทางช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม และได้ดำเนินการในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ดังต่อไปนี้

- (ก) พิจารณาแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระ โดยรวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ประกอบการพิจารณาทั้งด้านคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ ในธุรกิจการบินพาณิชย์และธุรกิจเกี่ยวเนื่อง รวมทั้งภาวะความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์เชิงธุรกิจ และทัศนคติที่ดีและมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรโดยรวม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของบริษัทฯ อย่างยั่งยืน สอดรับกับสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมการบินและสภาพการแข่งขันทางการค้าในธุรกิจการบินพาณิชย์
- (ข) พิจารณากำหนดค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริษัทฯ และคณะกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลการปฏิบัติงาน ประกอบกับ ผลประกอบการโดยรวม สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทฯ และปัจจัยสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อบริษัทฯ และธุรกิจการบินพาณิชย์ หรือภาวะเศรษฐกิจโดยรวม และทำการเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในประเภทอุตสาหกรรมเดียวกัน และอ้างอิงถึงผลประโยชน์ของคณะกรรมการตามปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบประเมินประจำปี เพื่อให้ค่าตอบแทนมีความเหมาะสม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ได้เปิดเผยค่าตอบแทนของคณะกรรมการ รวมทั้งค่าตอบแทนผู้บริหารไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้ด้วย
- (ค) พิจารณาการประเมินผลปฏิบัติงานของประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ประจำปี 2563 โดยได้พิจารณาและประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ในปี 2563
- (ง) พิจารณาผลการปฏิบัติงานในปี 2563 เพื่อประกอบการเสนอจ่ายเงินโบนัส และการปรับขึ้นเงินเดือนของประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

สำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 คณะกรรมการบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้เป็นกรรมการได้ แต่ไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ากระบวนการสรรหากรรมการแต่อย่างใด

(นายศรีภพ สารสาส)

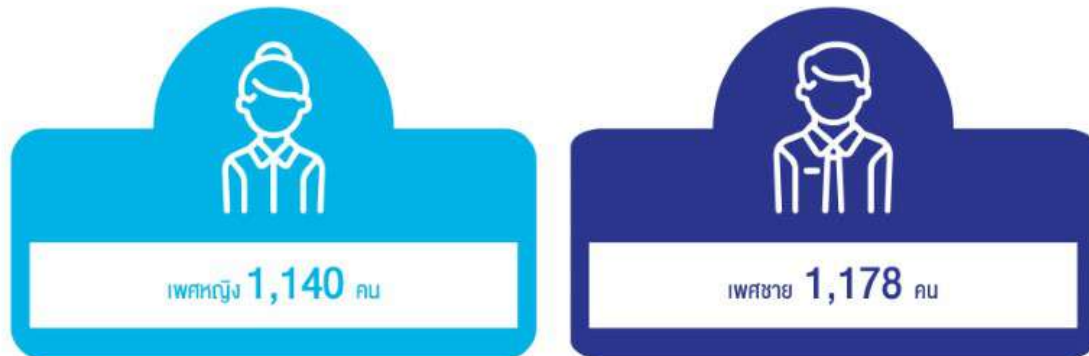
ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

บุคลากร

- ข้อมูลทั่วไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มีพนักงานรวมทั้งสิ้นจำนวน 2,318 คน โดยแบ่งตามหน้าที่ได้ดังนี้

ข้อมูลพนักงานจำแนกตามเพศ

ข้อมูลพนักงานจำแนกตามระดับตำแหน่ง

ตำแหน่ง	Officer	Supervisor	Manager	Director	VP	S/E VP	CEO
จำนวนพนักงาน ณ 31 ธันวาคม 2563	1,373	335	545	47	12	5	1
รวมทั้งสิ้น 2,318							

บริษัทฯ กำหนดให้มีการว่าจ้างนักบิน วิศวกร และบุคลากรอื่น ๆ ที่มีความสามารถและความทุ่มเท และมีประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการคงความต่อเนื่องในการบริหาร จัดการของบริษัทฯ เพื่อรักษาข้อได้เปรียบของบริษัทฯ ให้เหนือคู่แข่ง ทั้งนี้ กรรมการของบริษัทฯ เชื่อว่าความสำเร็จอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างซึ่งรวมถึงการสนับสนุนและความทุ่มเทของผู้บริหารของบริษัทฯ ทั้งนี้ทางบริษัทฯ ได้ปรับใช้กลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคลซึ่งรวมถึงค่าตอบแทนที่สามารถแข่งขันได้ การสรรหา บุคคลที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และแผนการสืบทอดงาน

บริษัทฯ พยายามสร้างแรงจูงใจเพื่อรักษานักงานของบริษัทฯ โดยให้ผลตอบแทนตามการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งยกระดับและทักษะความสามารถของพนักงานด้วยการฝึกอบรม ทั้งนี้ บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับพนักงานของบริษัทฯ เข้าร่วมการประชุมและเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานได้รับและพัฒนาทักษะและความสามารถที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานเป็นแนวทางสำคัญอีกประการหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญไปยังพนักงานใหม่หรือพนักงานระดับล่าง การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของพนักงาน นอกจากนี้ ด้านการพัฒนาทักษะเหล่านี้ยังช่วยเตรียมความพร้อมให้แก่พนักงานระดับล่างและระดับกลางเพื่อรับผิดชอบงานของผู้บริหารระดับสูงต่อไป

- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ ได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542 กับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของพนักงานในระยะยาว สร้างหลักประกันให้กับพนักงานและ ครอบครัว ในกรณีที่ออกจากงาน เกษียณอายุ หรือเสียชีวิต นอกจากนี้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังเป็นแรงจูงใจทำให้พนักงาน ทำงานกับบริษัทฯ เป็นระยะเวลานาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งช่วยให้ประสิทธิภาพ ในการทำงานดีขึ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ ได้แต่งตั้งบริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม จำกัด (มหาชน) ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น “บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)” เป็นบริษัทจัดการ กองทุนรวมสำรองเลี้ยงชีพ โดยบริษัทฯ สมทบเงินร้อยละ 3 - 8 ของเงินเดือนของ พนักงานเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และพนักงานจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 3 - 15 ของเงินเดือนของพนักงาน แต่ละราย

รายชื่อ	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 13/3/62	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 11/6/63	จำนวนหุ้นที่ เปลี่ยนแปลง
1. พลอากาศเอกเกษร โจนนิล	700,000	700,000	-
2. นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ	523,387,900	523,387,900	-
3. พลตำรวจโทวิสูตร ปราสาททองโอสถ	300,000	300,000	-
4. นายศรีภพ สารสาส	-	-	-
5. นางนฤมล น้อยอ่ำ	350,000	350,000	-
6. นายประคิษฐ์ กัญกุล	9,000,000	9,000,000	-
7. นายอนวัช สีล-วัฒนวัฒนา	293,000	293,000	-
8. นายสทรนต์ เพ็ญกุล	-	-	-
9. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	243,440,900	243,440,900	-
10. นายสมบุญ กิติญาณกริพย์	-	-	-
11. พล.อ.ก.เคสิศร์ เจริญวงศ์	-	-	-
12. Mr.Christophe Clarenc	36,900	36,900	-
13. นายนิงพัฒน์ ปิยะพันธ์	5,000	5,000	-
14. นางสาวศรีศรัณย์ สัตตะสิน	31,500	31,500	-
15. นางอนัญญา เนตรประไพ	2,600	2,600	-
16. นางจันทร์ทิพย์ ทองกันยา	-	-	-
17. นางสาวพูลสุข ธีรวานิชย์ผล	-	-	-
18. นายทองสุข ชบพูนุช	-	-	-
19. นายไพโรจน์ อ้นกศิลป์	-	-	-
20. นางสาวอรรธรัตน์ คงสวัสดิ์	9,800	9,800	-
21. นายจุลิน ทองเจริญ	-	-	-

หมายเหตุ:

(1) เป็นการนำข้อมูลจำนวนหุ้นเปรียบเทียบ ณ วันปิดสมุดทะเบียนเพื่อจัดทำรายงานประจำปีของปี 2562 และ 2563

ผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563 บริษัทมีรายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรก ดังต่อไปนี้

รายชื่อผู้ถือหุ้น	ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563	
	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1. นายพิศมัยพร ปราสาททองโอสถ และคู่สมรส	523,387,900	24.92
2. นางสาวริญา ปราสาททองโอสถ	243,440,900	11.59
3. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ และคู่สมรส	238,942,000	11.38
4. นางสาวปรมาภรณ์ ปราสาททองโอสถ	136,250,000	6.49
5. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	105,000,000	5.00
6. นางสาวสมฤทัย ปราสาททองโอสถ	77,542,900	3.69
7. บริษัท สิ้นสทล จำกัด ⁽¹⁾	63,934,400	3.04
8. บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	64,301,671	3.06
9. กองทุนเปิด บัวหลวงหุ้นระยะยาว	57,918,100	2.76
10. บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	40,000,000	1.90

หมายเหตุ:

(1) บริษัท สิ้นสทล จำกัด ถือหุ้นใหญ่ โดยครอบครัว ปราสาททองโอสถ ร้อยละ 100.0

คณะกรรมการบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย อาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นตามนโยบายดังต่อไปนี้

1. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ

บริษัทฯ มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิ จากงบเฉพาะกิจการภายหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลและหลังหักสำรองต่าง ๆ ทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ธุรกิจและความต้องการใช้เงินทุนของบริษัทฯ ในแต่ละปี หรือขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความเหมาะสมอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ เห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ซึ่งคณะกรรมการบริษัทฯ อาจอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลได้เป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทฯ มีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้นได้

2. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย

ในการพิจารณาจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท จะอยู่ภายใต้การอนุมัติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ดังกล่าว ตามข้อเสนอของคณะกรรมการของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท โดยจะคำนึงถึงผลการดำเนินงาน สภาพคล่อง กระแสเงินสด และสถานะทางการเงินของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท เงื่อนไขและข้อจำกัดในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ หุ้นกู้ หรือสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กำหนดให้บริษัทย่อยแต่ละบริษัทต้องปฏิบัติตามแผนธุรกิจในอนาคต และความจำเป็นในการใช้เงินลงทุน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทย่อยแต่ละบริษัทเห็นสมควร

บริษัทฯ ได้ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการดำเนินกิจการผ่านทางกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน และถือว่าหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความสำเร็จในภาพรวมของบริษัทฯ ในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด โดยนโยบายในการกำกับดูแล กิจการที่ดีของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

- นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

นโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามแนวทางหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 (The Principles of Good Corporate Governance For Listed Companies, 2012) ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์ฯ) ได้กำหนดให้นำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

จดทะเบียนและสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลของ The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) และ ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) ประกอบด้วยหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการใน 5 หมวด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

หลักการ : ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น และจะไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิด จำกัด หรือลดทอนสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยบริษัทฯ จะสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและใช้สิทธิของตนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ สิทธิของผู้ถือหุ้นนั้น รวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียง สิทธิในการซื้อขาย หรือจำหน่าย จ่าย โอนหุ้น สิทธิในเงินปันผล สิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญของกิจการ หรือมีผลกระทบกับกิจการ สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องต่าง ๆ

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการ : ผู้ถือหุ้นทุกรายควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ จะกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม ทั้งผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และรายย่อย โดยกำหนดแนวทางและวิธีการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยหรือส่วนน้อยเข้ามีส่วนร่วมในการเสนอหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น ผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าเป็นกรรมการได้โดยเสนอชื่อล่วงหน้าในเวลาอันสมควร หรือผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถร่วมกันขอให้เพิ่มวาระการประชุมได้ รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันการใช้อิทธิพลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่นในทางมิชอบ (Abusive Self-dealing) ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้นโดยรวมได้ เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading) อีกทั้ง กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องเพื่อขจัดความขัดแย้งของผลประโยชน์ โดยกำหนดไม่ให้กรรมการและ/หรือผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการพิจารณา หรือให้ความเห็น หรือการตัดสินใจทำธุรกรรมที่มีความขัดแย้งของผลประโยชน์ อีกทั้ง บริษัทฯ จะจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นกับบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ : ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทฯ ตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และบริษัทฯ ควรจัดให้มีกลไกหรือกระบวนการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสีย

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ กำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติอย่างดีและเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย หรือตามข้อตกลงทางการค้าหรือพันธกิจที่มีกับบริษัทฯ เป็นหลัก ทั้งนี้ บริษัทฯ จะพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทฯ ซึ่งจะสร้างความมั่นคงและมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่กิจการ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมซึ่งมีความเกี่ยวพันโดยตรงกับการประกอบกิจการของบริษัทเป็นหลัก

เพื่อวัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัตินี้ ผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น นักลงทุน เจ้าหนี้ ชุมชน หน่วยสังคม หน่วยงานภาครัฐ คู่แข่งขันทางการค้า เป็นต้น

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หลักการ : บริษัทฯ ควรกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัทอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและเชื่อถือได้

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ ตระหนักและให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและน่าเชื่อถือ โดยได้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลให้มีการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูล ทั้งที่เป็นข้อมูลทางการเงิน และที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ ตรงเวลาและเป็นปัจจุบัน โดยข้อมูลที่เปิดเผยจะจัดทำขึ้นอย่างรอบคอบ มีความชัดเจน ถูกต้อง และตรวจสอบได้ ใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ทั้งนี้ การเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญให้กระทำได้เหมาะสม โดยเสนอข้อสารสนเทศทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎหมาย ระเบียบของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับบริษัทฯ

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักการ : คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร

แนวปฏิบัติที่ดี : คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติด้านประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย มีทักษะและความชำนาญเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับการดำเนินกิจการของบริษัทฯ

กรรมการจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ด้วยความระมัดระวังและความรอบคอบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นโดยรวม กรรมการทุกคนพร้อมที่จะอุทิศเวลาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และเป็นหน้าที่ของกรรมการที่จะต้องเข้าประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นหรือเหตุผลพิเศษ

คณะกรรมการจะกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง และกลยุทธ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่ชัดเจน และถือปฏิบัติได้ พร้อมทั้งกระบวนการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ที่มีประสิทธิภาพ กรรมการทุกคนมีความเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ เป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเป็นอิสระและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

คณะกรรมการจะจัดให้มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหารที่ชัดเจน และกำกับดูแลให้บริษัทฯ มีระบบงานที่เชื่อมั่นได้ว่าจะสามารถดำเนินการไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและไม่ขัดกับจริยธรรมทางธุรกิจ

บริษัทฯ มีกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งซึ่งมีความโปร่งใสและปราศจากการครอบงำของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมหรือฝ่ายบริหาร กรรมการไม่สามารถพิจารณากำหนดค่าตอบแทนซึ่งเป็นผลประโยชน์โดยตรงของตนเอง และต้องจัดให้มีกระบวนการกำหนดค่าตอบแทนที่โปร่งใสและปราศจากการครอบงำใด ๆ

เรียน คณะกรรมการบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ซึ่งไม่ได้เป็นผู้บริหารของบริษัทฯ และประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระ

ในปีพ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการเพื่อติดตามการทำงานและกำหนดนโยบายและแนวทางในการทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริษัทฯ และการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถรายงานสรุปได้ดังต่อไปนี้

- ทบทวน ตรวจสอบ ให้คำแนะนำและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) ซึ่งเป็นแผนงานต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อรองรับหลักการกำกับดูแลกิจการที่เป็นสากล พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม
- ทบทวน ปรับปรุงมาตรการและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (The General Data Protection Regulations -GDPR) และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลใช้บังคับในวันที่ 27 พฤษภาคม 2563 ที่ผ่านมา รวมทั้งคณะกรรมการด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Security) เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทฯ เป็นไปตามและสอดคล้องกับมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสากลและกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทฯ จะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้นได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งจะลดความเสี่ยงของการกระทำที่อาจเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

- พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยประจำปี 2563 ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และนำผลประเมินและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ กำหนดกรอบและแนวทางการปฏิบัติเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณา

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการยังคงมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ข้อจำกัดจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยเน้นการประชุมหารือและติดต่อสื่อสารทางช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อให้บริษัทฯ ดำเนินกิจการภายใต้นโยบายและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล รวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานและดำเนินการของบริษัทฯ อย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ให้การดำเนินงานของบริษัทฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาก้าวหน้าและเจริญเติบโตทางธุรกิจได้ต่อไป อย่างยั่งยืนต่อไป

(นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์)
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ด้วยผลกระทบจากความไม่แน่นอน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในปี 2563 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 เป็นผลให้บริษัทฯ ต้องใช้นโยบายปรับตัวอย่างทันท่วงทีและต่อเนื่อง เพื่อให้บริษัทฯ อยู่รอดได้ท่ามกลางความท้าทาย และสามารถตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสมดุล บนพื้นฐานของ “นโยบายบริหารจัดการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร” 7 หัวข้อ ที่มุ่งให้การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพและพัฒนาไปอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ กระแสการลงทุนด้านความยั่งยืนที่มีบทบาทมากขึ้น บริษัทฯ จึงเพิ่มความสำคัญในการวางแผนงานสำหรับปี 2564 โดยจะเน้นการสื่อสารให้ทุกหน่วยงานเชื่อมโยงประเด็นสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล หรือ “ESG” เข้าในกระบวนการทำงาน (ESG In Process) ซึ่งเป็นสิ่งที่พนักงานดำเนินการอยู่แล้ว แต่ทำให้ชัดเจน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการยกระดับคุณภาพการรายงานข้อมูลด้านความยั่งยืน

สำหรับแนวทางปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของบริษัทฯ นอกเหนือจากการสร้างความตระหนักให้กับพนักงานทุกคนแล้วนั้น บริษัทฯ ยังคงมุ่งมั่น **“สร้างสังคมดีมีสุข”** ให้กับชุมชนรอบสนามบินและเส้นทางอื่นที่ทำการบิน เพื่อองค์กรและชุมชนเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน โดยใช้กลยุทธ์การเป็นผู้จัดหา/ เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ สู่ชุมชน เพื่อดูแลชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีใน 5 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด **“BLUE HEART – A Love to Share”** คือการส่งมอบคุณค่าที่ชุมชนต้องการให้กับชุมชน ด้วยความรักที่จริงใจ

การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม

การจัดการพลังงาน

สนามบินสมุย สนามบินสุโขทัย และสนามบินตราด

สนามบินมีแนวปฏิบัติด้านการจัดการพลังงานตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550) โดยนำระบบการจัดการพลังงานมาใช้ในหน่วยงาน เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ลดภาระการนำเข้าพลังงานของประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งของรัฐบาล นอกจากนี้ ยังช่วยลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ทั้งนี้ ได้ระบุไว้ในนโยบายอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการพลังงานในหน่วยงาน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

แนวทางการจัดการพลังงานตามที่ระบุไว้ในนโยบายอนุรักษ์พลังงาน

1. ดำเนินการและพัฒนาระบบการจัดการพลังงานอย่างเหมาะสม โดยกำหนดให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของสนามบินสมุย ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรพลังงานขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และเหมาะสมกับการทำงาน เทคโนโลยีที่ใช้ และแนวทางปฏิบัติงานที่ดี
3. กำหนดแผนและเป้าหมายการอนุรักษ์พลังงานในแต่ละปี และสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
4. การอนุรักษ์พลังงานถือว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารทุกระดับและเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ต้องให้ความสำคัญร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด รวมถึงการติดตามตรวจสอบ และรายงานผลต่อคณะทำงานด้านการจัดการพลังงาน
5. ให้การสนับสนุนที่จำเป็น รวมถึงทรัพยากรด้านบุคคล และงบประมาณ ในการทำงาน การฝึกอบรม และการมีส่วนร่วมนำเสนอข้อคิดเห็น เพื่อพัฒนาด้านพลังงาน
6. ผู้บริหารและคณะทำงานด้านการจัดการพลังงาน จะทบทวนและปรับปรุงนโยบาย เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานด้านพลังงานทุกปี

แผนลดการใช้ไฟฟ้า

สนามบินมีแผนลดปริมาณการใช้ไฟฟ้า โดยใช้มาตรการประหยัดพลังงานด้านต่าง ๆ เข้ามาเป็นกลไกและเครื่องมือในการลดพลังงาน โดยมีเป้าหมายลดการใช้ไฟฟ้า 5-20% จากปริมาณการใช้ไฟฟ้าของปีนั้น ๆ

การจัดการขยะ ของเสีย และมลพิษ

บริษัทฯ มีการกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นนโยบายหลักของฝ่ายและแต่ละสาขานำไปใช้ในการวางแผนการทำงานหรือมาตรการด้านต่าง ๆ ตลอดจนการจัดตั้งคณะทำงานสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายสาขานำ โดยการจัดการขยะของสาขานำให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อให้การทำงานด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย ณ สาขานำ ดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับกฎหมายด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัตถุอันตราย ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารสาขานำจึงมีนโยบายให้มีการจัดตั้งคณะทำงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ประจำสาขานำ นอกจากนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการขยะภายในสาขานำ ได้กำหนดระเบียบให้หน่วยงานฯ ที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการฯ ที่เกี่ยวข้อง

หลักการ มาตรฐาน หรือแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่บริษัทอ้างอิง

สาขานำดำเนินการจัดการเกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบการจัดการขยะ ตามข้อกำหนดของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Mitigation Measures and Monitoring Program)

แผนลดขยะ ของเสีย และมลพิษ

ทั้ง 3 สาขานำ มีแผนลดปริมาณของเสียที่ต้องส่งให้เทศบาลนำไปกำจัด ให้ลดลง 30% จากปี 2562 โดยสาขานำมีเป้าหมายและแผนการลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการลดการทิ้งขยะให้เทศบาลนำไปกำจัด โดยกำหนดแผนพัฒนาระบบการจัดการสาขานำ ประจำปี 2563 ไว้และดำเนินการตามแผนงานฯ ที่วางไว้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

การจัดการเพื่อลดปัญหามลพิษทางอากาศ

บริษัทฯ มีมาตรการกำกับการบินเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมในด้านมลพิษทางอากาศ โดยการขับเคลื่อนอากาศยานในทางขึ้น โดยใช้เครื่องยนต์เพียงตัวเดียว เพื่อลดมลพิษทางอากาศที่เกิดจากเครื่องยนต์และลดการบริโภคน้ำมันเชื้อเพลิง และเพื่อลดผลกระทบทางด้านเสียงต่อชุมชน จึงมีการปฏิบัติการการบิน ในรูปแบบที่ส่งผลกระทบด้านเสียงน้อยที่สุดตามบริบทของสาขานำแต่ละแห่ง ซึ่งจากการดำเนินมาตรการใช้น้ำมันอากาศยานอย่างมีประสิทธิภาพของฝ่ายปฏิบัติการบิน ทำให้บริษัทฯ ประหยัดงบประมาณด้านน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน ได้กว่า 35 ล้านบาท

การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสังคม

นโยบายด้านการพัฒนาบุคลากร

บริษัทฯ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของพนักงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ให้กับผู้บริหารและพนักงานแต่ละระดับ ครอบคลุมทั้งพนักงานใหม่และพนักงานปัจจุบัน ตามแนวทางในการพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่บริษัทฯ จัดทำขึ้น (Bangkok Airways' Training Development Framework) เป็นไปตามค่านิยมหลักขององค์กร (Core Values) สมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะด้านผู้นำ (Leadership Competency) และสมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) เพื่อสนองต่อพันธกิจของบริษัทฯ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของพนักงาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนทางธุรกิจขององค์กร รวมถึงการพัฒนาทักษะตามสายอาชีพหรือตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้อง (Functional/ Specific Training) เพื่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ข้อกำหนดของอุตสาหกรรมการบินในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศ และให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้และทักษะอย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งงานได้อย่างเป็นมาตรฐาน ตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดของอุตสาหกรรมการบินที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้บริษัทฯ ยังได้จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถทั่วไป (General Training) หรือสาขาวิชาอื่น ๆ เพิ่มเติมตามแผนฝึกอบรมประจำปี อาทิ หลักสูตรด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovation) เพื่อสนับสนุนนโยบายและกลยุทธ์ทางธุรกิจขององค์กรในแต่ละปีอีกด้วย

ในปี 2563 บริษัทฯ ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานสามารถพัฒนาสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถได้อย่างต่อเนื่องโดยปรับรูปแบบการฝึกอบรมให้เป็นการเรียนรู้ที่หลากหลาย นอกเหนือจากการจัดอบรมภายในบริษัทฯ แบบเรียนในห้องเรียนที่เว้นระยะห่าง (Classroom Training) โดยบริษัทฯ กำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรในหลายรูปแบบ ผ่านช่องทางต่าง ๆ (Multi-Platform Learning) ตามความเหมาะสมกับเป้าหมายในการพัฒนาและเนื้อหาวิชา ได้แก่

- การจัดฝึกอบรมในรูปแบบห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) ผ่านโปรแกรม Microsoft Teams โดยผู้สอนและผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมาพบกันในห้องเรียน แต่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างการเรียนได้โดยผู้เรียนสามารถสื่อสาร / ชักถาม / ตอบคำถามผู้สอนได้โดยตรงระหว่างการเรียนผ่านไมโครโฟน หรือกระดานสนทนา (Chat)
- การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงานเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-learning) ผ่านระบบ Learning Management System (LMS) ของบริษัทฯ โดยผู้บริหารและพนักงานสามารถค้นหาและเข้าถึงเนื้อหาออนไลน์ (Online Content) ที่พัฒนาโดยบริษัทฯ ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก ไอแพด หรือโทรศัพท์มือถือ และมีการวัดผลการเรียนรู้ผ่านการทำแบบทดสอบออนไลน์ (Online Quiz) ด้วย
- นอกเหนือจากเนื้อหาออนไลน์ที่เป็นหลักสูตรภายในของบริษัทฯ แล้ว ในปีนี้ บริษัทฯ ยังได้รับการสนับสนุนหลักสูตรออนไลน์ที่มีเนื้อหามากกว่า 5,000+ จาก SAP Thailand ร่วมกับสถาบัน Skill soft ซึ่งเป็นบริษัทชั้นนำระดับโลกด้าน Online Learning ในการให้บุคลากรของบริษัทฯ เข้าเรียนหลักสูตรออนไลน์ด้วยตนเอง (Online Self-Learning) และได้รับประกาศนียบัตร (Certificate) ของสถาบันฯ อาทิ กลุ่มหลักสูตรพัฒนาความรู้กลยุทธ์ทางธุรกิจ (Business Strategy and Digital Transformations) กลุ่มหลักสูตรการบริหารจัดการสำหรับผู้บริหาร (Management and Leadership Development) กลุ่มหลักสูตรบริหารโครงการ (PMI: Project Management) กลุ่มหลักสูตรพัฒนาทักษะหัวหน้างาน (Supervisory Skills) กลุ่มหลักสูตรเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มหลักสูตรด้านการบริการลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Service) ฯลฯ รวมทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย / สถาบันอบรมชั้นนำภายในประเทศ และองค์กรการบินระหว่างประเทศในการส่งเสริมให้บุคลากรของบริษัทฯ สามารถเข้าเรียนออนไลน์กับทางสถาบันฯ อาทิ หลักสูตร IATA-Distribution and Airline Retailing with NDC หลักสูตร Aviation Industry กลุ่มหลักสูตรวิชาชีพด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังให้ความสำคัญและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง จึงมีนโยบายสนับสนุนให้บุคลากรจัดทำแผนพัฒนาพนักงานรายบุคคล (Individual Development Plan-IDP) ผ่านระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (SAP Success Factors: PG-HRC) โดยในแต่ละปี พนักงานและผู้บริหารจะร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาฯ และระบุวิธีการพัฒนา ซึ่งมีแนวทางที่หลากหลาย อาทิ เข้าอบรมหลักสูตรภายในที่บริษัทฯ จัดขึ้น หรือกำหนดวิธีการพัฒนาอื่น ๆ ตามที่ต้องการ เช่น การหมุนเวียนงาน (Job Rotation) การศึกษาด้วยตนเอง (Self-Learning) การฝึกอบรมในพื้นที่ปฏิบัติงานตามตำแหน่งงาน (On the Job Training) ฯลฯ ทั้งนี้ ภายหลังจากจบการพัฒนาตามแผนพัฒนาพนักงานรายบุคคลในแต่ละปีแล้ว พนักงานจะได้รับการประเมินการเรียนรู้ หรือ Feedback จากผู้สอนงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พนักงานร่วมกับผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการพัฒนาบุคคลของตนในปีถัดไป อีกทั้งเป็นการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กรอย่างยั่งยืน อันแสดงถึงความมุ่งมั่นของบริษัทฯ ที่จะพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ และมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นสายการบินที่ดีที่สุดในภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งบริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเป็นธรรมในด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาพนักงาน มุ่งมั่นส่งเสริมการอบรมพัฒนาความรู้ ความสามารถของพนักงานอย่างทั่วถึง โดยปราศจากอคติทางเพศ และอายุ เปิดโอกาสให้พนักงานทุกคน ทุกระดับ ได้รับการจัดสรรให้เข้าอบรมในหลักสูตรที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน อย่างเท่าเทียมกันตามแผนความเติบโตก้าวหน้าในสายอาชีพของพนักงาน เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาบุคลากรขององค์กร ซึ่งถือเป็นการบริหารจัดการความรู้ของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังสนับสนุนให้บริษัทฯ สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนอีกด้วย

สรุปข้อมูลการพัฒนาบุคลากร (ในภาพรวม)

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี

ปี 2562

ปี 2563*

*หมายเหตุ: อ้างอิงข้อมูลประวัติฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ ของพนักงานในระบบ PG-HRC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี 2563

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี แบ่งตามระดับพนักงาน

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี แบ่งตามเพศ

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี แบ่งตามช่วงอายุ

หมายเหตุ: อ้างอิงข้อมูลช่วงอายุจาก <https://en.wikipedia.org/wiki/Generation>

ความรับผิดชอบต่อลูกค้า

การให้บริการลูกค้า Customer Care โดย Call Center เป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการติดต่อเพื่อใช้บริการ เช่น สอบถามข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการ การทำสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสาร รับชำระค่าบัตรโดยสาร และค่าธรรมเนียมในการแปลงบัตรโดยสาร หรือให้บริการพิเศษกรณีต่าง ๆ แก่ลูกค้าสมาชิก Flyer bonus และลูกค้าทั่วไป ทั้งช่องทางทางโทรศัพท์ อีเมล และ Live Chat

ในปี 2563 จากสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบกับสายการบินและธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลก ประกอบกับรัฐบาลประกาศมาตรการปิดประเทศและสายการบินยกเลิกเส้นทางระหว่างประเทศตั้งแต่ 29 มีนาคม 2563 เป็นต้นมา รวมถึงมีการยกเลิกเที่ยวบินภายในประเทศตั้งแต่ 07 เมษายน - 14 พฤษภาคม 2563 ทาง Customer Care ได้สนับสนุนในการรับสาย ตอบอีเมลตอบ Chat และดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกเที่ยวบินเนื่องจากสถานการณ์โควิดตามนโยบายบริษัทฯ ในการคืนเงินค่าบัตรโดยสารหรือเลื่อนการเดินทางโดยยกเว้นค่าธรรมเนียม และด้วยมีการปรับเส้นทางบิน ทาง Call Center จึงปรับเวลาการให้บริการตั้งแต่ วันที่ 01 มิถุนายน 2563 เป็นต้นมาจากเดิม 24 ชม. ปรับเป็น 08.00 - 20.00 น. ของทุกวัน อีกทั้งปรับการเปิดให้บริการสำนักงานบัตรโดยสารภายในประเทศ โดยเปิดให้บริการ ณ 9 สถานี ได้แก่ สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุยและสำนักงานเฉวง สนามบินเชียงใหม่และสำนักงานในเมือง สนามบินภูเก็ตและสำนักงานในเมือง สนามบินกระบี่ สนามบินหาดใหญ่ สนามบินตรวต สนามบินสุโขทัย และสนามบินลำปาง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณเที่ยวบินและเวลาเที่ยวบิน รองรับการให้บริการด้านต่าง ๆ และช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกเที่ยวบินอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ส่วนงานดูแลและให้บริการลูกค้า Customer Care ยังให้บริการรับเรื่องและจัดการกับข้อร้องเรียนเบื้องต้นที่ลูกค้าไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการ เพื่อเสนอแนวทางช่วยเหลือและปิดข้อร้องเรียน ช่วยสร้างความพึงพอใจ จากนั้นประสานงานสื่อสารข้อมูลไปยังทางส่วนลูกค้าสัมพันธ์ เพื่อดูแลผู้โดยสารในลำดับต่อไป

สำหรับสำนักงานบัตรโดยสารอื่นและสำนักงานบัตรโดยสารต่างประเทศนั้น ปิดให้บริการชั่วคราว เนื่องมาจากการยกเลิกเที่ยวบินและการปิดประเทศจากสถานการณ์โควิด

การรักษาข้อมูลลูกค้า

ส่วนงานดูแลและให้บริการลูกค้า Customer Care คำนึงถึงความปลอดภัยในการรักษาข้อมูลลูกค้า และมีมาตรฐานในการจัดเก็บข้อมูลลูกค้าอย่างเคร่งครัด มีข้อกำหนดและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่า ลูกค้าที่ติดต่อเข้ามาเป็นเจ้าของข้อมูลจริง รวมถึงมีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลในการตรวจสอบการให้บริการและระยะการจัดเก็บข้อมูลอย่างชัดเจน โดยตรวจสอบขั้นตอนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีข้อมูลลูกค้ารั่วไหลไปถึงบุคคลอื่น และเป็นไปตามมาตรฐานพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การบริหารความยืดหยุ่นทางธุรกิจ

มีภารกิจหลักที่สำคัญเพื่อสร้าง และรักษาไว้ ซึ่งความสามารถในการปรับตัวขององค์กร เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง หรือการเผชิญต่อภาวะวิกฤตและเหตุการณ์ฉุกเฉิน ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ทั้งที่เกี่ยวข้องกับอากาศยาน และที่ไม่ใช่ อากาศยาน รวมถึงสามารถที่จะดำเนินการทางธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งของหน่วยงานภาครัฐ และ องค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาด้านกลยุทธ์ กระบวนการรับมือ การเตรียมความพร้อมด้านการฝึกอบรมและฝึกซ้อมให้กับผู้บริหารและบุคลากรในบริษัท การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ เป็นต้น โดยมี 2 หน่วยงานหลักภายใต้การกำกับดูแล ดังนี้

- **การวางแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน** การบริหารจัดการภาวะวิกฤตและเหตุฉุกเฉิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ประสบภัยพิบัติทางการบิน ทั้งผู้โดยสาร พนักงานปฏิบัติงานและครอบครัว รวมทั้งสายการบินพันธมิตร และสายการบินอื่น ๆ ที่มีข้อตกลงร่วมกันในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทางการบิน บริษัทฯ จึงพัฒนาและรักษาไว้ซึ่งคู่มือบริหารจัดการภาวะวิกฤต และ เหตุฉุกเฉิน ระดับองค์กร (Crisis & Emergency Response Manual) ซึ่งได้รับการพิจารณาและอนุมัติจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ให้มีความเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับข้อกำหนด และข้อกำหนดของทางภาครัฐ และองค์กรการบิน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงวางแผนพัฒนาบุคลากร ในระดับผู้บริหาร และ พนักงาน ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนการบริหารจัดการในภาวะวิกฤตและเหตุฉุกเฉิน ทั้งการฝึกอบรม และ การฝึกซ้อม เป็นต้น
- **การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ** ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ เพื่อบริษัทฯ มีความมั่นใจ จะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดยธุรกิจจะไม่หยุดชะงักหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ดังนั้น การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมสำคัญขององค์กรที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนถือปฏิบัติ ทั้งการทบทวน ปรับปรุง และแก้ไขนโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ การจัดทำแผนแม่บทความต่อเนื่องทางธุรกิจของบริษัท (Business Continuity Management Master Plan) แผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan –BCP) รวมไปถึงการระบุและประเมินผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis – BIA) และการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและการฝึกซ้อมประจำปี เพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทฯ จะสามารถกลับมาดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและฟื้นฟูธุรกิจโดยเร็วที่สุด หลังเกิดวิกฤตการณ์

การวางแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน ปี 2563

- **จัดทำคู่มือบริหารจัดการภาวะวิกฤต และเหตุฉุกเฉินระดับองค์กร**

ในปี 2563 แผนกได้ดำเนินการทบทวน และ แก้ไข ปรับปรุง คู่มือบริหารจัดการภาวะวิกฤตและเหตุฉุกเฉินขององค์กร (Crisis and Emergency Response Manual – CERM) เป็นจำนวน 2 ครั้ง ในรอบปีที่ผ่านมา ให้ความทันสมัย และสอดคล้องกับข้อกำหนด กฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ และ องค์กรการบินทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งได้รับการอนุมัติจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

- **การฝึกอบรมและฝึกซ้อมให้กับผู้บริหารในทีมบริหารจัดการภาวะวิกฤตระดับองค์กร และพนักงานในทีมรับมือเหตุฉุกเฉินระดับสถานี**

ในปี 2563 ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมแบบ Online Training (New Normal) และฝึกซ้อมให้กับทีมผู้บริหารขององค์กร และพนักงานระดับสถานี ในรูปแบบ Table Top Exercise ได้อย่างครบถ้วน เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

- **การเตรียมความพร้อมด้านศูนย์ปฏิบัติการภาวะวิกฤตและเหตุฉุกเฉิน พร้อมทั้งอุปกรณ์**

ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถรับมือกับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น บริษัทฯ จึงมีศูนย์ปฏิบัติการภาวะวิกฤต (Crisis Management Centre – CMC) พร้อมใช้งานตลอด 24 ชม. เพื่อใช้เป็นห้องปฏิบัติการในการควบคุม สั่งการ และบริหารจัดการของทีมผู้บริหารจัดการภาวะวิกฤตขององค์กร โดยแผนกฯ เป็นผู้ดูแลและตรวจสอบความพร้อมใช้งานของห้อง CMC รวมถึงอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่น ๆ ให้พร้อมใช้อยู่เสมอ

- **การเฝ้าติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19)**

ตั้งแต่เริ่มมีการรายงานพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในประเทศไทย เมื่อต้นปี 2563 เป็นต้นมา โดยได้เฝ้าติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการทำงานประสานร่วมกับหน่วยงานภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมของขั้นตอนการรับมือ หากมีรายงานพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 เดินทางโดยเที่ยวบินของบริษัทฯ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก ข้อปฏิบัติจากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ประกาศของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ข้อปฏิบัติขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) และสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) เป็นต้น

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ปี 2563

• นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

ด้วยบริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมรองรับเหตุการณ์วิกฤตที่ไม่คาดคิดที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลให้การดำเนินงานของบริษัทฯ หยุดชะงัก ซึ่งในปี 2563 การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ได้ทำการทบทวนและปรับปรุงนโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และนำเสนอต่อบริษัทฯ เพื่อพิจารณาและได้ประกาศใช้ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563 โดยมีวัตถุประสงค์ให้บริษัทฯ สามารถรักษาการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมที่สำคัญได้อย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการฟื้นฟูและกลับคืนสู่ภาวะปกติภายในระยะเวลาเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนลดผลกระทบต่อบุคลากร ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และสินทรัพย์ของบริษัทฯ โดยได้กำหนดกรอบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

• การทบทวน ปรับปรุง กระบวนการในระบบบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

ในปี 2563 แผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ได้มีการทบทวน และปรับปรุงกระบวนการการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในของกลุ่มสายปฏิบัติงานและสายงานสนับสนุนสำนักงานใหญ่ เพื่อให้ทราบถึง จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร รวมถึงความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ที่มาจากการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคโดยอ้างอิงเกณฑ์การวัดผลปัจจัยต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งในเชิงบวกและลบ และเพิ่มการวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดเหตุเชิงระดับสากล โดยระบุ

ปัจจัย ความเสี่ยงหลักและปัจจัยที่เป็นโอกาสที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร ในระยะสั้นและระยะยาว ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี เพื่อนำเข้ากระบวนการจัดทำ แผนกลยุทธ์ และแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ นอกจากนี้ ยังได้มีกระบวนการที่สอดคล้องการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ อ้างอิงตามมาตรฐานการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ISO 22301:2012 อย่างต่อเนื่อง เช่น การวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ การระบุและประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ การสื่อสาร การฝึกอบรม การทดสอบ การติดตามและการประเมินผล เป็นต้น

- **แผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan – BCP)**

มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไขแผนรองรับด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ให้ครอบคลุม 4 พื้นที่หลัก ได้แก่ สำนักงานใหญ่, ท่าอากาศยานนานาชาติสมุย, โรงซ่อมอากาศยาน และ ส่วนปฏิบัติการประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งแผนต่าง ๆ ที่ดำเนินการนั้น มีแนวคิดอ้างอิงจากประกาศ นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจประจำปี อีกทั้งได้รับการประสานงานและวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ ประจำส่วนงานนั้น ๆ ในการวิเคราะห์ขั้นตอนการดำเนินงานภายใน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับพนักงานที่ปฏิบัติงาน และ ผู้ส่วนเกี่ยวข้องว่า ภายใต้สถานการณ์ซึ่งกันต่าง ๆ ขั้นตอนที่สำคัญจะมีแผนงานมารองรับ เพื่อลดความเสียหายและสนับสนุนกิจกรรมงานไปได้อย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันประกอบด้วยแผนหลัก 3 แผนดังนี้ 1. แผนแม่บทหลัก (Master Plan) 2. แผนระดับพื้นที่ (Location Plan) และ 3.แผนระดับกิจกรรม (Activity Plan)

- **กรณีการระบาดของ COVID-19**

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ มีบทบาทเชิงส่งเสริมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ส่วนบริหารทรัพยากรบุคคล, แผนกอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อรองรับการระบาดของโรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของพนักงานในทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง โดยการประยุกต์แผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ เป็นแผนงานเฉพาะด้านโรคระบาด โดยอ้างอิงข้อมูลจากหน่วยงานด้านระบาดวิทยาของรัฐ รวมถึงข้อมูลแนะนำของหน่วยงานด้านการบิน เพื่อให้มั่นใจได้ว่า จะสามารถลดผลกระทบ หรือ ลดโอกาสการติดเชื้อในกระบวนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ มีความพร้อมในการบริหารจัดการภาวะวิกฤตและเหตุฉุกเฉิน และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ทั้งในด้านแผนการดำเนินการ การฝึกอบรมและฝึกซ้อมให้กับบุคลากรขององค์กร เป็นไปตามข้อกำหนด ระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกับมาตรฐานของและหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานสากล เพื่อรองรับกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด อันจะกระทบต่อการดำเนินการธุรกิจขององค์กร

การดูแลความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงาน

บริษัทฯ ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างยิ่ง ทั้งในส่วนบุคคลและกระบวนการทำงาน เพื่อให้พนักงาน ผู้โดยสาร คู่ธุรกิจ ผู้รับเหมา และผู้มาติดต่อมีความปลอดภัย โดยดำเนินการบนพื้นฐานของกฎหมายมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและสากล รวมถึงข้อกำหนดและนโยบายของบริษัทฯ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

บริษัทฯ เสริมสร้างการดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานบริษัทฯ และตามที่กฎหมายกำหนด สนับสนุนการจัดกิจกรรม Safety Day อย่างสม่ำเสมอในหลายพื้นที่

นอกจากนี้ บริษัทฯ ส่งเสริมให้มีการรายงานข้อมูลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่องผ่านระบบ Integrated Quality and Safety Management System (IQ SMS OSH) เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนบริหารจัดการดูแลเรื่องความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงาน

ความรับผิดชอบต่อชุมชน / สังคม

โครงการสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้พิการ

อ้างถึงมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 บริษัทฯ ประสานความร่วมมือกับธนาคารออมสิน ดำเนินการโครงการช่วยเหลือผู้พิการในพื้นที่ชุมชนรอบสนามบินสมุย สุโขทัย และตราด รวม 41 คน ในปี 2563 โดยธนาคารออมสิน ซึ่งแจ้งความประสงค์ดำเนินการตามมาตรา 35 ด้วยการให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ จำนวน 100 คนต่อปี ได้พิจารณามอบเงินช่วยเหลือผู้พิการใน 3 พื้นที่ดังกล่าว เป็นเวลาทั้งสิ้น 1 ปี (มกราคม-ธันวาคม 2563) คิดเป็นเงินโดยประมาณ 110,000 บาท/คน/ปี (คำนวณจากอัตราค่าจ้างต่ำสุด ปี 2562 จำนวน 308 บาท x 365 วัน) โดยส่วนรับผิดชอบต่อสังคม ร่วมกับผู้แทนธนาคารออมสิน ได้ลงพื้นที่คัดเลือกผู้พิการในทั้ง 3 ชุมชนร่วมกัน และส่วนรับผิดชอบต่อสังคมติดตามการนำเงินไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้พิการ หรือผู้ดูแลผู้พิการ แจ้งไว้ อย่างต่อเนื่องตลอดปี 2563

ด้วยแนวทางดังกล่าว บริษัทฯ ได้รับผลตอบแทนที่ดีจากผู้เกี่ยวข้อง เพราะโครงการมีผลลัพธ์ชัดเจน กล่าวคือ ผู้พิการ หรือผู้ดูแลผู้พิการ ได้รับเงินช่วยเหลือโดยตรง และเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพื่อนำไปเป็นทุนประกอบอาชีพตามที่ต้องการ อีกทั้งช่วยส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบริษัทฯ กับชุมชนรอบสนามบิน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืน โดยส่วนรับผิดชอบต่อสังคมพิจารณาจัดหาผู้พิการในพื้นที่รอบสนามบิน ให้คำปรึกษาเรื่องแผนอาชีพกับผู้พิการหรือผู้ดูแลผู้พิการ เตรียมแบบขึ้นทะเบียนขอใช้สิทธิตามมาตรา 35 และสัญญาการให้ความช่วยเหลืออื่นใด จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงติดตามผลการดำเนินงาน

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักธรรมาภิบาล จรรยาบรรณธุรกิจ และปฏิบัติตามกฎหมายมาโดยตลอด และบริษัทฯ ได้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ไม่ให้มีการเรียกรับหรือยินยอมที่จะรับเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์ใด ๆ รวมทั้งไม่ดำเนินการ หรือกระทำการใด ๆ ที่เข้าข่ายดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทั้งต่อบริษัทฯ ต่อตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งได้กำหนดไว้ในจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ (Code of Conduct) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติขั้นพื้นฐานแก่พนักงาน

บริษัทฯ ยังตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ได้มีการกำหนดนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) เพื่อแนวทางการปฏิบัติ เพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของบริษัทฯ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ภายในบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่บริษัทฯ มีอำนาจควบคุม จะต้องไม่กระทำหรือสนับสนุนการกระทำดังกล่าวไม่ว่ากรณีใด ๆ และจะปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติในนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันอย่างเคร่งครัด รวมถึงให้ความร่วมมือในกระบวนการตรวจสอบภายใน เพื่อป้องกันและร่วมแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่อาจเกิดขึ้นภายในองค์กร

โดยบริษัทฯ ได้วางแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ดังนี้

1. กำหนดหลักการสำหรับการให้ หรือรับของขวัญ หรือการบันเทิงไว้เป็นส่วนหนึ่งของจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ กล่าวคือ พนักงานต้องไม่เสนอ เรียก รับ หรือยินยอมที่จะรับเงิน สิ่งของ การเลี้ยงอาหาร และความบันเทิงต่าง ๆ หรือประโยชน์อื่นใด ที่อาจมีผลให้เกิดข้อสงสัยในพฤติกรรมกาให้สินบน และการทุจริต หากเป็นการรับของขวัญ ควรเป็นของที่มียุทธค่าไม่มากนัก และไม่ควรเป็นเงินสด หรือเทียบเท่าเงินสด และต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการกระทำหรือไม่กระทำใด ๆ ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่โปร่งใส เป็นธรรมและ ตรวจสอบได้
2. กำหนดระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง วัตถุประสงค์ในการทำรายการ การเข้าทำสัญญา การเบิกจ่ายเงิน โดยในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีเอกสารประกอบอย่างชัดเจน นอกจากนั้นยังมีการกำหนดวงเงิน พร้อมอำนาจอนุมัติในแต่ละระดับด้วย
3. จัดให้มีระบบการตรวจสอบภายใน ครอบคลุมทั้งด้านการเงิน การบัญชี การเก็บบันทึกข้อมูล และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านบัญชีและการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่าธุรกรรมทางการเงินดังกล่าวเป็นไป เพื่อวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติ และเพื่อการดำเนินธุรกิจที่โปร่งใส
4. ทำการสื่อสารนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) รวมถึงนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ภายในบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่บริษัทฯ มีอำนาจควบคุมผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การอบรมพนักงาน ระบบการสื่อสารภายในของบริษัทฯ เช่น เว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและนํานโยบายดังกล่าวไปถือปฏิบัติ

5. คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและสอบทานให้บริษัทฯ มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างเพียงพอสอดคล้องกับนโยบายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หากคณะกรรมการตรวจสอบได้พบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำที่อาจส่งผลกระทบต่อความโปร่งใสในการดำเนินงานของบริษัทฯ คณะกรรมการตรวจสอบมีอิสระในการรายงานสิ่งที่พบต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และ/หรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (แล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม) เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันเวลาและเหมาะสม
6. กำหนดช่องทางการแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนมายังคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ในกรณีพบเหตุการณ์การกระทำที่สื่อถึงการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของบุคคลรวมถึงบริษัทฯ โดยผู้แจ้งเบาะแสมสามารถแจ้งเบาะแสร้องเรียนพร้อมส่งรายละเอียดหลักฐานต่าง ๆ ทางไปรษณีย์มายัง บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เลขที่ 99 หมู่ที่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 ตามประเภทของเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ประเภทของเรื่องแจ้งเบาะแสร	ผู้รับข้อมูล
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องการกระทำความผิดกฎหมาย กุฎริศ ร-เบียนบริษัท และจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ 	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของฝ่ายทรัพยากรบุคคล
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องที่มีผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพพจน์ของบริษัทฯ 	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องการกระทำความผิดจรรยาบรรณของกรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการบริษัท /หรือประธานกรรมการตรวจสอบหรือเลขาธิการบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องความผิดปกติของรายงานทางการเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการตรวจสอบ

7. เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้แจ้งเบาะแสร บริษัทฯ มีกลไกในการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสร โดยให้ถือเป็นนโยบายในการเก็บความลับข้อมูล (ชื่อ-สกุล) ของผู้แจ้งเบาะแสร ดังนั้นกรณีที่ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสรถูกเปิดเผย ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบข้อมูลดังกล่าว จะต้องถูกดำเนินการลงโทษทางวินัยตามข้อบังคับการทำงานของบริษัทฯ

1. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เชื่อมโยงกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยการตรวจสอบภายในที่วางแผนทรัพยากรตามความเสี่ยง เป็นการเชื่อมโยงกับกระบวนการบริหารความเสี่ยง Risk Based Internal Auditing (RBIA)

จากการที่องค์กรได้ปรับตัวต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดและผลกระทบจากไวรัสโคโรนา (Covid19) หน่วยงานตรวจสอบภายในจึงมีบทบาทสำคัญเพื่อให้ความเชื่อมั่น (Assurance) ให้คำแนะนำ (Advise) แก่ผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัทในความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงคาดการณ์ (Anticipate) ถึงความเสี่ยงใหม่ที่อาจเกิดขึ้น โดยเน้นการวางแผนงานตรวจสอบแบบ Agile ซึ่งทำให้สามารถปฏิบัติงานในรอบเวลาที่สั้นลงและปรับเปลี่ยนการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจนจากทรัพยากรที่มีอยู่ ในปีที่ผ่านมาหน่วยงานตรวจสอบภายในได้ใช้การตรวจสอบจากระยะไกล โดยพิจารณาจากผลกระทบของการตรวจสอบจากระยะไกลต่อสภาพแวดล้อมของการควบคุมและวิธีการปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด นำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกมาใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อเพิ่มความครอบคลุม เน้นจุดที่อาจจะผิดปกติและลดผลกระทบต่อธุรกิจ โดยยังให้ข้อมูลที่โปร่งใสและเป็นประโยชน์และให้ความเชื่อมั่นอย่างเพียงพอและเหมาะสม

โดยมีกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน ได้พิจารณาแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน โดยมีการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) โดยสรุปได้ดังนี้

• สภาพแวดล้อมการควบคุม

บริษัทฯ มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม ดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใสเพื่อประโยชน์ร่วมกันของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นส่งเสริมวัฒนธรรมบริหารความเสี่ยงและตระหนักถึงทัศนคติและมุมมองของบุคลากรในองค์กรเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดความร่วมมือ (Engagement) เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการบริหารความเสี่ยงและความต่อเนื่องที่ใช้อยู่มีความชัดเจนเกิดความเข้าใจโดยทั่วกันกับทุกส่วนงาน และเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ และความคิดเห็นนั้นจะถูกนำไปใช้โดยผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้สามารถสนับสนุนพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กรผ่านกระบวนการ

ทำงานที่มีระบบควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม โดยในปีที่ผ่านมาบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรเพื่อสนับสนุนการสื่อสารภายในให้เป็นไปได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ซึ่งการสื่อสารภายในที่ดีนั้นถือเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในทุกระดับสำหรับการทำความเข้าใจกับบุคลากรภายในและภายนอกองค์กรเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีความเข้มแข็งและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งยังเน้นการก้าวไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อพร้อมเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่นและพร้อมปรับเปลี่ยน เพื่อให้พนักงาน ทุกคนในองค์กรตระหนักถึงความเสี่ยง และมีความพร้อมที่จะปรับตัวอย่างรวดเร็ว

• การบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ เห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง และได้กำหนดให้ทุกคนในแต่ละฝ่ายขององค์กร ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยง อีกทั้งร่วมกันวางแผนป้องกันและควบคุมให้เหมาะสมกับการกิจ และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ ซึ่งในปีที่ผ่านมาองค์กรมีความเสี่ยงหลายประการจากผลกระทบของการระบาดของ COVID-19 ในทุกส่วนงาน เช่น ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operation) การดำเนินตามกฎระเบียบ (Compliance) การเงิน (Finance) และ ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ (Reputation & Image) การเห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงจะสามารถลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

• กิจกรรมการควบคุม

จากสภาวะการในปัจจุบันองค์กรต้องพบเจอสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ทำให้ทุกหน่วยงานในองค์กรได้มีการร่วมมือกัน ทำให้กิจกรรมควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบันเพื่อตอบสนองสภาวะการ โดยมุ่งเน้นการทำงานด้วยแนวทางการป้องกัน 3 ชั้น (Three Lines of Defense) เพื่อให้ทุกหน่วยงานในองค์กรสามารถสนับสนุนและพัฒนากิจกรรมบริหารความเสี่ยงและการบริหารความต่อเนื่องขององค์กรโดยสามารถระบุวิธีการแก้ปัญหาอย่างฉับไว (Agile) โดยทุกฝ่ายในองค์กรต้องตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งที่จะเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในที่เข้มแข็ง เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหาย ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน โดยกิจกรรมการควบคุมมีอยู่ในทุกระดับ และทุกส่วนของหน่วยงาน เช่น นโยบายและระเบียบปฏิบัติ การอนุมัติ การมอบอำนาจ การตรวจสอบความถูกต้อง การสอบย้อนความถูกต้อง การสอบทานผลการดำเนินงาน การรักษาความปลอดภัย การจำกัดการเข้าถึงทรัพยากร การแบ่งแยกหน้าที่การงาน เป็นต้น ทั้งนี้ผู้บริหารระดับส่วนงานไม่เพียงแต่มีหน้าที่ในการพิจารณาว่ากิจกรรมการควบคุมที่มีสอดคล้องกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงหรือไม่เท่านั้นแต่บริษัทฯ ได้มุ่งเน้นให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและพิจารณาด้วยว่ากิจกรรมการควบคุมดังกล่าวได้นำไปใช้อย่างถูกต้องหรือไม่ เพื่อสนับสนุนการสร้างระบบควบคุมภายในที่ดีและทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

• ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทฯ มีการใช้งานระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่เพียงพอต่อการปฏิบัติการ รวมถึงการบริหารจัดการการดำเนินการทางธุรกิจของบริษัทฯ บนพื้นฐานของข้อมูลผ่านการวิเคราะห์แล้วทั้งจากภายในและภายนอกบริษัทฯ ทางบริษัทฯ ได้กำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศตามแนวทางมาตรฐาน ISO 27001 และมาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดหรือกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระบบการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ทั้งนี้เพื่อรองรับการทำงานในสถานการณ์การทำงานในปัจจุบัน ทางบริษัทฯ จัดให้มีมาตรการและระบบสารสนเทศซึ่งมีความจำเป็นในการทำงานที่บ้าน (Work from Home, WFH) และ/หรือทำงานนอกสถานที่ อาทิเช่น VPN, Office365, MS Teams เป็นต้น เพื่อความต่อเนื่องในการดำเนินการทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ มีระบบการสื่อสารภายในและภายนอกอย่างเพียงพอเชื่อถือได้ และทันกาล ผ่านช่องทาง Intranet และ Website ของบริษัทฯ เพื่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารภายในองค์กรและข้อมูลจากภายนอกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ระเบียบราชการ ผลสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า ผลงานและรางวัลที่ได้รับ เป็นต้น เพื่อสะท้อนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดได้เห็นถึงความโปร่งใสของข้อมูล อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทได้มีการกำหนดช่องทางสำหรับการแจ้งเบาะแส (Whistle Blower) เพื่อให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรสามารถแจ้งเบาะแสด้านข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชันได้ตามนโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) รวมไปถึงช่องทางในการรับฟังข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะจากภายนอก อาทิเช่น ลูกค้า คู่ค้า หรือผู้ถือหุ้น เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการภายในให้มีประสิทธิภาพ

• การติดตามประเมินผล

ในด้านการติดตามผลเรื่องการควบคุมภายในนั้นทางหน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดทำมีการติดตามผลการตรวจสอบซึ่งได้ถูกระบุอยู่ในแผนงานตรวจสอบอย่างชัดเจน ทั้งนี้การกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการทำงาน (Ongoing Monitoring) อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยในการติดตามและประเมินผลได้มีการอธิบายขั้นตอนการตรวจติดตามแบบ Remote Audit ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่กับทั้งผู้ตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจเอง การอธิบายและสร้างความเข้าใจเพิ่มเติมจึงมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้นในสภาวะการในปัจจุบันที่มีความจำเป็นต้องปรับรูปแบบการทำงานเป็นการทำงานที่บ้าน (Work from home) โดยเฉพาะในประเด็นที่เป็นความแตกต่างจากการตรวจสอบติดตามแบบพบปะ (On-site) กับการตรวจสอบติดตาม

ผ่านระบบสารสนเทศ (Remote Audit) ตลอดจนการแบ่งปันข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต เมื่อมีการลงตรวจติดตามตามแผนงาน Remote Audit เพื่อให้การติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในบรรลุวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนการรายงานผลการตรวจสอบการควบคุมภายในในแต่ละไตรมาสแก่คณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหาร มีการติดตามแนวทางแก้ไขปัญหาย่อยอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการกำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลที่เกี่ยวข้องทันทีในกรณีที่มีการทุจริต สงสัยว่ามีการทุจริต มีการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือพบเห็นการกระทำอื่นใดที่จะมีผลกระทบต่อองค์กร

2. หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ

ปัจจุบัน นายไพโรจน์ ฉันทศิลป์ ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2561 โดยมีพนักงานทั้งหมด 5 คน (รวมหัวหน้างานตรวจสอบภายใน) โดยแบ่งออกเป็น 3 หน่วยงานได้แก่

1. Internal audit ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบและประเมินความเพียงพอและให้ความเชื่อมั่นต่อระบบควบคุมภายใน รวมถึงการบริหารจัดการขององค์กร เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. Risk Management ซึ่งเป็นผู้ระบุ จัดลำดับ และดูแลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการต่าง ๆ จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรวางไว้
3. IT Internal Audit ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบ และประเมินผลระบบสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลในระบบสารสนเทศมีความปลอดภัย เชื่อมโยงฐานข้อมูลกันอย่างถูกต้อง และมีการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลตาม มาตรฐานขององค์กร

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบของ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วย กรรมการอิสระ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารจัดการ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงินและการสอบทานระบบการควบคุมภายใน การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการสอบทานข้อมูลอื่นนอกเหนือจากรายงานทางการเงิน ทั้งยังมีส่วนในการกำกับดูแลบริษัทย่อย ผ่านการสอบทานระบบการควบคุมภายในและเรื่องอื่น ๆ เพื่อควบคุมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัท และการ ทำรายการต่าง ๆ ให้ถูกต้องโปร่งใสเป็นไปตามกฎหมายและประกาศของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยคำนึงถึงบทบาทและขอบเขต ที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ และได้มีการสอบทานกฎบัตรฯ ดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุม ภายในของบริษัทเสมอมา โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 และมีการประสานงาน ระหว่างผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีโดยมีการจัดการประชุมร่วมกันเป็นรายไตรมาส

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ มีจำนวน 3 ท่าน มีการจัดประชุมในปี 2563 รวม 5 ครั้ง ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	ดำรงตำแหน่งในปี	ร่วมประชุม (ครั้ง)
1	นายศรีภพ สารสาส	ประธานกรรมการตรวจสอบ	2557	5/5
2	นายสทรณ์ เป็ญกุล	คณะกรรมการตรวจสอบ	2558	5/5
3	นายสมบุญร กิตติยานกริพย์	คณะกรรมการตรวจสอบ	2562	2/2

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในรอบปี 2563 ได้ดังนี้

1. การสอบทานรายงานทางการเงินและงบการเงิน ทั้งประจำไตรมาสและประจำปีร่วมกับฝ่ายบริหาร ส่วนงานตรวจสอบ ภายใน และผู้สอบบัญชีโดยมีการหารือถึงข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงิน ความเพียงพอในการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงประเด็นที่กระทบต่อสถานะทางการเงินและการดำเนินงานภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 และประเด็นอื่น ๆ ที่สำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานทางการเงิน ของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีความถูกต้องเชื่อถือได้ และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรอง โดยทั่วไป

2. การสอบทานการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยคณะกรรมการตรวจสอบได้มีวาระการประชุมเป็นการเฉพาะกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วม เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระ และเพื่อทำความเข้าใจในแผนงานและขอบเขตการทำงานของผู้สอบบัญชี โดยได้พิจารณาเห็นชอบให้สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2564 และเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2564
3. การพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ โดยได้มีการขอคำอธิบายจากฝ่ายจัดการเมื่อมีข้อสงสัยในรายการใด ๆ ที่มีความแตกต่างจากงวดเดียวกันของปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติและได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครบถ้วนถูกต้อง
4. การพิจารณาและอนุมัติแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปี 2563 โดยได้สอบทานและกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน มีการปรับเปลี่ยนใช้เทคโนโลยีช่วยในการปฏิบัติงาน เพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 และผลงานที่เข้าช้อนกับหน่วยงานให้ความเชื่อมั่นอื่น ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้อย่างเป็นอิสระและลดเวลาในการปฏิบัติงานลง มีการหารือร่วมกับส่วนงานตรวจสอบภายในของ บริษัทฯ และผู้สอบบัญชีเป็นรายไตรมาส โดยสอบทานการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานการประเมินระบบการควบคุมภายในที่ได้รับจากส่วนงานตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแลอื่น เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนในกระบวนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีสามารถทำงานอย่างเป็นอิสระ รวมถึงได้รับความร่วมมือและประสานงานจากทุกฝ่ายในองค์กร
5. การสอบทานการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ ตามแผนการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ประจำปี 2563 เพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกไตรมาส โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเข้าใจในความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทฯ และมีการสอบทานเพื่อให้มั่นใจว่า ผู้บริหารมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงของธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของไวรัส โควิด-19 ด้วย โดยสอบทานกรอบการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะวิธีการปรับปรุงในกรณีที่เหมาะสม รวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงหากเกิดการติดเชื้อไวรัสขึ้นในองค์กร เช่น การจัดให้มีแผนสำรองการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อให้มั่นใจว่ากรอบการบริหารความเสี่ยงได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. การสอบทานและอนุมัติกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบและกฎบัตรการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาขอบเขตความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบและส่วนงานตรวจสอบภายในตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์
7. การสอบทานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลอดจนกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทฯ มีความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน

โดยสรุป คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน โดยใช้ความรู้ความสามารถด้วยความระมัดระวังรอบคอบอย่างเป็นอิสระ และแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย และมีความเห็นว่า บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้จัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ มีระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(นายศรีภพ สารสาส)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายการกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

1. รายการระหว่างกันกับบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท พาราไดซ์ฮอปปิง จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• รายได้	1,350	บริษัท พาราไดซ์ฮอปปิง จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้า ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ค่าใช้จ่าย	23,364	บริษัทฯ ซื้อสินค้าที่ระลึก ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • เงินมัดจำรับ	126,805 1,596,174 446,360	บริษัท พาราไดซ์ ฮอปปิง จำกัด เข้าพื้นที่ในสนามบินและวางมัดจำค่าเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการมีความสมเหตุสมผล อัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติ
2. บริษัท สมุยแอควคอม จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	49,500 114,900	บริษัทฯ ได้ใช้บริการรถขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • เงินมัดจำรับ	80,444 1,369,365 252,000	บริษัท สมุยแอควคอม จำกัด เข้าพื้นที่และลานจอดรถในสนามบินและวางมัดจำค่าเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผล อัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติ
3. บริษัท ธรรมชาติมาไทย จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้	200 17,855	บริษัท ธรรมชาติมาไทย จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
4. บริษัท บางกอกเอนเวิล คลับ จำกัด – BTC ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ค่าใช้จ่าย	200,898	บริษัทฯ ใช้บริการการจัดหาที่พัก จัดทำวีซ่าและอื่น ๆ ให้กับพนักงาน ผู้บริหาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • เงินมัดจำรับ	1,188 1,725,553 346,400	BTC เช่าพื้นที่และวางมัดจำค่าเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการมีความสมเหตุสมผล อัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติ
5. บริษัท บางกอกแอร์เวย์ (1988) จำกัด – BAT ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • เงินมัดจำรับ	235,278 8,202,058 417,000	BAT เป็นบริษัทตัวแทนจำหน่ายตั๋วโดยสาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	585 12,630	บริษัทฯ ใช้บริการการจัดหาบัตรโดยสาร รวมถึงการจัดทำวีซ่า การทำประกันค่าเดินทางและอื่น ๆ ให้กับพนักงานผู้บริหาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
6. บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด – PPTV ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหนี้การค้า	121,746	บริษัทฯ ว่าจ้าง PPTV จัดทำภาพยนตร์โฆษณาประชาสัมพันธ์ของบริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
7. บริษัท สบยูปาล์มมิชรีสอร์ท จำกัด – SPB ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	24,909 3,506,032	บริษัทฯ ใช้บริการโรงแรมสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เดินทางไปปฏิบัติงาน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• รายได้อื่น • เงินมัดจำ	215,000 180,000	รายได้อื่นเป็นค่าบริการโฆษณา ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
8. บริษัท กรุงเทพลิมูซีน จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	540 103,600	บริษัทฯ ว่าจ้างเพื่อทำการขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระที่สนามบินตราด ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
9. บริษัท สมาร์ท ลิมูซีน แอนด์ คาร์เรน จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • เงินมัดจำรับ	5,805 146,866 110,000	บริษัท สมาร์ท ลิมูซีน แอนด์ คาร์เรน จำกัด จ่ายชำระค่าประกอบกิจการในสนามบินให้แก่บริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
10. บริษัท ข้าวธรรมชาติ จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นร่วม	• ค่าใช้จ่าย	225,883	บริษัทฯ ซื้อผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น นมและชุดของขวัญ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้	5,280 41,758	บริษัทข้าวธรรมชาติ จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
11. บริษัท สันทรพิชญ์สุโขทัย จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ค่าใช้จ่าย	130,433	บริษัทฯ ใช้บริการที่พักโรงแรม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
12. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) – BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• รายได้	1,977,634	BDMS ใช้บริการเช่าเหมาลำเครื่องบินของบริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ การกำหนดราคาค่าเช่ามีการพิจารณาต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและกำหนดอัตราค่าบริการตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• เงินลงทุน • เงินปันผลรับ	17,148,266,883 248,525,607	บริษัทฯ มีการลงทุนในหลักทรัพ์ของ BDMS โดยจัดเป็นหลักทรัพ์ประเภทเผื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพ์
	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	130,498 2,220,821	บริษัทฯ ใช้บริการตรวจสอบสุขภาพและรักษาพยาบาลของ BDMS ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• รายได้อื่น	214,717	บริษัทฯ ได้รับเงินสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งเป็นเงื่อนไขทั่วไปเช่นเดียวกับผู้สนับสนุนรายอื่น ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
13. บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน) - SVH ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีการร่วม	• ค่าใช้จ่าย	173,065	บริษัทฯ ใช้บริการรักษาพยาบาลกับ SVH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
14. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสบุญ จำกัด – BSH ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • รายได้อื่น • ค่าใช้จ่าย	7,946 367,610 8,430 1,961	บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินแก่ BSH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
15. บริษัท เปาโลมดิก จำกัด – PLP ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย 	155,800 838,646	บริษัทฯ ใช้บริการตรวจสุขภาพและรักษาพยาบาลกับ PLP ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
16. บริษัท เซฟโดรัก เซ็นเตอร์ จำกัด – Save Drug ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย 	33,624 871,334	บริษัทฯ ซื้อยาและเวชภัณฑ์ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
17. บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด – N-Health ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • ลูกหนี้การค้า • รายได้ 	21,371 346,490	บริษัทฯ ให้บริการขนส่งทางอากาศ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> • ค่าใช้จ่าย 	108,969	บริษัทฯ ซื้อเครื่องกระตุ้นหัวใจอัตโนมัติ ค่าแผ่นนำสัญญาณไฟฟ้า และค่าสอบเทียบเครื่องกระตุ้นหัวใจ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
18. บริษัท กรุงเทพเฮลิคอปเตอร์เซอร์วิส จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • ลูกหนี้การค้า • รายได้ 	273,920 3,088,354	บริษัทฯ ให้บริการด้านการบริหารจัดการและซ่อมบำรุง เฮลิคอปเตอร์ อัตราค่าบริการการบริหารจัดการเป็นไปตามสัญญาระหว่างกันส่วนค่าบริการซ่อมบำรุงจะเรียกเก็บเมื่อมีการให้บริการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการบริหารจัดการ มีความสมเหตุสมผล และจะมีการทบทวนเงื่อนไขสัญญาทุก 3 ปี
19. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด – AEROTHAI ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • เงินลงทุน 	4,661,700	บริษัทฯ ลงทุนในหุ้น AEROTHAI โดยจัดเป็นเงินลงทุนทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> • เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย • เงินมัดจำ 	9,755,261 177,488,262 72,000	บริษัทฯ ใช้บริการด้านต่าง ๆ เช่น ค่าบำรุงรักษาวิทยุสื่อสาร ค่าบริการข้อมูลเรดาร์ และวางเงินมัดจำสำหรับการเช่าใช้บริการระบบ Radar Display กับ AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> • รายได้ 	46,060	ค่าบริการไฟฟ้าหอบังคับการบินศูนย์ เรียกเก็บตามจำนวนการใช้งาน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> • ลูกหนี้การค้า • รายได้ • รายได้ค่าระวาง 	106,606 923,705 12,483	บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารแก่ AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
20. บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) - BAFS ความสัมพันธ์ • มีกรรมการร่วม	• เงินลงทุน • เงินปันผลรับ	1,516,940,600 65,011,740	บริษัทฯ มีการลงทุนในหลักทรัพย์ของ BAFS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเพื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความเหมาะสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์
	• รายได้ • ลูกหนี้การค้า • เงินประกัน • เงินมัดจำรับ	192,048 17,580 32,000 3,000	BAFS ทำสัญญาเช่าวิทยุเพื่อใช้ดำเนินงาน และมีรายได้จากค่าสาธารณูปโภค ที่สนามบินตราด ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความเหมาะสมผล
	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าเช่า • เงินมัดจำรับ	93,202 1,118,426 186,404	บริษัทฯ ได้เช่าที่ดินจาก BAFS บริเวณใกล้กับสนามบินเชียงใหม่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความเหมาะสมผล
21. บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด - FPT ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BAFS • มีกรรมการร่วม	• เงินลงทุน	529,947,690	บริษัทฯ ถือหุ้นใน FPT โดยจัดเป็นเงินลงทุนทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความเหมาะสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์
22. บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพ นีโอเอส จำกัด – BSS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	2,395,162 46,414,747	บริษัทฯ ว่าจ้าง BSS เพื่อทำความสะอาด และรักษาความปลอดภัย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความเหมาะสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • เงินมัดจำอื่น ๆ • เงินมัดจำรับ	33,553 298,295 347,200 89,540	BSS เช่าพื้นที่ในสนามบิน เพื่อเป็นสำนักงาน และวางเงินมัดจำค่าเช่า ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความเหมาะสมผลอย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการซื้อขายสัญญาทุกครั้ง

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
23. บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด - BASE ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	4,066,641 86,030,958	บริษัทฯ ว่าจ้าง BASE เพื่อทำความสะอาด รักษาความปลอดภัย บริการผู้โดยสารในสนามบิน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	962,721	บริษัทฯ ได้เช่าอาคารเพื่อใช้เป็นสำนักงานขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น เงินมัดจำรับ เงินมัดจำอื่น 	33,550 291,247 543,120 92,305	BASE เช่าพื้นที่ในสนามบิน และวางเงินมัดจำค่าเช่า ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
24. บริษัท แบริ่งบริการภาคพื้น จำกัด -BAGS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	19,068,871 234,909,467	บริษัทฯ ว่าจ้าง BAGS เพื่อให้บริการภาคพื้นในสนามบินในประเทศไทยแห่ง ยกเว้นสนามบินสุวรรณภูมิ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ เงินมัดจำรับ 	3,647,980 1,576,100	BAGS เช่าพื้นที่ในสนามบิน และวางเงินมัดจำค่าเช่า ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้อื่น 	639,479	รายได้อื่น คือ รายได้ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าวิทยุสื่อสาร และค่าบริการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ รายได้ค่าระวาง 	218,440 300,135 20,716	บริษัทฯ จ้างนายตัวโดยสารและให้บริการขนส่งสัมภาระแก่ BAGS ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

2. รายการระหว่างกันกับบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด (BAH)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เงินลงทุน เงินปันผลรับ 	4,243,500,000 61,500,000	BAH มีการลงทุนในหลักทรัพย์ของ BDMS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเพื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์

3. รายการระหว่างกันกับบริษัท บริษัท บางกอกแอร์ เวียเอชเอ็น เชนเดอร์ จำกัด (BATC)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท สันติพิทยสุโขทัย จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย	97,300 196,380	BATC ใช้บริการโรงแรม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท สุนัขเอกคอม จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ค่าใช้จ่าย	50,000	BATC ได้ใช้บริการรถขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
3. บริษัท บางกอกแอร์เวล คลับ จำกัด – BTC ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย	105,000 117,238	BATC จ้าง BTC จัดการด้านที่พักและการเดินทาง ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
4. บริษัท สมาย สมาย สุโขทัย จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย	1,504,518 1,977,673	BATC ใช้บริการที่พักโรงแรม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
5. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด – AEROTHAI ความสัมพันธ์ • หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ • มีกรรมการร่วม	• เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย	30,442 44,088	BATC ใช้บริการด้านต่าง ๆ เช่น ค่าบำรุงรักษาวิทยุสื่อสาร ค่าบริการข้อมูลเรดาร์ กับ AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
6. บริษัท แบริ่งบริการภาคพื้น จำกัด – BAGS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	• ค่าใช้จ่าย	35,650	BATC ใช้บริการยานพาหนะในลานจอด ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

4. รายการระหว่างกันกับบริษัท กูร์เมท์ พรีเมียม จำกัด (GP)

- ไม่มีรายการ

5. รายการระหว่างกันกับบริษัท มอร์แคบพีรี จำกัด (MOR)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท ปรากฏทองโฮส จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ค่าใช้จ่าย	660	MOR ซื้อเวชภัณฑ์ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

6. รายการระหว่างกันกับบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลีเซอร์วิส จำกัด (BFS Ground)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• รายได้	397,650	BFS Ground ให้บริการอำนวยความสะดวกที่สนามบินสุวรรณภูมิ (Meet and Assist Service) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ • หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ • มีกรรมการร่วม	• ค่าเช่า • ค่าใช้จ่าย	13,239,170 27,600	BFS Ground เช่าวิทยุสื่อสาร เพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบินสุวรรณภูมิ และบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

7. รายการระหว่างกันกับบริษัท เอสเอ เซอร์วิสเชส จำกัด (SA)

- ไม่มีรายการ

8. รายการระหว่างกันกับบริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด (DMK)

- ไม่มีรายการ

9. รายการระหว่างกันกับบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (BAC)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าเช่า ค่าติดตั้ง 	42,051 866,250 13,800	BAC เช่าวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบินสุวรรณภูมิ และบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท พาราไดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	73,385 263,966	BAC ให้บริการเช่าพื้นที่จัดเก็บสินค้าและให้บริการการจัดเรียงสินค้า ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเช่าพื้นที่เก็บสินค้ามีความสมเหตุสมผล มีการกำหนดราคาตามเงื่อนไขการค้าปกติ ตามอัตราที่เทียบเท่ากับที่ให้กับผู้เช่าที่เป็นบุคคลภายนอกรายอื่น การจัดเรียงสินค้าเป็นรายการที่มีความสมเหตุสมผล
3. บริษัท บางกอกแอร์เวย์ (1988) จำกัด - BAT ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	112,400	BAC จำหน่ายบัตรโดยสาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผลและ BAC สามารถให้บริการกับตัวแทนจำหน่ายอื่นได้ โดยไม่ถือเป็นการผูกขาด
4. บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	14,950	BAC ซื้อข้าวหอมสุโขทัย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
5. บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ.พี. เซิร์ฟ จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสนอนี้มีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	48,812 654,597	BAC ใช้บริการรักษาความปลอดภัย ภายในอาคารสำนักงานที่สนามบินสุวรรณภูมิ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี

10. รายการระหว่างกันกับบริษัท บีเอซี กรุ๊ป จำกัด (BACGH)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด - BCM ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	34,026 4,472,834	BACGH ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วยและการจัดเลี้ยงแก่ BCM ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี
2. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	9,574,556 108,313,602	บริษัทฯ ว่าจ้าง BSS เพื่อทำความสะอาด และรักษาความปลอดภัย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าเช่า ค่าใช้จ่าย เงินมัดจำ 	520,749 1,956,431 5,819,941 835,036	BACGH เข้าพื้นที่จาก BDMS เพื่อประกอบกิจการร้านอาหาร Alsaray อาหารอินเดีย-เลบานิส ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี

11. รายการระหว่างกันกับบริษัท ศรีวารณีนกรุงเทพสมุทร จำกัด (BACUSM)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุทร จำกัด - BSH ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ 	6,064,784	BACUSM ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วยและการจัดเลี้ยงแก่ BSH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	ค่าใช้จ่าย	38,890	BACUSM ใช้บริการตรวจสุขภาพประจำปีกับ BSH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคา-เงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี
2. บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพ นีโอเอส จำกัด - BSS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	ค่าใช้จ่าย	859,771	BACUSM ใช้บริการรักษาความปลอดภัยและพนักงานรักษาความปลอดภัย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

12. รายการระหว่างกันกับบริษัท ศรีวิการบินกรุงเทพจำกัด (BACHKT)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	7,597 190,950	BACHKT เข้าวิทยุสื่อสาร เพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบิน และบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท แบริกส์บริการภาคพื้น จำกัด - BAGS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	138,205 177,249	BACHKT ให้บริการด้านอาหารแก่ BAGS ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

13. รายการระหว่างกันกับบริษัท ศรีวิการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด (BACCNX)

- ไม่มีรายการ

14. รายการระหว่างกันกับบริษัท บริษัท ศรีวิการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด (BACDMK)

- ไม่มีรายการ

15. รายการระหว่างกันกับบริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2563 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เงินอุดหนุน 	1,126,073	PGGS จ่ายค่าวิทยุการบินแทนลูกค้าสายการบินและมีการเรียกเก็บลูกค้าในภายหลัง ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด - BASE ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	747,201	PGGS ว่าจ้าง BASE ให้บริการผู้โดยสารประจำห้องรับรองสนามบินสนุ่ย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
3. บริษัท แบริ่งบริการภาคพื้น จำกัด - BAGS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย เงินมัดจำ 	196,337 10,713,798 1,500,000	PGGS ว่าจ้าง BAGS ในการให้บริการภาคพื้น ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง

สำหรับผลประกอบการปี 2563 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563
ของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินสำหรับ ปี 2563 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

บทสรุปผู้บริหาร

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 4 ปี 2563 เศรษฐกิจไทยหดตัวในทุกธุรกิจ แต่มีทิศทางปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อน โดยการบริโภคจากภาคเอกชนกลับมาขยายตัวได้ ตามกำลังซื้อที่ทยอยฟื้นตัวในภาพรวมของเศรษฐกิจ และมีแรงสนับสนุนจากมาตรการของภาครัฐ ประกอบกับมีปัจจัยสนับสนุนชั่วคราวจากการอนุมัติวันหยุดยาวพิเศษ แต่อย่างไรก็ตามภาคการท่องเที่ยวยังคงหดตัวสูง สืบเนื่องจากมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ นอกจากนี้ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไป มีอัตราติดลบน้อยลงตามอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานและอาหารสดที่มีอัตราสูงขึ้น ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานมีการปรับลดลง (ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย) ทั้งนี้ ตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ไตรมาสที่ 4/2563

มีอัตราลดลงร้อยละ 4.2 แต่ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่ 3/2563 ส่งผลให้ภาพรวมของเศรษฐกิจไทยในปี 2563 นั้น ลดลงร้อยละ 6.1 (ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

ภาคอุตสาหกรรมการบินทุกภูมิภาคทั่วโลกในปี 2563 ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการระบาดของโควิด-19 ในภาพรวมของอุตสาหกรรม มีอัตราการเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (Revenue Passenger Kilometers: RPK) ของทุกภูมิภาคทั่วโลก ลดลงเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 65.9 ซึ่งสายการบินในภูมิภาคตะวันออกกลาง มีอัตราการลดลงสูงสุดอยู่ที่ประมาณร้อยละ 72.2 รองลงมาคือสายการบินในภูมิภาคยุโรปและแอฟริกา ซึ่งมีอัตราการลดลงของปริมาณการ

ขนส่งผู้โดยสารร้อยละ 69.9 และ 68.8 ตามลำดับ ในด้านปริมาณการผลิตผู้โดยสาร (Available Seat Kilometers: ASK) ของทุกภูมิภาคทั่วโลกลดลงเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 56.5 ซึ่งสายการบินในภูมิภาคตะวันออกกลาง มีอัตราการลดลงสูงสุดอยู่ที่ประมาณร้อยละ 63.3 รองลงมาคือสายการบินในภูมิภาคยุโรปและแอฟริกา ซึ่งมีอัตราการลดลงของปริมาณการผลิตผู้โดยสารร้อยละ 62.1 และ 61.0 ทั้งนี้ในภาพรวมของอัตราการบรรทุกผู้โดยสาร (Passenger load factor: PLF) ของทุกภูมิภาคทั่วโลก โดยเปรียบเทียบกับปีก่อน ลดลงประมาณร้อยละ 17.8 ซึ่งมีอัตราบรรทุกผู้โดยสารอยู่ที่ร้อยละ 64.8 (ที่มา: สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ)

สำหรับภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปี 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ หดตัวร้อยละ 83.21 เมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งผลกระทบหลักยังคงมาจากการแพร่ระบาดของ Covid-19 อีกทั้งมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศของไทยที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่ตั้งเดือนเมษายน 2563 ที่ผ่านมา และ ถึงแม้ว่า ในเดือน ตุลาคม – ธันวาคม จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากการผ่อนคลายมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศของภาครัฐ ที่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยผ่านการตรวจลงตรานักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist VISA : STV) รวมถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มสิทธิพิเศษ (Thailand Privilege Card) และกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักธุรกิจ และผู้ที่เข้ามารักษากฎ และมีความจำเป็นในการรักษากฎระยะยาว แต่โดยรวมแล้วก็ยังมีจำนวนนักท่องเที่ยวไม่มากนัก (ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

ในปี 2563 บริษัทฯ ได้รับความท้าทายอย่างมากจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อันเนื่องมาจากข้อจำกัดในการเดินทางและปริมาณความต้องการในการเดินทางของผู้โดยสารที่ลดลงอย่างมากตั้งแต่ต้นปี 2563 ในช่วงต้นเดือนมีนาคม 2563 บริษัทฯ ได้หยุดปฏิบัติการบินชั่วคราวและปิดดำเนินการบินในบางเส้นทางบินของบริษัทฯ เพื่อให้สอดคล้องกับคำสั่งของรัฐบาล รวมถึงประกาศจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT) และตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 บริษัทฯ ได้กลับมาทำปฏิบัติการบินในเส้นทางภายในประเทศ โดยบริหารจัดการที่นั่งให้เหมาะสมกับความต้องการเดินทาง เส้นทางหลักที่เปิดทำการบินได้แก่ เส้นทางกรุงเทพ-สมุย, กรุงเทพ-เชียงใหม่, กรุงเทพ-สุโขทัย, กรุงเทพ-ลำปาง และกรุงเทพ-ภูเก็ต บริษัทฯ มีจำนวนผู้โดยสารเท่ากับ 1.9 ล้านคน โดยมีอัตราขนส่งผู้โดยสารอยู่ที่ร้อยละ 62.9

สำหรับปี 2563 บริษัทฯ มีรายได้รวมจำนวน 10,216.3 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 64.2 เทียบกับปีก่อนหน้า อันเป็นผลมาจากรายได้ของธุรกิจสายการบินปรับตัวลดลงร้อยละ 70.4 ธุรกิจสนามบินลดลงร้อยละ 67.6 และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องลดลงร้อยละ 57.5 บริษัทฯ มีขาดทุนสุทธิเท่ากับ 5,327.8 ล้านบาท เป็นผลขาดทุนส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 5,283.2 ล้านบาท และมีผลขาดทุนต่อหุ้นเท่ากับ 2.56 บาท

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปี 2563

ในปี 2563 มีเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

ธุรกิจสายการบิน

ในปี 2563 ที่ผ่านมามีเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) บริษัทฯ ให้ความร่วมมือกับการประกาศการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2558 (รวมทั้งประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย) และคำนึงถึงแผนปฏิบัติการบินเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการจำกัดด้านการเดินทาง รวมทั้งปริมาณความต้องการเดินทางของผู้โดยสารที่ลดลงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยบริษัทฯ ได้หยุดทำการปฏิบัติการบินชั่วคราวในช่วงเดือน มีนาคม 2563 ในเส้นทางในประเทศจำนวน 8 เส้นทาง และเส้นทางต่างประเทศทุกเส้นทาง และหยุดทำการปฏิบัติการบินทุกเส้นทางในระหว่างวันที่ 6 เมษายน - 14 พฤษภาคม 2563 ตามข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน ฉบับที่ 97 โดยเส้นทางบินแรกที่เริ่มกลับมาปฏิบัติการบิน เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2563 คือ กรุงเทพ-สมุย จำนวน 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

เมื่อสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อโควิด-19 ได้รับการควบคุมในทิศทางที่ดีขึ้น บริษัทฯ ได้ทำการปฏิบัติการบินในเส้นทางบินภายในประเทศจำนวน 4 เส้นทาง ในไตรมาส 2 ปี 2563 ได้แก่ กรุงเทพ-สมุย กรุงเทพ-สุโขทัย กรุงเทพ-ลำปาง และกรุงเทพ-เชียงใหม่

และในไตรมาส 3 ปี 2563 บริษัทฯ ได้ทำการเพิ่มความถี่เที่ยวบินเพื่อรองรับความต้องการในการเดินทางที่เพิ่มขึ้น และเริ่มปฏิบัติการบินเส้นทางบินในประเทศเพิ่มอีก 2 เส้นทาง ได้แก่ กรุงเทพ-ภูเก็ต จำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ และสมุย-ภูเก็ต จำนวน 2 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

ทั้งนี้ในไตรมาส 4 ปี 2563 บริษัทฯ ได้ทำการปรับจำนวนความถี่เที่ยวบินในเส้นทางบินภายในประเทศให้เหมาะสมกับความต้องการในการเดินทาง โดยเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2563 ดังนี้

เส้นทาง	ความถี่เที่ยวบิน (ต่อสัปดาห์)	
	ไตรมาสที่ 3/2563	ไตรมาสที่ 4/2563
กรุงเทพ-สมุย	98	79
กรุงเทพ-เชียงใหม่	21	25
กรุงเทพ-ลำปาง	14	21
กรุงเทพ-สุโขทัย	7	14
กรุงเทพ-ภูเก็ต	21	25
กรุงเทพ-ตราด	-	7
กรุงเทพ-กระบี่	-	14
ภูเก็ต-สมุย	-	2
ภูเก็ต-หาดใหญ่	-	7
ภูเก็ต-อุตะภา	-	3

บริษัทฯ ได้ออกมาตรการเฝ้าระวังและเตรียมการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อโควิด-19 ทั้งในส่วนของสายการบิน และสนามบินทั้ง 3 แห่งของบริษัทฯ เพื่อเพิ่มความมั่นใจและความปลอดภัยให้แก่ผู้โดยสาร

ในไตรมาส 4 บริษัทฯ กลับมาเสิร์ฟอาหารร้อนบนเครื่องบินสำหรับเส้นทางในประเทศ ซึ่งจะให้บริการในรูปแบบของชุดอาหารอุ่นร้อนในเที่ยวบินที่ปฏิบัติการบินโดยเครื่องบินแบบแอร์บัส และสำหรับเที่ยวบินที่ปฏิบัติการบินโดยเครื่องบินแบบ เอทีอาร์ จะให้บริการชุดอาหารอุ่นร้อนเฉพาะเที่ยวบินขาออกจากสนามบินสุวรรณภูมิ และ จะให้บริการชุดอาหารแบบไม่อุ่นร้อนในเที่ยวบินขาเข้าสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ บริษัทฯ กลับมาเปิดให้บริการมุมบริการของว่างและเครื่องดื่ม ณ สนามบินสุโขทัย และสนามบินตราด

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสนามบินและการลงทุน

บมจ. ท่าอากาศยานไทย (ทอท.) ได้อนุมัติมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในสนามบินรวมถึง บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC) บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด (BFS Ground) และ บริษัท ดับบลิวเอฟเอสทีจี คาร์โก จำกัด (WFS-PG Cargo) โดยได้รับการปรับลดค่าเช่าพื้นที่ในอัตราร้อยละ 50 และได้รับการยกเว้นผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำ

บริษัทบางกอกแอร์เวย์ส เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด บริษัทย่อยของบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ได้รับการรับรองจาก สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ในหลักสูตรด้านการบิน

ในเดือนมิถุนายน 2563 กิจกรรมร่วมค้าอันประกอบไปด้วย บมจ. การบินกรุงเทพ บมจ. บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ และ บมจ. ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริ่งแอนด์คอนสตรัคชั่น ได้ร่วมกันจัดตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจ ได้แก่ บริษัท อุตะภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชั่น จำกัด โดยมีทุนจดทะเบียน 4,500 ล้านบาท ได้ลงนามสัญญาโครงการพัฒนาสนามบินอุตะภาและเมืองการบินภาคตะวันออก ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สำหรับสัมปทานเป็นระยะเวลา 50 ปี

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะการเงิน

บริษัทฯ เป็นสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบ โดยมุ่งเน้นบริการระดับพรีเมียมให้แก่ผู้โดยสาร บริษัทฯ เป็นเจ้าของและดำเนินการกิจการสนามบิน 3 สนามบิน ได้แก่ สนามบินสมุย สนามบินสุโขทัย และสนามบินตราด นอกจากจากธุรกิจสายการบินและธุรกิจสนามบินแล้ว บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน ได้แก่ การให้บริการกิจการภาคพื้นดิน การให้บริการอาหารบนเที่ยวบิน และการให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ให้กับสายการบินตนเองและสายการบินอื่น ๆ

งบการเงินรวมของบริษัทฯ ประกอบด้วยงบการเงินเฉพาะกิจการ และงบการเงินของบริษัทย่อยจำนวน 14 บริษัท ได้แก่

- 1) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC)
- 2) บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลท์เซอร์วิส จำกัด (BFS Ground)
- 3) บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS)
- 4) บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด (BAH)
- 5) บริษัท เอสเอ เซอร์วิสเชส จำกัด
- 6) บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด
- 7) บริษัท บีเอซี กูร์เมท์ เฮาส์ จำกัด
- 8) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด
- 9) บริษัท กูร์เมท์ พรีเมียม จำกัด
- 10) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด
- 11) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด
- 12) บริษัท มอร์แดนฟรี จำกัด
- 13) บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด
- 14) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด

ข้อมูลธุรกิจสายการบิน

ข้อมูลธุรกิจสายการบิน	หน่วย	มกราคม-ธันวาคม	
		ปี 2563	ปี 2562
รายได้จากการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำ ⁽¹⁾	ล้านบาท	5,558.5	19,028.2
• เส้นทางการบินภายในประเทศ		4,186.2	11,878.3
• เส้นทางการบินระหว่างประเทศ		1,372.3	7,149.9
ปริมาณการผลิตต้นทุนผู้โดยสาร (ASK)	ล้านที่นั่ง-กม.	2,014.7	6,497.2
• เส้นทางการบินภายในประเทศ		1,368.1	3,365.7
• เส้นทางการบินระหว่างประเทศ		646.6	3,131.5
ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK)	ล้านคน-กม.	1,268.1	4,422.8
• เส้นทางการบินภายในประเทศ		932.4	2,491.0
• เส้นทางการบินระหว่างประเทศ		335.7	1,931.8
อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor)	ร้อยละ	62.9	68.1
• เส้นทางการบินภายในประเทศ		68.2	74.0
• เส้นทางการบินระหว่างประเทศ		51.9	61.7
จำนวนผู้โดยสารที่ขนส่ง	พันคน	1,884.6	5,860.2
• เส้นทางการบินภายในประเทศ		1,529.7	4,007.6
• เส้นทางการบินระหว่างประเทศ		354.9	1,852.6
จำนวนเที่ยวบิน	เที่ยวบิน	24,901	70,810
• เส้นทางการบินภายในประเทศ		19,612	45,434
• เส้นทางการบินระหว่างประเทศ		5,289	25,376
จำนวนที่นั่งทั้งหมด	พันที่นั่ง	2,920.3	8,558.9
• เส้นทางการบินภายในประเทศ		2,249.1	5,436.5
• เส้นทางการบินระหว่างประเทศ		671.2	3,122.4
อัตราการใช้เครื่องบิน	ชั่วโมงต่อวันต่อลำ	4.6	8.4
• แอร์บัส เอ320		4.5	9.4
• แอร์บัส เอ319		4.7	8.5
• เอทีอาร์72		4.6	7.3
จำนวนเครื่องบิน ณ วันที่สิ้นสุดไตรมาส	ลำ	39	40
• แอร์บัส เอ320		9	9
• แอร์บัส เอ319		15	16
• เอทีอาร์72-500		2	2
• เอทีอาร์72-600		13	13

ข้อมูลธุรกิจสายการบิน (ต่อ)

ข้อมูลธุรกิจสายการบิน	หน่วย	มกราคม-ธันวาคม	
		ปี 2563	ปี 2562
ระยะทางบิน	ล้านกิโลเมตร	16.2	50.7
ระยะทางบินโดยเฉลี่ย	กิโลเมตร	672.9	754.7
รายได้จากการขนส่งผู้โดยสารต่อหน่วย (Passenger Yield) ⁽²⁾	บาทต่อคน-กม.	4.38	4.30
รายได้ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (RASK)	บาทต่อกีฬา-กม.	3.05	3.33
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (CASK)		4.84	3.58
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร ไม่รวมค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (CASK - Fuel)		4.14	2.86
RASK – CASK		(1.79)	(0.25)

หมายเหตุ:

- (1) ตัวเลขเหล่านี้จะแตกต่างจากตัวเลขที่แสดงในงบการเงินรวมเนื่องจากเป็นตัวเลขที่รวมรายได้จากเที่ยวบินแบบประจำ รายได้สุทธิจากการแลกเปลี่ยนการรับขนส่งผู้โดยสารสุทธิจากเที่ยวบินที่ดำเนินการโดยสายการบินอื่นและขายโดยบริษัทฯ ตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (code-sharing) รายได้จากการขายที่นั่งโดยสารบนเที่ยวบินของสายการบินอื่น ซึ่งไม่ได้เป็นเที่ยวบินร่วม (Interline) รายได้ค่าธรรมเนียมขดเขยค่าน้ำมันและเงินค่าประกันภัยเรียกเก็บจากผู้โดยสาร แต่ไม่รวมรายได้จากการให้บริการคลังสินค้า และการให้บริการเที่ยวบินเช่าเหมาลำ และยังไม่ได้หักส่วนลดและค่าคอมมิชชัน
- (2) รายได้จากผู้โดยสาร รวมรายได้ค่าธรรมเนียมขดเขยค่าน้ำมันและเงินค่าประกันภัยเรียกเก็บจากผู้โดยสาร แต่ไม่รวมรายได้ ค่าสัมภาระน้ำหนักเกิน หารด้วยปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK)

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
รายได้รวม	10,216.3	28,504.8 ⁽³⁾	(18,288.5)	(64.2)
รายได้จากการดำเนินงาน ⁽¹⁾	7,946.4	25,755.0	(17,808.6)	(69.1)
ค่าใช้จ่ายรวม	14,914.2	26,928.0	(12,013.8)	(44.6)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(5,327.8)	356.7	(5,684.5)	(1,593.6)
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	(5,283.2)	350.8	(5,634.0)	(1,606.0)
EBIT ⁽²⁾	(3,556.4)	(364.2)	(3,192.1)	(876.4)
EBITDA ⁽²⁾	(713.8)	1,057.3	(1,771.1)	(167.5)
EBIT Ratio (ร้อยละ)	(44.8)	(1.4)	(43.3)	
EBITDA Ratio (ร้อยละ)	(9.0)	4.1	(13.1)	

หมายเหตุ:

- (1) รายได้รวมหักรายได้เงินปันผล กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ยรับ และรายได้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
- (2) สำหรับการคำนวณ EBIT EBITDA EBIT margins และ EBITDA margins ต่อรายได้จากการดำเนินงาน เป็นการคำนวณเพิ่มเติมซึ่งผู้ลงทุนไม่ควรพิจารณาเป็นการแสดงผลการดำเนินงานหรือสภาพคล่อง หรือใช้ทดแทนกำไรสำหรับปี/งวด หรือกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ซึ่งถูกแสดงในงบการเงินของ บริษัทฯ ที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้ เนื่องจากมีวิธีการคำนวณ EBIT และ EBITDA หลายวิธี EBIT และ EBITDA ตามที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ อาจไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่มีชื่อเรียกอย่างเดียวกันที่ใช้โดยบริษัทอื่น
- (3) ไม่รวมดอกเบี้ยรับ เนื่องจากจัดกลุ่มรายการดอกเบี้ยรับใหม่เป็นรายได้ทางการเงิน

กำไรจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิ

บริษัทฯ มีรายได้รวมในปี 2563 เท่ากับ 10,216.3 ล้านบาท ซึ่งลดลงร้อยละ 64.2 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 14,914.2 ล้านบาท หรือลดลงในอัตราร้อยละ 44.6 บริษัทฯ มีขาดทุนก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้ บวกด้วย ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (EBITDA) ซึ่งคำนวณจากรายได้รวม (ไม่รวมรายได้เงินปันผล กำไรจากการขายเงินลงทุน กำไรจากการขายสินทรัพย์ ดอกเบี้ยรับ กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน และโอนกลับรายการหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน) หักด้วยค่าใช้จ่ายรวม บวกกลับด้วยค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย เท่ากับ 713.8 ล้านบาท หรือ ลดลงร้อยละ 167.5

ในปี 2563 บริษัทฯ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 5,327.8 ล้านบาท ขาดทุนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า จำนวน 5,684.5 ล้านบาท ซึ่งเป็นขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 5,283.2 ล้านบาท

รายได้

รายได้รวมของบริษัทฯ (โดยไม่รวมรายได้ระหว่างสายธุรกิจ) สามารถแบ่งตามสายธุรกิจออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
1. ธุรกิจสายการบิน	5,639.6	19,063.9	(13,424.3)	(70.4)
• รายได้สุทธิจากการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำ	5,534.2	18,516.1	(12,981.9)	(70.1)
• รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ	55.1	346.0	(290.9)	(84.1)
• ค่าระวางขนส่ง	50.3	201.8	(151.5)	(75.1)
2. ธุรกิจสนามบิน	177.3	547.3	(370.0)	(67.6)
3. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	1,849.2	4,350.3	(2,501.1)	(57.5)
• บจ. ครีวการบินกรุงเทพ	302.8	1,024.0	(721.2)	(70.4)
• บจ. บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิศว์ดีไวส์ไฟลท์เซอร์วิส	1,139.1	2,391.4	(1,252.3)	(52.4)
• บจ. การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น	98.0	349.8	(251.8)	(72.0)
• รายได้อื่น ๆ ⁽¹⁾	309.3	585.1	(275.8)	(47.1)
4. รายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ	2,550.2	4,543.3 ⁽²⁾	(1,993.1)	(43.9)
รวมรายได้	10,216.3	28,504.8	(18,288.5)	(64.2)

หมายเหตุ:

- (1) รายได้อื่น ๆ คือรายได้จากบจ. บีเอซี กรุ๊ปเมท์ เฮาส์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบจ. ครีวการบินกรุงเทพ ประกอบธุรกิจร้านอาหารในย่านธุรกิจและแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในกรุงเทพฯ บจ. กรุ๊ปเมท์ พรินซ์ และบจ. มอร์แดนพรี ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบจ. บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง
- (2) ไม่รวมดอกเบี้ยรับ เนื่องจากจัดกลุ่มรายการดอกเบี้ยรับใหม่เป็นรายได้ทางการเงิน

รายได้จากธุรกิจสายการบิน

ในปี 2563 รายได้จากธุรกิจสายการบิน เป็นรายได้หลักของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 55.2 ของรายได้รวมของบริษัทฯ รายได้ค่าโดยสารประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ และค่าระวางขนส่ง

รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ เท่ากับ 5,534.2 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 70.1 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำที่ลดลงเป็นผลมาจากจำนวนผู้โดยสารลดลงร้อยละ 67.8 โดยเฉพาะจำนวนผู้โดยสารในเส้นทางบินระหว่างประเทศที่ลดลงร้อยละ 80.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากการหยุดดำเนินการบินชั่วคราวในทุกเส้นทางบินระหว่างประเทศของบริษัทฯ ตามประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ณ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้เปิดปฏิบัติการบินในเส้นทางภายในประเทศดังนี้ เส้นทางกรุงเทพ-สมุย กรุงเทพ-ภูเก็ต กรุงเทพ-เชียงใหม่ กรุงเทพ-ลำปาง กรุงเทพ-ตราด กรุงเทพ-สุโขทัย กรุงเทพ-กระบี่ หาดใหญ่-ภูเก็ต อุตะเภ-ภูเก็ต และสมุย-ภูเก็ต ปี 2563 บริษัทฯ มีอัตราขนส่งผู้โดยสารภายในประเทศและอัตราขนส่งผู้โดยสารรวม อยู่ที่ร้อยละ 68.2 และร้อยละ 62.9 ตามลำดับ มีราคาบัตรโดยสารเฉลี่ยเท่ากับ 2,949.4 บาทต่อผู้โดยสาร ลดลงร้อยละ 9.2 เมื่อเทียบกับปี 2562 ซึ่งเป็นผลมาจากการเปิดดำเนินการบินเส้นทางบินในประเทศเป็นหลัก

บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำลดลงจาก 346.0 ล้านบาท เป็น 55.1 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 84.1 เมื่อเทียบกับปี 2562 โดยเป็นผลจากการหยุดปฏิบัติการบินแบบเช่าเหมาลำในเส้นทางสมุยไปยังเมืองฉะเชิง และ สมุยไปยังเมืองเจตุ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2563 รวมถึงมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

รายได้จากธุรกิจสนามบิน

ในปี 2563 รายได้จากธุรกิจสนามบินคิดเป็นสัดส่วนในอัตราร้อยละ 1.7 ของรายได้รวมของบริษัทฯ รายได้จากธุรกิจสนามบินส่วนใหญ่มาจากรายได้ค่าบริการผู้โดยสารซึ่งได้รับจากผู้โดยสารขาออกสนามบินสมุย โดยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้ในปี 2563 บริษัทฯ มีรายได้จากธุรกิจสนามบินจำนวน 177.3 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 67.6 จากปี 2562

รายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC)

ในปี 2563 บจ.ครีวการบินกรุงเทพ (BAC) มีรายได้เท่ากับ 302.8 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 70.4 จากช่วงเดียวกันของปี 2562 การลดลงดังกล่าวเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สายการบินลูกค้าหยุดดำเนินการบินตามประกาศจากรัฐบาลของแต่ละประเทศทั่วโลก โดยปริมาณอาหารที่ผลิตโดย BAC ในปี 2563 มีจำนวน 2.1 ล้านที่ ลดลงร้อยละ 71.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟล์ทเซอร์วิส จำกัด (BFS Ground)

บจ.บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟล์ทเซอร์วิส (BFS Ground) ที่ให้บริการสายการบินอื่น ในปี 2563 มีรายได้เท่ากับ 1,139.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 52.4 เมื่อเทียบกับปี 2562

รายได้ที่ลดลงของ BFS Ground เป็นผลมาจากจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการลดลงร้อยละ 52.1 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 โดย ณ เดือนธันวาคม 2563 BFS Ground มีจำนวนสายการบินลูกค้า 94 สายการบิน แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้มีจำนวนสายการบินลูกค้ามาใช้บริการของ BFS Ground จำนวน 58 สายการบิน

บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS)

รายได้ของ บจ.การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น ในปี 2563 เท่ากับ 98.0 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 72.0 เทียบกับปี 2562 ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์โลกในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการในปี 2563 ลดลงร้อยละ 72.6 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562

รายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ

บริษัทฯ มีรายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ เท่ากับ 2,550.2 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 43.9 โดยหลักเป็นผลมาจากเงินปันผลรับที่ได้จากหุ้นกรุงเทพดุสิตเวชการ (BDMS) กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน และรายได้อื่น ๆ โดยในปี 2563 รายได้อื่น ๆ ของบริษัทฯ ส่วนใหญ่มาจากรายได้ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสายการบิน และโอนกลับรายการหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน แต่อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังมีขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในช่วงระหว่างปี

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

สำหรับปี 2563 บริษัทฯ มีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเท่ากับ 554.5 ล้านบาท โดยลดลงร้อยละ 34.1 เทียบกับปี 2562 การลดลงดังกล่าวเป็นผลมาจากส่วนแบ่งกำไรของกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย (SPF) และบริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจี คาร์โก้ จำกัด ที่ลดลง

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจี คาร์โก้ จำกัด	352.0	415.4	(63.4)	(15.3)
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	209.6	393.3	(183.7)	(46.7)
บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด	(7.1)	-	(7.1)	n.a.
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	554.5	808.7	(254.2)	(31.4)

ค่าใช้จ่าย

ในปี 2563 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 14,914.2 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 44.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายต้นทุนขายและบริการเท่ากับ 10,857.4 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 51.4 เทียบกับปีก่อนหน้า ค่าใช้จ่ายต้นทุนขายและบริการที่ลดลงมาจากค่าน้ำมันเชื้อเพลิงอันเป็นผลมาจากปริมาณการใช้ น้ำมันและราคาน้ำมันที่ลดลง รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เป็นผลมาจากแผนปฏิบัติการบิน เช่น ค่าชั่วโมงบิน ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน ค่าขึ้น ลงพักค้างและค่าจอดเครื่องบิน และค่าบริการผู้โดยสาร เป็นต้น รวมถึงผลจากค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรลดลงจากโครงการร่วมใจจากองค์กร ปี 2563 บริษัทฯ มีค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นจากการจัดทำสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 รวมถึงมีผลขาดทุนจากการเข้าทำธุรกรรมตราสารอนุพันธ์ และค่าความนิยม จำนวน 1,644.6 ล้านบาท และ 26.2 ล้านบาทตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายประกอบด้วยต้นทุนขายและบริการ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเป็นหลัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	
			ล้านบาท	%
1. ต้นทุนขายและบริการ	10,857.4	22,324.4	(11,467.0)	(51.4)
• ธุรกิจสายการบิน	8,364.1	18,112.5	(9,748.4)	(53.8)
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบิน	1,397.3	4,667.3	(3,270.0)	(70.1)
- ค่าซ่อมแซมเครื่องบิน	1,745.3	3,547.6	(1,802.3)	(50.8)
- เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่น ๆ ของพนักงาน	1,839.3	3,427.1	(1,587.8)	(46.3)
- ค่าธรรมเนียมขึ้นลง พักค้าง และค่าธรรมเนียม วิทยุการบิน	325.4	1,188.4	(863.0)	(72.6)
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	2,304.2	966.5	1,337.7	138.4
- อื่น ๆ*	752.6	4,315.6	3,563.0	(82.6)
• ธุรกิจสนามบิน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและ กลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ	2,493.3	4,211.9	(1,718.6)	(40.8)
2. ค่าใช้จ่ายในการขาย	505.1	1,894.7	(1,389.6)	(73.3)
• ธุรกิจสายการบิน	483.9	1,858.8	(1,374.9)	(74.0)
• ธุรกิจสนามบิน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและ กลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ	21.2	35.9	(14.7)	(40.9)
3. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,879.2	2,702.9	(823.7)	(30.5)
• ธุรกิจสายการบิน	1,323.3	1,910.1	(586.8)	(30.7)
• ธุรกิจสนามบิน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและ กลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ	555.9	792.8	(236.9)	(29.9)
4. ค่าใช้จ่ายอื่น	1,672.5	6.0	1,666.5	27,775.0
ค่าใช้จ่ายรวม	14,914.2	26,928.0	(12,013.8)	(44.6)

หมายเหตุ:

*ส่วนใหญ่ประกอบด้วยค่าบริการผู้โดยสารสุทธิจากรายการระหว่างกัน

ต้นทุนขายและบริการ

ต้นทุนขายและบริการมีองค์ประกอบหลัก คือค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมเครื่องบิน เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่น ๆ ของพนักงาน ค่าบริการผู้โดยสาร และ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย สำหรับปี 2562 และปี 2563 ต้นทุนขายและบริการเท่ากับ 22,324.4 ล้านบาท และ 10,857.4 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 82.9 และร้อยละ 72.8 ของค่าใช้จ่ายรวมตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการขาย

สำหรับปี 2562 และปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการขายคิดเป็นร้อยละ 7.0 และร้อยละ 3.4 ของค่าใช้จ่ายรวมตามลำดับ โดยในปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการขายเท่ากับ 505.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 73.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งค่าใช้จ่ายที่ลดลงส่วนใหญ่เกิดจากค่าสำรองที่นิ่งผ่านตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสาร ค่าโฆษณาและค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการขายและการตลาดต่าง ๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับระบบที่สนับสนุนการขายเป็นหลัก

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

สำหรับปี 2562 และปี 2563 ค่าใช้จ่ายในการบริหารคิดเป็นร้อยละ 10.0 และร้อยละ 12.6 ของค่าใช้จ่ายรวม ตามลำดับ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในการบริหารที่ลดลงส่วนใหญ่มาจากค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่น ๆ ซึ่งโดยหลักมาจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับภาษี

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางการเงินมีองค์ประกอบหลักคือ ค่าเช่าตามสัญญาเช่าช่วงจากกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย ทั้งในส่วน of ค่าเช่าตามสัญญาเช่าช่วง และส่วนที่ผันแปรตามจำนวนผู้โดยสารขาออกและเที่ยวบินขาเข้าสนามบินสมุย นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายทางการเงินยังรวมถึง ดอกเบี้ยจ่ายและค่าธรรมเนียมที่จ่ายชำระให้แก่สถาบันการเงิน และหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2563	2562	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
ค่าใช้จ่ายทางการเงินจ่ายกองทุนรวม	690.5	1,359.6	(669.1)	(49.2)
ดอกเบี้ยจ่ายและค่าธรรมเนียม ⁽¹⁾	426.8	409.9	16.9	4.1
รวมค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,117.3	1,769.5	(652.2)	(36.9)

หมายเหตุ:

(1) ดอกเบี้ยจ่าย ค่าธรรมเนียมที่จ่ายชำระให้แก่สถาบันการเงิน, หนี้สินตามสัญญาเช่า และค่าธรรมเนียมบัตรเครดิต

ปี 2563 บริษัทฯ มีดอกเบี้ยจ่ายกองทุนรวมจำนวน 690.5 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 49.2 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562 การลดลงส่วนใหญ่เป็นผลมาจากจำนวนผู้โดยสารขาออกและจำนวนเที่ยวบินที่เข้าออกสนามบินสมุย ที่ลดลงร้อยละ 64.2 และ ร้อยละ 61.4 เทียบกับปีก่อนหน้าตามลำดับ

ดอกเบี้ยจ่าย และค่าธรรมเนียม เพิ่มขึ้นจาก 409.9 ล้านบาท เป็น 426.8 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยจ่ายที่ชำระให้แก่สถาบันการเงินอันเนื่องมาจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว รวมถึงดอกเบี้ยจ่ายหนี้สินตามสัญญาเช่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 50,601.5 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 11,306.2 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2562	เปลี่ยนแปลง
สินทรัพย์หมุนเวียน			
• เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,181.1	5,273.1	(3,092.0)
• เงินลงทุนชั่วคราว	-	4,046.1	(4,046.1)
• ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	400.7	1,535.4	(1,134.7)
• ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน	15.6	857.8	(842.2)
• สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	659.4	877.1	(217.7)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,256.8	12,589.5	(9,332.7)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
• เงินลงทุนในบริษัทร่วม	4,881.2	2,920.2	1,961.0
• สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	23,424.1	-	23,424.1
• เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	29,050.5	(29,050.5)
• ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	9,776.8	15,608.2	(5,831.4)
• สินทรัพย์สิทธิการใช้	7,762.5	-	7,762.5
• เงินมัดจำ	529.0	643.7	(114.7)
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	971.1	1,095.6	(124.5)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	47,344.7	49,318.2	(1,973.5)
รวมสินทรัพย์	50,601.5	61,907.7	(11,306.2)

สินทรัพย์หมุนเวียน

บริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 3,256.8 ล้านบาท ลดลงจาก วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 9,332.7 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราว ลดลงจำนวน 7,138.1 ล้านบาท โดยหลักมาจาก เงินสดจ่ายสำหรับกิจกรรมดำเนินงาน การจ่ายเงินลงทุนจดทะเบียนในบริษัทร่วม การชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า และการจ่ายดอกเบี้ยระหว่างงวด
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ลดลงจำนวน 1,134.7 ล้านบาท เป็นผลมาจากยอดการสำรองบัตร์โดยสารล่วงหน้าที่ ลดลง และเงินค้ำประกันบัตร์โดยสารระหว่างงวด
- ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน ลดลงจำนวน 842.2 ล้านบาท โดยหลักมาจากเงินสดรับจากรายการเงินเรียกคืน ค่าใช้จ่ายสำรองค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน (Maintenance Reserve Fund)

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

บริษัทฯ มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวน 47,334.7 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 1,973.5 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น และเงินลงทุนระยะยาวอื่น ลดลงจำนวน 5,626.4 ล้านบาท เป็นผลมาจากการปรับมูลค่าหุ้นของเงินลงทุนระยะยาวในหลักทรัพย์เพื่อขายตามมูลค่าตลาด
- ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ลดลงจำนวน 5,831.4 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการจัดประเภทรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16
- สินทรัพย์สิทธิการใช้ จำนวน 7,762.5 ล้านบาท มาจากการจัดประเภทของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ซึ่งจำนวนดังกล่าวรวมรายการด้อยค่าของเครื่องบินในระหว่างงวด
- เงินลงทุนในบริษัทร่วม เพิ่มขึ้น 1,961.0 ล้านบาท โดยหลักมาจากการลงทุนในบริษัทร่วม คือ บริษัท อุตะภา อินเทอร์เน็ตชั่นแนล เอวิเอชั่น จำกัด ในระหว่างงวด

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 30,995.9 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 907.3 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2562	เปลี่ยนแปลง
หนี้สินหมุนเวียน			
• เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1,105.0	50.0	1,055.0
• เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,119.0	3,183.2	(2,064.2)
• เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	916.9	582.9	334.0
• ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	4,240.7	-	4,240.7
• ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และส่วน ของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายใน หนึ่งปี	-	411.7	(411.7)
• รายได้รับล่วงหน้า	571.6	2,343.7	(1,772.1)
• หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	1,089.0	-	1,089.0
• หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,635.2	2,685.0	(1,049.8)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	10,677.4	9,256.5	1,420.9
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
• เงินกู้ยืมระยะยาว - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน หนึ่งปี	2,046.4	2,400.7	(354.3)
• เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,000.0	-	1,000.0
• หนี้สินตามสัญญาเช่า - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	2,359.1	-	2,359.1
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และหนี้สินตาม สัญญาเช่าการเงิน - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน หนึ่งปี	-	2,914.6	(2,914.6)
• หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	9,623.0	11,252.4	(1,629.4)
• ผลประโยชน์ของพนักงาน	798.5	956.6	(158.1)
• หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	3,955.6	5,060.0	(1,104.4)
• หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	522.3	-	522.3
• หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	13.6	62.4	(48.8)
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	20,318.5	22,646.7	(2,328.2)
รวมหนี้สิน	30,995.9	31,903.2	(907.3)

หนี้สินหมุนเวียน

บริษัทฯ มีหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 10,677.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 1,420.9 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 4,240.7 ล้านบาท มาจากส่วนของ หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มาใช้ (ซึ่งส่วนใหญ่แสดงยอดหนี้สินตามสัญญาเช่าเครื่องบิน ประเภท ATR72-600 จำนวน 9 ลำ เป็นหนี้สินหมุนเวียน)
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น จำนวน 1,119.0 ล้านบาท ลดลง 2,064.2 ล้านบาท เป็นผลมาจากการลดลงของค่าใช้จ่ายหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบินที่ลดลง
- รายได้รับล่วงหน้า ลดลงจำนวน 1,772.1 ล้านบาท เป็นผลจากการลดลงของการจองซื้อบัตรโดยสารล่วงหน้า ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น จำนวน 1,089.0 ล้านบาท การเพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าตราสารอนุพันธ์ประเภทสัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุนระหว่างงวด

หนี้สินไม่หมุนเวียน

บริษัทฯ มีหนี้สินไม่หมุนเวียน มีจำนวน 20,318.5 ล้านบาท ลดลงจำนวน 2,328.2 ล้านบาท จากวันที่ 31 ธันวาคม 2562 โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- หนี้สินตามสัญญาเช่า – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 2,359.1 ล้านบาท ลดลงจำนวน 555.5 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี ณ สิ้นปี 2562 โดยหลักมาจากหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16
- หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน- สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 9,623.0 ล้านบาท โดยลดลงจำนวน 1,629.4 ล้านบาท เป็นผลมาจากการโอนกลับหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ลดลงจำนวน 1,104.4 ล้านบาท ผลหลักมาจากการลดลงของกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนระหว่างงวด

ส่วนของผู้ถือหุ้น

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2562	เปลี่ยนแปลง
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
• กุณออกจำหน่ายและชำระแล้ว	2,100.0	2,100.0	-
• ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญและส่วนเกินทุนจากการใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	9,319.5	9,319.5	-
• หุ้นสามัญซื้อคืน	(491.6)	(491.6)	-
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	14,264.4	18,934.9	(4,670.5)
• กำไร (ขาดทุน) สะสม	(5,389.9)	296.3	(5,686.2)
• อื่น ๆ ⁽¹⁾	(196.9)	(154.6)	(42.3)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	19,605.5	30,004.5	(10,399.0)

หมายเหตุ:

(1) ประกอบด้วยส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยและส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวมทั้งสิ้น 19,605.5 ล้านบาท ลดลงจำนวน 10,399.0 ล้านบาท โดยหลักเป็นผลมาจากขาดทุนสะสม และการเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์เพื่อขายตามมูลค่าตลาด บริษัทฯ มีขาดทุนสะสมเท่ากับ 5,389.9 ล้านบาท

งบกระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2562
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(4,268.5)	1,175.8
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	2,419.2	1,495.1
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,242.7)	(1,745.6)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	2,181.1	5,273.1

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน จำนวน 1,956.2 ล้านบาท และมีเงินสดจากการใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน จำนวน 4,268.5 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีเงินสดสุทธิจากการใช้ไปในกิจกรรมลงทุน จำนวน 2,419.2 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากเงินสดรับจากเงินฝากประจำ เงินปันผลรับจากการลงทุนในบริษัทร่วม และเงินลงทุนในตราสารทุน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ใช้เงินไปสำหรับการลงทุนในบริษัทร่วม (บริษัท อุตะเภ่า อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชั่น จำกัด) และได้ลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มเติมระหว่างงวด

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 1,242.7 ล้านบาท โดยหลักเป็นการชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า การชำระดอกเบี้ย และการจ่ายเงินปันผล อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้รับเงินจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินและกิจการที่เกี่ยวข้องกันระหว่างงวด

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
		2563	2562
อัตราส่วนสภาพคล่องและการบริหารเงิน	อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.3	1.4
	อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	2.4	3.8
	ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	43.8	24.2
	ระยะเวลายาวสั้นค้าเฉลี่ย (วัน)	16.4	8.5
	ระยะเวลารับหนี้ (วัน)	43.9	33.5
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	(41.6)	6.8
	อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	(46.4)	(1.5)
	อัตรากำไร EBITDA (ร้อยละ)	(9.0)	4.1
	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	(52.2)	1.2
	อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	(21.5)	1.2
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ร้อยละ)	(9.5)	0.6
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ร้อยละ)	(19.6)	11.4
	อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.2	0.5
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.6	1.1
	อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	(0.6)	0.6

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
31 ธันวาคม 2563

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบ งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตเรื่องดังต่อไปนี้

1. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ปัจจุบันยังมีผลกระทบต่อกิจกรรมทางธุรกิจของกลุ่มบริษัทโดยตรง เนื่องจากกลุ่มบริษัทต้องหยุดปฏิบัติการบินและการให้บริการเป็นการชั่วคราวตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมีนาคม 2563 จนถึงช่วงกลางเดือนพฤษภาคม 2563 และเมื่อสถานการณ์มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในระหว่างเดือนมิถุนายน 2563 กลุ่มบริษัทจึงเริ่มทยอยเปิดให้บริการเที่ยวบินและเส้นทางการบินเพิ่มขึ้น ต่อมาตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2563 จนถึงปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้กลับมาแพร่ระบาดอีกครั้ง กลุ่มบริษัทจึงได้มีการปรับลดความถี่ของเที่ยวบินบางเส้นทางอีกครั้ง โดยกลุ่มบริษัทจะเริ่มทยอยเปิดให้บริการเที่ยวบินและเส้นทางการบินเมื่อสถานการณ์มีแนวโน้มที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานในปี 2563 และมีหนี้สินหมุนเวียนรวมสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนรวมอย่างมีนัยสำคัญ สถานการณ์ดังกล่าว มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด ตลอดจนการดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามข้อกำหนดในสัญญาเช่าเครื่องบินทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทมีการติดตามความคืบหน้าของสถานการณ์ดังกล่าวและประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ ประเมินการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจะพิจารณาบันทึกผลกระทบดังกล่าวเมื่อสามารถทำได้
2. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 3 ในระหว่างไตรมาสที่ 4 ปี 2563 บริษัทฯ ได้ประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ที่มีสาระสำคัญ จากความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนั้น ในการจัดทำงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทจึงพิจารณายกเลิกการถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีเรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ประกาศโดยสภาวิชาชีพบัญชีเกือบทั้งหมด
3. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4 ในระหว่างปีปัจจุบัน กลุ่มบริษัทได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาถือปฏิบัติ ซึ่งกลุ่มบริษัทรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ โดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้ค่าโดยสาร

บริษัทฯ รับรู้รายได้ค่าโดยสารตามนโยบายการบัญชีที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 5.1 รายได้ค่าโดยสารเป็นตัวเลขที่มีสาระสำคัญที่สุดในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ประกอบกับรายได้ค่าโดยสารของบริษัทฯ มีผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์การแข่งขันทางการตลาดราคาน้ำมัน สภาวะทางเศรษฐกิจ ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาการรับรู้รายได้ค่าโดยสารเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับการเกิดขึ้นจริงของรายได้และระยะเวลาในการรับรู้รายได้

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย

- ประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในที่สำคัญของบริษัทฯ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจอบัตรโดยสารและการรับรู้รายได้ค่าโดยสารเมื่อมีการเดินทางตามเส้นทางที่ได้จองไว้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่บริษัทฯ ออกแบบไว้
- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการจอบัตรโดยสารและตรวจสอบข้อมูลการรับชำระเงินระหว่างระบบการจอบัตรโดยสารเครื่องบินกับรายงานจากสถาบันการเงิน
- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการบินในรายงานรายได้กับตารางการบิน รวมไปถึงการบันทึกรายการในบัญชีแยกประเภทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของรายได้ค่าโดยสารที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้เคียงรอบระยะเวลาบัญชี
- ส่งจดหมายยืนยันยอดโดยสุ่มตัวอย่างข้อมูลการบินในรายงานรายได้กับการทำอากาศยานเพื่อตรวจสอบการเกิดขึ้นจริงของรายได้
- สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบการบันทึกปรับปรุงรายการกับเอกสารที่เกี่ยวข้องของรายการรายได้ค่าโดยสาร
- วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้แบบแยกย่อย (Disaggregated data) เพื่อตรวจสอบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของรายได้ค่าโดยสารตลอดรอบระยะเวลาบัญชี

การด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์สิทธิการใช้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 16 และ 17.1 กลุ่มบริษัทบันทึกที่ดิน สินทรัพย์ อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิการใช้ โดยสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยกลุ่มบริษัทได้บันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 1,153 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปีซึ่งเป็นจำนวนเงินที่มีสาระสำคัญ การพิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิการใช้ดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทในการระบุหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด และการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากกลุ่มสินทรัพย์นั้น รวมถึงการพิจารณามูลค่ายุติธรรมของกลุ่มสินทรัพย์นั้น ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงในการรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าที่ไม่เพียงพอและทำให้กลุ่มบริษัทแสดงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิการใช้ในจำนวนที่สูงเกินไป ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิการใช้เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว รวมถึง

- สอบถามฝ่ายบริหารและพิจารณาความสมเหตุสมผลของนโยบายการกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิการใช้ รวมถึงการทบทวนอายุการให้ประโยชน์ของทรัพย์สิน
- ทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารในการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดว่า สอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์และการคำนวณหามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์
- พิจารณาและทดสอบข้อสมมติที่สำคัญที่ฝ่ายบริหารใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากกลุ่มสินทรัพย์ที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เพื่อประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร
- พิจารณาขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ของผู้ประเมินราคาอิสระ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและแบบจำลองที่ผู้ประเมินราคาเลือกใช้ในการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ตามที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้ประเมินราคา รวมถึงสอบทานข้อมูลที่เป็นและข้อสมมติหลักที่ใช้ในการประเมิน
- สอบทานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการต่ออายุของกลุ่มสินทรัพย์ดังกล่าว

ประมาณการหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24 เนื่องจากการประมาณการหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ถือเป็นประมาณการทางบัญชีที่สำคัญที่ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณความสมเหตุสมผลของสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการจำนวนผู้โดยสารและจำนวนเที่ยวบิน จังหวะเวลา ในการเข้าสู่สถานการณ์การบินปกติภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงการกำหนดอัตราการเติบโตในระยะยาวที่เหมาะสม ซึ่งมีผลกระทบต่อมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว รวมถึง

- สอบทานเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องในสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
- ประเมินความสมเหตุสมผลของวิธีการและสมมติฐานที่สำคัญที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการหนี้สินตามสัญญาดังกล่าว โดยการเปรียบเทียบสมมติฐานดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายนอกและภายในของบริษัทฯ รวมถึงอุตสาหกรรมการบินและเปรียบเทียบประมาณการหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่เกิดขึ้นจริงในอดีต กับสมมติฐานดังกล่าว เพื่อประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในประมาณการหนี้สิน
- พิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยเฉพาะการประมาณการจำนวนผู้โดยสาร
- สอบทานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประมาณการหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึงผลกระทบของหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันจากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญ

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่รวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต้องการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่ามี การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบ เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือ ความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี จะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง อาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อการดำเนินการอย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุนและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปรเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามี เหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุด ในการตรวจสอบ งบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบ บัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้า เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้ อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

(รุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3516

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 25 กุมภาพันธ์ 2564

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

หน่วย : บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
• เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	2,181,116,771	5,273,123,851	1,694,253,979	4,718,138,616
• เงินลงทุนชั่วคราว	9	-	4,046,141,552	-	4,000,000,000
• ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7, 10	400,706,672	1,535,366,561	144,019,354	949,363,874
• สินค้าคงเหลือ	11	476,618,307	509,698,930	378,584,587	394,446,355
• ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า		95,734,073	186,264,066	78,458,469	154,862,361
• ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน		15,557,614	857,812,137	15,557,614	857,812,137
• สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	9	-	-	-	-
• สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		87,050,569	181,056,552	38,592,317	62,237,242
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		3,256,784,006	12,589,463,649	2,349,466,320	11,136,860,585
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
• เงินฝากธนาคารที่มีการค้ำประกัน		-	3,559,826	-	-
• สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	12	23,424,118,757	-	19,177,058,931	-
• เงินลงทุนในบริษัทย่อย	13	-	-	4,336,046,479	5,912,474,174
• เงินลงทุนในบริษัทร่วม	14	4,881,216,177	2,920,216,782	5,651,408,941	3,626,408,941
• เงินลงทุนระยะยาวอื่น	12	-	29,050,557,607	-	23,771,807,607
• เงินให้กู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับ จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	-	105,329,041	100,842,466
• อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	15	238,345,070	258,565,533	487,878,613	505,211,539
• ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	16	9,776,845,685	15,608,164,766	7,769,936,317	13,486,279,374
• สินทรัพย์สิทธิการใช้	17.1	7,762,521,311	-	7,199,302,137	-
• สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18	482,761,263	557,708,705	196,939,581	225,890,535
• สิทธิการเช่า		-	31,992,443	-	31,992,443
• สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	35.1	33,375,273	59,943,582	-	-
• ค่าความนิยม	19	-	26,247,681	-	-
• เงินมัดจำ	7	529,010,277	643,750,905	517,142,128	621,215,311
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	20	216,598,346	157,556,981	171,830,400	156,691,182
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		47,344,792,159	49,318,264,811	45,612,872,568	48,438,813,572
รวมสินทรัพย์		50,601,576,165	61,907,728,460	47,962,338,888	59,575,674,157

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
• เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	21	1,105,000,000	50,000,000	670,000,000	-
• เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	7, 22	1,119,047,642	3,183,179,251	933,796,248	3,098,734,086
• เงินปันผลค้างจ่าย		2,600,831	-	2,600,831	-
• ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	23	916,856,019	582,931,143	108,619,118	165,573,294
• ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	17.1	4,240,685,649	-	4,119,659,246	-
• ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		-	277,320,995	-	220,867,235
• ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		-	363,414,425	-	363,414,425
• ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		-	48,286,242	-	30,103,238
• ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24	47,500,000	78,599,105	47,500,000	78,599,105
• รายได้รับล่วงหน้า		571,603,116	2,343,723,750	570,287,924	2,342,435,423
• หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	44.1	1,089,047,114	-	1,089,047,114	-
• หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7, 25	1,585,089,561	2,329,096,839	1,422,109,374	1,883,120,194
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		10,677,429,932	9,256,551,750	8,963,619,855	8,182,847,000
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
• เงินกู้ยืมระยะยาว - สรุจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	23	2,046,395,905	2,400,692,285	1,669,326,645	1,691,415,240
• เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	1,000,000,000	-	1,000,000,000	-
• หนี้สินตามสัญญาเช่า - สรุจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	17.1	2,359,178,133	-	1,863,257,564	-
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน - สรุจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		-	2,879,028,844	-	2,879,028,844
• หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สรุจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		-	35,629,295	-	15,096,213
• หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สรุจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24	9,622,984,988	11,252,380,024	9,622,984,988	11,252,380,024
• สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	26	798,460,861	956,604,393	672,076,690	702,894,415
• หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	35.1	3,955,614,669	5,060,031,358	3,302,934,044	4,197,875,285
• หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	44.1	522,285,967	-	507,466,163	-
• หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		13,632,541	62,317,619	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		20,318,553,064	22,646,683,818	18,638,046,094	20,738,690,021
รวมหนี้สิน		30,995,982,996	31,903,235,568	27,601,665,949	28,921,537,021

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
• ทุนจดทะเบียน					
- หุ้นสามัญ 2,100,000,000 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000
• ทุนออกจำหน่ายและชำระแล้ว					
- หุ้นสามัญ 2,100,000,000 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000
• ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		9,319,481,872	9,319,481,872	9,319,481,872	9,319,481,872
• ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย		(211,165,781)	(211,165,781)	(211,165,781)	(211,165,781)
• กำไร (ขาดทุน) สะสม					
- จัดสรรแล้ว					
สำรองตามกฎหมาย		27 210,000,000	210,000,000	210,000,000	210,000,000
อื่น ๆ		28 491,556,177	491,556,177	491,556,177	491,556,177
- ยังไม่ได้จัดสรร		(6,091,420,999)	(405,300,980)	(5,322,055,960)	300,891,179
• หุ้นสามัญซื้อคืน		28 (491,556,177)	(491,556,177)	(491,556,177)	(491,556,177)
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		14,264,412,808	18,934,929,866	14,264,412,808	18,934,929,866
• ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		19,591,307,900	29,947,944,977	20,360,672,939	30,654,137,136
• ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		14,285,269	56,547,915	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		19,605,593,169	30,004,492,892	20,360,672,939	30,654,137,136
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		50,601,576,165	61,907,728,460	47,962,338,888	59,575,674,157

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กรรมการ

กรรมการ

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

หน่วย : บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
กำไรหรือขาดทุน					
รายได้					
• ค่าโดยสาร	7	5,589,273,407	18,862,113,903	5,589,468,992	18,862,525,618
• รายได้จากการขายและบริการ	7	1,849,230,044	4,350,332,043	-	-
• ค่าระวางขนส่ง	7	50,344,260	201,812,779	50,698,652	201,950,465
• ค่าบริการผู้โดยสาร		177,258,783	547,293,126	177,258,783	547,293,126
• รายได้เงินปันผล	7	375,109,347	577,335,914	932,164,108	1,277,735,511
• กำไรจากการขายเงินลงทุนในตราสารทุน	12, 31	-	1,990,774,573	-	1,990,774,573
• กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	31	226,988,612	-	221,584,576	-
• รายได้อื่น	7, 16, 24	1,948,111,652	1,975,166,495	1,996,393,842	1,999,465,928
รวมรายได้		10,216,316,105	28,504,828,833	8,967,568,953	24,879,745,221
ค่าใช้จ่าย					
• ต้นทุนขายและบริการ	7	10,857,352,029	22,324,445,406	9,083,959,957	19,346,214,376
• ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	7	505,062,425	1,894,714,571	483,940,019	1,858,762,266
• ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	7	1,879,195,288	2,702,851,499	1,328,265,450	2,052,961,525
• ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	31	-	2,074,656	-	13,609,074
• ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์	31	1,644,581,679	-	1,644,581,679	-
• ตัดจำหน่ายค่าความนิยม		26,247,681	-	-	-
• ค่าใช้จ่ายอื่น		1,756,175	3,878,841	-	-
รวมค่าใช้จ่าย		14,914,195,277	26,927,964,973	12,540,747,105	23,271,547,241
กำไร (ขาดทุน) จากกิจกรรมดำเนินงาน		(4,697,879,172)	1,576,863,860	(3,573,178,152)	1,608,197,980
• ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	13.2	-	-	(567,429,250)	542,232,112
• ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	14.2	554,554,156	808,682,185	-	-
• รายได้ทางการเงิน	7, 32	33,182,470	104,398,055	30,569,760	104,025,027
• ต้นทุนทางการเงิน	7, 33	(1,117,284,287)	(1,769,495,769)	(1,042,618,938)	(1,712,443,358)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		(5,227,426,833)	720,448,331	(5,152,656,580)	542,011,761
• ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	35.2	(100,395,241)	(363,776,212)	(67,352,335)	(209,259,655)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี		(5,327,822,074)	356,672,119	(5,220,008,915)	332,752,106

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
• ขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	(52,295,671)	-	(48,768,062)	-
• ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	13.2	-	(2,540,052)	172,199,898
• ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	(1,127,152,425)	-	(1,342,402,426)
• หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	35.3	3,482,002	2,776,432	268,480,485
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
• สุทธิจากภาษีเงินได้	(48,813,669)	(901,721,940)	(48,531,682)	(901,722,043)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
• ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	13.2	-	(822,081,499)	(6,811,078)
• ขาดทุนจากเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(5,629,389,476)	-	(4,594,139,476)	-
• หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	35.3	1,125,877,895	918,827,895	-
• กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	26	(116,877,826)	(126,611,953)	95,159,837
• หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	35.3	11,261,302	13,010,644	(9,616,853)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
• สุทธิจากภาษีเงินได้	(4,609,128,105)	77,975,118	(4,610,994,389)	78,731,906
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(4,657,941,774)	(823,746,822)	(4,659,526,071)	(822,990,137)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(9,985,763,848)	(467,074,703)	(9,879,534,986)	(490,238,031)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) • ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ • ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(5,283,181,795)	350,834,694	(5,220,008,915)	332,752,106
	(44,640,279)	5,837,425		
	(5,327,822,074)	356,672,119		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม • ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ • ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(9,942,707,869)	(472,155,443)	(9,879,534,986)	(490,238,031)
	(43,055,979)	5,080,740		
	(9,985,763,848)	(467,074,703)		
กำไรต่อหุ้น • กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน - กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	37			
	(2.56)	0.17	(2.53)	0.16
จำนวนหุ้นสามัญถว้อถ่วงน้ำหนัก (หุ้น) มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1 บาท	2,060,000,000	2,060,727,917	2,060,000,000	2,060,727,917

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ملن : ۳۷۱

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

หมายเหตุประกอบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษี	(5,227,426,833)	720,448,331	(5,152,656,580)	542,011,761
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน				
• ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	2,842,552,866	1,421,529,437	2,455,286,333	1,096,399,250
• กำไรจากการยกเลิกสัญญาเช่า	(3,401,735)	-	(1,329,333)	-
• ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	16,038,230	4,574,524	6,414,378	(9,021,161)
• การปรับลดสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (โอนกลับ)	373,074	(711,182)	(54,176)	(24,066)
• กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	(5,268,810)	(179,255,316)	(8,757,026)	(182,025,178)
• กำไรจากการจำหน่ายสิทธิการเช่า	-	(2,416,443)	-	(2,416,443)
• กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในตราสารทุน	-	(1,990,774,573)	-	(1,990,774,573)
• ส่วนแบ่ง (กำไร) ขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	567,429,250	(542,232,112)
• ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(554,554,156)	(808,682,185)	-	-
• สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	108,451,098	347,287,744	81,205,653	273,185,549
• โอนกลับสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(245,695,588)	-	(113,942,630)	-
• กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(80,951,684)	(80,823,935)	(80,706,533)	(81,595,549)
• ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	934,964,074	-	934,964,074	-
• ขาดทุนจากการด้อยค่าของอุปกรณ์	148,470,562	-	148,470,562	-
• ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์สิทธิการใช้	1,004,417,263	-	1,004,417,263	-
• โอนกลับรายการหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(1,629,395,036)	-	(1,629,395,036)	-
• ตัดจำหน่ายค่าความนิยม	26,247,681	-	-	-
• รายได้เงินปันผล	(375,109,347)	(577,335,914)	(932,164,108)	(1,277,735,511)
• รายได้ทางการเงิน	(33,182,470)	(104,398,055)	(30,569,760)	(104,025,027)
• ต้นทุนทางการเงิน	1,117,284,287	1,769,495,769	1,042,618,938	1,712,443,358
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ และหนี้สินดำเนินงาน	(1,956,186,524)	518,938,202	(1,708,768,731)	(565,809,702)
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
• ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,121,807,520	173,431,338	802,049,027	200,083,573
• สินค้าคงเหลือ	32,707,549	32,657,079	15,915,944	6,841,677
• สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	866,488,913	307,046,970	822,020,159	303,881,017
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	117,990,994	121,795,971	113,175,297	132,754,988
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
• เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(1,884,905,424)	340,194,404	(2,028,094,379)	446,035,981
• หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(2,068,570,483)	(151,599,603)	(1,824,947,387)	(202,836,059)
• จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(137,776,868)	(27,566,427)	(124,692,701)	(23,776,476)
• หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(48,685,078)	378,352	-	-
เงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(3,957,129,401)	1,315,276,286	(3,933,342,771)	297,174,999
• เงินสดรับคืนจากภาษีเงินได้	-	28,272,112	-	28,272,112
• จ่ายภาษีเงินได้	(311,365,565)	(167,706,611)	(239,842,543)	(40,922,366)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(4,268,494,966)	1,175,841,787	(4,173,185,314)	284,524,745

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินฝากธนาคารที่มีการค้าปรับเพิ่ม	-	(59,826)	-	-
เงินฝากประจำ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	4,046,141,552	(746,141,552)	4,000,000,000	(700,000,000)
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(2,025,000,000)	-	(2,025,000,000)	-
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในตราสารทุน	-	(105,752,697)	-	(105,752,697)
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(634,406,972)	(2,011,740,725)	(428,393,644)	(1,684,818,617)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(29,550,919)	(93,171,935)	(25,029,136)	(91,747,857)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิการเช่า	-	(50,335)	-	(50,335)
เงินสดรับจากรายได้ทางการเงิน	52,286,856	101,029,885	45,059,349	104,827,013
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	176,246,693	529,624,939
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	618,554,761	790,599,597	618,554,761	790,599,597
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในตราสารทุน	375,109,347	577,335,914	313,609,347	487,135,914
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	15,466,037	789,234,447	12,496,676	788,241,699
เงินสดรับจากการจำหน่ายสิทธิการเช่า	-	5,041,332	-	5,041,332
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในตราสารทุน	609,200	2,188,800,456	609,200	2,188,800,456
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	2,419,209,862	1,495,124,561	2,688,153,246	2,311,901,444
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น	1,055,000,000	14,824,471	670,000,000	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น	1,000,000,000	-	1,000,000,000	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	85,889,985	1,118,224,000	-	960,224,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(105,233,152)	(276,184,958)	(78,014,434)	(136,320,232)
ชำระคืนหนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(31,099,105)	(34,293,354)	(31,099,105)	(34,293,354)
เงินสดจ่ายชำระหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	-	(460,833,366)	-	(448,875,623)
เงินสดจ่ายชำระหนี้ตามสัญญาเช่า	(1,819,857,993)	-	(1,751,452,798)	-
จ่ายต้นทุนทางการเงิน	(1,225,719,235)	(1,801,870,340)	(1,144,887,063)	(1,744,713,435)
เงินสดรับจากหุ้นสามัญของบริษัทย่อย - ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	2,450,000	320	-	-
เงินปันผลจ่าย	(203,399,169)	(164,800,000)	(203,399,169)	(164,800,000)
เงินปันผลจ่ายส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(753,307)	(15,875,093)	-	-
ซื้อหุ้นสามัญคืน	-	(124,772,237)	-	(124,772,237)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,242,721,976)	(1,745,580,557)	(1,538,852,569)	(1,693,550,881)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(3,092,007,080)	925,385,791	(3,023,884,637)	902,875,308
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	5,273,123,851	4,347,738,060	4,718,138,616	3,815,263,308
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี (หมายเหตุ 8)	2,181,116,771	5,273,123,851	1,694,253,979	4,718,138,616

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม				
รายการที่ไม่ใช่เงินสดประกอบด้วย				
• เงินเป็นผลค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	2,600,831	-	2,600,831	-
• เจ้าหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์ลดลง	(45,596,890)	(37,191,577)	(2,869,507)	(3,060,800)
• สิทธิการใช้สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากหนี้สืบทอดสัญญาเช่า	31,909,573	-	27,757,732	-
• ซื้อสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	-	26,841,322	-	25,074,766
• ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เพื่อขาย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	(901,721,940)	-	(901,722,043)
• ขาดทุนจากเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัด มูลค่า ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ อื่น - สุทธิจากภาษีเงินได้	(4,503,511,581)	-	(4,503,511,085)	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนา ในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการให้บริการขนส่งทางอากาศและการบริการสนามบิน ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่เลขที่ 99 หมู่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

1.2 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ปัจจุบันยังมีผลกระทบต่อกิจกรรมทางธุรกิจของกลุ่มบริษัทโดยตรง เนื่องจากกลุ่มบริษัทต้องหยุดปฏิบัติการบินและการให้บริการเป็นการชั่วคราวตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมีนาคม 2563 จนถึงช่วงกลางเดือนพฤษภาคม 2563 และเมื่อสถานการณ์มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในระหว่างเดือนมิถุนายน 2563 กลุ่มบริษัทจึงเริ่มทยอยเปิดให้บริการเที่ยวบินและเส้นทางการบินเพิ่มขึ้น ต่อมาตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2563 จนถึงปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้กลับมาแพร่ระบาดอีกครั้ง กลุ่มบริษัทจึงได้มีการปรับลดความถี่ของเที่ยวบินบางเส้นทางอีกครั้ง โดยกลุ่มบริษัทจะเริ่มทยอยเปิดให้บริการเที่ยวบินและเส้นทางการบินเมื่อสถานการณ์มีแนวโน้มที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อผลขาดทุนจากการดำเนินงานในปี 2563 และมีหนี้สินหมุนเวียนรวมสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนรวมอย่างมีนัยสำคัญ ตลอดจนการดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามข้อกำหนดในสัญญาเช่าเครื่องบิน

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน กลุ่มบริษัทยังมีสภาพคล่องส่วนเกินจากเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนและวงเงินกู้ยืมที่ยังไม่ได้เบิกใช้ รวมทั้งฝ่ายบริหารได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ในการจัดหาเงิน ปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินธุรกิจ และลดค่าใช้จ่าย เช่น การปรับลดเงินเดือนและสวัสดิการของผู้บริหารและพนักงาน การขอความร่วมมือจากพนักงานให้ลางานโดยไม่รับเงินเดือนและค่าจ้าง โดยการจัดตั้ง “โครงการร่วมใจจากองค์กรปี 2563” และ “โครงการลาโดยไม่รับค่าจ้าง (ระยะเวลายาว) ด้วยความสมัครใจ” การยกเลิกสัญญาต่าง ๆ โดยพิจารณาตามเหตุผลและความจำเป็น การเจรจาขอความช่วยเหลือจากภาครัฐในการลดค่าเช่า ค่าธรรมเนียม และค่าบริการต่าง ๆ รวมทั้งการเจรจากับสถาบันการเงินและผู้ให้เช่าเครื่องบิน เพื่อบริหารสภาพคล่องของกลุ่มบริษัท ตลอดจนความคืบหน้าของการพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคและการทยอยได้รับวัคซีนของประชากรทั่วโลก ฝ่ายบริหารจึงเชื่อมั่นว่ามาตรการและสถานการณ์เหล่านี้จะช่วยทำให้ กลุ่มบริษัทสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง งบการเงินรวมนี้จึงถูกจัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่อง นอกจากนี้ ความสำเร็จของแผนการจัดหาเงินและแผนการดำเนินธุรกิจเพื่อบริหาร

สภาพคล่องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่มีสาระสำคัญซึ่งมีความไม่แน่นอนที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของกลุ่มบริษัท ทั้งนี้ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทติดตามความคืบหน้าของสถานการณ์ดังกล่าวและประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจะพิจารณาบันทึกผลกระทบดังกล่าว เมื่อสามารถทำได้

2. เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2563 (ร้อยละ)	2562 (ร้อยละ)
ถือหุ้นโดยบริษัทฯ				
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	90.00	90.00
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	การบริการภาคพื้น	ไทย	99.99	99.99
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวลด์ไวต์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด	การบริการภาคพื้น	ไทย	98.88	98.88
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	ลงทุนในหลักทรัพย์	ไทย	99.99	99.99

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2563 (ร้อยละ)	2562 (ร้อยละ)
ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยของบริษัทฯ				
บริษัท บีเอซี กรุ๊ปเมท์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	ร้านอาหาร	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ศรีการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.96)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.96	89.96
บริษัท ศรีการบินกรุงเทพสมุทร จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ศรีการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ศรีการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 70.00 และ บริษัท กรุ๊ปเมท์ จำกัด ร้อยละ 30.00)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	92.99	92.99
บริษัท เอสเอ เซอร์วิส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิสต์ไวต์โฟลว์ เซอร์วิส จำกัด ร้อยละ 99.99)	การบริการภาคพื้น	ไทย	98.87	98.87
บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก ดีเอ็มเค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิสต์ไวต์โฟลว์ เซอร์วิส จำกัด ร้อยละ 51.00)	บริการคลังสินค้า	ไทย	50.43	50.43
บริษัท กรุ๊ปเมท์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 99.99)	ผลิตและแปรรูปอาหารสำหรับ จัดจำหน่าย	ไทย	99.98	99.98
บริษัท มอร์แดนท์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 100.00)	จำหน่ายสินค้าที่ระลึกในร้านค้า ปลอดภาษีและให้บริการด้าน บริการทั่วไป	ไทย	99.99	99.99
บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชัน เกรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 100.00)	สถาบันฝึกอบรมด้านการบิน	ไทย	99.99	99.99

ข) บริษัทฯ จะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯ มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจการ ที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

ค) บริษัทฯ นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ

จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวม และส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯ จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีส่วนได้เสีย และเงินลงทุน ในบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่

ก) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2562) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	
ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการบัญชี	
ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	
ฉบับที่ 16	การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงผลรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

การนำมาตรฐานกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติมีผลกระทบต่อบการเงินของกลุ่มบริษัทจากรายการดังต่อไปนี้

- การจัดประเภทและการวัดมูลค่าของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน และเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายประเภทตราสารทุน - กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าเงินลงทุนดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรม และจัดประเภทเงินลงทุนดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
- การรับรู้รายการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น - กลุ่มบริษัทรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงินโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นจริง กลุ่มบริษัทจะใช้วิธีการอย่างง่ายในการพิจารณาค่าเผื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับลูกหนี้การค้า
- การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ - กลุ่มบริษัทรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เข้าทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์จะถูกรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาถือปฏิบัติสำหรับสัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย
- การบัญชีป้องกันความเสี่ยง - กลุ่มบริษัทถือว่าความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงทั้งหมดของกลุ่มบริษัทที่มีอยู่เดิมก่อนการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานฉบับนี้ ยังคงมีความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงต่อไปได้ สำหรับตราสารอนุพันธ์ที่ถูกกำหนดให้เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงเพื่อการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด กลุ่มบริษัทจะรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ดังกล่าวในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยกำไรและขาดทุนดังกล่าวจะถูกโอนไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนหรือรวมเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีเริ่มแรกของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินในภายหลัง

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก โดยปรับปรุงกับกำไรสะสม และองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4

นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทได้นำการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เกี่ยวกับการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง มาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 การปรับปรุงนี้เป็นการกำหนดให้มีข้อผ่อนปรนซึ่งทำให้กลุ่มบริษัทสามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงต่อไปได้ในช่วงเวลาที่ความไม่แน่นอนก่อนที่จะมีการแทนที่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่มีอยู่เดิมด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ปราศจากความเสี่ยง โดยได้เปิดเผยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 44

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นไม่มีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก โดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4

แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดผลกระทบในบางเรื่องจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินบางฉบับ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติทางบัญชี ในช่วงเวลาที่ยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินของกลุ่มบริษัทที่มีรอบระยะเวลารายงานสิ้นสุดภายในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ในระหว่างไตรมาสที่ 1 ถึง 3 ของปี 2563 กลุ่มบริษัทได้เลือกปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีในเรื่องการวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามวิธีการอย่างง่าย การวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด การลดค่าเช่าตามสัญญาจากผู้ให้เช่า การด้อยค่าของสินทรัพย์และค่าความนิยม และการกลับรายการของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2563 กลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ที่มีสาระสำคัญจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนั้น ในการจัดทำงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทจึงพิจารณายกเลิกการถือปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชี เฉพาะเรื่องการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด การด้อยค่าของสินทรัพย์และค่าความนิยม และการกลับรายการของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่กลุ่มบริษัทได้เคยถือปฏิบัติในช่วงที่ผ่านมา และได้บันทึกขาดทุนจากผลกระทบดังกล่าวเป็นจำนวนรวม 1,207 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1,181 ล้านบาท) เป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ซึ่งเกิดจากรายการที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ลดลงจำนวน 28 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 28 ล้านบาท) และการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์และค่าความนิยมเพิ่มขึ้นจำนวน 1,179 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1,153 ล้านบาท) นอกจากนี้ มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีจำนวนลดลง 31 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 31 ล้านบาท)

อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทยังคงเลือกนำมาตราการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีสำหรับเรื่องดังต่อไปนี้มาถือปฏิบัติอยู่

- เลือกที่จะไม่ต้องนำข้อมูลที่มีการคาดการณ์ไปในอนาคต (Forward-looking information) มาใช้วัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในกรณีที่กลุ่มบริษัทใช้วิธีการอย่างง่าย ในการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
- เลือกที่จะไม่นำการลดค่าเช่าตามสัญญาจากผู้ให้เช่าเนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 มาถือเป็นการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่า โดยทยอยปรับลดหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ครบกำหนดแต่ละงวด ตามสัดส่วนที่ได้ส่วนลด พร้อมทั้งกลับรายการค่าเสื่อมราคาจากสินทรัพย์สิทธิการใช้ และดอกเบี้ยจากหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ยังคงรับรู้ในแต่ละงวดตามสัดส่วนของค่าเช่าที่ลดลง และบันทึกผลต่างที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบของเรื่องดังกล่าวต่องบการเงิน และจะพิจารณำบันทึกผลกระทบต่องบการเงินภายหลังสิ้นสุดมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวดังกล่าว

ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง ซึ่งจะ มีผลบังคับใช้สำหรับการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็น การอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งมาตรฐาน

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

4. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 3 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติในระหว่างปีปัจจุบัน โดยกลุ่มบริษัทได้เลือกปรับผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม และองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีต้องบแสดงฐานะการเงิน ณ ต้นปี 2563 เนื่องจากการนำมาตรฐานเหล่านี้มาถือปฏิบัติ แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			
	ผลกระทบจาก			1 มกราคม 2563
	31 ธันวาคม 2562	มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน	มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16	
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินลงทุนชั่วคราว	4,046,142	(4,046,142)	-	-
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	186,264	-	(112,652)	73,612
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	4,073,615	-	4,073,615
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	181,057	3,543	-	184,600
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	3,560	(3,560)	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	29,054,118	-	29,054,118
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	29,050,558	(29,050,558)	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	15,608,165	-	(5,338,200)	10,269,965
สินทรัพย์สิทธิการใช้	-	-	10,650,297	10,650,297
สิทธิการเช่า	31,992	-	(31,992)	-
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,183,179	(6,703)	(11,414)	3,165,062
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่า ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	1,868,895	1,868,895
ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน เครื่องบินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	363,414	-	(363,414)	-
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	48,286	-	(48,286)	-
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	160,785	-	160,785
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,329,097	(413,963)	(39,367)	1,875,767

	งบการเงินรวม			
	31 ธันวาคม 2562	ผลกระทบจาก		1 มกราคม 2563
		มาตรฐาน การรายงาน ทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือ ทางการเงิน	มาตรฐาน การรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16	
งบแสดงฐานะการเงิน				
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สรุปรายงานส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	6,675,697	6,675,697
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องมื - สรุปรายงานส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,879,029	-	(2,879,029)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สรุปรายงานส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	35,629	-	(35,629)	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	5,060,031	(30,299)	-	5,029,732
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	530,028	-	530,028
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ภาคทุนสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	(405,301)	(89,455)	-	(494,756)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	18,934,930	(118,474)	-	18,816,456
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	56,548	(903)	-	55,645

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562	ผลกระทบจาก		1 มกราคม 2563
		มาตรฐาน การรายงาน ทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือ ทางการเงิน	มาตรฐาน การรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16	
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินลงทุนชั่วคราว	4,000,000	(4,000,000)	-	-
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	154,863	-	(103,203)	51,660
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	4,027,473	-	4,027,473
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	62,237	3,542	-	65,779

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ผลกระทบจาก			
	31 ธันวาคม 2562	มาตรฐาน การรายงาน ทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือ ทางการเงิน	มาตรฐาน การรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16	1 มกราคม 2563
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	23,771,808	-	23,771,808
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	5,912,474	(8,130)	-	5,904,344
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	23,771,808	(23,771,808)	-	-
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	505,211	-	7,979	513,190
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	13,486,279	-	(5,338,200)	8,148,079
สินทรัพย์สิทธิการใช้	-	-	9,978,769	9,978,769
สิทธิการเช่า	31,992	-	(31,992)	-
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,098,734	(6,703)	(11,414)	3,080,617
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่า ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	1,749,883	1,749,883
ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน เครื่องบินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	363,414	-	(363,414)	-
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	30,103	-	(30,103)	-
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	160,785	-	160,785
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,883,120	(413,963)	-	1,469,157
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สรุปรจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	6,062,526	6,062,526
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน - สรุปรจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,879,029	-	(2,879,029)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สรุปรจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	15,096	-	(15,096)	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,197,875	(28,041)	-	4,169,834
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	518,736	-	518,736
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	300,891	(89,455)	-	211,436
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	18,934,930	(118,474)	-	18,816,456

4.1 เครื่องมือทางการเงิน

ก) รายละเอียดผลกระทบที่มีต่อกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติครั้งแรก แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
การกลับรายการตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่าเดิมที่เคยรับรู้ผ่านกำไรหรือขาดทุน	417,504
การปรับรายการเงินสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด	
เฉพาะส่วนของการแปลงค่าอัตราแลกเปลี่ยน	(383,693)
การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	(154,083)
รายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง	30,817
ผลกระทบต่อกำไรสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติ	(89,455)

ข) รายละเอียดผลกระทบที่มีต่อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติครั้งแรก แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ผ่านองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(118,992)	(115,698)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง	518	(2,776)
ผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติ	(118,474)	(118,474)

ค) รายละเอียดผลกระทบที่มีต่อส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติครั้งแรก แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม
การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม	
ผ่านองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(1,129)
รายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง	226
ผลกระทบต่อส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติ	(903)

ง) ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 และมูลค่าตามหลักการบัญชีเดิม แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม				
	การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9				
	มูลค่าตาม หลักการบัญชี เดิม	มูลค่ายุติธรรม ผ่าน กำไรหรือ ขาดทุน	มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไร ขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5,273,124	-	-	5,273,124	5,273,124
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,535,367	-	-	1,535,367	1,535,367
ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน	857,812	-	-	857,812	857,812
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น					
- เงินฝากประจำ	4,046,142	-	-	4,046,142	4,046,142
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	27,473	-	27,473
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น					
- เงินลงทุนในตราสารทุน	29,050,558	-	29,050,558	-	29,050,558
- เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	3,560	-	-	3,560	3,560
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	40,766,563	-	29,078,031	11,716,005	40,794,036
หนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	50,000	-	-	50,000	50,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,183,179	-	-	3,165,062	3,165,062
เงินกู้ยืมระยะยาว	2,983,623	-	-	2,983,623	2,983,623
หนี้สินตามสัญญาเช่า	8,544,592	-	-	8,544,592	8,544,592
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	11,330,979	-	-	11,330,979	11,330,979
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น					
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	160,785	-	-	160,785
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น					
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์					
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	12,232	-	12,232
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	417,504	-	517,796	-	517,796
รวมหนี้สินทางการเงิน	26,509,877	160,785	530,028	26,074,256	26,765,069

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9				
	มูลค่าตามหลักการบัญชีเดิม	มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	ราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,718,139	-	-	4,718,139	4,718,139
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	949,364	-	-	949,364	949,364
ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรถรับ	857,812	-	-	857,812	857,812
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น					
- เงินฝากประจำ	4,000,000	-	-	4,000,000	4,000,000
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาบ้าน	-	-	27,473	-	27,473
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น					
- เงินลงทุนในตราสารทุน	23,771,808	-	23,771,808	-	23,771,808
เงินให้กู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	100,842	-	-	100,842	100,842
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	34,397,965	-	23,799,281	10,626,157	34,425,438
หนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,098,734	-	-	3,080,617	3,080,617
เงินกู้ยืมระยะยาว	1,856,988	-	-	1,856,988	1,856,988
หนี้สินตามสัญญาเช่า	7,812,409	-	-	7,812,409	7,812,409
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	11,330,979	-	-	11,330,979	11,330,979
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น					
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	160,785	-	-	160,785
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น					
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์					
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	940	-	940
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	417,504	-	517,796	-	517,796
รวมหนี้สินทางการเงิน	24,516,614	160,785	518,736	24,080,993	24,760,514

4.2 สัญญาเช่า

การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่เหลืออยู่คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 สำหรับสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าเงินทุน กลุ่มบริษัทรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่าด้วยมูลค่าตามบัญชีเดิมก่อนวันที่นำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
การผูกพันตามสัญญาที่เปิดเผย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	8,734,272	5,093,965
หัก: สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ	(352,026)	(305,464)
บวก: สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่า	567,189	224,901
หัก: สัญญาที่พิจารณาเป็นสัญญาบริการ	(221,438)	(177,270)
หัก: สัญญาสืบทอดส่วนแบ่งกำไร	(3,161,726)	-
หัก: ดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชี	(348,037)	(311,365)
หนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก	5,218,234	4,524,767
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	3,242,443	3,242,443
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	83,915	45,199
หนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	8,544,592	7,812,409
อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มที่เฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ร้อยละต่อปี)	3.37	3.34
ประกอบด้วย		
หนี้สินตามสัญญาเช่ารถยนต์	1,868,895	1,749,883
หนี้สินตามสัญญาเช่าไม่รถยนต์	6,675,697	6,062,526
	8,544,592	7,812,409

รายการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้ จากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ที่ดิน	89,939	81,960
อาคารและส่วนตกแต่ง	806,251	155,668
เครื่องบิน	9,572,396	9,572,396
อะไหล่เครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้น	59,102	59,102
เฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่ง	20,654	18,680
ยานพาหนะ	101,955	90,963
รวมสินทรัพย์สิทธิการใช้	10,650,297	9,978,769

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้ค่าโดยสาร

รายได้จากการจำหน่ายบัตรโดยสารรับรู้เป็นรายได้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบิน

โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

บริษัทฯ ได้จัดให้มีโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า โดยจะให้คะแนนสะสมแก่ลูกค้าที่ซื้อบัตรโดยสารกับบริษัทฯ ซึ่งสามารถนำไปแลกเป็นบัตรโดยสาร ที่พัก หรือของรางวัลตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ของบริษัทฯ

บริษัทฯ ป็นส่วนมูลค่าของบัตรโดยสารและต้นทุนในการแลกของรางวัลให้กับคะแนนสะสมด้วยมูลค่ายุติธรรมของคะแนนสะสมดังกล่าว และทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิ และบริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามสัญญาภาระผูกพันที่จะจัดหารางวัลนั้น

การให้บริการ

รายได้จากการให้บริการขนส่งผู้โดยสาร ค่าระวางและรายได้ค่าใช้บริการสนามบินรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสาร

รายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสารรับรู้เป็นรายได้เมื่อผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบิน

ขายสินค้า

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้ออนอานาจควบคุมในสินค้าให้แก่ลูกค้าแล้ว กล่าวคือ เมื่อมีการส่งมอบสินค้ารายได้จากการขายแสดงตามมูลค่าที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักประมาณการสินค้ารับคืนและส่วนลด โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างด้วยวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยจะนำมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินมาคูณกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ยกเว้นสินทรัพย์ทางการเงินที่เกิดการด้อยค่าด้านเครดิตในภายหลัง ที่จะนำมูลค่าตามบัญชีสุทธิของสินทรัพย์ทางการเงิน (สุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) มาคูณกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ต้นทุนทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงและรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

รายได้เงินปันผล

รายได้เงินปันผลถือเป็นรายได้เมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

5.3 สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

อะไหล่เครื่องปั้น วัสดุสิ้นเปลืองและบัตรโดยสารแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่) และ จะถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อมีการเบิกใช้

5.4 ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน

ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน คือ ค่าบำรุงรักษาเครื่องปั้นที่บริษัทฯ จ่ายล่วงหน้าให้กับผู้ให้เช่าตามอัตราที่กำหนดในสัญญา โดยบริษัทฯ สามารถเบิกคืนได้เมื่อนำเครื่องปั้นไปซ่อมบำรุงตามแผนการซ่อมบำรุงเครื่องปั้นตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา

5.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย ส่วนเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุน

5.6 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทฯ บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้น บริษัทฯ จะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 20 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

บริษัทฯ รับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในปีที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

5.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

• อาคารและส่วนตกแต่ง	3 - 20 ปี
• สนามบินและส่วนปรับปรุง	20 ปี
• เครื่องบิน	20 ปี
• อะไหล่เครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้น	3 - 20 ปี
• เฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่ง	3 - 10 ปี
• ยานพาหนะ	5 - 10 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อกฎบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.8 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

5.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าว เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่าย และวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดมีดังนี้

	อายุการให้ประโยชน์
• สัมปทาน	20 ปี
• คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์	5 - 10 ปี

5.10 ค่าความนิยม

กลุ่มบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาหุ้น ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

กลุ่มบริษัทแสดงค่าความนิยมตามราคาหุ้นหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปีหรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะปันส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมกิจการ และกลุ่มบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี กลุ่มบริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และกลุ่มบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

5.11 สัญญาเช่า

ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทจะประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ โดยสัญญาจะเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่า ก็ต่อเมื่อสัญญานั้นมีการให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน

กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าสัญญาเช่าทุกสัญญา เว้นแต่สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล (วันที่สินทรัพย์อ้างอิงพร้อมใช้งาน) กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งแสดงสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิงและหนี้สินตามสัญญาเช่าตามการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า

สินทรัพย์สิทธิการใช้

สินทรัพย์สิทธิการใช้วัดมูลค่าด้วยราคาหุ้นหักค่าเสื่อมราคาสะสม ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และปรับปรุงด้วยการวัดมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ ราคาหุ้นของสินทรัพย์สิทธิการใช้ประกอบด้วยจำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการรับรู้เริ่มแรก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้น จำนวนเงินที่จ่ายชำระตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล และหักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่าที่ได้รับ

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาหุ้นโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังนี้

• ที่ดิน	2 - 26 ปี
• อาคารและส่วนตกแต่ง	2 - 54 ปี
• เครื่องบิน	2 - 20 ปี
• อะไหล่เครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้น	3 ปี
• เฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่ง	2 - 5 ปี
• ยานพาหนะ	2 - 5 ปี

หากความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์อ้างอิงได้โอนให้กับกลุ่มบริษัทเมื่อสิ้นสุดอายุสัญญาเช่าหรือราคาทุนของสินทรัพย์ดังกล่าวได้รวมถึงการใช้สิทธิเลือกซื้อ ค่าเสื่อมราคาจะคำนวณจากอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์

สินทรัพย์สิทธิการใช้ที่จัดประเภทเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในงบแสดงฐานะการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าวัดมูลค่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าตลอดอายุสัญญาเช่า จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าประกอบด้วยค่าเช่าคงที่หักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่า ค่าเช่าผันแปรที่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตรา จำนวนเงินที่คาดว่าจะจ่ายภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ รวมถึงราคาใช้สิทธิของสิทธิเลือกซื้อซึ่งมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่กลุ่มบริษัทจะใช้สิทธินั้น และการจ่ายค่าปรับเพื่อการยกเลิกสัญญาเช่า หากข้อกำหนดของสัญญาเช่าแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทจะใช้สิทธิในการยกเลิกสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเช่าผันแปรที่ไม่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตราเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เหตุการณ์ หรือเงื่อนไขซึ่งเกี่ยวข้องกับการจ่ายชำระนั้นได้เกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทคิดลดมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าหรืออัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่าและลดลงจากการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า นอกจากนี้ มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกวัดมูลค่าใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอายุสัญญาเช่า การเปลี่ยนแปลงการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า หรือการเปลี่ยนแปลงในการประเมินสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์อ้างอิง

สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ

สัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่านับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน กลุ่มบริษัทบันทึกจำนวนเงินที่ได้รับตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นรายได้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการได้มาซึ่งสัญญาเช่าดำเนินงานรวมในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์อ้างอิงและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุสัญญาเช่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกันกับรายได้จากสัญญาเช่า

5.12 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุม ไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายถึงบริษัทร่วม และบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

5.13 เงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.14 การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของกลุ่มบริษัท หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า และจะทำการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเป็นรายปี กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้อาจมาจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้นผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.15 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วย เงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจางาน

กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจางานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานโดยใช้วิธีคิดลด แต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอดีตจะรับรู้ทั้งจำนวนในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันทีที่มีการแก้ไขโครงการหรือลดขนาดโครงการ หรือเมื่อกลุ่มบริษัทรับรู้ต้นทุนการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง

5.16 ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.17 หุ้นสามัญซื้อคืน

หุ้นสามัญซื้อคืนแสดงมูลค่าในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนและแสดงเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด หากราคาขายของหุ้นสามัญซื้อคืนสูงกว่าราคาซื้อหุ้นสามัญซื้อคืน บริษัทฯจะรับรู้ผลต่างเข้าบัญชีส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญซื้อคืนและหากราคาขายของหุ้นสามัญซื้อคืนต่ำกว่าราคาซื้อหุ้นสามัญซื้อคืน บริษัทฯจะนำผลต่างหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญซื้อคืนให้หมดไปก่อน แล้วจึงนำผลต่างที่เหลืออยู่ไปหักจากบัญชีกำไรสะสม

บริษัทฯใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนต่อหน่วย

5.18 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.19 เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม และบวกด้วยต้นทุนการทำรายการเฉพาะในกรณีที่สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตาม สำหรับลูกหนี้การค้าที่ไม่มียอดคงเหลือเกี่ยวกับการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวด้วยราคาของรายการ ตามที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รับรู้รายการเริ่มแรก เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยพิจารณาจากแผนธุรกิจของกิจการในการจัดการสินทรัพย์ทางการเงิน และลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย เมื่อกลุ่มบริษัทถือครองสินทรัพย์ทางการเงินนั้นเพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และเงื่อนไขตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เป็นการรับชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่ระบุไว้เท่านั้น

สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าววัดมูลค่าในภายหลังโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงและต้องมีการประเมินการด้อยค่า ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการ การเปลี่ยนแปลง หรือการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการกำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ตราสารทุน)

ณ วันที่รับรู้รายการวันแรก กลุ่มบริษัทสามารถเลือกจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งไม่ได้ถือไว้เพื่อค้าเป็นตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยไม่สามารถเปลี่ยนการจัดประเภทในภายหลังได้ ทั้งนี้ การจัดประเภทรายการจะพิจารณาเป็นรายตราสาร

ผลกำไรและขาดทุนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของสินทรัพย์ทางการเงินนี้ จะไม่สามารถโอนไปรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนได้ในภายหลัง

เงินปันผลรับจากเงินลงทุนดังกล่าวถือเป็นรายได้อื่นในส่วนของกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการได้รับคืนของต้นทุนการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินอย่างชัดเจน กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการนั้นในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

นอกจากนี้ เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ไม่มีข้อกำหนดให้ประเมินการด้อยค่า

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน จะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงสุทธิของมูลค่ายุติธรรมในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ทั้งนี้ สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว หมายรวมถึง ตราสารอนุพันธ์ โดยกลุ่มบริษัทนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาถือปฏิบัติสำหรับสัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของหนี้สินทางการเงิน

ยกเว้นหนี้สินตราสารอนุพันธ์ กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกสำหรับหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนการทำรายการ และจัดประเภทหนี้สินทางการเงินเป็นหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการหนี้สินทางการเงินและการตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน โดยการคำนวณมูลค่าราคาทุนตัดจำหน่ายคำนึงถึงค่าธรรมเนียมหรือต้นทุนที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงนั้นด้วย ทั้งนี้ ค่าตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนทางการเงินในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การตัดรายการของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดรายการออกจากบัญชี เมื่อสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้นได้สิ้นสุดลง หรือได้มีการโอนสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้น รวมถึงได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น หรือมีการโอนการควบคุมในสินทรัพย์นั้น แม้ว่าจะไม่มีการโอนหรือไม่ได้คงไว้ซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตราสารหนี้สินทางการเงินก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามภาระผูกพันของหนี้สินนั้นแล้ว มีการยกเลิกภาระผูกพันนั้น หรือมีการสิ้นสุดลงของภาระผูกพันนั้น ในกรณีที่มีการเปลี่ยนหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่ให้เป็นหนี้สินใหม่จากผู้ให้กู้รายเดียวกันซึ่งมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างหนี้สินที่มีอยู่อย่างหนึ่งกับหนี้สินใหม่จะถือว่าเป็นการตราสารหนี้สินเดิมและรับรู้หนี้สินใหม่ โดยรับรู้ผลแตกต่างของมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของตราสารหนี้ทั้งหมดที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนวณจากผลต่างของกระแสเงินสดที่จะครบกำหนดชำระตามสัญญาับกระแสเงินสดทั้งหมดที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับชำระ และคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงโดยประมาณของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ได้มา

ในกรณีที่ความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์ไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเริ่มแรก กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยพิจารณาจากการผิดสัญญาที่อาจจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า ในขณะที่หากความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเริ่มแรก กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าผลขาดทุนด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่เหลืออยู่ของเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าความเสี่ยงด้านเครดิตจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อมีการค้างชำระการจ่ายเงินตามสัญญาเกินกว่า 180 วัน และพิจารณาว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการผิดสัญญา เมื่อมีการค้างชำระการจ่ายเงินตามสัญญาเกินกว่า 365 วัน อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี กลุ่มบริษัทอาจพิจารณาว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญและมีการผิดสัญญา โดยพิจารณาจากข้อมูลภายในหรือข้อมูลภายนอกอื่น เช่น อันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของผู้ออกตราสาร

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการอย่างง่ายในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับลูกหนี้การค้า ดังนั้น ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจึงไม่มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงทางด้านเครดิต แต่จะรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนจากผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุของลูกหนี้การค้า โดยอ้างอิงจากข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีต ปรับปรุงด้วยข้อมูลการคาดการณ์ไปในอนาคตเกี่ยวกับลูกหนี้และสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดจำหน่ายออกจากบัญชี เมื่อกิจการคาดว่าจะไม่ได้รับคืนกระแสเงินสดตามสัญญาอีกต่อไป

การหักกลบของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินจะนำมาหักกลบกัน และแสดงด้วยยอดสุทธิในงบแสดงฐานะการเงิน ก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิบังคับใช้ได้ตามกฎหมายอยู่แล้วในการหักกลบจำนวนเงินที่รับรู้ และกิจการมีความตั้งใจที่จะชำระด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับสินทรัพย์และชำระหนี้สินพร้อมกัน

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้ลงบัญชีสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

เงินลงทุน

ก) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน เมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป

ข) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี

กลุ่มบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.20 ตราสารอนุพันธ์ และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทใช้ตราสารอนุพันธ์ เช่น สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมัน อัตราผลตอบแทนของการลงทุนในตราสารทุน อัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยน ตามลำดับ

กลุ่มบริษัทรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในภายหลังในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นในกรณีที่มีการกำหนดให้ตราสารอนุพันธ์นั้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทแสดงตราสารอนุพันธ์เป็นสินทรัพย์ทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมมากกว่าศูนย์ และแสดงเป็นหนี้สินทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมน้อยกว่าศูนย์

กลุ่มบริษัทแสดงตราสารอนุพันธ์ที่มีอายุสัญญาคงเหลือมากกว่า 12 เดือนและยังไม่ถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือน เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น หรือหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น และแสดงตราสารอนุพันธ์อื่นเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน หรือหนี้สินหมุนเวียน

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

เพื่อวัตถุประสงค์ของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทจัดประเภทของการป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

- การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด ในกรณีที่มีการป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของกระแสเงินสด ซึ่งเกิดจากความเสี่ยงเฉพาะของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชีหรือรายการที่คาดการณ์ไว้ที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนในระดับสูงมากที่จะเกิดขึ้น หรือความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในสัญญาผูกมัดที่ยังไม่ได้รับรู้

ณ วันที่เริ่มกำหนดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทต้องมีการกำหนดและจัดทำเอกสารอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งจะใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง และวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินการป้องกันความเสี่ยง

รายละเอียดของเอกสารดังกล่าวซึ่งได้จัดทำตั้งแต่วันเริ่มต้นการป้องกันความเสี่ยงและได้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง ลักษณะของความเสี่ยงที่จะป้องกัน และวิธีที่กลุ่มบริษัทใช้ในการประเมินประสิทธิผลของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความไม่มีประสิทธิผล และวิธีกำหนดอัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยง

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงจะเข้าเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง เมื่อเป็นไปตามข้อกำหนดของการประเมินประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยงทุกข้อต่อไปนี้

- มีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง และเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง
- ผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจนั้น
- อัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยงของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวคำนวณจากปริมาณของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการทำการป้องกันความเสี่ยงจริง และปริมาณของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการได้ใช้ป้องกันความเสี่ยงจริง

กลุ่มบริษัทบันทึกรายการป้องกันความเสี่ยงที่เข้าเงื่อนไขทุกข้อสำหรับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงส่วนที่มีประสิทธิผลเป็นสำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และรับรู้ส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลเข้าส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

เมื่อการบัญชีป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดได้ยุติลง สำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่สะสมไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นยังคงต้องอยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้นต่อไป หากกิจการคาดว่ากระแสเงินสดในอนาคตที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้นจะยังคงเกิดขึ้นอยู่ มิฉะนั้น สำรองดังกล่าวจะต้องถูกโอนไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที โดยถือว่าเป็นการปรับปรุงการจัดประเภทรายการใหม่ ทั้งนี้ หลังจากการยุติการบัญชีป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทจะรับรู้สำรองที่ยังคงเหลืออยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้น โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของรายการอ้างอิงที่กล่าวไปแล้วข้างต้น เมื่อกระแสเงินสดที่มีการป้องกันความเสี่ยงได้เกิดขึ้นจริง

5.21 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่าย เพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- **ระดับ 1**
ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- **ระดับ 2**
ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- **ระดับ 3**
ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญ มีดังนี้

สัญญาเช่า

การกำหนดอายุสัญญาเช่าที่มีสิทธิการเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

ในการกำหนดอายุสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่าโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้เกิดสิ่งจูงใจในทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มบริษัท ในการใช้หรือไม่ใช้สิทธิเลือกนั้น

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่ม - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

กลุ่มบริษัทไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า ดังนั้น ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัทในการคิดลดหนี้สินตามสัญญาเช่า โดยอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มเป็นอัตราดอกเบี้ยที่กลุ่มบริษัทจะต้องจ่ายในการกู้ยืมเงินที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ที่มีมูลค่าใกล้เคียงกับสินทรัพย์สิทธิการใช้ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่คล้ายคลึง โดยมีระยะเวลาการกู้ยืมและหลักประกันที่คล้ายคลึง

การจัดประเภทของสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้า

ในการประมาณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีตอายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่คาดการณ์ไว้ของกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีตและการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจของกลุ่มบริษัทอาจไม่ได้บ่งบอกถึงการผิดสัญญาของลูกหนี้ที่เกิดขึ้นจริงในอนาคต

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สินทรัพย์สิทธิการใช้และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคาร อุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและสินทรัพย์สิทธิการใช้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคาร อุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและสินทรัพย์สิทธิการใช้ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอ ที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่า กลุ่มบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน

ในการประเมินค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจ ในการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ดังกล่าว มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย กลุ่มบริษัทอ้างอิงจากราคาตลาดจากผู้ประเมินราคาอิสระสำหรับสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกันหรืออ้างอิงจากราคาตลาดที่สามารถสังเกตได้หักด้วยต้นทุนส่วนเพิ่มในการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการคิดลดกระแสเงินสด ซึ่งใช้ข้อมูลงบประมาณในช่วง 5 ปีข้างหน้าและไม่รวมถึงการปรับโครงสร้างใด ๆ ที่กิจการยังไม่ได้มีผลผูกพันหรือ การลงทุนในอนาคตที่สำคัญซึ่งจะทำให้สินทรัพย์นั้นดีขึ้น ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนคืออัตราคิดลดที่ใช้ในแบบจำลองดังกล่าว ตลอดจนกระแสเงินสดรับในอนาคตที่คาดการณ์และอัตราดอกเบี้ยที่ใช้เพื่อการคาดการณ์ การประมาณการดังกล่าวส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ และสินทรัพย์สิทธิการใช้ ซึ่งกลุ่มบริษัทได้บันทึกไว้ในงบการเงิน

ผลประโยชน์หลังออกจากรางงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากรางงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราฆรรณะ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้อง

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจ ในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว และได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าวแล้ว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

7. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกับ

ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแสดงได้ดังนี้

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกับ	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท ครีวการบิณฑูรทพ จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท การบิณฑูรทพบริการภาคพื้น จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บริการภาคพื้นการบิณฑูรทพวิลด์ไวคไฟลท์เซอร์วิส จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท มีเอซี กรุ๊ปเมท์ เฮาส์ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ครีวการบิณฑูรทพทูกีต จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ครีวการบิณฑูรทพสบุญ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ครีวการบิณฑูรทพเชียงใหม่ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ครีวการบิณฑูรทพดอนเมือง จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท เอสเอ เซอร์วิสซส จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท นีเอฟเอส คาร์โก ดีเอ็เบค จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท กรุ๊ปเมท์ พรี่ม่ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท มอร์เตบพรี จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชัน เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้บโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพิจคาร์โก จำกัด	บริษัทร่วม
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสบุญ	บริษัทร่วม
บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชันแนล เอวิเอชัน จำกัด	บริษัทร่วม
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	มีการรวมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	มีการรวมการร่วมกัน
บริษัท สบิเดวซ จำกัด (มหาชน)	มีการรวมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพ เซฟตี้ จำกัด	มีการรวมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน)	มีการรวมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เกียรติธนาภนส่ง จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท จันท์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เซฟดรัก เซ็นเตอร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไทยโคโพลีเอสเตอร์พลาสติก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ธนบุรี เมดิคอล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เบนซ์เนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส เทรนนิ่ง จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส แอคาเดมี่ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ปุส (2008) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท พักยา คันทรี คลับ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท พีระ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท รอยัลบางกอก เฮ็ลท์แคร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลศรีราชานคร จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท วิสุณีย์ แลนด์คิง จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สหแพทย์เกษิข จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สุราภิญโญ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์ ฟินันเซีย ไซรัส จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ.เอ็ม.บี.ลาบอราตอรี (อำนวยการเวช) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เทคคิว วันด์ พาวเวอร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ซิสเทมเอเบิล เอนเนอจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพพัทยา จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท เยนอริล ฮอสปิตัล โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท พนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส เวลเนส คลินิก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เคอะ วัน เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ็กแซ็กท์ ซีนีโอ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอ็กซ์ สตูดิโอ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส จัดการกรรณียสิน จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ชีวากัย จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ควอลิตี้ ดิลิเจียส จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส เวลเนส รีสอร์ท จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท วัณ สามสิบเอ็ด จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมาร์ท ลิบรูซัน แอนด์ คาร์เรนจ์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ควอลิตี้ ดิลิเจียส แอนด์ เซฟ แมน จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ซิลเวอร์ แอคทีฟ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โกลบอล คอนซูเมอร์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท จีเอ็มเอ็ม แชนแนล โฮลดิ้ง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท จีเอ็มเอ็ม ทวี จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท จีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด (มหาชน)	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท จีเอ็มเอ็ม สตูดิโอส์ อินเตอร์เนชันแนล จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท เซ็นจ์ 2561 จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ-โอบี มีเดีย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอสอาร์พีพี จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพเฮลท์คอปเตอร์เซอร์วิส จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไทยปีโตรเลียมเซอร์วิส จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก โกลเด้นไลฟ์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ปราสากทองโอสถ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท พาราไดซ์ ซุปปิง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สบยุพารค่อวิน จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สบยุพาค่อวิน จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สันทรพิชญ์สุโขทัย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท สันหลกส จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก แกรเวล คลับ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอกแอร์เวย์ (1988) จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แม่อรุณ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท โมเดอร์นแมนู จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยปาล์มบิซรอยัลวิง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยปาล์มบิซริสอร์ท จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมาย สมาย นิเวศน์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แลนด์ แอนด์ เวจจี จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด พรรษาพาสนุก	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เกาะช้างแอควคอม	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมาย สมาย สุโขทัย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ริชเนส แอนด์ เวลดี จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอดไวเคจ โฮลดิ้ง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพลิบิชั่น จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท บางกอก สมาร์ท มีเดีย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท จ้าวธรรมชาติ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ก่อเกียรติธรรมชาติ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้านกินดีอยู่ดี	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ร้านอาหารสนามบิน จำกัด	มีผู้บริหารของบริษัทฯ เป็นกรรมการ
บริษัท นาข้าวพัฒนา จำกัด	มีผู้บริหารของบริษัทฯ เป็นกรรมการ
บริษัท ฟู้ด แอนด์ สโตร์ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงราย จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุย จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท ประดับภัทรณ์ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท PV Consulting จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท การบินกรุงเทพ (กัมพูชา) จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท ออเรนจ์ ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ.พี.เซิร์ฟ จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพนิเวศเอส จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท แม็กส์บริการภาคพื้น จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพบริการการบิน จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัท และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2563	2562	2563	2562	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
รายได้ค่าอนุญาตประกอบกิจการในสนามบิน	-	-	38	143	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าบริการห้องรับรองในสนามบิน	-	-	25	71	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าเช่ารับ	-	-	20	31	ราคาตามสัญญา
รายได้เงินปันผล	-	-	176	530	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าสาธารณูปโภค	-	-	2	4	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ดอกเบี้ย	-	-	4	5	MLR-1
ค่าอาหารบริการผู้โดยสาร	-	-	139	526	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการภาคพื้น	-	-	193	514	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	-	-	1	2	ราคาตามสัญญา
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	-	-	14	14	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าเช่าจ่าย	-	-	4	4	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	-	-	1	2	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าใช้จ่ายในการยกเลิกเที่ยวบิน	-	-	-	-	-
และชดเชยผู้โดยสาร	-	-	1	2	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลือง	-	-	-	1	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม					
รายได้ค่าบริการภาคพื้น	2	3	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเงิน	1	2	-	-	ราคาตามสัญญา
รายได้เงินปันผล	-	-	619	791	ตามที่ประกาศจ่าย
ดอกเบี้ยจ่าย	5	-	5	-	ร้อยละ 1.25
ต้นทุนทางการเงิน	686	1,360	686	1,360	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	8	24	8	24	ราคาตามสัญญา

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2563	2562	2563	2562	
รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน					
รายได้ค่าโดยสาร	10	34	10	34	ราคาเป็นไปตามราคาที่อนุมัติโดยผู้มีอำนาจของบริษัทฯ
รายได้ค่าอนุญาตประกอบกิจการในสนามบิน	3	8	3	8	ราคาตามสัญญา
รายได้จากการขายอาหาร	115	179	-	-	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าระวาง	-	1	-	1	ราคาตลาด
รายได้ค่าบริการภาคพื้น	1	5	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าเช่ารับ	6	11	6	10	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าเช่าเหมาลำ	3	1	3	1	ราคาตามสัญญา
รายได้เงินปันผล	375	577	314	487	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าที่ปรึกษา	3	3	3	3	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าโฆษณา	-	1	-	1	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าสาธารณูปโภค	1	3	1	3	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าชดเชยความเสียหาย	-	5	-	5	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าอาหารบริการผู้โดยสาร	-	1	-	1	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการภาคพื้น	232	554	223	511	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการจัดการ	101	131	101	130	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการรักษาความปลอดภัย	34	38	33	37	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าจ่าย	8	17	6	13	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	4	25	4	22	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่ารักษาพยาบาล	9	6	3	3	ราคาตลาด
ค่าวิทยุการบิน	185	560	170	534	ราคาตลาด
ค่าใช้จ่ายในการยกเลิกเที่ยวบินและชดเชยผู้โดยสาร	-	1	-	1	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลือง	-	6	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	2	6	2	6	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการอื่น	13	6	11	4	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าโฆษณา	-	5	-	4	ราคาตามสัญญา
ต้นทุนทางการเงิน	3	-	3	-	ราคาตามสัญญา

ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 10)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	14,840	23,561
บริษัทร่วม	850	1,053	5	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	11,312	21,572	1,185	4,838
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	12,162	22,625	16,030	28,399
เงินมัดจำ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทร่วม	47,500	47,500	47,500	47,500
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	3,484	3,387	1,149	1,243
รวมเงินมัดจำ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	50,984	50,887	48,649	48,743
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 22)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	53,062	209,372
บริษัทร่วม	10,444	125,604	215	115,941
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	40,896	179,021	38,047	172,899
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	51,340	304,625	91,324	498,212
เงินมัดจำรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (แสดงภายใต้หนี้สินหมุนเวียนอื่น)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	2,593	3,266
บริษัทร่วม	289	-	289	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	3,704	3,982	3,704	3,982
รวมเงินมัดจำรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3,993	3,982	6,586	7,248

เงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ยอดคงค้างของเงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 และการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : พันบาท

เงินกู้ยืม และดอกเบี้ยค้างรับ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563
บริษัท กูร์เมท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริษัทย่อย	100,842	4,487	-	105,329
รวม		100,842	4,487	-	105,329

เงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ยอดคงค้างของเงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างจ่ายระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 และการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมและดอกเบี้ยค้างจ่ายดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : พันบาท

เงินกู้ยืม และดอกเบี้ยค้างจ่าย	ลักษณะ ความสัมพันธ์	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563
บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชัน จำกัด	บริษัทร่วม	-	1,004,932	(4,932)	1,000,000
รวม		-	1,004,932	(4,932)	1,000,000

เงินกู้ยืมระยะยาวที่ไม่มีหลักประกันข้างต้นคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อปี และจะครบกำหนดชำระคืนในเดือน มกราคม 2565

การค้ำประกันกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทมีภาระจากการค้ำประกันให้กับกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบ งบการเงินรวมข้อ 41.4

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ผลประโยชน์ระยะสั้น	180	292	107	201
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	11	20	9	15
รวม	191	312	116	216

8. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินสด	46,359	62,195	41,833	59,148
เงินฝากธนาคาร	2,134,758	5,210,929	1,652,421	4,658,991
รวม	2,181,117	5,273,124	1,694,254	4,718,139

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.1 ถึง 1.1 ต่อปี (2562: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.3 ต่อปี) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1 ต่อปี (2562: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1 ต่อปี)) และเงินสดจำนวน 0.5 ล้านบาท เป็นเงินสดในมือที่อยู่ในสถานียต่างประเทศ (2562: 2.4 ล้านบาท)

9. สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น/ เงินลงทุนชั่วคราว

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินฝากประจำที่มีอายุเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	-	4,046,142	-	4,000,000
รวม	-	4,046,142	-	4,000,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.0 ถึง 1.8 ต่อปี

10. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,205	20,125	9,016	26,221
ค้างชำระ				
• ไม่เกิน 3 เดือน	9,917	1,100	3,774	778
• 3 - 6 เดือน	40	1,240	2,412	1,240
• 6 - 12 เดือน	-	321	1,656	321
รวม	12,162	22,786	16,858	28,560
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ)	-	(161)	(828)	(161)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	12,162	22,625	16,030	28,399
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	218,386	1,280,041	28,881	787,254
ค้างชำระ				
• ไม่เกิน 3 เดือน	75,826	199,887	58,180	102,134
• 3 - 6 เดือน	10,133	6,123	7,196	2,934
• 6 - 12 เดือน	58,663	12,302	10,691	1,566
• มากกว่า 12 เดือน	41,216	25,367	25,396	23,535
รวม	404,224	1,523,720	130,344	917,423
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ)	(55,692)	(39,493)	(30,562)	(24,815)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	348,532	1,484,227	99,782	892,608
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	360,694	1,506,852	115,812	921,007
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	54,199	42,701	37,277	37,427
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ)	(14,186)	(14,186)	(9,070)	(9,070)
รวมลูกหนี้อื่น - สุทธิ	40,013	28,515	28,207	28,357
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	400,707	1,535,367	144,019	949,364

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	53,840	34,046
สำรองผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	16,038	6,414
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	69,878	40,460

11. สินค้าคงเหลือ

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุน ให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
อะไหล่เครื่องบิน	394,250	407,452	(39,189)	(39,243)	355,061	368,209
สินค้าปลอดอากร	4,305	4,507	-	-	4,305	4,507
อาหารและอุปกรณ์ครัว	46,969	56,011	-	-	46,969	56,011
บัตรโดยสาร	28	28	-	-	28	28
อื่น ๆ	72,647	82,908	(2,392)	(1,964)	70,255	80,944
รวม	518,199	550,906	(41,581)	(41,207)	476,618	509,699

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุน ให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
อะไหล่เครื่องบิน	394,250	407,452	(39,189)	(39,243)	355,061	368,209
อาหารและอุปกรณ์ครัว	14,030	13,851	-	-	14,030	13,851
บัตรโดยสาร	28	28	-	-	28	28
อื่น ๆ	9,466	12,358	-	-	9,466	12,358
รวม	417,774	433,689	(39,189)	(39,243)	378,585	394,446

12. สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น / เงินลงทุนระยะยาวอื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
<u>ตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม</u> <u>ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น</u>				
ตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียน	22,911,782	28,510,339	18,668,282	23,231,589
ตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	508,777	540,219	508,777	540,219
รวมตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น - สุทธิ	23,420,559	29,050,558	19,177,059	23,771,808
<u>สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย</u> <u>เงินฝากธนาคารที่มีการค้าประกัน</u>	3,560	-	-	-
รวมสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัด จำหน่าย - สุทธิ	3,560	-	-	-
รวมสินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียน - สุทธิ	23,424,119	29,050,558	19,177,059	23,771,808

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนส่วนหนึ่งซึ่งมีมูลค่าตลาดจำนวน 3,424 ล้านบาท (2562: 927 ล้านบาท) ได้ใช้เป็นหลักประกันหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24 และภาระผูกพันอื่นตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 41.5

ในระหว่างปี 2562 บริษัทฯ ขายเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนมูลค่าตามบัญชี 198 ล้านบาท และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนจำนวน 1,991 ล้านบาทในส่วนของกำไรหรือขาดทุน (2563: ไม่มี)

ตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ได้แก่ เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนและเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน ซึ่งกลุ่มบริษัทพิจารณาว่าเป็นการลงทุนในเชิงกลยุทธ์ นโยบายการลงทุนของกลุ่มบริษัทจะให้ความสำคัญกับการลงทุนในธุรกิจที่น่าสนใจและฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าน่าจะมีผลตอบแทนที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนข้างต้นอาจได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานะเศรษฐกิจหรือวิกฤตการณ์ทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อราคาหุ้น

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้เงินปันผลจากเงินลงทุน ในตราสารทุน ดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายได้เงินปันผลจากเงินลงทุนในตราสารทุน	375,109	577,336	313,609	487,136

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

13.1 รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย	
	2563	2562	2563 (ร้อยละ)	2562 (ร้อยละ)	2563	2562	2563	2562
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด	500,000	500,000	90.00	90.00	579,469	579,469	48,902	421,469
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	250	250	99.99	99.99	250	250	7,437	112,626
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวิลด์ไวด์โพลาร์เซอร์วิส จำกัด	670,000	670,000	98.88	98.88	739,924	739,924	678,839	846,157
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	1,001,000	1,001,000	99.99	99.99	1,000,999	1,000,999	3,600,868	4,532,222
รวม					2,320,642	2,320,642	4,336,046	5,912,474

13.2 ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและรายได้เงินปันผล

ในระหว่างปี บริษัทฯ รับรู้ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงิน เฉพาะกิจการดังนี้

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		รายได้เงินปันผลที่บริษัทฯรับ	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	(379,965)	48,370	15,528	(6,811)	-	99,000
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	4,808	45,611	-	-	109,997	-
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ						
เวสต์ไวด์ฟลายท์เซอร์วิส จำกัด	(88,628)	402,128	(12,440)	-	66,250	430,625
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	(103,644)	46,123	(827,710)	172,200	-	-
รวม	(567,429)	542,232	(824,622)	165,389	176,247	529,625

13.3 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของเงินลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด (บริษัทย่อยของบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ฟลายท์เซอร์วิส จำกัด) ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 6.25 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 625,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) เป็น 11.25 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 1,125,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 500,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาทให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ทั้งนี้ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ฟลายท์เซอร์วิส จำกัด ได้ชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว

บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด

เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด (บริษัทย่อยของบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด) มีมติอนุมัติให้เรียกชำระเงินค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 30 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 3 บาทจากผู้ถือหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 10.5 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ได้รับชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

14. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

14.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินรวม					
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย	
			2563 (ร้อยละ)	2562 (ร้อยละ)	2563	2562	2563	2562
บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีริคาร์โก้ จำกัด	บริการคลังสินค้า	ไทย	49.00	49.00	147,000	147,000	201,834	217,307
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสนุ่ย	กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์	ไทย	30.03	30.03	3,479,409	3,479,409	2,661,511	2,702,910
บริษัท อุตะภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด	กิจการ ทำอากาศยาน	ไทย	45.00	-	2,025,000	-	2,017,871	-
รวม					5,651,409	3,626,409	4,881,216	2,920,217

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน	
			2563 (ร้อยละ)	2562 (ร้อยละ)	2563	2562
บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีริคาร์โก้ จำกัด	บริการคลังสินค้า	ไทย	49.00	49.00	147,000	147,000
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสนุ่ย	กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์	ไทย	30.03	30.03	3,479,409	3,479,409
บริษัท อุตะภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด	กิจการทำอากาศยาน	ไทย	45.00	-	2,025,000	-
รวม					5,651,409	3,626,409

เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติอนุมัติการลงทุนในบริษัท อุตะภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการ ทำอากาศยาน รวมทั้ง การดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกับทำอากาศยาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จ่ายชำระเงินค่าหุ้นแล้วทั้งสิ้นจำนวน 506 ล้านบาทในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 ต่อมาเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ อุตะภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด มีมติอนุมัติให้เรียกชำระเงินค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 75 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 75 บาทจากผู้ถือหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 3,375 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จ่ายชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวแล้วตามสัดส่วน ที่บริษัทฯ ถือเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,519 ล้านบาทในวันที่ 16 มิถุนายน 2563

14.2 ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) และรายได้เงินปันผล

ในระหว่างปี บริษัทได้รับรู้ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวม และรับรู้รายได้เงินปันผลจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม		รายได้เงินปันผลกับบริษัทฯรับ	
	2563	2562	2563	2562
บริษัท คับบลิวเอฟเอสฟิจการโก้ จำกัด	352,027	415,414	367,500	396,900
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	209,656	393,268	251,055	393,700
บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด	(7,129)	-	-	-
รวม	554,554	808,682	618,555	790,600

14.3 มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ

สำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	3,623	6,476

14.4 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทที่มีสาระสำคัญ
สรุปรายการฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

	บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พิจคาร์โก้ จำกัด		กองทุนรวมสิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์สนามบินสนุ่ย		บริษัท อยู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์หมุนเวียน	485	272	127	118	2,378	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	513	610	11,079	12,734	2,106	-
หนี้สินหมุนเวียน	(581)	(345)	(18)	(38)	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียน	-	(87)	(48)	(48)	-	-
สินทรัพย์ - สุทธิ	417	450	11,140	12,766	4,484	-
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	49.00	49.00	30.03	30.03	45.00	-
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการ ในสินทรัพย์ - สุทธิ	204	221	3,345	3,834	2,018	-
การตัดรายการระหว่างกัน และ รายการปรับปรุงอื่น	(2)	(4)	(683)	(1,131)	-	-
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสีย ของกิจการในบริษัทรวม	202	217	2,662	2,703	2,018	-

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หน่วย : ล้านบาท

	บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พิจคาร์โก้ จำกัด		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		บริษัท อยู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวีเอชั่น จำกัด	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
รายได้	1,813	2,121	762	1,399	13	-
กำไร (ขาดทุน)	718	853	698	1,310	(16)	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	718	853	698	1,310	(16)	-

15. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ที่ดิน ให้เช่า	อาคารและร้าน ค้าให้เช่า	รวม	ที่ดิน ให้เช่า	อาคารและร้าน ค้าให้เช่า	ที่ดิน อาคาร สำนักงาน และ สินทรัพย์สิทธิ การใช้ ให้เช่า	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563							
ราคาทุน	10,526	404,409	414,935	222,903	500,293	7,979	731,175
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(176,590)	(176,590)	-	(242,999)	(297)	(243,296)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี	10,526	227,819	238,345	222,903	257,294	7,682	487,879
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562							
ราคาทุน	10,526	404,409	414,935	222,903	500,293	-	723,196
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(156,369)	(156,369)	-	(217,985)	-	(217,985)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี	10,526	248,040	258,566	222,903	282,308	-	505,211

การกระทบบยอดมูลค่าสุทธิตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปี 2563 และ 2562 แสดง ได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
มูลค่าสุทธิตามบัญชีต้นปี	258,566	278,786	505,211	530,226
รายการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้				
จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน				
ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก (หมายเหตุ 4)	-	-	7,979	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(20,221)	(20,220)	(25,311)	(25,015)
มูลค่าสุทธิตามบัญชีปลายปี	238,345	258,566	487,879	505,211

ข้อมูลเพิ่มเติมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
มูลค่าที่ดินของที่ดินให้เช่า	154,019	154,019	441,387	441,389
มูลค่าที่ดินของอาคารและร้านค้าให้เช่า	269,254	302,755	348,220	434,209
มูลค่าที่ดินของสินทรัพย์สิทธิการใช้ให้เช่า	-	-	13,563	-

มูลค่าที่ดินของที่ดิน และอาคารและร้านค้าให้เช่าประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้ และเกณฑ์ราคาตลาด และสำหรับที่ดินบางส่วนประเมินโดยใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์จากกรมธนารักษ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯได้นำอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมูลค่าสุทธิตามบัญชี จำนวนประมาณ 11 ล้านบาท ไปใช้เป็นหลักประกันหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24

งบการเงินเฉพาะกิจการ

รายละเอียด	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนตกแต่ง	สภาพดินและ ส่วนปรับปรุง	เครื่องปั้น	อะไหล่เครื่องปั้น และอุปกรณ์ตกแต่ง	เฟอร์นิเจอร์ และส่วนตกแต่ง	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,308,933	1,482,727	1,106,758	12,444,965	2,001,847	911,212	375,923	171,400	20,803,765
ซื้อเพิ่ม	79,456	66	-	1,311,724	196,506	31,652	26,045	61,384	1,706,833
จำหน่าย	-	(3,000)	-	(2,185,435)	-	(12,594)	(55,745)	-	(2,256,774)
โอนเข้า (ออก)	-	27,269	56,824	-	-	18,847	-	(102,940)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,388,389	1,507,052	1,163,582	11,571,254	2,198,353	949,117	346,223	129,844	20,253,824
โอนจัดประเภทรายการเป็นสินทรัพย์ถาวรใช้ เนื่องจากมีการนำ									
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ									
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	(6,543,633)	-	(34,794)	(66,174)	-	(6,644,601)
จำหน่าย	257,900	-	140	-	63,626	9,398	-	94,460	425,524
โอนเข้า (ออก)	(3,251)	(2,530)	-	-	-	(3,668)	(7,468)	-	(16,918)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	2,643,038	1,507,790	2,832	5,027,621	2,261,379	923,213	272,581	(9,251)	14,017,829
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	-	911,893	707,529	3,559,898	1,252,515	865,802	297,401	-	7,395,038
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	82,337	41,969	562,540	216,680	92,036	27,502	-	1,023,064
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1,864)	-	(1,580,645)	-	(12,303)	(55,745)	-	(1,650,557)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	992,366	749,498	2,541,793	1,469,195	745,535	269,158	-	6,767,545
โอนจัดประเภทรายการเป็นสินทรัพย์ถาวรใช้ เนื่องจากมีการนำ									
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ									
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	-	-	(1,266,455)	-	(17,100)	(22,846)	-	(1,306,401)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	71,383	41,864	236,188	215,603	71,914	14,505	-	651,457
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	(2,156)	-	-	-	(3,555)	(7,468)	-	(13,179)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	1,061,593	791,362	1,511,526	1,684,798	796,794	253,349	-	6,099,422
ค่าเผื่อการด้อยค่า									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	-	148,471	-	-	-	-	148,471
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	-	-	148,471	-	-	-	-	148,471
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,388,389	514,696	414,084	9,029,461	729,158	203,582	77,065	129,844	13,486,279
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	2,643,038	446,197	375,192	3,367,624	577,181	126,419	19,232	215,053	7,769,936
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี									
2562 (จำนวน 953 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริหาร)									1,023,064
2563 (จำนวน 583 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริหาร)									651,457

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว แต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 3,366 ล้านบาท (2562: 3,011 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 2,574 ล้านบาท (2562: 2,291 ล้านบาท))

สนามบินสมุยและสิ่งอำนวยความสะดวกได้ใช้เป็นหลักประกันการปฏิบัติตามข้อกำหนด และเงื่อนไขของสัญญาเช่าช่วงและสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯได้จดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจในเครื่องบินจำนวน 4 ลำ เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม ข้อ 23

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ บริษัทฯได้พิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์และมีข้อบ่งชี้ว่าอาจเกิดการด้อยค่า ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์ หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ทั้งนี้บริษัทฯคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์ราคาตลาด (Market Approach) ซึ่งคำนวณจากราคาที่สะท้อนถึงการซื้อขายจริงระหว่าง ผู้ซื้อและผู้ขายภายใต้สภาวะตลาดในปัจจุบันของเครื่องบินแต่ละรุ่น หักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์ ซึ่งประเมินโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ซึ่งมีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าจากการใช้สินทรัพย์

สมมติฐานที่สำคัญในการคำนวณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โดยผู้ประเมินราคาอิสระ สรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	ผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรม เมื่ออัตราดอกเบี้ยปรับขึ้น
ราคาต่อลำ	150 - 450	150 - 450	มูลค่ายุติธรรมปรับขึ้น

ในระหว่างปี 2563 บริษัทฯรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเครื่องบิน จำนวน 148 ล้านบาท (2562: ไม่มี) รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้เครื่องบิน ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 17 จำนวน 1,004 ล้านบาท (2562: ไม่มี) แสดงมูลค่าสุทธิกับรายการโอนกลับประมาณการหนี้สินตามสัญญาระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24 โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งในบัญชี “รายได้อื่น” โดยเพื่อให้สินทรัพย์ดังกล่าวแสดงมูลค่าเท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

17. สัญญาเช่า

17.1 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

กลุ่มบริษัททำสัญญาเช่าสินทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน อาคารสำนักงาน เครื่องบิน ยานพาหนะและอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท โดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 2 ถึง 12 ปี

1) สินทรัพย์สิทธิการใช้

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีสินทรัพย์สิทธิการใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม						รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนตกแต่ง	เครื่องบิน	อะไหล่เครื่องบิน และอุปกรณ์ ภาคพื้น	เฟอร์นิเจอร์และ ส่วนตกแต่ง	ยานพาหนะ	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563							
โอนจัดประเภทรายการจาก บัญชีที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการนำ มาตรฐานการรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ	-	-	5,277,177	-	17,695	43,328	5,338,200
รายการปรับปรุงสินทรัพย์ สิทธิการใช้จากการนำ มาตรฐานการรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก	89,939	806,251	4,295,219	59,102	2,959	58,627	5,312,097
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	1,370	14,053	-	-	-	16,487	31,910
ลดลงจากการยกเลิก สัญญาเช่า - มูลค่าสุทธิ ตามบัญชี ณ วันที่ ยกเลิกสัญญาเช่า	-	(56,023)	-	-	-	(4,607)	(60,630)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(9,441)	(116,885)	(1,611,905)	(17,742)	(7,093)	(31,499)	(1,794,565)
ส่วนลดค่าเช่า	(242)	(55,474)	(3,501)	-	-	(857)	(60,074)
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	(1,004,417)	-	-	-	(1,004,417)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	81,626	591,922	6,952,573	41,360	13,561	81,479	7,762,521

	งบการเงินเฉพาะกิจการ						รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนตกแต่ง	เครื่องบิน	อะไหล่เครื่องบิน และอุปกรณ์ ภาคพื้น	เฟอร์นิเจอร์และ ส่วนตกแต่ง	ยานพาหนะ	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	-	-	-	-	-	-
โอนจัดประเภทรายการจาก บัญชีที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการนำ มาตรฐานการรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ	-	-	5,277,177	-	17,695	43,328	5,338,200
รายการปรับปรุงสินทรัพย์ สิทธิการใช้งานการนำ มาตรฐานการรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก	81,960	155,668	4,295,219	59,102	985	47,635	4,640,569
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	1,370	12,376	-	-	-	14,012	27,758
ลดลงจากการยกเลิก สัญญาเช่า - มูลค่าสุทธิ ตามบัญชี ณ วันที่ ยกเลิกสัญญาเช่า	-	(56,023)	-	-	-	(2,273)	(58,296)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(9,143)	(51,093)	(1,611,905)	(17,742)	(6,373)	(28,168)	(1,724,424)
ส่วนลดค่าเช่า	(242)	(15,488)	(3,501)	-	-	(857)	(20,088)
ค่าเผื่อการค้อยค่าสำหรับปี	-	-	(1,004,417)	-	-	-	(1,004,417)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	73,945	45,440	6,952,573	41,360	12,307	73,677	7,199,302

ข้อมูลรายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีสินทรัพย์สิทธิการใช้ดังกล่าว ไม่รวมสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่จัดประเภทเป็นอสังหาริมทรัพย์
เพื่อการลงทุนซึ่งแสดงรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 เครื่องบินของบริษัทจำนวน 9 ลำ อยู่ภายใต้สัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไข
(Conditional Sale Agreement) บริษัทรับรู้รูปแบบสัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไขนี้เป็นสัญญาเช่า และรับรู้ผู้ขายตาม
สัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไขนี้เป็นผู้ให้เช่าเครื่องบิน ทั้งนี้ ผู้ให้เช่าเครื่องบินเหล่านี้ได้เช่าเครื่องบินจากเจ้าของเครื่องบินมา
อีกทอดหนึ่ง

ตามสัญญาเช่าเครื่องบิน (Aircraft Lease Agreement) กำหนดสิทธิผู้ให้เช่าเครื่องบินที่จะซื้อเครื่องบินดังกล่าวจากเจ้าของ
เครื่องบิน หากผู้ให้เช่าเครื่องบินไม่ปฏิบัติตามสัญญาเช่าเครื่องบินดังกล่าว เจ้าของเครื่องบินมีสิทธิที่จะกลับเช่าครอบครอง
เครื่องบินได้ อันอาจเป็นผลทำให้บริษัทไม่สามารถใช้หรือรับมอบกรรมสิทธิ์ในเครื่องบินดังกล่าวได้ แม้จะได้จ่าย
ชำระเงินให้แก่ผู้ให้เช่าเครื่องบินแล้วตามสัญญา ทั้งนี้ ตามสัญญาเช่าเครื่องบิน (Aircraft Lease Agreement) กรรมสิทธิ์
ในเครื่องบินจะเป็นของบริษัทฯ เมื่อบริษัทฯ ชำระเงินงวดสุดท้ายให้กับผู้ให้เช่าเครื่องบิน และผู้ให้เช่าเครื่องบินได้รับโอน
กรรมสิทธิ์ในเครื่องบินจากเจ้าของเครื่องบินแล้ว

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ บริษัทฯ ได้พิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ และมีข้อบ่งชี้ว่าอาจเกิดการด้อยค่า ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์ หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ทั้งนี้บริษัทฯ คำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์ราคาตลาด (Market Approach) ซึ่งคำนวณจากราคาเช่า ณ ปัจจุบันภายใต้เงื่อนไขการเช่าที่ผู้เช่าและผู้ให้เช่ามีความรอบรู้ เต็มใจในการแลกเปลี่ยนและไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวเนื่องกันคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่สะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตของผู้เช่า หัก ต้นทุนในการขายของสินทรัพย์ซึ่งประเมินโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ซึ่งมีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าจากการใช้สินทรัพย์

สมมติฐานที่สำคัญในการคำนวณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โดยผู้ประเมินราคาอิสระสรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงิน เฉพาะกิจการ	ผลกระทบต่อบุคลากรยุติธรรม เมื่ออัตราตามข้อสมมติฐานเพิ่มขึ้น
ราคาค่าเช่ารายเดือนต่อลำ	2 - 4	2 - 4	มูลค่ายุติธรรมเพิ่มขึ้น

ในระหว่างปี 2563 บริษัทฯ รับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์สิทธิการใช้เครื่องบิน ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 17 จำนวน 1,004 ล้านบาท (2562: ไม่มี) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งในบัญชี “ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์” ทั้งนี้เพื่อให้สินทรัพย์ดังกล่าวแสดงมูลค่าเท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

2) หนังสือตามสัญญาเช่า

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีหนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	-	-
โอนจัดประเภทรายการจากหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน เนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ	3,242,443	3,242,443
โอนจัดประเภทรายการจากหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ	83,915	45,199
รายการปรับปรุงหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก	5,218,234	4,524,767
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	31,910	27,758
เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ย	305,867	282,989
จ่ายชำระในระหว่างปี	(2,125,571)	(2,034,441)
ลดลงจากการยกเลิกสัญญา	(64,032)	(59,624)
ลดลงจากส่วนลดค่าเช่า	(67,679)	(20,951)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(25,223)	(25,223)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	6,599,864	5,982,917

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า	7,075,864	-	6,395,896	-
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(476,000)	-	(412,979)	-
รวม	6,599,864	-	5,982,917	-
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(4,240,686)	-	(4,119,659)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สรุปรวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,359,178	-	1,863,258	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯไม่สามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามเงื่อนไขทางการเงินตามที่ระบุในสัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน ดังนั้น บริษัทฯจึงได้จัดประเภทหนี้สินตามสัญญาเช่าเครื่องบินดังกล่าวจำนวน 2,500 ล้านบาทเป็นส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี ซึ่งเป็นหนี้สินหมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

จากที่กล่าวข้างต้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่าตามระยะเวลาดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	4,598,634	2,343,673	133,557	7,075,864
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่ารอการตัดบัญชี	(357,948)	(103,148)	(14,904)	(476,000)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	4,240,686	2,240,525	118,653	6,599,864

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	4,457,561	1,879,542	58,793	6,395,896
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่ารอการตัดบัญชี	(337,902)	(61,233)	(13,844)	(412,979)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	4,119,659	1,818,309	44,949	5,982,917

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าการที่บริษัทฯ ไม่สามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามเงื่อนไขทางการเงินตามที่ระบุในสัญญาเช่าการเงินเครื่องบินดังกล่าว เป็นผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และหากสถานการณ์อยู่ในสภาวะปกติ การจัดประเภทรายการหนี้สินตามสัญญาเช่า สามารถแสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่า ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,740,236	1,619,209
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	4,859,628	4,363,708

การวิเคราะห์การครบกำหนดของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าเปิดเผยข้อมูลอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 44.2 ภายใต้หัวข้อความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

3) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสัญญาเช่าที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

หน่วย : พันบาท

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้	1,794,565	1,724,424
ดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินตามสัญญาเช่า	298,859	282,860
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่า ซึ่งที่สินทรัพย์อ้างอิงมูลค่าต่ำ	6,309	338
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาที่พิจารณาเป็นสัญญาบริการ	227,227	166,164
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาสัมปทานส่วนแบ่งกำไร	177,237	-
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าฉบับแปร	24,056	21,922
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์สิทธิการใช้เครื่องบิน	1,004,417	-

4) อื่น ๆ

กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจ่ายทั้งหมดของสัญญาเช่าสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 1,850 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1,774 ล้านบาท) ซึ่งรวมถึงกระแสเงินสดจ่ายของสัญญาเช่าระยะสั้น สัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ และค่าเช่าผันแปรที่ไม่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตรา นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมีรายการที่มีใช้เงินสดเพิ่มขึ้นสำหรับสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า จำนวน 32 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 28 ล้านบาท)

17.2 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

กลุ่มบริษัทเช่าทำสัญญาเช่าดำเนินงานสำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนซึ่งประกอบด้วยสิทธิการใช้ที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15 โดยมีอายุสัญญาเช่าระหว่าง 3 - 10 ปี

กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่ยกเลิกไม่ได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภายใน 1 ปี	29	29	29	32
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	53	74	53	74
มากกว่า 5 ปี	5	12	5	12

ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการให้เช่าช่วงเป็นจำนวนเงิน 29 ล้านบาท (2562: 37 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 31 ล้านบาท (2562: 39 ล้านบาท)) ตามลำดับ

18. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

บริษัทย่อย 2 แห่งได้ทำสัญญากับบริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (“ทอท.”) (ผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการดำเนินการทำอากาศยานสุวรรณภูมิ) เพื่อประกอบกิจการตามโครงการต่าง ๆ ณ ทำอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นเวลา 20 ปี นับแต่วันที่ท่าอากาศยานเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ (จากวันที่ 28 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 27 กันยายน 2569) บริษัทย่อยต้องจ่ายชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายปีให้แก่ ทอท. ในจำนวนที่ไม่ต่ำกว่าค่าตอบแทนขั้นต่ำของแต่ละปี ตลอดระยะเวลาที่ได้รับสัมปทาน

บริษัท	โครงการ	ระยะเวลา
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	ศรีวิกรม์	20 ปี
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวลด์ไวด์	อุปกรณ์ภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวก	20 ปี
ไพร์กซอร์วิส จำกัด	ด้านอุปกรณ์ซ่อมบำรุง	

กรรมสิทธิ์ในอาคาร สิ่งปลูกสร้างและส่วนควบต่าง ๆ ของโครงการไดโอนเป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง มูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สับปกาน	คอมพิวเตอรื	รวม	สับปกาน	คอมพิวเตอรื	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563						
ราคาทุน	938,196	589,301	1,527,497	-	552,457	552,457
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(662,900)	(381,836)	(1,044,736)	-	(355,517)	(355,517)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี	275,296	207,465	482,761	-	196,940	196,940
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562						
ราคาทุน	938,197	559,749	1,497,946	-	527,427	527,427
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(615,052)	(325,185)	(940,237)	-	(301,536)	(301,536)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี	323,145	234,564	557,709	-	225,891	225,891

การกระทบยอดมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปี 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
มูลค่าสุทธิตามบัญชีต้นปี	557,709	561,003	225,891	181,058
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	29,551	93,172	25,029	91,748
ค่าตัดจำหน่าย	(104,499)	(96,466)	(53,980)	(46,915)
มูลค่าสุทธิตามบัญชีปลายปี	482,761	557,709	196,940	225,891

19. ค่าความนิยมที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน

กลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสิทธิประโยชน์ที่ก่อให้เกิดเงินสดจากมูลค่าจากการใช้สิทธิประโยชน์โดยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับอ้างอิงจากประมาณการทางการเงินซึ่งได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหาร และมีข้อสมมติที่สำคัญเกี่ยวกับอัตราการเติบโตของรายได้และอัตราคิดลด

ในระหว่างปีปัจจุบัน กลุ่มบริษัทได้พิจารณาตัดจำหน่ายค่าความนิยมจำนวน 26 ล้านบาทในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

20. สิทธิประโยชน์ไม่หมุนเวียนอื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภาษีถูกหัก ณ ที่จ่าย	214,191	155,150	169,543	154,404
อื่น ๆ	2,407	2,407	2,287	2,287
รวม	216,598	157,557	171,830	156,691

21. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

หน่วย : พันบาท

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
เงินกู้ยืมระยะสั้น จากสถาบันการเงิน	3.0, 4.0 MLR-1.5 และ MLR-1.9	4.8, MLR-1.9 และ MLR-2.8	1,105,000	50,000	670,000	-
รวม			1,105,000	50,000	670,000	-

บริษัทยืมเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ซึ่งค้ำประกันโดยบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 41.4 และมีกำหนดชำระคืนภายใน 3 เดือนนับจากวันที่ออกตัว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่ยังมิได้เบิกใช้จำนวน 1,150 ล้านบาท (2562: 2,055 ล้านบาท)

22. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	41,822	288,809	82,277	481,300
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	585,836	1,732,995	428,019	1,593,883
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	9,518	15,816	9,047	16,912
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	479,734	1,097,824	414,410	1,003,727
เจ้าหนี้ค่าซื้อซอฟต์แวร์และอุปกรณ์	2,138	47,735	43	2,912
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,119,048	3,183,179	933,796	3,098,734

23. เงินกู้ยืมระยะยาว

หน่วย : พันบาท

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	การชำระคืน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			2563	2562	2563	2562
1	LIBOR+1.625	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 และครบกำหนดเดือนมิถุนายน 2574	1,312,676	1,381,299	1,312,676	1,381,299
2	THBFIX+1.65	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2562 และครบกำหนดเดือนพฤษภาคม 2574	465,270	475,689	465,270	475,689
3	MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2566	3,800	3,800	-	-
4	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2566	19,820	19,820	-	-
5	4.0 สำหรับ ปีที่ 1 - 3 และ MLR-1.5 สำหรับปีที่ 4 เป็นต้นไป	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2561 และครบกำหนดเดือนกรกฎาคม 2567	48,620	50,420	-	-
6	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 และครบกำหนดเดือนสิงหาคม 2566	206,000	221,000	-	-
7	MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2562 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2566	100,000	100,000	-	-
8	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2560 และครบกำหนดเดือนสิงหาคม 2566	20,790	22,540	-	-
9	MLR-2.25 สำหรับปีที่ 1 - 3 และ MLR-2.125 สำหรับปีที่ 4 เป็นต้นไป	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2568	248,800	252,300	-	-
10	THBFIX ประเภท 6 เดือน+1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2561 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2564	150,000	150,000	-	-
11	MLR	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2561 และครบกำหนดเดือนมกราคม 2568	3,586	3,855	-	-
12	THBFIX ประเภท 6 เดือน+1.65	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 และครบกำหนดเดือนกันยายน 2569	250,000	250,000	-	-
13	4.0	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2560 และครบกำหนดเดือนมกราคม 2563	-	4,900	-	-
14	MLR-2.2	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 และครบกำหนดเดือนพฤศจิกายน 2567	51,420	10,000	-	-
15	MLR-2.225	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 และครบกำหนดเดือนกันยายน 2568	60,000	38,000	-	-
16	MLR-2.1	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 และครบกำหนดเดือนเมษายน 2568	22,470	-	-	-
รวม			2,963,252	2,983,623	1,777,946	1,856,988
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			(916,856)	(582,931)	(108,619)	(165,573)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สรุปรายส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			2,046,396	2,400,692	1,669,327	1,691,415

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	2,983,623	1,856,988
บวก: กู้เพิ่ม	85,890	-
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(105,233)	(78,014)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(1,028)	(1,028)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	2,963,252	1,777,946

เงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้นค้ำประกันโดยกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม ข้อ 41.4 และบริษัทฯ ได้จดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจในเครื่องบินจำนวน 4 ลำ (2562: 4 ลำ) เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

ภายใต้สัญญาเงินกู้ กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญา และการผิพนัดชำระหนี้สินอื่นใดของบริษัทฯ ภายใน 30 วันนับจากวันที่หนี้สินดังกล่าวถึงกำหนดชำระ เป็นต้น ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ยังมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขทางการเงินตามที่ระบุในสัญญา ดังนั้น บริษัทฯ จึงจัดประเภทยอดเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 537 ล้านบาทเป็นหนี้สินหมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมระยะยาวตามสัญญาเงินกู้ที่ยังมิได้เบิกใช้จำนวน 70 ล้านบาท (2563: ไม่มี)

24. หนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	11,330,979
เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยทบต้น	680,500
หัก: ส่วนที่จ่ายชำระในระหว่างปี	(711,598)
โอนกลับหนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(1,629,396)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	9,670,485
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(47,500)
หนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	9,622,985
- สุกธ จากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าระยะยาวกับกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย (“กองทุน”) เพื่อให้เช่าสนามบินสมุยรวมสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นเวลา 30 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2579) เป็นจำนวนเงิน 9,300 ล้านบาท บริษัทฯ ได้จัดจ้างอสังหาริมทรัพย์ที่เช่าให้แก่กองทุนในวงเงิน 20,900 ล้านบาท เพื่อเป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญาเช่าระยะยาวดังกล่าว ตามข้อกำหนดของสัญญาเช่าระยะยาว กลุ่มบริษัท (บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ/หรือบริษัทในเครือ และ/หรือบริษัทย่อย) ต้องดำรงสัดส่วนการถือเงินลงทุนในกองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหน่วยลงทุนในกองทุนที่ออกและเสนอขายเป็นเวลา 20 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2569)

ในวันเดียวกัน บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าช่วงสนามบินสมุยจากกองทุนเป็นระยะเวลา 3 ปี พร้อมค้ำประกันที่จะเช่าช่วงทรัพย์สินที่เช่าต่อไม่เกิน 9 ครั้ง ครึ่งละ 3 ปี พร้อมกันนี้บริษัทฯ ได้ทำสัญญาอีกฉบับหนึ่ง เพื่อรับบริการระบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนามบินสมุยจากกองทุนเป็นระยะเวลา 30 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2579) ค่าตอบแทนตามสัญญาดังกล่าวมีดังนี้

ค่าเช่าช่วง	26,125,000 บาทต่อเดือน
บริการระบบสิ่งอำนวยความสะดวก	
คงที่	21,375,000 บาทต่อเดือน
เพิ่มเติม	ผันแปรตามจำนวนผู้โดยสารขาออกและเที่ยวบินขาเข้า

บริษัทฯ ต้องจัดให้มีหลักประกันโดยการส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และ/หรือนำเงินสดมาฝากไว้เพื่อเป็นประกันในบัญชีเงินฝากของกองทุน และ/หรือการจำนำหุ้น ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งจะต้องมีจำนวนอย่างน้อยเท่ากับจำนวนค่าเช่าช่วงตามที่ระบุในสัญญาเช่าช่วงและค่าบริการคงที่ตามที่ระบุในสัญญาบริการระบบจำนวน 12 เดือน ในกรณีที่เป็นการจำนำหุ้นและ/หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ มูลค่าหลักประกันต้องไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 120 ของวงเงินที่จำนำตลอดระยะเวลาที่มีการจำนำ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้จำนำหุ้นสามัญของบริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) จำนวน 36 ล้านหุ้น (2562: 36 ล้านหุ้น) โดยมีมูลค่ายุติธรรมคิดเป็นจำนวนเงิน 749 ล้านบาท (2562: 927 ล้านบาท) เพื่อเป็นหลักประกันตามสัญญาเช่าช่วงและสัญญาบริการระบบข้างต้น

รายการโอนกลับหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นผลมาจากการปรับปรุงประมาณการค่าตอบแทนตามสัญญาในส่วนของค่าบริการผันแปร เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบให้จำนวนเที่ยวบินและจำนวนผู้โดยสารของสนามบินสมุยลดลงอย่างเป็นสาระสำคัญตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมีนาคม 2563 จนถึงปัจจุบัน ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงพิจารณาประมาณการค่าตอบแทนผันแปรในอนาคต โดยประมาณการจำนวนผู้โดยสารและจำนวนเที่ยวบินรวมไปถึงจังหวะเวลาในการเข้าสู่สถานการณ์การบินปกติให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อดังกล่าวและสอดคล้องกับการคาดการณ์ของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association : IATA) การปรับปรุงประมาณการนี้ส่งผลให้หนี้สินที่มีในอนาคตตลอดทั้งสัญญามีมูลค่าทางบัญชีลดลง

ทั้งนี้ การประมาณการตลอดอายุสัญญาขึ้นอยู่กับปัจจัยในอนาคตที่มีความไม่แน่นอน เนื่องจากการดำเนินธุรกิจสนามบิน และธุรกิจการบินขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีความไม่แน่นอนสูงมาก

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าทางบัญชีของหนี้สินในอนาคต ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	เพิ่มขึ้น 5%	ลดลง 5%
จำนวนผู้โดยสารขาออก	179	(123)

อย่างไรก็ตาม การลดลงของเที่ยวบินและผู้โดยสารนี้ ส่งผลกระทบให้บริษัทต้องพิจารณาข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทอาจเกิดการด้อยค่า ซึ่งบริษัทได้พิจารณาข้อบ่งชี้และประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 16 และ 17.1 ตามลำดับ ทั้งนี้ บริษัทได้บันทึกรายการโอนกลับประมาณการหนี้สินสุทธิต่อรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าแล้วภายใต้บัญชี “รายได้อื่น” ในงบกำไรขาดทุน

25. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินมัดจำรับ	403,919	290,551	345,465	213,786
ภาษีสนามบินค้างจ่าย	31,511	208,239	31,511	208,239
สำรองค่าซ่อมแซมเครื่องบิน	946,056	848,079	946,056	848,079
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	98,079	403,262	30,936	118,882
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน	-	413,963	-	413,963
อื่น ๆ	105,525	165,003	68,141	80,171
รวม	1,585,090	2,329,097	1,422,109	1,883,120

26. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	956,604	722,583	702,894	548,645
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุน:				
• ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	99,810	144,344	74,428	89,103
• ต้นทุนดอกเบี้ย	8,641	23,743	6,778	20,314
• ต้นทุนบริการในอดีต	-	179,200	-	163,768
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
• ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	118,506	333	45,526	333
• ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	5,251	(61,653)	(84,240)	(71,114)
• ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์กลับรายการประมาณการจากโครงการร่วมใจจาก	(6,879)	(24,380)	165,327	(24,379)
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(245,696)	-	(113,943)	-
	(137,776)	(27,566)	(124,693)	(23,776)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	798,461	956,604	672,077	702,894

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 23.2 ล้านบาท (2562: 44.8 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 6.9 ล้านบาท (2562: 28.5 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัทประมาณ 7 - 28 ปี (2562: 7 - 28 ปี) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11 ปี (2562: 11 ปี))

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

หน่วย : ร้อยละต่อปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อัตราคิดลด	0.85 - 3.47	1.45 - 3.47	1.55	1.55
อัตราการขึ้นเงินเดือน	2.50 - 7.00	2.15 - 7.00	2.05	2.15
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	0.00 - 31.00	0.00 - 32.00	4.00 - 8.00	4.00 - 8.00

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2563			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(88)	64	(61)	73
อัตราการขึ้นเงินเดือน	51	(78)	60	(51)
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(93)	67	(65)	77

หน่วย : ล้านบาท

	2562			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(79)	93	(63)	75
อัตราการขึ้นเงินเดือน	75	(65)	57	(49)
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(86)	95	(68)	80

27. อ้างอิงตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทจะต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน อ้างอิงตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบัน บริษัทได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

28. หุ้นสามัญซื้อคืน

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นสามัญคืนในจำนวนหุ้นไม่เกินกว่า 24 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยมีวงเงินสูงสุดในการซื้อคืนเท่ากับ 90 ล้านบาทเพื่อเป็นการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินของบริษัทฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเพิ่มอัตราผลตอบแทนให้แก่ส่วนของผู้ถือหุ้น รวมถึงเพิ่มอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น โดยบริษัทฯ จะทำการซื้อคืนหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 ถึง 30 กันยายน 2563 ทั้งนี้ บริษัทฯ อาจพิจารณาจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนโดยการขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป โดยจะพิจารณาอีกครั้งภายหลัง 6 เดือน นับจากการซื้อหุ้นคืนเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ยังมิได้ดำเนินการซื้อหุ้นสามัญคืน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มีหุ้นสามัญซื้อคืนคงเหลือจำนวน 40 ล้านหุ้น โดยมีราคาตลาดประมาณ 256 ล้านบาท (2562: 278 ล้านบาท) ราคาตลาดดังกล่าวคำนวณจากราคาปิดของหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันทำการสุดท้าย

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้กันกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองเท่ากับจำนวนเงินที่ได้จ่ายซื้อหุ้นคืนจนกว่าจะมีการจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนได้หมดหรือลดทุนที่ชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นซื้อคืนที่จำหน่ายไม่หมดแล้วแต่กรณีนั้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯ ได้กันกำไรสะสมเป็นเงินสำรองสำหรับหุ้นซื้อคืนเป็นจำนวน 492 ล้านบาท โดยรายการสำรองดังกล่าวได้รวมอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้หัวข้อ “กำไรสะสมจัดสรรแล้ว - อื่น ๆ”

29. รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

รายได้จากการขายและการให้บริการสำหรับปี 2563 และ 2562 จำแนกตามช่วงเวลาในการรับรู้รายได้และประเภทของสินค้าหรือบริการได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายได้ที่รับรู้ตลอดช่วงเวลานั้น				
• รายได้ค่าโดยสาร	5,589,273	18,862,114	5,589,469	18,862,526
• รายได้ค่าน้ำมันนักสับภาระและค่าบริการอื่น	1,615,790	3,453,235	431,360	980,072
• รายได้ค่าระวางขนส่ง	50,344	201,813	50,699	201,950
• รายได้ค่าบริการผู้โดยสาร	177,259	547,293	177,259	547,293
รายได้ที่รับรู้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง				
• รายได้จากการขายสินค้า	584,460	1,627,946	-	-
รวมรายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า	8,017,126	24,692,401	6,248,787	20,591,841

การกระทบยอดระหว่างรายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้ากับข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 38 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายได้จากลูกค้าภายนอก	7,666,107	23,961,552	5,817,219	19,611,220
รายได้ระหว่างส่วนงาน	366,605	1,133,753	208	549
	8,032,712	25,095,305	5,817,427	19,611,769
รายการปรับปรุงและตัดรายการระหว่างกัน	(366,605)	(1,133,753)	-	-
	7,666,107	23,961,552	5,817,427	19,611,769
รายได้ที่ถูกบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของรายได้อื่น	351,019	730,849	431,360	980,072
รวมรายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า	8,017,126	24,692,401	6,248,787	20,591,841

30. มาตรการลดค่าใช้จ่ายและปรับโครงสร้างองค์กร

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้ง “โครงการร่วมใจจากองค์กรปี 2563” และ “โครงการลาโดยไม่รับค่าจ้าง (ระยะเวลายาว) ด้วยความสมัครใจ” เพื่อให้กลุ่มบริษัทมีจำนวนบุคลากรในระดับที่เหมาะสม โดยในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามโครงการดังกล่าวทั้งสิ้น 854 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 475 ล้านบาท) ซึ่งกลุ่มบริษัทได้โอนกลับสำรองหนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานสำหรับพนักงานที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 246 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 114 ล้านบาท) ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงรับรู้ค่าใช้จ่ายจากโครงการดังกล่าวเพิ่มเติมจำนวน 608 ล้านบาทเป็นส่วนหนึ่งของ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 361 ล้านบาท) และได้จ่ายเงินชดเชยดังกล่าวแล้วในระหว่างปี

31. รายได้และค่าใช้จ่ายอื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	1,990,775	-	1,990,775
ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์	(956,774)	-	(956,774)	-
ขาดทุนจากการปรับมูลค่าตราสารส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด	(687,807)	-	(687,807)	-
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	226,989	(2,075)	221,585	(13,609)
รวม	(1,417,592)	1,988,700	(1,422,996)	1,977,166

32. รายได้ทางการเงิน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายได้ดอกเบี้ยจากเงินฝากธนาคาร	28,461	101,055	25,857	97,043
รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืม	-	-	4,487	5,215
รายได้ทางการเงินอื่น	4,721	3,343	226	1,767
รวม	33,182	104,398	30,570	104,025

33. ต้นทุนทางการเงิน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของเงินกู้ยืม	746,789	1,405,312	695,685	1,359,639
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่า	298,859	169,938	282,860	168,660
ต้นทุนทางการเงินอื่น	71,636	194,246	64,074	184,144
รวม	1,117,284	1,769,496	1,042,619	1,712,443

34. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	3,802,924	6,626,536	2,303,181	4,256,451
ค่าเสื่อมราคา	2,712,455	1,323,657	2,426,722	1,048,079
ค่าติดจำหน่าย	104,788	97,871	53,980	48,320
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	80,908	1,880,481	53,353	1,741,618
ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องบิน	1,397,303	4,667,321	1,397,303	4,667,321
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	1,771,092	3,548,593	1,706,082	3,411,678
ค่าบริการภาคพื้น	553,744	1,393,014	553,744	1,746,824
ค่าอาหารและค่าบริการผู้โดยสาร	470,336	698,105	470,336	1,223,978
ค่าธรรมเนียมลงจอด	113,826	423,397	113,826	423,397
ค่าวิทยุการบิน	214,553	673,785	200,011	673,785
ค่าใช้จ่ายในการสำรองที่นั่ง	409,053	1,543,994	409,053	1,543,994
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	256,155	673,483	-	-
ค่าน้ำมันสำหรับอุปกรณ์ภาคพื้น	31,102	64,491	-	-

35. ภาษีเงินได้

35.1 สิ้นทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ส่วนประกอบของสิ้นทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สิ้นทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
• ค่าเพื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	8,149	8,204	7,838	7,849
• ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและอุปกรณ์	399	583	-	-
• ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	4,637	11,212	-	2,354
• สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	93,489	119,680	69,062	71,034
• ผลขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	2,964	-	-	-
รวม	109,638	139,679	76,900	81,237
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
• กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน	3,539,605	4,665,483	2,888,455	3,807,283
• รายได้ค้างรับ	-	1,213	976	1,213
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	-	467,245	-	467,245
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	-	5,826	-	3,371
• สัญญาเช่า	492,272	-	490,403	-
รวม	4,031,877	5,139,767	3,379,834	4,279,112
สิ้นทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	33,375	59,943	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	3,955,614	5,060,031	3,302,934	4,197,875

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยมีรายการขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 522 ล้านบาท (2562: 408 ล้านบาท) ที่บริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสิ้นทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีมาใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ดังกล่าวจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2568 (2562: ภายในปี 2567)

35.2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	7,412	427,157	-	261,790
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ นิติบุคคลของปีก่อน	(88)	7,244	(362)	6,028
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	93,071	(70,625)	67,714	(58,558)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	100,395	363,776	67,352	209,260

รายการกระหนดยอดระหว่างกำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	(5,227,427)	720,448	(5,152,657)	542,012
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล คูณอัตราภาษี	(1,045,485)	144,090	(1,030,531)	108,402
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ นิติบุคคลของปีก่อน	(88)	7,244	(362)	6,028
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
รายได้ที่ถือเป็นรายได้ทางภาษี	(126,931)	(394,010)	(119,572)	(378,464)
ค่าใช้จ่ายต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร	1,770,407	508,469	1,739,259	473,495
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(524,888)	(144,569)	(524,024)	(133,647)
รายได้ที่ถือเป็นรายได้ตามประมวลรัษฎากร	27,380	242,552	2,582	133,446
รวม	1,145,968	212,442	1,098,245	94,830
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	100,395	363,776	67,352	209,260

35.3 ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ				
• ขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	(3,482)	-	(2,776)	-
• ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารทุน ที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม (2562: ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพ์เพื่อขาย)	(1,125,878)	(225,430)	(918,828)	(268,480)
• กำไร (ขาดทุน) จากการประเมินการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(11,261)	7,725	(13,011)	9,617
รวม	(1,140,621)	(217,705)	(934,615)	(258,863)

36. สิทธิพิเศษจากการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับสิทธิและประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนโดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นเวลา 5 - 8 ปี ดังต่อไปนี้

บัตรส่งเสริมเลขที่ (กิจการขนส่งทางอากาศ)	รายการ	วันที่เริ่มมีรายได้ จากบัตรส่งเสริม	วันสิ้นสุดสิทธิที่ได้รับ
1204(2)/2555	เครื่องบิน 2 ลำ ผู้โดยสาร 306 ที่นั่ง	11 มีนาคม 2555	10 มีนาคม 2563
2019(2)/2555	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 162 ที่นั่ง	30 พฤศจิกายน 2555	29 พฤศจิกายน 2563
1208(2)/2556	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 138 ที่นั่ง	18 พฤษภาคม 2556	24 สิงหาคม 2563
1208(2)/2556	เครื่องบิน 6 ลำ ผู้โดยสาร 832 ที่นั่ง	18 พฤษภาคม 2556	17 พฤษภาคม 2564
2604(2)/2555	เครื่องบิน 12 ลำ ผู้โดยสาร 1,154 ที่นั่ง	17 กุมภาพันธ์ 2558	16 กุมภาพันธ์ 2566
61-0099-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 144 ที่นั่ง	16 กรกฎาคม 2561	15 กรกฎาคม 2566
61-1240-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	16 ธันวาคม 2561	15 ธันวาคม 2566
61-0098-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 144 ที่นั่ง	19 มกราคม 2562	18 มกราคม 2567
61-1290-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	3 มกราคม 2562	2 มกราคม 2567
61-1443-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	8 เมษายน 2562	7 เมษายน 2567
62-0009-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	20 พฤษภาคม 2562	19 พฤษภาคม 2567
62-0774-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 162 ที่นั่ง	ยังไม่มีรายได้ในปี 2563	

ในฐานะที่เป็นบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน บริษัทฯต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่กำหนดในบัตรส่งเสริมเหล่านี้

รายได้ของบริษัทฯจำแนกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	กิจการที่ได้รับการส่งเสริม		กิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริม		รวม	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
รายได้						
• รายได้ค่าบัตรโดยสาร	3,748	12,255	1,841	6,608	5,589	18,863
• อื่น ๆ	357	499	3,294	5,622	3,651	6,121
รวมรายได้	4,105	12,754	5,135	12,230	9,240	24,984

37. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานแสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี (พันบาท)	(5,283,182)	350,835	(5,220,009)	332,752
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,060,000	2,060,728	2,060,000	2,060,728
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	(2.56)	0.17	(2.53)	0.16

38. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน กลุ่มบริษัทจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของบริการ กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 3 ส่วนงาน ดังนี้

- ส่วนงานสายการบิน เป็นส่วนงานที่จำหน่ายบัตรโดยสารและให้บริการขนส่งผู้โดยสาร
- ส่วนงานสนามบิน เป็นส่วนงานที่ให้บริการสถานที่สำหรับผู้โดยสารและสายการบินต่าง ๆ
- ส่วนงานสนับสนุนธุรกิจการบิน เป็นส่วนงานที่ให้บริการภาคพื้นดิน คลังสินค้าและบริการอาหารให้แก่สายการบินและบุคคลทั่วไป

ส่วนงานอื่น คือ ส่วนงานธุรกิจร้านอาหาร ส่วนงานธุรกิจร้านค้าปลอดภาษี และส่วนงานสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน เนื่องจากส่วนงานดำเนินงานดังกล่าวมีลักษณะเชิงปริมาณที่ไม่เข้าเงื่อนไขที่ต้องแยกแสดงตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มบริษัทประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทบริหารงานด้านการจัดหาเงิน ซึ่งทำให้เกิดค่าใช้จ่ายทางการเงิน และรายได้ทางการเงิน และภาษีเงินได้ของทั้งกลุ่ม ดังนั้น รายได้และค่าใช้จ่ายดังกล่าวจึงไม่มีการปันส่วนให้แก่ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลรายได้และกำไร (ขาดทุน) ของส่วนงานของกลุ่มบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ส่วนงานสายการบิน		ส่วนงานสนามบิน		ส่วนงานสนับสนุนธุรกิจการบิน		ส่วนงานอื่น ๆ		การตัดรายการบัญชีระหว่างกัน		งบการเงินรวม	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
รายได้จากลูกค้าภายนอก	5,640	19,065	177	547	1,540	3,765	309	585	-	-	7,666	23,962
รายได้ระหว่างส่วนงาน	-	1	-	-	343	1,031	24	102	(367)	(1,134)	-	-
รายได้ทั้งสิ้น	5,640	19,066	177	547	1,883	4,796	333	687	(367)	(1,134)	7,666	23,962
กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน												
รายได้และค่าใช้จ่ายที่มิได้เป็นส่วน	(2,710)	1,163	(194)	24	(240)	436	(47)	14	-	-	(3,191)	1,637
<ul style="list-style-type: none"> รายได้จิปาถะ รายได้ทางการเงิน กำไรจากการขายเงินลงทุนในตราสารทุน กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน รายได้อื่น ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ ตัดจำหน่ายค่าความนิยม ค่าใช้จ่ายอื่น ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม ต้นทุนทางการเงิน ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ 												
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่เจ้าของหุ้นของบริษัทย่อย												
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ											(5,283)	350

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

กลุ่มบริษัทใช้เกณฑ์ในการกำหนดราคาระหว่างกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 7

ในปี 2563 และ 2562 รายได้จากส่วนงานสายการบิน ส่วนงานสนามบินและส่วนงานสนับสนุนการบินของกลุ่มบริษัทที่เกิดขึ้นในประเทศคิดเป็นร้อยละ 78 ของรายได้ส่วนงาน

ในปี 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

39. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานของบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน (2562: ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากการจ้างงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ ในระหว่างปี 2563 บริษัทฯ รับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 44 ล้านบาท (2562: 116 ล้านบาท)

บริษัทย่อยและพนักงานบริษัทย่อยได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทย่อยและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 15 ของเงินเดือน (2562: ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากการจ้างงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทย่อย ในระหว่างปี 2563 บริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 28 ล้านบาท (2562: 27 ล้านบาท)

40. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลจากการดำเนินงาน สำหรับปี 2561	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562	165	0.08
เงินปันผลระหว่างกาล สำหรับปี 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563	206	0.10

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2563 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2563 ของบริษัทฯ ได้มีมติรับทราบการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับปี 2562 ข้างต้นซึ่งจ่ายจากผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และจากกำไรสะสม โดยจะไม่มีการเสนอจ่ายเงินปันผลสำหรับปี 2562 เพิ่มเติม

41. การผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

41.1 การผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีการผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องเนื่องกับการซื้อที่ดินและการก่อสร้างส่วนปรับปรุงอาคารจำนวน 18.5 ล้านบาท และ 0.45 ล้านเหรียญสิงคโปร์ (2562: 238 ล้านบาท และ 0.45 ล้านเหรียญสิงคโปร์) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 17.4 ล้านบาท และ 0.45 ล้านเหรียญสิงคโปร์ (2562: 23 ล้านบาท และ 0.45 ล้านเหรียญสิงคโปร์)) การซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สำนักงานเพื่อใช้ในการดำเนินงานและเงินมัดจำเป็นจำนวน 2.4 ล้านบาทและ 0.45 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2562: 15 ล้านบาทและ 0.71 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 2 ล้านบาทและ 0.33 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2562: 12 ล้านบาทและ 0.5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา))

41.2 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาสัมปทาน สัญญาเช่าดำเนินงาน และสัญญาบริการ

กลุ่มบริษัทได้เข้าทำสัญญาสัมปทาน สัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน อาคารสำนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน อุปกรณ์ภาคพื้นและสัญญาบริการอื่น อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 20 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
จ่ายชำระ:				
• ภายใน 1 ปี	432	927	179	398
• มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,084	2,383	225	293
• มากกว่า 5 ปี	153	1,069	1	83

หน่วย : ล้านบาท

ในปี 2563 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินตามสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่เหลืออยู่คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4.2

41.3 หนังสือค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของกลุ่มบริษัท ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของกลุ่มบริษัทคงเหลือ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563 (ล้านบาท)	2562 (ล้านบาท)	2563 (ล้านบาท)	2562 (ล้านบาท)
หนังสือค้ำประกันการเช่าที่ดินและอาคาร				
• มาก	62.96	65.57	28.83	25.77
หนังสือค้ำประกันการซื้อน้ำมันสำหรับเครื่องบิน				
• มาก	20.05	20.05	20.05	20.05
หนังสือค้ำประกันการทำสัญญาสับปทาน				
• มาก	344.27	367.22	-	-
หนังสือค้ำประกันการจ่ายชำระเงินให้แก่เจ้าหนี้				
• มาก	33.86	18.88	-	-
• เหรียญสหรัฐอเมริกา	-	0.46	-	0.46
• ริงกิตมาเลเซีย	0.02	0.02	0.02	0.02
• เหรียญสิงคโปร์	0.25	0.25	0.25	0.25
• ตากา	-	1.20	-	1.20
• รูปีอินเดีย	29.20	30.70	29.20	30.70
หนังสือค้ำประกันเพื่อโครงการกับหน่วยงานราชการ				
• มาก	14.14	1,000.00	-	1,000.00
• เหรียญสหรัฐอเมริกา	-	0.29	-	-
อื่น ๆ				
• มาก	23.77	56.85	22.77	15.13
• เหรียญสหรัฐอเมริกา	0.14	0.35	0.14	0.35
• ริงกิตมาเลเซีย	1.00	1.00	1.00	1.00

41.4 การค้าประกัน

41.4.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการการค้าประกันเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะยาว วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี สัญญาเช่าวงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต ทรัสต์รีซีท และวงเงินสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ผู้ค้าประกัน	ผู้ถูกค้าประกัน	2563	2562
บริษัท ครัวการบิณกรุงกพ จำกัด	บริษัท บีเอส กรุ๊ป จำกัด	110	126
บริษัท ครัวการบิณกรุงกพ จำกัด	บริษัท ครัวการบิณกรุงกพสญ จำกัด	43	49
บริษัท ครัวการบิณกรุงกพ จำกัด	บริษัท ครัวการบิณกรุงกพภูเก็ จำกัด	443	625
บริษัท ครัวการบิณกรุงกพ จำกัด	บริษัท ครัวการบิณกรุงกพชียงใหม่ จำกัด	325	425
บริษัท ครัวการบิณกรุงกพ จำกัด	บริษัท ครัวการบิณกรุงกพดอนเมือง จำกัด	91	60
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัท กรุ๊ป พรโม จำกัด	380	383
		1,392	1,668

41.4.2 บริษัทได้รับอนุมัติวงเงินสินเชื่อประเภทหนังสือค้าประกันจากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจำนวน 2,025 ล้านบาท โดยบริษัทฯ ได้นำวงเงินดังกล่าวขออนุญาตออกหนังสือค้าประกันให้กับบริษัทร่วมทุน (บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชัน จำกัด) เพื่อใช้ค้าประกันการปฏิบัติงานตามสัญญาร่วมทุนโครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังให้การค้าประกันต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 13,251 ล้านบาท สำหรับความเสียหายส่วนที่เกินกว่ามูลค่าหนังสือค้าประกันข้างต้น

41.5 การผูกพันอื่น

บริษัทฯ ได้ทำสัญญากับกิจการแห่งหนึ่ง (“คู่สัญญา”) เพื่อแลกเปลี่ยนผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ (Swap Transaction) โดยบริษัทฯ ผูกพันที่จะจ่ายจำนวนเงินในอัตราคงที่เพื่อแลกเปลี่ยนกับผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของกิจการแห่งหนึ่งของคู่สัญญา สัญญาดังกล่าวสิ้นสุดในวันที่ 3 กันยายน 2563 ต่อมาในเดือนกันยายน 2563 บริษัทฯ และคู่สัญญาได้ตกลงปรับรายละเอียดของสัญญาและต่ออายุสัญญา ซึ่งจะสิ้นสุดในวันที่ 3 กันยายน 2564 โดยมีหลักประกันเป็นตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 12 นอกจากนั้น ณ วันสิ้นสุดของสัญญา คู่สัญญาเป็นผู้มีสิทธิเลือกที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุนได้ถูกบันทึกในงบการเงินตามที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 44.1

41.6 วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต

บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสาขาของธนาคารต่างประเทศแห่งหนึ่ง โดยมีวงเงินสินเชื่อระยะสั้น วงเงินสัญญา คำประกัน วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต รวมเป็นเงิน 70 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯมีวงเงินคงเหลือที่ยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 70 ล้านบาท

41.7 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap Transaction agreements)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงมีผลบังคับใช้สำหรับเงินต้นเป็นจำนวนเงิน ประมาณ 357.5 ล้านบาทและ 11.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2562: 400 ล้านบาท และ 12.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2562: 12.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)) โดยมีอัตราดอกเบี้ยรับตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัว LIBOR-ICE, THBFIX ประเภท 6 เดือน+1.5 และ THBFIX ประเภท 6 เดือน + 1.65 และอัตราดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.38 - 3.90 โดยจะสิ้นสุดสัญญาในช่วงเดือนธันวาคม 2564 ถึงเดือนเมษายน 2571 ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ได้ถูกบันทึกในงบการเงินตามที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 44.1

41.8 สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย (Cross Currency and Interest Rate Swap agreements)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯมีสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงมีผลบังคับใช้ เป็นจำนวนเงินต้น ประมาณ 99.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2562: 111.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) โดยมีอัตราดอกเบี้ยรับตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.38 - 2.60 (2562: ร้อยละ 2.38 - 2.60) และอัตราดอกเบี้ยลอยตัว LIBOR-ICE และอัตราดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 1.580 - 4.015 (2562: ร้อยละ 1.580 - 4.015) โดยจะสิ้นสุดสัญญาในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนธันวาคม 2573 ทั้งนี้ มูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยได้ถูกบันทึกในงบการเงินตามที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 44.1

42. คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ

42.1 ในเดือนพฤษภาคม 2559 บริษัทฯถูกฟ้องจากสายการบินแห่งหนึ่งต่อศาลแพ่ง โดยอ้างว่าบริษัทฯ มีได้จอดเครื่องบินไว้ในบริเวณที่เหมาะสม เป็นเหตุให้เครื่องบินของสายการบินดังกล่าวเฉี่ยวชนกับเครื่องบินของบริษัทฯ ในระหว่างที่วิ่งในทางขับ ทำให้เครื่องบินของสายการบินดังกล่าวได้รับความเสียหายที่ปลายปีกซ้ายและเที่ยวบินต้องล่าช้า โดยเหตุเกิดที่ท่าอากาศยานนานาชาติร่างกุ้ง ซึ่งสายการบินดังกล่าวได้เรียกค่าเสียหายมาเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 180,000.14 เหรียญสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเหตุการณ์ครั้งนี้อยู่ในความคุ้มครองภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยการบิน (Aviation Insurance Policy) บริษัทฯ จึงได้แจ้งให้ผู้รับประกันภัยทราบตามเงื่อนไขของกรมธรรม์ โดยบริษัทฯประกันภัยได้มอบหมายให้สำนักงานกฎหมายแห่งหนึ่งต่อสู้คดีนี้ในนามของบริษัทฯ ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 บริษัทฯได้ยื่นแก้คำฟ้องว่า บริษัทฯ มิได้กระทำการจอดเครื่องบินไว้ในบริเวณที่ไม่เหมาะสมแต่ได้จอดตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่วิทยุการบินของท่าอากาศยานนานาชาติร่างกุ้ง พร้อมกับฟ้องแย้งเรียกร้องค่าเสียหายจากโจทก์เป็นเงินจำนวน 5,382,320.27 เหรียญสหรัฐอเมริกา และในวันที่ 27 ธันวาคม 2561 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องสายการบินและยกฟ้องแย้งของบริษัทฯ เนื่องจากคำฟ้องของทั้งสองฝ่ายขาดอายุความ ต่อมาในวันที่ 30 สิงหาคม 2562 สายการบินได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ และในวันที่ 25 มิถุนายน 2563 ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องคดีและไม่อนุญาตให้ยื่นอุทธรณ์ ดังนั้นคดีถือเป็นที่สุด

42.2 ในเดือนสิงหาคม 2562 บริษัทฯถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทฯ เพื่อเรียกค่าเสียหายจากการละเมิดและผิดสัญญาจ้าง รวมถึงค่าชดเชยอื่น ๆ รวมเป็นจำนวนเงิน 43.3 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ต่อมาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 คู่ความได้แถลงต่อศาลว่าคดีตกลงกันได้ โดยบริษัทฯยอมจ่ายเงินช่วยเหลือจำนวนเงิน 3.1 ล้านบาท และออกหนังสือรับรองการทำงานให้แก่อดีตพนักงานตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่ยื่นต่อศาล ศาลจึงได้มีคำพิพากษาให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว

บริษัทย่อย

42.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยมีคดีที่ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อยจำนวนหลายราย เพื่อเรียกเงินชดเชยจากการเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าเสียหายอื่น ๆ เป็นจำนวนเงินรวม 34.3 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี 2562 ศาลฎีกาได้มีคำสั่งไม่อนุญาตให้โจทก์ยื่นฎีกา ยกคำร้อง และไม่รับฎีกาของโจทก์ มูลฟ้องเป็นเงินรวม 19.1 ล้านบาท บริษัทย่อยจึงมีคดีที่ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินรวม 15.2 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2563 ศาลฎีกามีคำพิพากษาให้บริษัทย่อยชนะคดีและไม่ต้องชำระมูลฟ้อง ดังนั้นคดีถือเป็นสิ้นสุด

42.4 ในเดือนธันวาคม 2561 บริษัทย่อยฟ้องร้องบริษัทแห่งหนึ่งต่อศาลแพ่งในมูลฐานความผิดเรื่องการผิดสัญญาเช่า กรณียกเลิกสัญญาเช่าช่วงก่อนครบกำหนด และต่อมาในเดือนมีนาคม 2562 จำเลยได้ยื่นคำร้อง โดยการปฏิเสธคำฟ้อง พร้อมกับฟ้องแย้งเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงิน 15.6 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2564 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้บริษัทย่อยชนะคดีและไม่ต้องชำระมูลฟ้อง ดังนั้น คดีถือเป็นสิ้นสุด

42.5 ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 บริษัทย่อยถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อยจำนวน 2 ราย เพื่อเรียกเงินชดเชยจากการเลิกจ้างเป็นจำนวนเงินรวม 40.5 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 และร้อยละ 15 ต่อปี ต่อมาเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 โจทก์ได้ถอนฟ้องคดีบางส่วน มูลฟ้องเป็นเงินรวม 32.5 ล้านบาท บริษัทย่อยจึงมีคดีที่ถูกฟ้องเป็นจำนวนเงินรวม 8 ล้านบาท โดยปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงาน และศาลได้มีการนัดสืบพยานในช่วงต้นปี 2564

42.6 ในเดือนกรกฎาคม 2563 บริษัทย่อยมีคดีที่ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อย เพื่อเรียกค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรมเป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างขั้นตอนการเจรจาในศาลแรงงาน และศาลได้มีการนัดเจรจาไกล่เกลี่ยในวันที่ 19 มกราคม 2564

42.7 เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2564 บริษัทย่อยและบริษัทร่วมแห่งหนึ่งถูกฟ้องจากบุคคลธรรมดา เพื่อเรียกเงินชดเชยเป็นจำนวนเงิน 42.8 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากการที่พนักงานของบริษัทดังกล่าวทำให้บุคคลธรรมดาเป็นคนที่ไร้ความสามารถ เนื่องจากพลัดตกจากรถยกขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า เนื่องจากการปฏิบัติงาน โดยปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

43. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2563			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในตราสารทุน	22,912	-	509	23,421
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	3,623	-	-	3,623
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	423	423
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	1,089	1,089
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	33	33
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	490	490

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2562			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย - ตราสารทุน	28,510	-	-	28,510
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,476	-	-	6,476
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	457	457
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	27	27
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	161	161
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	13	13
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	518	518

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ 2563			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในตราสารทุน	18,668	-	509	19,177
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	3,623	-	-	3,623
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	803	803
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	1,089	1,089
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	18	18
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	490	490

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ 2562			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เฝ้าขาย - ตราสารทุน	23,232	-	-	23,232
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,476	-	-	6,476
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	876	876
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	27	27
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	161	161
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	1	1
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	518	518

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

44. เครื่องมือทางการเงิน

44.1 ตราสารอนุพันธ์ และการป้องกันความเสี่ยง

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
หนี้สินตราสารอนุพันธ์				
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง				
• สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	1,089,047	-	1,089,047	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง				
• สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	32,593	-	17,773	-
• สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	489,693	-	489,693	-
รวมหนี้สินตราสารอนุพันธ์	1,611,333	-	1,596,513	-

ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทใช้สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุนเพื่อแลกเปลี่ยนผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ โดยเข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน ซึ่งมีอายุสัญญา 12 เดือน

ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินและเงินกู้ยืมระยะยาว โดยกลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินสำหรับหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินและเงินกู้ยืมระยะยาว โดยกลุ่มบริษัทได้จ่ายดอกเบี้ยคงที่และรับดอกเบี้ยในอัตราผันแปรตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 41.7

รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนี้ถือว่ามีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจกับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง เนื่องจากสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยมีเงื่อนไขที่ตรงกันกับเงื่อนไขของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว โดยในการทดสอบความมีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทได้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่มีการป้องกัน

ความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง สามารถเกิดได้จากช่วงเวลาในการเกิดกระแสเงินสดของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทใช้สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินตราต่างประเทศ การป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวถือว่าเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนและความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนี้ถือว่ามีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจกับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง เนื่องจากสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยมีเงื่อนไขที่ตรงกันกับเงื่อนไขของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินตราต่างประเทศ โดยในการทดสอบความมีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทได้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่มีการป้องกัน

ความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง สามารถเกิดได้จากช่วงเวลาในการเกิดกระแสเงินสดของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน

ตราสารอนุพันธ์ที่กลุ่มบริษัทถือไว้เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังนี้

	งบการเงินรวม การครบกำหนดชำระ			
	น้อยกว่า 1 ปี	1-5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย				
• จำนวนเงินตามสัญญา (พันบาท)	19,598	45,984	4,786	70,368
• อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยคงที่ (ร้อยละ)	3.18	3.17	2.75	3.15
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย				
• จำนวนเงินตามสัญญา (พันบาท)	409,704	1,721,147	1,230,007	3,360,858
• อัตราดอกเบี้ยคงที่เฉลี่ย (ร้อยละ)	2.85	2.86	3.13	2.96
• อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐ/บาท)	34.13	33.76	33.71	33.79

	งบการเงินเฉพาะกิจการ การครบกำหนดชำระ			
	น้อยกว่า 1 ปี	1-5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย				
• จำนวนเงินตามสัญญา (พันบาท)	8,492	21,950	3,622	34,064
• อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยคงที่ (ร้อยละ)	2.38	2.38	2.38	2.38
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย				
• จำนวนเงินตามสัญญา (พันบาท)	409,704	1,721,147	1,230,007	3,360,858
• อัตราดอกเบี้ยคงที่เฉลี่ย (ร้อยละ)	2.85	2.86	3.13	2.96
• อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐ/บาท)	34.13	33.76	33.71	33.79

ผลกระทบของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงต้องบ่งแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสุทธิของ ซึ่งใช้วัดความไม่ประสิทธิผลใน การป้องกันความเสี่ยง	สำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยง ในกระแสเงินสด	
		ส่วนที่ยังคงป้องกัน ความเสี่ยงต่อไป	ส่วนที่ได้ยุติการ ป้องกันความเสี่ยงแล้ว
ปริมาณการซื้อขายน้ำมัน	(27)	-	(27)
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	(19)	(19)	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	(3)	(3)	-

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสุทธิของ ซึ่งใช้วัดความไม่ประสิทธิผลใน การป้องกันความเสี่ยง	สำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยง ในกระแสเงินสด	
		ส่วนที่ยังคงป้องกัน ความเสี่ยงต่อไป	ส่วนที่ได้ยุติการ ป้องกันความเสี่ยงแล้ว
ปริมาณการซื้อขายน้ำมัน	(27)	-	(27)
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	(19)	(19)	-

ผลกระทบของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงต้องบ่งแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และผลกระทบของการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดต้องบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่าตามบัญชี	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม ซึ่งใช้วัดความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง	ส่วนที่มีประสิทธิภาพที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น	สำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่โอนไปยังกำไรหรือขาดทุน	บรรทัดที่แสดงรายการในกำไรหรือขาดทุน
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	(27)	-	(30) (46)	ต้นทุนขายและบริการขาดทุนตราสารอนุพันธ์
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	3,364	(490)	(3)	(3)	-	
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	98	(32)	(22)	(32)	10	ต้นทุนทางการเงิน
รวม	3,462	(522)	(52)	(35)	(66)	

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่าตามบัญชี	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม ซึ่งใช้วัดความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง	ส่วนที่มีประสิทธิภาพที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น	สำรองสำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่โอนไปยังกำไรหรือขาดทุน	บรรทัดที่แสดงรายการในกำไรหรือขาดทุน
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	(27)	-	(30) (46)	ต้นทุนขายและบริการขาดทุนตราสารอนุพันธ์
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	3,364	(490)	(3)	(3)	-	
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	34	(17)	(18)	(17)	(1)	ต้นทุนทางการเงิน
รวม	3,398	(507)	(48)	(20)	(77)	

ผลกระทบของการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

กลุ่มบริษัทที่มีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่กำหนดจากธุรกรรมการกู้ยืมแบบไม่มีหลักประกันระหว่างธนาคาร (InterBank Offered Rates - IBORs) ของเครื่องมือทางการเงินซึ่งจะมีการแทนที่หรือปฏิรูป เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลาและวิธีการที่ใช้ในช่วงเปลี่ยนแปลง กลุ่มบริษัทคาดว่าจะการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงนี้จะส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงและการใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท จึงได้นำการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 7 มาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้กับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงได้รับผลกระทบโดยตรงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

กลุ่มบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยเพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด สัญญาดังกล่าวมีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดซึ่งอ้างอิงกับ LIBOR

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งได้รับผลกระทบจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอาจทำให้เกิดส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพจากการคาดการณ์ของผู้ร่วมตลาดเมื่อมีการเปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ใช้อยู่ไปเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่น กลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการติดตามและจัดการการเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่นว่าจะต้องทำการแก้ไขสัญญาอันเนื่องมาจากเรื่องนี้หรือไม่ ตลอดจนการจัดการในการดำเนินการกับคู่สัญญาในเรื่องดังกล่าว

44.2 วัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัท ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน เงินให้กู้ยืม เงินกู้ยืมระยะยาว และหนี้สินตามสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

ความเสี่ยงด้านเครดิต

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้า เงินให้กู้ยืม เงินฝากกับธนาคารและสถาบันการเงิน และเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ โดยจำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ยกเว้นตราสารอนุพันธ์ซึ่งได้เปิดเผยจำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียไว้ในหัวข้อความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ลูกหนี้การค้า

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงโดยใช้นโยบายและขั้นตอนในการควบคุมการให้สินเชื่ออย่างเหมาะสม จึงไม่คาดว่าจะเกิดผลขาดทุนทางการเงินที่มีสาระสำคัญ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมีการติดตามยอดคงค้างของลูกหนี้การค้าอย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มบริษัทพิจารณาการด้อยค่าทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อัตราการตั้งสำรองของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนวณโดยพิจารณาจากอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสำหรับกลุ่มลูกค้าที่มีรูปแบบของความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกัน โดยจัดกลุ่มลูกค้าตามประเภทของลูกค้า การคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนึงถึงข้อมูลที่มีความสมเหตุสมผลและสามารถสนับสนุนได้ที่มีอยู่ ณ วันที่รายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต สภาพการณ์ปัจจุบันและการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคต โดยทั่วไป กลุ่มบริษัทจะตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าออกจากบัญชีตามนโยบายของกลุ่มบริษัทโดยพิจารณาตามความเหมาะสม

เครื่องมือทางการเงินและเงินฝากธนาคาร

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับยอดคงเหลือกับธนาคารและสถาบันการเงิน โดยจะลงทุนกับคู่สัญญาที่ได้รับการอนุมัติแล้วเท่านั้นและอยู่ในวงเงินสินเชื่อที่กำหนดให้กับคู่สัญญาแต่ละราย โดยวงเงินสินเชื่อจะถูกสอบทานโดยคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกปีและอาจมีการปรับปรุงในระหว่างปีขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารของกลุ่มบริษัท การกำหนดวงเงินดังกล่าวเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของการกระจุกตัวและบรรเทาผลขาดทุนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากผิผินัดชำระของคู่สัญญา

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านเครดิตของตราสารหนี้และตราสารอนุพันธ์ไม่สูงมากนักเนื่องจากคู่สัญญาเป็นธนาคารที่มีอันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตที่อยู่ในระดับสูงซึ่งประเมินโดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตระหว่างประเทศ

ความเสี่ยงด้านตลาด

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านตลาด 4 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงจากราคาน้ำมัน และความเสี่ยงจากอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารทุน กลุ่มบริษัทได้เข้าทำตราสารอนุพันธ์หลากหลายประเภทเพื่อบริหารความเสี่ยงดังกล่าว ดังนี้

- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยน
- สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาน้ำมัน
- สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารทุน

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องจากการทำสัญญาเช่าการเงินเครื่องบินเป็นเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงโดยการเข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนสกุลเงินในอัตราคงที่ ซึ่งอ้างอิงจากมูลค่าเงินต้นที่กำหนดไว้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ กลุ่มบริษัทมีการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนนี้โดยการทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือที่มีสาระสำคัญของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
ดากา	120	427	-	-	0.35	0.36
เรนนิบี	4	7	-	1	4.62	4.31
ยูโร	-	3	-	1	36.88	33.73
เหรียญฮ่องกง	1	9	1	4	3.88	3.87
รูปีอินเดีย	4	148	3	11	0.41	0.42
เหรียญสิงคโปร์	2	3	-	-	22.66	22.32
เหรียญสหรัฐอเมริกา	149	180	286	127	30.04	30.15
ดองเวียดนาม	10	24,868	27	101	0.001	0.001
แอฟริกาใต้	-	9	-	-	2.04	2.15

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
ดากา	120	427	-	-	0.35	0.36
เรนนิบี	3	7	-	1	4.62	4.31
ยูโร	-	3	-	1	36.88	33.73
เหรียญฮ่องกง	1	9	1	4	3.88	3.87
รูปีอินเดีย	4	148	3	11	0.41	0.42
เหรียญสิงคโปร์	2	3	-	-	22.66	22.32
เหรียญสหรัฐอเมริกา	145	178	282	110	30.04	30.15
ดองเวียดนาม	10	24,868	27	101	0.001	0.001
แอฟริกาใต้	-	9	-	-	2.04	2.15

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าไม่มีความเสี่ยงอย่างเป็นสาระสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของสกุลเงินตราต่างประเทศ

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินให้กู้ยืมระยะยาว หนี้สินตามสัญญาเช่า และเงินกู้ยืมระยะยาว สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยโดยเข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความแตกต่างระหว่างดอกเบี้ยตามอัตราผันแปรและดอกเบี้ยตามอัตราคงที่ซึ่งอ้างอิงจากมูลค่าเงินต้นและอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดร่วมกันไว้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย และสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2563						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	100	-	-	376	1,705	2,181	หมายเหตุ 8
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	401	401	-
เงินฝากธนาคารที่มีการรับประกัน	3	-	-	1	-	4	0.2
เงินลงทุนในตราสารทุน	-	-	-	-	23,421	23,421	-
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	920	-	-	185	-	1,105	หมายเหตุ 21
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	1,119	1,119	-
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	1,089	1,089	หมายเหตุ 44
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	1,867	-	1,096	-	2,963	หมายเหตุ 23
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	1,000	-	-	-	1,000	1.25
หนี้สินตามสัญญาเช่า	4,240	2,240	119	-	-	6,599	3.29 - 4.10
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว							
จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	48	-	9,622	-	-	9,670	12.64
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	-	522	-	522	หมายเหตุ 44

	งบการเงินรวม 2562						อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	1,131	4,142	5,273	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	4,046	-	-	-	-	4,046	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,535	1,535	-
เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน	3	-	-	1	-	4	0.37 - 0.90
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	29,051	29,051	-
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	50	-	50	หมายเหตุ 21
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	3,183	3,183	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	39	213	288	2,444	-	2,984	หมายเหตุ 23
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	363	1,523	1,356	-	-	3,242	หมายเหตุ 17
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	48	36	-	-	-	84	1.8 - 6.47
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	79	632	10,620	-	-	11,331	12.64

	งบการเงินเฉพาะกิจการ 2563						อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	-	1,694	1,694	หมายเหตุ 8
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	144	144	-
เงินลงทุนในตราสารทุน	-	-	-	-	19,177	19,177	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	105	-	105	MLR-1
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	670	-	-	-	-	670	หมายเหตุ 21
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	934	934	-
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	1,089	1,089	หมายเหตุ 44
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	-	1,778	-	1,778	หมายเหตุ 23
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	1,000	-	-	-	1,000	1.25
หนี้สินตามสัญญาเช่า	4,120	1,818	45	-	-	5,983	3.30 - 3.97
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว							
จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	48	-	9,622	-	-	9,670	12.64
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	-	507	-	507	หมายเหตุ 44

	งบการเงินเฉพาะกิจการ 2562						อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	681	4,037	4,718	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	4,000	-	-	-	-	4,000	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	949	949	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	23,772	23,772	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	101	-	101	MLR-1
หนี้สินทางการเงิน							
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	3,099	3,099	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	-	1,857	-	1,857	หมายเหตุ 23
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	363	1,523	1,356	-	-	3,242	หมายเหตุ 17
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	30	15	-	-	-	45	3.75 - 4.65
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	79	632	10,620	-	-	11,331	12.64

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าไม่มีความเสี่ยงอย่างเป็นสาระสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด

ความเสี่ยงด้านราคาน้ำมัน

ความผันผวนของราคาน้ำมันจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก รวมทั้งผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจขนส่งทางอากาศ

บริษัทได้จัดทำการศึกษาประเมินความเสี่ยงราคาน้ำมันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความผันผวนของต้นทุนด้านน้ำมันอากาศยาน และเพื่อให้ผลประโยชน์ของบริษัทเป็นไปตามเป้าหมาย และเป็นการปกป้องมูลค่าของบริษัทให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีใช่เป็นการแสวงหารายได้หรือหวังผลกำไรเพิ่มเติมจากการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน

บริษัทได้มีการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันอากาศยานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ โดยได้ปรับนโยบายการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันให้สามารถจัดทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 และไม่เกินร้อยละ 70 ของปริมาณการใช้ในรอบหนึ่งปี และระยะเวลาประกันไม่เกิน 12 เดือน โดยวิธีการกำหนดราคาน้ำมันขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ซึ่งบริษัทฯ จะต้องรับภาระส่วนต่างหากราคาน้ำมันต่ำกว่าราคาขั้นต่ำ ในทางกลับกันบริษัทฯ จะได้รับชดเชยส่วนต่างหากราคาน้ำมันสูงกว่าราคาขั้นสูงโดยการรับชดเชยหรือจ่ายชดเชยส่วนต่างเป็นสกุลเหรียญสหรัฐหรืออเมริกา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯไม่มีภาระผูกพันจากการทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน (2562: ถึงเดือนธันวาคม 2563 อีกเป็นจำนวน 960,000 บาร์เรล ราคาระหว่าง 71.35 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลถึง 95 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีหนี้สินประมาณร้อยละ 29 ที่จะครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเมื่อเทียบกับมูลค่าตามบัญชีทั้งหมดของหนี้สินดังกล่าวที่แสดงอยู่ในงบการเงิน (2562: ร้อยละ 35.4) (เฉพาะบริษัทฯ: ร้อยละ 32.2 2562: ร้อยละ 4) กลุ่มบริษัทได้ประเมินการกระจุกตัวของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินเพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิมและได้ข้อสรุปว่าความเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มบริษัทมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งของเงินทุนที่หลากหลายเพียงพอ อีกทั้งยังสามารถตกลงกับผู้ให้กู้รายเดิมเพื่อขยายระยะเวลาของหนี้สินที่จะครบกำหนดภายใน 12 เดือนออกไปได้อีก

รายละเอียดการครบกำหนดชำระของหนี้สินทางการเงินที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์และเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ซึ่งพิจารณาจากกระแสเงินสดตามสัญญาที่ยังไม่คิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันสามารถแสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
รายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1,108,224	-	-	1,108,224
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,117,816	-	-	1,117,816
หนี้สินตามสัญญาเช่า	4,598,634	2,343,673	133,557	7,075,864
หนี้สินตามสัญญาเช่าจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	679,454	4,794,246	18,959,590	24,433,290
เงินกู้ยืมระยะยาว	706,278	1,515,076	1,138,249	3,359,603
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	1,018,493	-	1,018,493
รวมรายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์	8,210,406	9,671,488	20,231,396	38,113,290
ตราสารอนุพันธ์				
หนี้สินตราสารอนุพันธ์: จ่ายชำระสุทธิ	47,596	192,527	127,990	368,113
รวมตราสารอนุพันธ์	47,596	192,527	127,990	368,113

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
รายการที่ใช้ตราสารอนุพันธ์				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	671,505	-	-	671,505
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	932,564	-	-	932,564
หนี้สินตามสัญญาเช่า	4,457,561	1,879,542	58,793	6,395,896
หนี้สินตามสัญญาเช่าจากกิจการที่เกี่ยวข้องกับ	679,454	4,794,246	18,959,590	24,433,290
เงินกู้ยืมระยะยาว	171,280	857,329	1,067,500	2,096,109
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกับ	-	1,018,493	-	1,018,493
รวมรายการที่ใช้ตราสารอนุพันธ์	6,912,364	8,549,610	20,085,883	35,547,857
ตราสารอนุพันธ์				
หนี้สินตราสารอนุพันธ์: จ่ายชำระสุทธิ	42,207	180,761	127,420	350,388
รวมตราสารอนุพันธ์	42,207	180,761	127,420	350,388

44.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัทจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด กลุ่มบริษัทจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

กลุ่มบริษัทมีวิธีการและสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน ดังนี้

- 1) สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้นแสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
- 2) เงินลงทุนในตราสารทุน แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด หรืออ้างอิงจากแบบจำลองราคาที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป ในกรณีที่ไม่มีราคาตลาด
- 3) มูลค่ายุติธรรมของเงินให้สินเชื่อประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตลาดปัจจุบันของเงินให้สินเชื่อประเภทเดียวกัน
- 4) เงินกู้ยืมระยะยาวที่จ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่ แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายในอนาคต คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยโดยประมาณในตลาดปัจจุบัน สำหรับเงินกู้ยืมที่มีเงื่อนไขใกล้เคียงกัน
- 5) เงินกู้ยืมระยะยาวที่จ่ายดอกเบี้ยในอัตราใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

6) ทรสารอนุพันธ์ แสดงมูลค่ายุติธรรมซึ่งคำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราแลกเปลี่ยนทันทีอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าของเงินตราต่างประเทศ เส้นอัตราผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ย และเส้นราคาล่วงหน้าของสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น กลุ่มบริษัทได้คำนึงถึงผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของทรสารอนุพันธ์

45. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของกลุ่มบริษัท คือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทุนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท และเสริมสร้างมูลค่าการถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.58:1 (2562: 1.06:1) และเฉพาะบริษัทฯ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.36:1 (2562: 0.94:1)

46. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทย่อย

เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (“บริษัทย่อย”) ได้มีมติอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานของปี 2563 ในอัตราหุ้นละ 10 บาท เป็นจำนวนเงินรวม 1 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายเงินปันผลดังกล่าวภายในเดือนมีนาคม 2564

บริษัทร่วม

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด (“บริษัทร่วม”) ได้มีมติอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานของปี 2563 ในอัตราหุ้นละ 2.75 บาท เป็นจำนวนเงินรวม 82.5 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทร่วมได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564

47. การอนุมัติงบการเงินรวม

งบการเงินรวมนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564

Domestic

• Head Office

99 Mu 14, Vibhavadirangsit Rd., Chom Phon,
Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

Reservation Center: 1771

Tel: +66 (2) 270 6699

Fax: +66 (2) 265 5556

Sales Tel: +66 (2) 265 5678

Fax: +66 (2) 265 5522

Email: reservation@bangkokair.com

• Bangkok Airport Office

Suvarnabhumi International Airport
Passenger Main Terminal, 6th Floor, Row F
999 Mu 10, Bangna-Trad Rd., RachaThewa,
Bang-Phli Samutprakan 10540 Thailand

Tel: 1771

Fax: +66 (2) 134 3895

Email: reservation@bangkokair.com

• Chiang Mai Airport Office

1st Floor, Chiang Mai International Airport,
Chiang Mai 50000 Thailand

Tel: +66 (53) 281 519 ext 11/14

Fax: +66 (53) 281 519 ext 18

Email: cnxrrpg@bangkokair.com

• Chiang Mai Town Office

Kantary Terrace, Room A & B
44/1 Nimmanhaemin Road, Soi12,
Suthep, Muang, Chiang Mai 50200 Thailand

Tel: +66 (53) 289 338-9

Fax: +66 (53) 289 340

Email: cnxtopg@bangkokair.com

• Mae Hong Son Airport Office

Mae Hong Son Airport
Niwet Phisan Road,
Muang, Mae Hong Son 58000

Tel: +66 (53) 611 426

Fax: +66 (53) 611 425

E-mail: hgnrrpg@bangkokair.com

• Lampang Airport Office

Lampang Airport
175 Sanarmbin 1 Rd.,PhraBaht,
Lampang 52000 Thailand.

Tel: +66 (54) 821-522

Fax: +66 (54) 821-521

Email: lptrpg@bangkokair.com

- **Samui Airport Office**

99 Mu 4 , Bo Phud, Koh Samui,
Suratthani 84320 Thailand

Operator Tel: +66 (77) 428 500

Ticketing Tel: +66 (77) 428 555

Fax: +66 (77) 601 162

Email: usmrrpg@bangkokair.com

- **Samui Chaweng Office**

54/4 Mu 3, Bo Phud, Koh Samui,
Suratthani 84320 Thailand

Reservation Center:

Tel: +66 (77) 601 300

Fax: + 66 (77) 422 235

Email: usmtopg@bangkokair.com

- **Phuket Airport Office**

Phuket International Airport, 3rd Floor,
Phuket 83000 Thailand

Tel: +66 (76) 205 400-2

Fax: +66 (76) 327 114

Email: hktrpg@bangkokair.com

- **Phuket Town Office**

158/2-3 Yaowaraj Rd.,
Phuket 83000 Thailand

Tel: +66 (76) 225 033-5

Fax: +66 (76) 356 029

Email: hkttopg@bangkokair.com

- **Krabi Airport Office**

Krabi International Airport Building 1, 3rd Floor,
133 Mu 5, Nuaklong, Krabi 81130 Thailand

Tel: +66 (75) 701 608-9

Fax: +66 (75) 701 607

Email: kbvrrpg@bangkokair.com

- **Krabi Town Office**

2 City Plaza, Maharaj Soi 10,
Paknam, Muang, Krabi 81000 Thailand

Tel: +66 (75) 612 650-51

Fax: +66 (75) 612 672

Email: kbvtopg@bangkokair.com

- **Hat Yai International Airport Office**

99 Moo 3, Klong La, Klong Hue Kong
Songkha 90115 Thailand

Tel: +66 (0) 7422 7427

Fax: +66 (0) 7422 7426

Email: hdykpg@bangkokair.com

- **Sukhothai Airport Office**

99 Mu 4, Klongkrajong, Sawankaloke,
Sukhothai 64110 Thailand

Tel: +66 (55) 647 224

Fax: +66 (55) 647 222

Email: thsrrpg@bangkokair.com

- **Trat (Koh Chang) Office**

9/8/5 Mu 4, Koh Chang,
Trat 23170 Thailand

Tel: +66 (39) 551 654-5

Fax: +66 (39) 551 656

Email: tdxtpg@bangkokair.com

- **Trat Airport Office**

99 Mu 3, Tasom, Khao Saming,
Trat 23150 Thailand

Tel: +66 (39) 525 767-68

Fax: +66 (39) 525 769

Email: tdxrrpg@bangkokair.com

- **Pattaya Town Office**

Fairtex Arcade Room A5
212/5 Mu 5, North Pattaya Rd.,
Naklua, Banglamung,
Chonburi 20260 Thailand

Tel: +66 (38) 412 382

Fax: +66 (38) 411 965

Email: pyxrrpg@bangkokair.com

- **Pattaya Airport Office**

U -Tapao International Airport
70 Mu 2, Pla, Banchang,
Rayong 21130 Thailand

Tel: +66 (38) 245 599

Fax: +66 (38) 245 979

Email: utprpg@bangkokair.com

International

- **Singapore Airport Office**

Bangkok Airways Public Company Limited
Changi Airport Terminal 1, unit 041-04F,
Singapore 819142

Tel: +65 6545 8481

Fax: +65 6546 8982

E mail: sinkkpg@bangkokair.com

- **Singapore Town Office**

Bangkok Airways Public Co., Ltd. (SG Branch)
111 Somerset Road, Triple One Somerset,
#11-06A, Singapore 238164

Tel: +65 6738 0063

Fax: +65 6738 8867

E mail: sinrrpg@bangkokair.com

- **Kuala Lumpur Airport Office**

Lot S5, Level 4 Main Terminal Building, Kuala
Lumpur International Airport, 64000 Selangor Darul
Ehsan, Malaysia

Tel: +60 387763670-71

Fax: +60 387763673

KULKKPG Mobile No.: +60 123018599,
+60 183276104

E-mail : Kulkkpg@bangkokair.com

- **Luang Prabang International Airport Office**

Luang Prabang International Airport
(International Terminal)
Hat Hien, Ban Hat Hien
Luang Prabang, Lao PDR

Tel: +856 (71) 253 253

Fax: +856 (71) 253 253

- **Luang Prabang Town Office**

57/6 Srisawangwong Rd.,
District 3, Bann Xiengmuan,
Luang Prabang, Lao PDR

Tel: +856 (71) 253 334

Fax: +856 (71) 253 335

Email: lpqrrpg@bangkokair.com

- **Mandalay Airport Office**

Mandalay International Airport (TaDaOo)
Bangkok Airways PCL. Office 2nd Floor,
Departure Area Mandalay,
Republic of the Union of Myanmar

Tel: +95 2 27082

Fax: +95 2 27083

- **Mandalay Town Office**

Building no.14, 78 Street,
Chanayetharzan Township, Mandalay,
Republic of the Union of Myanmar

Tel: +95 2 36323, +95 2 69387

E-mail: mdlrrpg@bangkokair.co

- **Yangon Airport Office**

Room No. 14/15 Departure Terminal,
Yangon International Airport, Yangon,
Republic of the Union of Myanmar

Tel & Fax: +95 (1) 533 194

- **Yangon Town Office**

0305 3rd Fl., Sakura Tower
339 Bogyoke Aung San Rd.,
Kyauktada Township, Yangon,
Republic of the Union of Myanmar

Tel: +95 (1) 255 122, +95 (1) 255 265

Fax: +95 (1) 255 119

E-mail: rgnrrpg@bangkokair.com

- **Nay Pyi Taw Airport Office**

Unit # I2 & I3, International Departure,
Leway Township, Nay Pyi Taw,
Republic of the Union of Myanmar

Tel: (+95) 67 8109054

E-mail: nytrrpg@bangkokair.com

- **Da Nang International Airport Office**

2nd Floor, Passenger Terminal,
Da Nang International Airport,
Da Nang City, Vietnam

Tel: (+84) 90 199 0666

E-mail: anusorndam@bangkokair.com,
dadkkpg@bangkokair.com

- **Siem Reap Town Office**

28,29 Eo, St. Sivutha, Phum Modol II,
Sangkat Svay Dangcum, Srok/Khet,
Siem Reap, Cambodia.

Tel: +855 (23) 971 771,
+855 (63) 965 422-3

Fax: +855 (63) 965 424

Email: repprg@bangkokair.com

- **Siem Reap Airways International Office**

28,29 Eo, St. Sivutha, Phum Modol II,
Sangkat Svay Dangcum, Srok/Khet,
Siem Reap, Cambodia

Tel: +855 63 965 427-8

Fax: +855 63 965 425

- **Phnom Penh Airport Office**

Confederation De La Russie St.110,
Phnom Penh International Airport,
Phnom Penh, Cambodia

Tel: +855 (23) 890 103,
+855 (23) 971 771

Fax: +855 (23) 890 518

Email: pnhrpg@bangkokair.com

- **Phnom Penh Town Office**

No.61A, 214 Sangkat Beong Rang,
Khan Don Penh, Phnom Penh, Cambodia

Tel: +855 (23) 971 771,
+855 (23) 966 556-8

Fax: +855 (23) 966 554

Email: pnhrpg@bangkokair.com

- **Hong Kong Town Office**

Suite 912, 9th Floor, Ocean Centre,
Harbour City, Tsim Sha Tsui,
Kowloon, Hong Kong

Tel: +852 2899 2597, +852 2899 2634

Sales Tel: +852 2840 1248, +852 2899 2607

Fax: +852 2537 4567

Email: hkgrrpg@bangkokair.com

- **Chengdu International Airport**

Chengdu Shuangliu International Airport
Shuangliu, Chengdu, Sichuan, China

Tel: +86 182 8455 8721

E-mail: ctukkpg@bangkokair.com

- **Chongqing Airport Office**

Terminal 1,
Chongqing Jiangbei International Airport
Yubei, Chongqing, China

Tel: +86 182 8455 8722

E-mail: ckgkkpg@bangkokair.com

- **Guilin Town Office**

No. 41, Binjiang Road, Guilin 541002, P.R. China

- **European Regional Office**

Bethmannstrasse 58
D-60311, Frankfurt/Main, Germany

Tel: +49 (69) 133 77 565-6

Fax: +49 (69) 133 77 567

Email: info@bangkokairways.de

